TECHE UDINE

MANOSCRITTI

FONDO PRINCIPALE

Manoscritto n. P_MSS_0948_I

Nel Fondo Principale sono confluiti la maggior parte dei lasciti manoscritti pervenuti alla Biblioteca Civica «Vincenzo Joppi» nel corso del tempo: si tratta perciò di un fondo composito nel quale è possibile trovare manoscritti di argomento liturgico, scientifico, giuridico, botanico e altro.

Collocazione:

Biblioteca Civica "Vincenzo Joppi", Udine
https://www.techeudine.it/fondo-principale
https://www.sbhu.it/

PAGANE 3

FVNERARIE

948

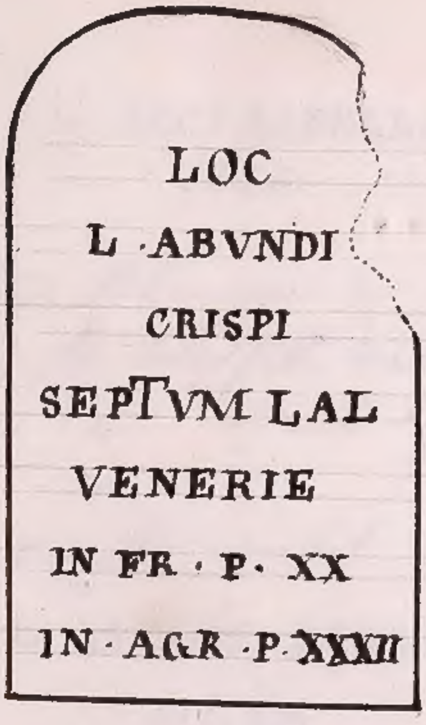

In pago = Giassico = reperta
Schedae Bertoliae praedicant (A. DCCCLX.)
SEPTVM in tertia linea forte SEPTEMVIR .

290

380

L. ACCI. LIBELLA
OSSA

Super fragmentum Columnae in lapide quadrato in Monasterio Mosacensi Bertolus (A. DCXXXII) Inscriptionem collocatam dixit, una cum Lirato legens: L. ACCELI. BELLI OSSA.

Jo. Bpta Pithianus contra scribit

L. ACCII. LIBELLI
OSSA

(Descrizione della fortezza e del Canale di Chiusa visitato nel 1517 = Cod. fu Fontanini, nella Marciana Lat. XIV N° 29 in 4to)

Muratorius (p. MMLXXXIX. n 1.) Bertolum sequitur. Sed nos ad lectionem Com. Hyeronimi Asquinii prout emendatiorem accepimus, nobis oblatam in opusculo = Sopra un antica lapide inedita = (pag. 11.)

Verbum LIBELLA = Asquinius explicat = LIBELLARI = Libellarii vero juxta illum hi vocabantur qui cistas et corbes, in quibus libri et Mss. reponebantur, conficiebant =

Cicero (pro Mil. Cap. XII) Exhibe, quaeso, Sexte Clodi, Libellarium illum legum vestrarum, quod te ajunt eripuisse e domo tamquam Palladium =

BIBLIOTECA CIVICA DI UDINE

P·ACCIVS·P·LIB
ATHICTVS·IIIIII·VIR
V·F·SIBI·ET·ACCIAE·P·LIB
HOBEAE·VXORI·KARISSIMAE

Ex Bertolo (N DCXXXVI) qui notam subjicit = Lapis effossus in Meris apud Percotum, translatus Utinum, prostat in officina Glareani, vulgo = Mangano =
Ad praesens vero in pubblicarum aedium perystilium translatum insertumque vidimus.
Muratorius edidit titulo = Misit Com. Franciscus Beretta Utinensis = (pag DCLXVI n 1.)

BIBLIOTECA CIVICA DI UDINE

L·ACESTIO·L·L
SATVRNINO
STATINIA
THYMELE
VXOR·FECIT

Bertolus hanc prodiit (N. CIX.) archetypo lapide conspecto anno MDCCXXVIII in domo rustica quadam Bebriacum versus vulgo = Musone = dicta (Ad Mansiones)
Muratorius a Bertolo acceptam in opere suo edidit (p. MCCLXXXVIII n 6)
Ossainius denique illam recognovit anno MDCCLXXXVIIII, qui longiorem T primi versus inspexit, et alterum T verbi STATINIA hujusmodi exposuit T
Capodaleus (N XCIIII) pro STATINIA THYMELE, STANNIA THYMELT scribit
Gruterus hanc ex numero Venetias translatarum porrigit =

L·ACESTIO·L·L
SATVRNINO
IIIIII·VIRO
STATILIA·TIMELE
VXOR·FECIT

Grutero similem dat Muratorius alibi (p. DCLXVI n 2.) ex Philippo a Turre.
Cf. Apostolum Zenum in Epistola (Al P. Pier Caterino Zeno Tom. IV p. 25)

M·ACILIVS·M·F·VELINA

MARCELLVS·AQVILEIENSIS

Schedae Muschettinianae proferunt (cl. A. XVIII.
Fabrettius (Cap. IV pag. 340)

P·ACILIVS·P.F.SCA.DECVRIO
SIBI.ET.P.ACILIO.M.F.PATRI
ET SEXTILIAE.SAENI.F.MATRI
P.ACILIO P.F·FRATRI
IN FR.PED.CXX.RETR.PED.CXX

Muratorius hanc editam dicit tum = Torelli in S. Ioh. Baptistae e schedis Valerii (Pag. DCLXVI. n. 6) tum autem = Muriani in urna baptismali e schedis suis et ex Donio (Pag MCCXXXVII. n. 3); ne quidem similis in Mis. linearum ordo. Nos ad alteram lectionem accepimus. Ibi adnotatio: Liceat tibi accipere vocabulum DECVRIO pro munere non pro cognomine. Mihi videtur cognomen Gruterus = Muriani in fonte baptismali (p. CCCXLIV n. 10) e Pinelli et Verderii schedis.

L. ACTIVS
M. F.
T. F. I.

In castro, vulgo = Rocca Bernarda = prope Rosatium locatus describitur.
Bertolus (N. DCXXI.)
Muratorius ex illo (p. MMLXXXIX n. 2.)
Zuccolus (N. C et CXLIV)

MANIBVS
ACVTIAE
SEVERIL
ANN

Altini eruta

Donatus (Suppl. ad Nov. Murat. Thes. T. II p. 55 n. 13)

Maffejus (Inscript. Ver. Mus. CXLIX n. 1)

ACVTIAE MANIBVS (inquit Maffejus) idem valet ac Diis Manibus = Non ergo Plutonem, nec alia inferna numina litterae D.M in epitaphiis praemissae connotant, sed vita functorum animas. Ita profecto locuti non essent nisi majores eos qui ex hac vita migrassent in Deorum numero esse voluissent = (Cicero de legg. l. 2.)

L·AEBVTI·TROPHIMIAN
Q·V·A·VI·M·IIII·QVI·INFIR
MAT·EST·A·I·M·IIII·AEBV
TI·CORINTI·ET·TRO
PHIMA·PARENT·F·DVLC

In domo Santinorum Aquilejae, in quae nunc Curio S. Johannis ad Forum, in arca marmorea.
A Turre (p. 396.)
Ex illo Muratorius (p. MCXXIV. n. 3)
Capodaleus (A° CLIX)
Bertolus (A° CCCXVII)

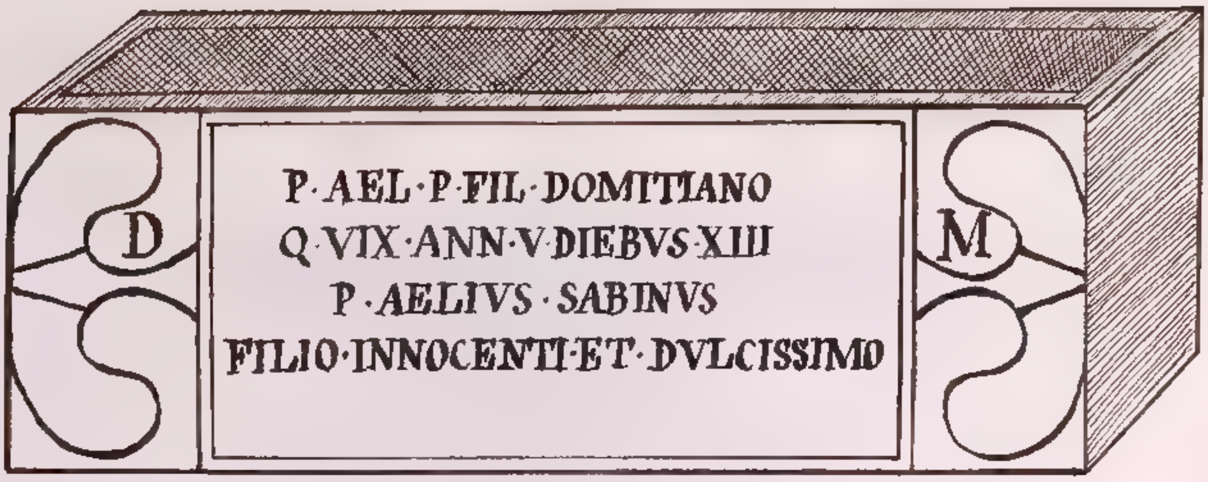

Eruta e maceriis Praepositurae S. Stephani Aquilejae anno MDCCLXXVI.

Alta ped. I poll. VI

Longa ped. II poll. I

Lata ped. I poll. IV

D. Const. Cumanius eam transvectam vidit in Tapporum aedes Butrii ibique Cortinovii exemplo persimilem legit Mense Nov. anni MDCCLXVII.)

Cortinovius (Ad. LXXXVI. LXXXVII.)

Super arcam imposita erat inscriptio haec in qua pueri corpus clausum inventum, et super pueri pectus crux aurea, in quam pretiosus lapis insertus conspiciebatur, cujus forma et mensura haec circiter est.

1454

P·AELIO·PHILETIANO
MEDICO
AELII·ANTONINI
IRRINERIVS
PATRI·PIISSIMO

Venetiis ad S. Martini
Gruterus (p. DLXXX. n. 16) ex Appiano
Cfr. Praefationem

L·AELIO
AVRELIO
AVG·F
COMMODO
COS
D D

In Carnorum provincia repertus
Gruterus (p. CCLXI n. 7) ex Apiano et Lazio.
Bertolus (St. CCCC.)
Comodus Consul primum fuit anno ab. U.C. cMXXX ~~una cum~~ et Chr. CLXXVII una cum Plautio Quintillo.

396

D·M

P·AELIVS·AVG·LIB

MAMMEIAE·MATRI

KARISSIMAE·FECIT·ET

POSTER   EO

Venetiis apud Arrigonium

Muratorius (p. CMLXXXIX. n. 2)

Cfr. Praefationem.

D M
FLAMINIO AELIANO
QVI·VIXIT ANNIS IIII·MENS·VIII
DIES IIII AELIA TROPHIME MATER
FILIO DVLCISSIMO
HAVE FLAMINI·AELIANE

Ad Monasterium in aedibus Com. Caprili, lapis calcareus duabus ex partibus inscriptus.
Alt. et lat. ped. I poll. V.
Long. ped. III poll. IV.
Nos ad Cortinovianam lectionem accessimus (N. XXIII)
Muselettinius corruptam dat (N. XC - XCI)
Ultima linea tantum in adversa facie scripta est

L . M
L · AEMILI
PAVLI
IN · F · P · XVI
IN · A · P · XXII

Inscriptio Aquilejensis Utinum translato, apud Nobb. a Gurgiis prospiciebatur ut Bertolus asserit (p. DCXVIII) nec non Muratorius e Beretta (pag. MDCXXVI n. 4) M. Aemilii Carnii lapidem offert Nicolaus Grassius (Not. Stor. della Prov. della Carnia p. 5) Romae inventum ad Esquilinum anno MDLXIII, quem exscribimus

M · AEMILIVS · M · F · M · N
SCAVRVS · COS
DE · GALLIS · KARNEIS

Eum offert et Hyer. Asquinius (La Giardiniera Leonatrice pag. 40)

D · M
L·AEMILIO·EVTY
CHETI·NEPOTI
QVI·VIX·ANN·XII
FECIT·AEMILIA
PELLAGIA·ET·SIBI *
ET·SVIS·LIB·LI
BERTABVSQ·POS
TERISQ·EORVM·ET
P·AELIO·PARTHENOPEO

* una L, non duo

Venetiis apud Arrigonium
Cfr. Praefat.
Muratorius ex Bochio (p. MCDXXXI n. 8)

400

Q·AEMILIVS·Q·F
POL·SECVNDVS
CASTRIS·DIVI·AVG
P·SVLPITIO·QVIRINO·LEG
CAESARIS·SYRIAE·HONORI
BVS·DECORATVS·PRAEFECT
COHORT·AVG·I·PRAEFECT
COHORT·II·CLASSICAE·IDEM
IVSSV·QVIRINI·CENSVM·FEC
APAMENAE·CIVITATIS·MIL
LIVM·HOMIN·CIVIVM·CXVII
IDEM·IVSSV·QVIRINI·ADVERSVS
ITVREOS·IN·LIBANO·MONTE
CASTELLVM·EORVM·CEPIT·ET·ANTE
MILITIAM·PRAEFECIT·FABRVM
DELATVS·A·DVOBVS·COS·AD·AE
RARIVM·ET·IN·COLONIA
QVAESTOR·AEDILIS·II·DVVMVIR·II
PONTIFEX
IBI·POSITI·SVNT·Q·AEMILIVS·Q·F·POL
SECVNDVS·F·ET·AEMILIA·CHA·LIB
H·M·AMPLIVS·H·N·S

Venetiis in aedibus Nicolai Venerii
Muratorius ex Ursato (p. DCLXX) = Ignotum est (Muratorius ait) de quanam COLONIA *hic sermo sit, nam lapis aliunde Venetias asportatus =*
An Aquilejensis? —

1362 Ripum

201

D·M
Q·AERONIVS
AIVTOR
ET·AERONIA
DELICIA·Q·L
FECERVNT
SE·VIVI·POSTERIS
QVE·SVIS·H·M·H·N·S

Venetiis in Musaeo Nanio erat
V. Praefationem
Marin. Salonit. (cod. XXXIII p. 112)
Donatus (Supp. ad Nov. Mur. Thes. T. II p. 423. n 15)

DOMVM·AETERNAM
IVLIA·AGAPE
POSVIT
OBSEQVENTI·MARITO

Schedae nostrae (N. CXXIX) positam dicunt super sarcophagum ad portam majorem prope Baptisterium Aquilejae. Gruterus hanc praebet (p. DCCXC. n. 5) ubi legitur = Haec inscriptio ab Appiano ex duobus est conflata, quarum una extat Aquilejae in Ecclesia S. Felicis, et ita legitur in codice Redii = SEX. IVL. ANTONIANO. IVLIAE. DECIAE. FOELICISSIMAE FRATER. PIENTIS = Alteram Aquilejae in Ecclesia majori collocat idem codex = DOMVM. AETERNAM. IVLIA. AGAPE. POSVIT. OBSEQVENTI. MARITO, ubi Obsequens est nomen mariti, quod fraudi fuit Appiano ut aliam connecteret = Gudius.
V. subsequentem Numerum 421
Bertolius conjunctas praebet (N. CCCXLVIII. – a)
Muratorius pariter ex Mabillonio (p. MCCCLIV. n. 2) cum nota = In schedis N. V. Antonii Scoti Canonici Tarvisini haec tantummodo leguntur =

D. M
DOMVM AETERNAM·IVLIA
AGRIPPE POSVIT OBSEQVENTI
MARITO

Et fortasse rectius.
In Codice Canonici, Belloni, et Capodalei (N. LI.) ab altera sejuncta prima Inscriptio legitur.

AGATHV
I·LIBEROR·IV
DIVINA·MAIES
CONSECVTVS
VIR·AVG·AQVIL
FECIT·SI

Liceatellus in suo Commentario ex Maseropii haeredibus accepisse testatur, quapropter inter Forojulienses Antiquitates reponere non dubitat Bertolus (A. DCLIV.) Cortinovius autem sic complet.

AGATHVS
III·LIBERORVM·IVS
A·DIVINA·MAIESTATE
CONSECVTVS
IIIIIIVIR·AVG·AQVILEIENSIS
FECIT·SIBI·ET·SVIS vel FECIT·SIBI·Monumentum

Ex Bertolo Muratorius (p. MXXVIII n. 1.) positam ait in Civitate Austriae (nunc Cividale) et serius rursus illam referens notam subdit = Hic Sevir Augustalis Aquilejae fuit, Jus Quatuor liberorum consecutus a Divina Majestate, hoc est, ut opinor ab Imperatore; quae phrasis sane peregrina videtur = Quid de hac Muratorii opinione cogitandum sit, Cortinovii exemplum nos edoceat.
De jure trium liberorum V. Martialem (bis) et Forcellinium (ad vocem Liberi.)

f. 04

IN · AGRVM
PED · LXIIII

In domo Rev. Antonii de Strassoldo
Rambertius (Cod. p. 188.
Capodaleus (n. LXIX.)
Bertolus (n. CCCCXLIV) scribit LXIII

L·AIVS·L·F·TIRO
T·F·I·SIBI·SVIS
ARBITRATV·L·AI·VITALIS·L
L·AIO·PRIMIGENIO
AIE·L·L·VITALIN
L·AIO·SEVERO·L·AIO·LESTENTII

Inscriptio Aquilejae inventa anno MDCCXCIII,
nunc in loco = La Viola = juxta Zandonatum.
Cortinovius (N.° CCCXXIX)
V. Ajum quemdam in Bertolo ad Num. CCCCXXXVII.

1712

406

P· ALACIO
P. F

In gradu exterioris Ecclesiae de Ormelle, prope Opitergium
[illegible] = (Cod. Inscript. Opiterginum ~~nunc~~ in Museo Correrio Venet.)

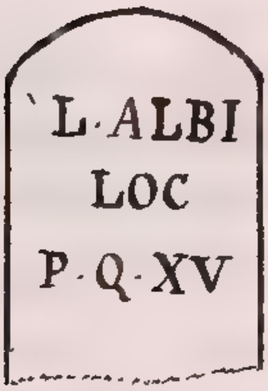

In agro Aquilejensi, et loco propinqua ubi antiquam viam extitisse fama est, quia secus vias scimus veteres monumenta posuisse

Bertolus (n. CCXII)

Ex illo Muratorius (p. MDCXXVIIII n. 3.)

Varro (lib V de ling. lat.ª) Monumenta a monendo, quae sunt in sepulchris, et ideo secundum viam, quo praetereuntes admoneant, et se fuisse, et illos esse mortales =

M
CONIVGI DVLCISSIMO
ALBINO BENEMEREN
CRESCENTINA · BIROINI
CVM QVAE BIXIT
IVNCTVS · AN XXX · ET · MILI
TAVIT · AN [illegible] ET · BIXIT
IN · SAECVLO · AN · LXXX · M · IIII
D · VIII · EX · SI [illegible] BETRANVS
PROTECTORE NICO
MEA · CRESCENTINA
COIVX
FECIT

Iuxta Muratorium (p. DCCLXXVII n 5) lapis iste militeris in Capacii pago, Dominorum de Monteniaco (Montagnacco) visitur.
Bertolus (p. DCCXLVI)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

C ALBVTIVS · C · F
FAL · D · INTIMIL
M · CHO · VIII · PR · M · A
XVII · V · A · XXXV
H · S · EST

A Turre (p. 345) Aquileja Utinum deportatam ait apud Nobb. Gurgos.
Ex A Turre Muratorius (p. DCCLXXVIII. n. 14) qui vero ALBV-CIVS scribit.
Capodaleus (H. CLVIII.) in Passeriani pago positam aperit in aedibus Julii Andriani.
Bertolus (H. CLXXII)
Sic legenda = Cajus Albutius Caji filius Falerina Domo Intimilio (hodie Ventimiglia in Liguria) Miles Cohortis Octavae Praetoriae. Militavit annos XVII. vixit annos XXXV. Hic situs est.

S. 10

OCTAVI · ALEX
XANDER · QVI
VIXISTI · AN
NOS · XXVII

Portus Romatini visitur secundum Bertolum (p. CCCXX) Philippum A Turre (p. 400) et Zamballium (Mon. Stor. di Conc. p. 38); juxta Muratorium vero qui ex A Turre exscripsisse asseverat (p. MDCCXIX n. 5.) Aquilejae.

T·ALFI·ARISTON
SIBI·ET·SVIS
LIBERTIS
LIBERTABVS
L·Q·P·XVI

Hanc Aquilejae ad S. Lazari extare nos edocet Phi-
lippus A Turre (p. 395)
Fabrettus (p. 179) perperam scribit in quarta linea LIBERTATVBVS
Bellonus
Capodaleus (N. LXXII)
Bertolus (N. CCCVIII)
Muratorius (p. MDCXXIX. n. 3.) eam producens ab Anto-
nio Scoto Canonico Tarvisino acceptam, qui Tarvisium
deportatam testatur, hanc notam subjicit = Quod mi-
ratus sum, clarissimus Gorius lapidem hunc refert veluti
positum Pisis, apud Johannem Mariam Bajardum =

TIVS. ALSVS
IIII. VIR
AELIAE. SABINAE
VXORI. ET
TIO. HERMAE. L
TIO. HERMISCO
TIO. PHILETO. L
IO. AGILI. L
IB. VTRIVSQ.

In pavimento apud Capellam S. Caroli Ecclesiae Aquilejae inserta visitur, at Bertolus asserit et non Tulmetii uti Muratorius, Comite Beretta testante

Haec juxta Cortinovii emendationes

Bertolus (N. CCXLVIII)

Muratorius (p. DCCLXV n. 4)

AMPHIA · A · ET · Ɔ
L · EXOCHE
VIX · ANN · XXI
PIA

Hanc inter Aquilejenses Inscriptiones reponimus, Philippi a Turre opinionem secuti.

Muratorius (p. MDCXXX n. 1.) ex a Turre.

Bertolus (N. DCCCX.)

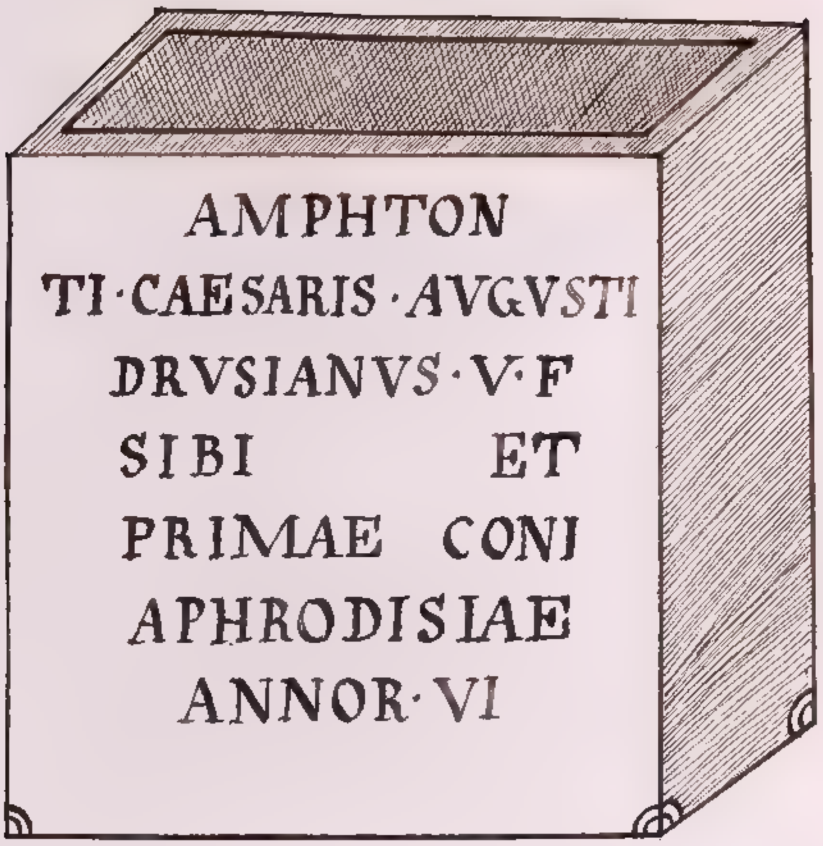

Hanc apud Belincam effoderunt anno MDCCLXXXII
Cortinovius (N. C.XXVI)
Muschettinus (N. CIX)
Urna quadrata spithamarum trium quoquoversus -

D · M · S
AMPVLENAE Q · F
SECVNDINAE

In domo quadam ad Monasterium Aquilejae sicut Phi-
lippus A Turre asserit (p. 395) vel in Ecclesia Urbis ejus-
dem sicuti Capodaglius (N.° LXVIII.)
Ex A Turre Muratorius (p. MDCXXX n. 3)
Bertolius (N.° CXXXVII)

B	A
AE	E · L · AMYRAE
CONIV	GI · SANCTISS
___ S	ATVRNINVS
NIVVS	FECIT · ET · SIBI

In insula Gradensi
A = Fragmentum existens
B. Cortinovii supplementum
Cortinovius / cf. CCXXXVI. /

CLAVD · ANICIO
ET
ANICIO · PAVLINO

Inscriptio Aquilejensis quam Gruterus e Velserii schedis praebet (p. DCCCLVI n. 8) et Bertolius ex Ms (p. CCCLXXXIV)

ANNAVA . L . L .
HELENA . SIBI
ET . M . POBLICIO
L . L . CHRVSCILLO
L . M . Q . Q . P . XVII

Bertolus (N. CCXIII) e Mantua in Coemeterio S. Canciani adesse testatur

sed Cortinovius anno MDCCXCIII in domo Parrocis pagi ejusdem translatam vidit juxta lectionem quam nos offerimus

Bertolii lectio vero haec est:

ANNAVA . L . L
HELENA . SIBI
ET . M . POBLICIO
L . L . CRVSCILLO
L . M . Q . Q . P . XVII

Muratorius (p. MDLXX n. 5.)

P. Baptius Asquinius (Rag. del Ter. di Mons. p. 150) quoque

Bertolio exemplo similem, POBLICIO A P. XVII. in PVBLICIO A P. XVI tantummodo mutatis.

Joseph Berinius (Indagini sullo stato del Timavo pag 22. Nota) et ex illo Hebdomadarium l'Istria (anno VI n. 39. p. 172)

Muschettinius (v. XXVI.)

ANNIA·P·L·VENERIA
SIBI·ET
T·TROSSIO·T·F·SECVNDO
T·SAVFEIO·STEIPANI·L·
MAGIRO V·F

Venetiis in S. Petri de Castello
Muratorius (p. MDCXXXII. n. 1.) E schedis Fratris Iucundi - Misit Gorius -
Gruterus (p. CMLXXIII. n. 3)
Cfr. Praefationem

№ 20

SEX · IVL · ANTONIANO
IVLIA · DECIA · FELICISSIMO
FRATRI · PIENTISS

Aquilejae in Ecclesia S. Felicis, ante limen, olim erat. Ab Appiano et a Bertolio (N° CCCXLVIII. 6) cum antecedenti conjuncta fuit. Sed inter Bertolianas ineditas haec quoque divisa legitur (N DCCCCIII). Sic et Bellonus profert

Muratorius (p. MCCCCLIV n. 2.)

Capodaleus (N XLIX.) ultimum versum silentio praeteriit

V. Numerum 402

M·ANTONIO
M·F
EVTHETO
GEMELLA
CONIVX

Strapoldi, in quodam angulo domi e Strapoldo
Rambertius (N. CCXIII)
Capodaleus (N. [illegible]CX)
Bertolus (N. CCCXXVIIII.)

C·ANTONIVS·M
MART·VICTRIC

CON

Fragmentum hoc, ab initio ad Bertolam collectionem pertinens (N. CCXXXVIII.) ad Monasterium adstabat anno MDCCLXXIX, ibique illud Cortinovius comparavit, emendavitque (N. CCCLIII) ex anteriori Bertolia lectione

D M
ANTONI . CASTI
QV.A.XXXII M V
PLOTIA
CALLINICE
CONIVG . DVLC
CVM QVO VIXI
ANNIS XI.M.V.
VIVA POSVIT

Lapis duobus fragmentis constat, et anno MDCCCVIII Aquilejae repertus est prope Theodosiana fundamenta
Alt. ped. IV poll. I, lat. ped. I poll. VI
Zuccolius (N.º XXIII)
Muschettinius (N.º CXLVI) ultimam lineam VIVA . POSVIT omisit

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ANTONINO · VEL
AQVILEIEN . ET
T · ANTONIVS . RESPECTVS
AMICO · OPTIMO

Gruterus (p. DCCCLVII n. 4) cum titulo – Celejae in propugnaculo.
Wolphangus Lazius
Philippus a Turre (p. 338)
Bertolus (A CCCLXIX) 2 in Ecclesia S. Stephani Aquilejae
Muschettinius (A XVII) ANTONIO pro ANTONINO scribit.
Muratorius (p. DCLXXV n. 3.)

ANTHVSA
TROILO
CONTVBERNALI

Schedae nostrae, ex quibus (N. CCVII) ad praesens (Kal. Jun. MDCCCLVII) hanc in collectione Musellorum Portus Romatini extare comperimus tale nobis exemplum proferunt.

A Ture (p. 400)
Bertolus (N. CCCLXVIIII.)
Zambaldius (Mon. St. di Con. p. 39)
Muratorius ex A Ture (p. MCDXXXIV. n. 9) lapidem Aquilejae situm falso asserit.

APILIA · CAELERINA·VIVA·POSVIT
SIBI

In S. Petri prope Civitatem Austriae in petra oblonga.
Ex opere quodam MS Philippi a Turre (in Bibl. Pal. Venet. Clas. XIV. Cod. 50.) ex Fontaninianis (pag. 286. Cod. Vatic. 5249. Pag. 24)

In suburbanis Aquilejae reperta (Braida del Muro forte)
E marmore Veronensi, (alta ped. II. poll. X, lata □ I pol. IX.
Muschettinius (Nº XIV.)

M · APPONIVS · FAVSTVS
PATRONVS
PETICIA · PRIMA
M · APPONIVS
M · OPTATVS
FIERI · IVSSERE
ET · LIB · LIBERTAB · Q
SVIS

In Ecclesia Cathedrali Aquilejensi.
Codex Rambertus
Schedae Capodaleae (N. LV.)
Codex Bellonius.
Bertolus (N. CXLI)
Muratorius ex illo et e schedis Farnesiis (p. MDXIX n. 5)
Codex Canonicus SVEIS habet, et post illud verbum, litteras F. I. fieri jussit
Gruterus ex Apiano (p. CMXXXII n. 4) dissimilem porrigit, istum:

D · M
M · APPONIVS · FAVSTVS
PATRONVS
PITICIA · PRIMA
M · APPONIVS · M · F
OPTATVS
FIERI · IVSSERE
ET · LIB · LIBERTABQ ·
SVIS

1447

129

422

D·M·S
APVLEIA
ZOSIME
SEX·LIB·T·V·F
SIB·ET·SEX
APVLEIO
SEXT·LIBER
APOLLONIO
$\overline{\text{VI}}$ VIR·AVG
TERG·ET·POL
CONI·PIENT
B·M
ET·SEX·APVLEIO
LIB·MEO·THEM
EVSTHOCLETI*
ET·APVLEIE·LIB
THESEIDI·CONI
HVIVS·V·F

* deest litt. V

Venetiis in Episcopi Turicelliani Palatio conspiciebatur
Gruterus (p. CCCLX. n. 1.) e Velseri schedis
Cfr. Praefationem.

M APPVLEIO · PRIMIGENIO · L M · APPVLEIO · COMVNI · L M · APPVLEIO · ERONI · L

A Comite Capitoni, Belincae inventa.
Muschettinius (N.° LII)

C. APPVLLEO C. F. TAPPONI
PONTIFICI

SEPSTINIA VXOR

Aquilejae effossa
Bertolus (N. CXXI.)
Ex Beretta Muratorius (p. CLII n. 3.)
Idem Appuleji Tapponis nomen videas in numero nostro 171.
Pontifices quoque in coloniis creabantur, sicuti et nos docet Cardinalis Norisius (De Cenotaphiis Pisanis Dissert. I Cap. VI.) Praeter Pontifices etiam in coloniis Augures constituti, lege triumvirali.
Binas Tapponium refert Inscriptiones Cortinovius (N. CXIV et CXVIII) ex agro Brixiano a Sebastiano Aragonensi Pictore ed Brixiano collectas, idest:

ACCEPTO
C. IVLI
TAPPONIS

et aliam:

C · TAPPO · TAPPONIS · F
SIBI · ET · TAPPONIAE
SPECVLAE · VXORI · T · F · I

APPVLEIO
SYNHISTOR
CONSERVO
PIISSIMO

Aquilejae
Inventa ad sacellum, vulgo = Il Cristo = et nuperrime ~~demum~~
in Collectione Zandonati deposita.
Hebdomadarium = l'Istria = (anno V. n. 52. p. 331 et anno VII n. 23-24 p. 99) ex eodem Zandonato)

APTVS SEX
COSSVTI·ANN·XII

In Cathedrali Aquilejensi.
Bertolus (N. CCCXXX) ex codice Antonii Bellonii
Muratorius e Schedis Valerii (p. MDCXXXV. n. 13) et
ex Bertolo (p. MDCCLXXXIX. n. 10)

T · AQVILEIENSIS
STRATONICVS · SIBI · ET
NVMISIO · TIBERIO
BASILEO · FILIO · PIISSIMO
QVI · VIXIT · ANN · XXXVI · M · V
D · XIIX

In pavimento Ecclesiae Aquilejae insertum
A Turre (p. 261.)
Bertolus (N. CCLXXXVI.)
A Turre FILIO SSIMO pro PIISSIMO prout in marmore extat, scripsit, et pro TIBERIO, LIBERTO
Muratorius (p. MCXXXIV n. 2) pro D. XIIX, D. XIX habet
Capodaleus (N. LXXIX.)
Musolettinius (N. CXI)

C·ARATRIVS·C·F
L·C·F·AQ·VINO
BERTA·M·F
L·ARATRIO·C·F

Anno MDCCCLV. reperta in agro Topporum vulgo La Boschina =

Zandonatus (Ms. N. 46.)

Aquilejae reperta anno MDCCXCVIII, sub mensa Altaris Ecclesiae Nosocomii, et postea in Collectione Com. Cassitii locata.

Cortinovius (N.° CCCLII.)

Cf. Memorie pella Storia lett. e civ. (An. 1798. Luglio ed Agosto p. 9)

Julius Caesar (De bello Gallico lib VIII §. 45) = Labienus interim in Treviris, equestre praelium secundum facit, compluribusque Treviris interfectis et Germanis, principes eorum vivos in suam redegit potestatem, atque in iis Surum aeduum, qui et virtutis et generis summam nobilitatem habebat =

An Surio ab hoc Suro dictus? —

n. 37

L·ARATRIVS·L·L·L·L·DIOG
L·ARATRIVS·L·L·L·L·ARRIVS
VIVVS

Venetiis in Ecclesia S. Marci conspiciebatur

Muratorius bis, e Schedis Capponianis, dissimili linearum distributione (p. MDLXXII n. 5) et ex Schedis Bibl. Caesar. Vindob. ab Excellent. Com. de Brevellon acceptis (p. MMLXXXVII n. 3)
Cf. Praefationem

ARGENTILLÆ
ET·SVIS

I. Const. Cumanus fragmentum hoc in via Iulii Carnici adstare vidit XI Kalendas Septembris an. MDCC-LVII,
Palladius pariter (p. 68) Iulii Carnici inventum affirmat. Ex illo Bertolus (N. CCCXXIII) et Liruti (Diss. de Iul. Car.) A Muratorius (p. MDCXXXVI n. 7.)

ARIA·7·L
AMARILLIS
V·F·SIBI·ET
L·CAETTENNIO
TERTVLLO

Agri Aquilejensis Inscriptio
Bertolius (N. VIII)
Ex Beretta Muratorius (p. MCDXXXVI n. 3.)
Muschettinius (N. XIX.) AMABILIS pro AMARILLIS exhibit, ut et Maffejus (Mus. Ver. p. CCCLXXVI n. 2.) Asquinio asserente.
Haec Arria Amaryllis liberta, fortasse Manticana - Centurio quidam e familia Arria agros Virgilii habuerat - Nomine hoc Amaryllidis frequenter utitur Poeta in Eclogis suis -

ARIAE COIV
CARISSIMAE
AELIVS·IVLIANVS
TAVCI F

Fragmentum a Cortinovio repertum Aquilejae anno MDCCXCII (N° CCCXXXI)

1403

442

ARIAE · Q · F **SERENAI** **APOLLONIVS · LIB** **ET · SIBI**

Venetiis in S.tae Mariae Matris Domini
Gruterus (p. CMXXXII. n. 6.) E Manutio et Sulteti schedis
Scardeonius.
Cfr Praefat.

231

443

LOC
ARRIAE
NICOPOLES
IN·FR·P·XVI
IN·A·P·XXXI

In agresti domo quadam Belinzam versus.
Bertolius (N.° CCIX)
Muratorius e Com. Beretta (p. MDCXXXVI n. 19)

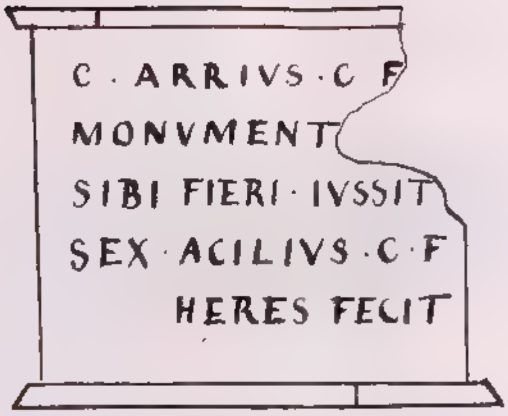

A Turre (p. 334) Bertolus (N.° CCXVI) hunc Forojuliensem dicunt, at falso Appianus (p 341) apud Gruterum (p. DCCCLVIII n. 10) et Scardeonius (LXIV) Patavio tribuant.

In Codice Inscriptionum Tergestinarum (p. 20) haec leguntur = In marmore ablato a Civitatensibus =

Ursatus (Mon. Pat. p. 331) inter desideratas censet.

Schedae nostrae (N.° CXLI) sitam dicunt in porta interiori quae ad S.tum Dominicum ducit, in Civitate Austriae

Orlandius (Descriz. Fun. p. 60) in via S.ti Dominici exstare dicit.

Furlanettus (Le Antiche Lapidi Patavine (N.° CCCCVI.) Gruterianum apographum sequitur

Jo. Rin. Carli (Ant. Ital. p. III pag. 55) ad sententiam Codicis Tergestini ire pedes non dubitat.

Cf et Ms. Petri Pauli Locatelli (Sulle cose di Cividal del Friuli)

Sturolus (Ms. n. 12)

Kandlerus (Inscr. Rom.e dell'Istria p. 52 n 514)

244

ARIAE · PRIMAE
L · M · IN · FRONTE · P · XVI
IN · AGRO · P · XXVII

Aquilejae eruderata anno MDCCLXXXVIII. ad Monaste-
rium Sanctimonialium Ordinis S. Benedicti
Schedae nostrae (N. LXIX)

E communi sententia Scardeonis (p. 71) Smetii (p. 75. n 5) Gruteri (pag. CCCLXV n. 3.) atque Ursati (Mon. Pat. p. 67) marmor Patavii urbi tribuitur, et ibi in aedibus ~~Bassa~~ Bassa-norum unde translatum testatur Furlanettus (Le Ant. Lap. Patavine n. CXLI.) in Patavinum Musaeum.
Cfr. Caroli Silvestri opus = (Descrizione delle paludi Adriane Venezia 1736 pag. 198)

M · ARMONIO
M · L · ASTVRAE
PATRONO · SEX · VIR · IVLIA
CONCORDIA
M · ARMONIO · M · L · AVCTO
OPPONIAI · C · L · TERTIAI
M · ARMONIVS M · L · SALVIVS
SEX · VIR · IVLIA · CONCORDIA
TESTAMENTO · FIERI · IVSSIT

Concordiae extabat.
Gruterus (p. CCCLXV n. 1.)
Palladius junior (p. 4.)
A Turre (p. 344.)
Bertolius (N. CXIII.)
Zambaldius (Mon. St. p. 28.)
Cf. Caroli Silvestri opus = Descrizione delle paludi Adriane (Venezia 1736 p. 198.)
Omnia vero collectorum illorum exempla erroribus scatent, et foede corrupta ad nos pervenere, verbis enim carum aucta fuit inscriptio = FOROCORNELI. ET. SEX. VIR, quae in Inscriptione nequaquam apparent, et OPPONAI pro OPPONIAI, et C. L. pro M. L. et reliqua parvi momenti scripta fuere. Zambaldius septimam lineam omnino praetermiserat et AVGVSTO pro AVCTO scripserat.
Emendare lapidem nobis datum fuit ad praesens in lapidario Muschettorum Portus-Romatini extantem (Idibus Juliis MDCCCLVII.) diligenti examine in comparatione adhibito =

1527

ARTORIA·L·F
PRISCA·V·F
SIBI·ET·MINVCIAE·M·F
MAXVMAE·MATRI
ET·M·MINVCIO·AVO
ET·L·L·IVIO·C·F

In muro inserta domi Pauli Radenzig = ad = Billia = su-
per flumen frigidum (hodie Vipacco)
Zandonatus (Ms. N. 66)

ARVI SOF
AMENIO ·SIBI
IVSSIT

In Ecclesia S. Felicis Aquilejae
Bertolus (N. CCCXXXV.) e codic. Belloniano

TIB·CL·ASIANVS
IIIIII· VIR · AQVIL
TVTILIAE ·MEDAMAE
CON

Extat Aquilejae ad S.ⁱ Cosmae.
A Fune (p. 367.)
Bertolus (N.º CXL)
Nicolettus et Locatellus eam referent dirutam,
et prout extantem in Forojuliensi urbe.
V. apud Zancarolum (p. 69 et 77)
Muratorius (p. DCXC. n. 3) ad MEDAMAE verbum
addit = In marmore fuerit, ut reor. M. F. DAMAE
Cfr. Num. 973.

C. ASPASIVS
APOLLONIDI
VALERIA·L·F
V F

Ad portam principalem civitatis Gradi
Cortenovius (N. CCXXVIII)
Binas profert ille lectiones, quarum unam jam retu-
limus, altera vero haec est:

C. ASSPASIVS·APOLLONIDI
VALERIA·LICIA·V·F

1.4.5

151

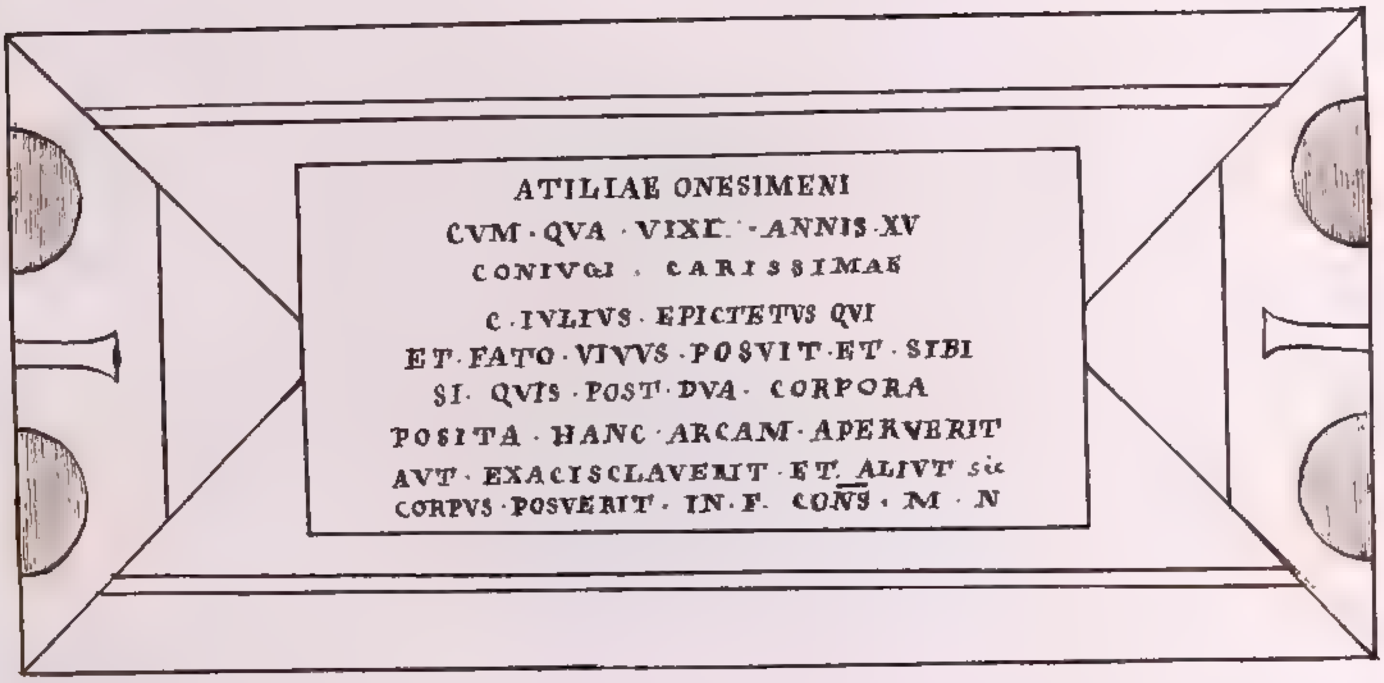

In Eclesia Monasterii Aquilejensis.
Asquinio exemplum marmoris formae debemus, quod nullus autor pro tulerat –
Bertolus (N. CCLXXI.)
A Turre (p. 355)
Fabrettus (c II. n 25)
Capodalcus (N. LXXVIII.)
Donus (Cl. XII p 598.) in secunda linea legeret VIXIT, in sexto DVO in septima ARAM.
Muratorius (pag MCCLXXXVII n 8.) e Mss Pharnesiis ACILIAE pro ATILIAE legit, et postremas litteras praetermittit – Alibi vero haec adnotat = (Pag. MDCCIV n 7) = Philippus a Turre in postrema linea habet IN · F · CONS · M N; schedae Belloniae praeferunt = IN · F · L FL · CONS · CM N., idest; Inferet H. S. L. millia Consortio Martentium nostrorum, nisi velis Municipii nostri.
Ex Itinerario Marini Sanuti (an. MCCCCLXXXIII.) ex Aquileja in Hebdomadario l'Istria (anno II n. 65. pag 258) discrimine nonnullo.

T·ATILIVS·T·L
GELENIVS
V·F·SIBI·ET
VALERIAE·L·F
PRIMIGENIAE
L·M·IN·FR·P·VIII
IN·AGR·P·XV

(1) Extra portam Glemonae dictam Utini repertus fuit Asquinius (La Giardiniera fecon. p. 7 et 35)
GELENIVS juxta eundem Asquinium, idem est quam agrorum mensor e Celtico Gelen, Elen, Elin, Ullyn et Uln, quod est mensura, unde Ulna Latinorum, Aune Gallorum et Ωλενη Graecorum

T. ATILIVS. T. F
PRIMVS
POMPEA. M. F
RVFA
IVLIA. CALISTI
L. ARCHENIA
V. F
VALERIAE. PRIMAE
L. M. IN. FR. P. XVI
IN AGR. P. P. XXX

In Coemeterio Cerviniani prope Ecclesiam S. Bellonij.
A. Tura (p. 398)
Capodaleus (N.° CVII.
Bertolus (N.° CCLXXVII)
Muratorius (p. MCDXXXVIII. n. 8) in penultima linea B. M, idest Benemerenti pro L. M. Locus monumenti legit.
Jo. Rinaldus Carli (Ant. It. App. alla Par. II p. 329) hanc producens ARCHIMI pro ARCHENIA, ARIAE pro VALERIAE, et in postremis lineis M. IN. FR. P XXI. IN. AG. P. XXVII pro L. M. IN. FR. P. XVI. IN AGR. P. XXX adscripsit

Asquinius marmoris formam subpositam offert. Ejus lectio a Bertolia differt, ut patet:

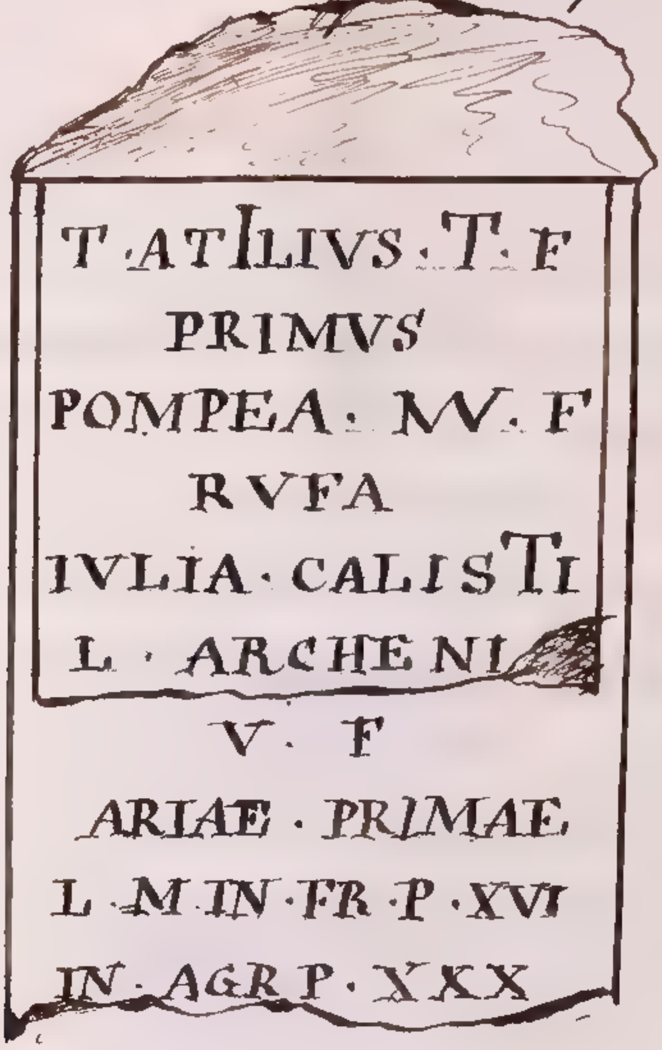

1, 1, 7   1, 5, 4

ATTIA·M·L
COINTHIS
ANCONITANA

In Abatia Summaquae prope Portum Romatinum
Cortinovius (CCXVI)

T·ATTICIO·DOMITIAE·AVG·LIB·$\overline{VI}$·VIRO·AVG DOMITIVS·SOLLERS·$\overline{VI}$·VIR AVG·ET·S·P·QS

Gruterus (p. CCCLXVIII n. 2) ex Aldo praebet Aquilejae positam

S.P.QS. = Sibi, Posteris Que Suis =

ATTICVS TRIM OBIT

Portus Romatini extat
Juxta lectionem schedarum nostrarum (N. CCCCII) Kal. Julii anni hujus (MDCCCLVII) exscriptarum exemplum afferimus.
A Tuno (p. 399)
Muratorius ex illo (p. MDCXXXIX. n. 15.)
Bertolus (N. CCLX)
Zambaldius (Mon. Stor. di Conc. p. 35)
In pago = Fiumicello = apud Aquilejam, ingens saxum his litteris prospicitur

L. ATTICVS

ATTVAE BOV
TAE·BOVTI · F
INTERCATIENSI
AN·XXXII
AIVS ATONTVS
VXOR·F·C

In loco - vulgo la Viola = prope Aquilejam
Costinovius [A. CCCXXXII]

L · M
ATVNI
CHARITONIS
IN·FR · P · IVII
IN AGR · P · IX

Lapis Aquilejensis in impluvio Palatii Com. Capitii
Hebdomadarium = (l'Istria - (anno VII N.° 23 24 - pag 101)
Zandonati Schedae (N. LXIII.)

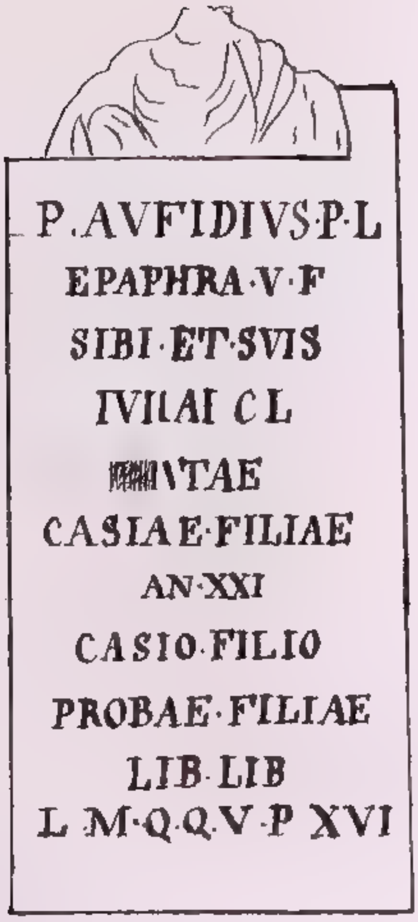

Saxum istud, longo temporis lapsu consumptum, ad suam collectionem augendam acquisivit Bertolus anno MDCCXLII (N DCCLXXI)
Bortinovius vero, qui illud vidit in Monasterio Aquilejensi anno MDCCXCVIII, (N CCCLIII – 6) nonnulla verba emendavit.

5

M. AVFVSTIVS
M. F. ROM
ACTIACVS
VALERIAE . C. LIB
CHARIDI . CONIVGI
CHRYSIDI . F. ANN. XX . OCCISAE
C. ALBIO . C. LIB . SABINO
CONTVBERNALI

Ex Furlanetto (de Ant. Lap. Patav. N. CLXVII) marmor istud Aquilejae extare comperimus in impluvio domus = Biasoni =
Editum primum a Joh. Hyer. Orto (Bull. dell' Istit. di Corrisp. archeolog an. 1839 p. 134)
Postea a Furlanetto qui inter Atestina marmora hoc recenset e nota ROM. Romuliam tribum significante

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

D · M
FLA · AVGVSTALIS
LEG · PRIIT · MOES · MILITA
VIT · ANNIS · V · MES · VI · DIE
XII · ORAS · IIII · VIXIT · ANNIS
XLI · MES VII · DIE · XV · ORAS
IIII · ABVIT · CONIVGEM · C
ASTORINAM · ANNIS
VIII · MES · III · DIE · VI · ORAS
IIII · ET · FILIVM · STIRCORIVM
QVI · VIXIT · AN III MES · VII · D I
ET · OR · VI · SVPRA · VIXIT · PATER
DIE · XLVII · POSVIT · TITOLVM
CAS · CON P · CA · SVO

In pagum quemdam infra colles Aquilejae translata Bertolus (N. CLVIII.) ex Honestorum familia exemplum excepit.
Muratorius ex Bertolo (p. DCCCXIV. n. 4) notam subjicit = In secunda linea LEG. PRIIT. pro PRAETorias MOEsiae. In postrema lego C. AStorina CONiux Posuit CArissimo SVO. =
Legionarius quem Inscriptio memorat, nec non miles quidam equum manu tenens, in marmore anaglyptici visuntur.

OSSA · C · AVLI · SEX · F
IANVARII

Venetiis in solo chori S. Petri de Castello —
Ex Apiano Gruterus (p. CMIII. n. 8)
Cfr. Praef.

[illegible] 250
[illegible]

SEX·AVLIENO·SEX·F·ANI
PRIMOPIL·II·TR·MIL
PRAEF·LEVIS·ARMAT
PRAEF·CASTR·IMP·CAES·AVG
ET·TI·CAESARIS·AVGVSTI
PRAEF·CLASSIS·PRAEF·FABR
II·VIR·VENAFRI·ET·FOROIVLI
FLAMINI·AVGVSTALI
NEDIMVS·ET·GAMVS·LIB

Venafri post tribunal Altaris majoris Episcopatus
Ita Gruterus (p. CCCLXX. n 1.) e Manutio
Gudius autem pro AVLIENO, AVIENO
Forojuliensis duumviri in hac mentio est

C.AVLIVS.C.L.
RESTITVTVS.SIBI.ET
AQVILIAE.P.F
PEREGRINAE.CONIVG
ANN.XXV

Venetiis
Cfr. Praefationem
Ex Ephemerid. Litterat. Muratorius (p. MCCCVI n. 12)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Q · AVLIO PHANETIS ////////////

L · M · IN · F · P · XXX IN · AG · P · LXX

In arce Veruca (hodie Montefalcone) apud Com.s Gi-rardios

Ms. Linct. (N. 519)

Integer lapis erat in Linct. Ms. transcriptus, sed temporum injuria et incuria possessoris consumptum folium est ideoque finis primae lineae desideratur =

ATI AVRELIAE
PVDICISSIMAE
ANNIS XXX
M · TVRRNIVS (A above, between R and N)
AVIAE CONIVGI
TAVRVS · ET · TAVRINVS

In Aquilejae suburbanis fragmentum.
Bertolus (N. CCXXXI)
Cortinovius (N. CCCLVII) scribit TVRRNIVS
Vide Inscriptionem ATI · AVRELIO ad N. nostrum 468.
Asquinius ex ipso lapide pro FVRRANIVS Bertolii exemplaris TVRRANIVS emendavit

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

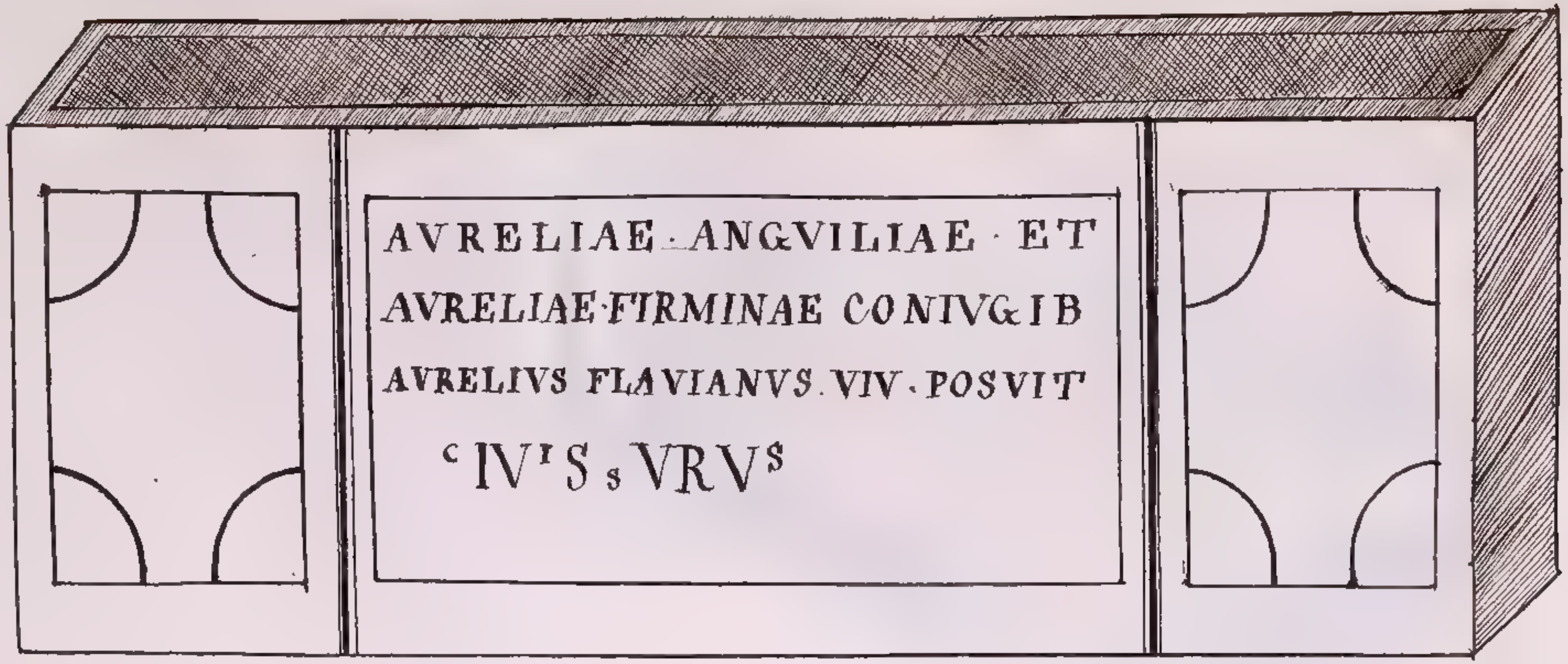

Aquilejae in domo Tullia olim adstabat, sed Utinum translatus fuit, sicuti Cortinovius testatur (A° CLXXXVIII); et demum ex Orlandi schedis novimus lapidem Adornianis Adorgnanos transvectum fuisse prope Tricesimum in Turchettorum aedes

Pedes VI poll. VI lat. et alt. II pl. m.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

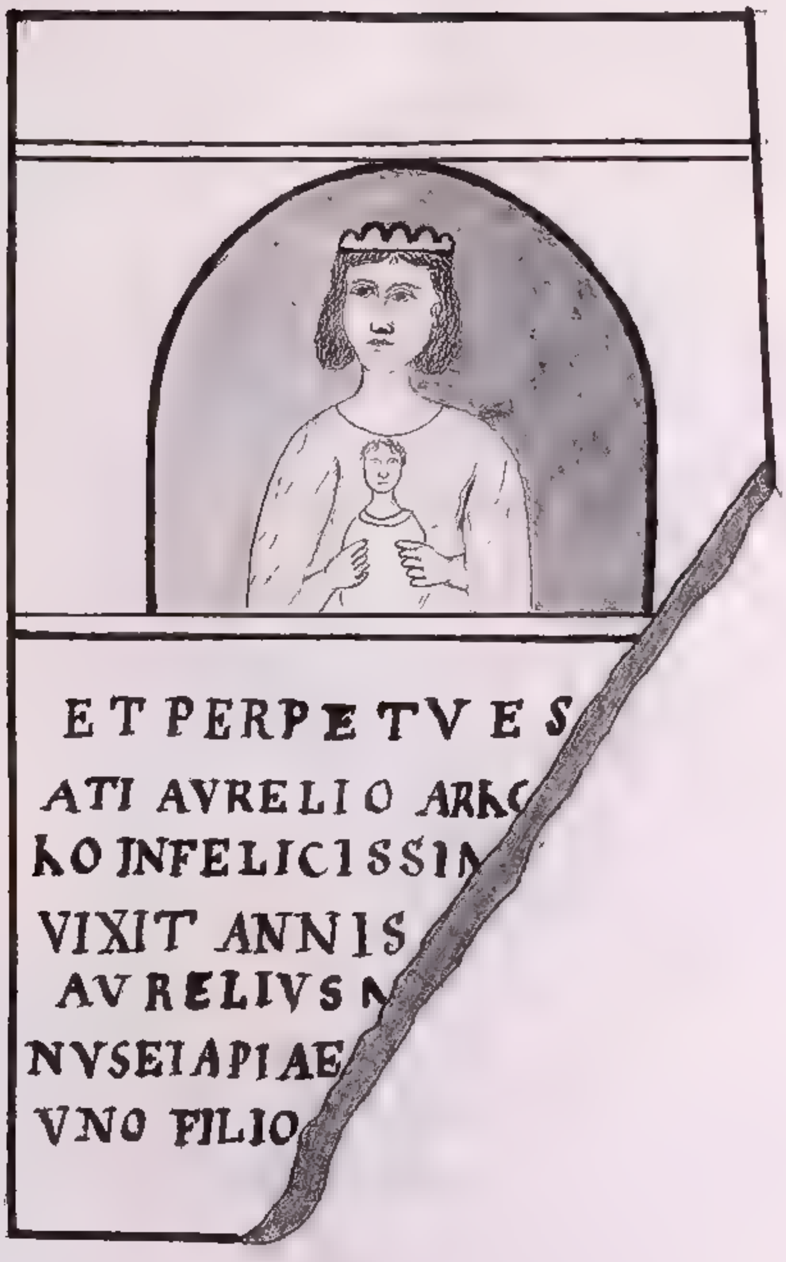

In agro Aquilejensi: vulgo Braida del Muro forat – effossam Musihettinius praebet (N. I.) altam ped. IV pol. II, latam ped II poll. VII..

AVRELIVS · VIN
CENTIVS · AVREL
AE · IVVENTIAE
CONIVGI · PVDICIS
SIME · FEMINE · CVm
QVA · VIXIT · ANNIS · XXI
VIIII · D · XI · SINE · V · QV

Aquilejensis lapis

A Turre (p. 397) per integrum adducit sed cum diphtongo **PVDICISSIMAE FOEMINAE** contra marmoris fidem scripsit;
Similiter Capodaleus (N. LXXXIX)
Muratorius ex illo et ex Donio (p. MCCCIX n. 14)
Donius (Cl. XII p. 399 n. 31)
Bertolus vero (N. CCXXXV) sic hoc emendavit sed prorsus absolutum edere nequivit, quia in illum jam ab utroque latere caesum occurrit.
Vide ad Numer. 466 et seqq. es, lapides Familiae Aureliae.

T·AVRELIVS
A·F·PAP
CLEMENS
DOMO·ALTINI
MILES·COH·X·PR
Ꞁ·ANTISTI
MILITAVIT
ANN·XVIII
VIXIT·ANN·XXXX
H·S·E

Juxta Historiam litterariam Italiae (Vol. III pag 671) monumentum istud Romae inventum fuit ad portam Salariam (Salara)
Bertoli (N. DCCLVIII)
Altinatem militem commemorat.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

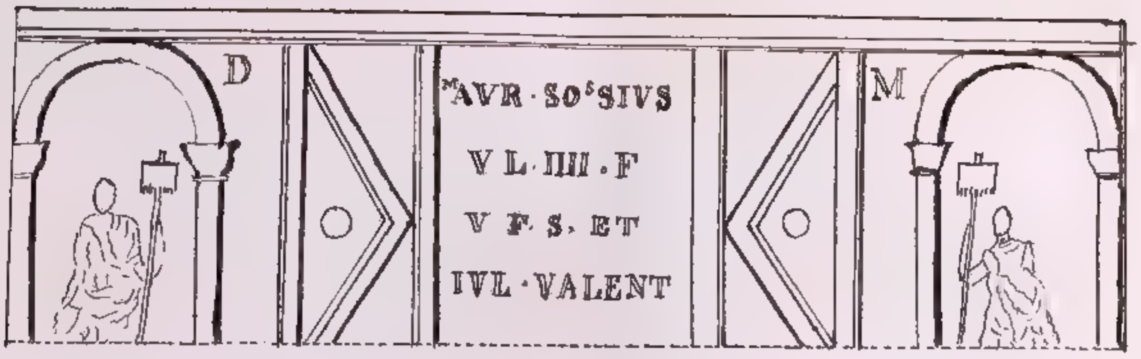

Capodaleus (N. CXIV) eam locatam inquit in janua orientali Eclesiae D. Rochi Insulae Gradensis
Bertolus (N. CLIII.)
A Turre (p. 397.)
Muratorius ex A Turre, Aquilejae (pag MCXL n 7.) et ex Bertolo in insula Gradi itam describit (pag MDCXLIII n 2)
E schedis nostris (N XXVI.) ante nomen AVR = . M · praenomen esse novimus, ita ut legatur M·AVR.
Binis, in lateribus, exornatur militum figuris, labarum in manu tenentium, quas Muratorius et A Turre praetermiserunt.
Fortasse legenda = Diis Manibus, Marcus Aurelius Sossius veteranus legionis quartae fidelis, (aut felicis) vivens fecit sibi et Iulio Valenti =
Florus (Ep. lib. 117.) Legio quarta et .... primae M. Antonium linquentes Caesaris partes sunt secutae =
Fortasse et Aurelius Sossius iste cum veteranis militibus in coloniam deductus fuit —

D · M
M · AVRELI
HILARION
AVGG · LIB
H[illegible]O

In loco incerto.
Schedae nostrae (A. LXXXVII)
Mss. Fontaniniani (T. XX. p. 163)

[illegible]
LIBRAR[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] H

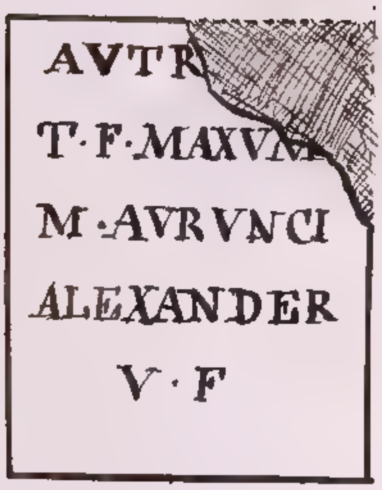

Apud Musilettas Portus Romatini extat; nunc primum exscriptam edimus (Dib. Jul. MDCCCLVII.) Schedae nostrae (N. CCCLXXXVI.)

M . AVILLIVS
M . L
HEROPHILVS
FAVSTA . L
POS

Concordiensis Inscriptio, quam ad praesens in Muschietto-
rum aedibus Portus Romatini (vulgo Portogruaro) extare
comperimus (Kal. Junii MDCCCLVIII)
Apud Zambaldium (Monumenti Storici di Concordia etc.
pag. 34)
E Schedis nostris (N. CLXXXIII et CCXI)

M·AYNICIVS
L·FIL· PVB
MESSALINVS
VET·LEG·XV·APOL
T·F·IVSSIT·SIBI·ET
FORTVNATAE·F
ET· [illegible]

Aquilejensis inscriptio in pagum = Fiumicello = translata, in aedes Gregorutti =
Sic Zandonatus in Schedis suis (N. 47)

P. m

476

BABVLLIA AVCTA
BABVLIA . IVCVNDA
BABVLLIA GRATA
PATRONAE . FECERE

Insertum in muro domus cujusdam in pago = Visco = Zandonatus (v. Ms. Fasc. III p. 47. n. 25.)

D · ... M
T · BADVSI
SABINIANI
QVI · VIX · ANN · V · M · X
T · BADVSIVS · PAVLIN
FILIO · DVLCISSIM
L · M · IN · FR · P · XXXXV
IN · AGR · P · L

Prope aedes Comitiss. Cassitii Aquilejae
Hebdomadarium: l'Istria (anno VII. n. 23-24. pag. 99)

M · BAEBIO · M · F
VEL · VRBINIANO
FILIO

D.r Constantinus Cumanus eam conspexit in via quadam Iulii Carnici prostantem (Mens. Aug. MDCCCLVII)
Bertolus (n. CCLXXIX) a Siruto acceptam, et antea editam (Dissert. de Iulio Carnico p. 319) typis vulgavit.
Nicolaus Grassius (Not. St. della Prov. della Carnia pag 51) extitisse hanc ait, tempore suo, Iulii in domo Morocutti insertam, temporum injuria dirutam —
Muratorius e Comite Beretta (p. MCXLI. n 6)
Marci Baebii cujusdam mentio est in lapide apud Furlanettum (Le Ant. Lapidi Patavine n. CCCXXX)
Et de Baebiis aliis ~~alibi~~ in opere eodem passim.

AELIAE
BALBINAE
QVAE VIXIT

Ad Monasterium Aquilejae anno MDCCXCVII
Cortinovius (N.° CCCXLV)
Io. Rin. Carli (Ant. Ital. Append.e alla P. II. pag. 332) sic profert.

AELIAE · BALBINAE
CONIVGI
QVAE · VIXIT · AN · XXIII

IVLIA·BARACVS FECIT·VIVA·SIBI

In Ecclesia Aquilejensi Monialium Sancti Benedicti
Codex Bellonius habet tantum BARACHVS VIVA SIBI
Bertolus (N. LXXXIV.)
A Turre (pag. 303)
Capodaleus (N. LXXVI) BARACHVS legit
Donius (Cl. XIV p. 133. n. 53) BARACHIS habet.
Cf. Donatum in Supplemento ad Novum Muratorii
Thesaurum (L. III. C. IX p. 475 in nota)
Quid de hac Muratorius adnotet V. in Numero nostro
55 (pag. XXXIX n. 1.)

1402

281

BARBIA·M·F·MAXVMA
V·F·SIBI·ET
C·BARBIO·L·F· NIGRO
ET·C·BARBIO·L·F·TERTIO

Opitergii in villa = Morelli =
Muratorius ex Bochio (p. MCDXLIII. n. 6)

In pubblicis aedibus in foro Aquilejensi S. Johannis insertum.

Gruterus (p. MCXXXI. n 3) e Pigafetta

Bertolus (N CXCII) pro MERCATORIS, MERCATORI

Capodaleus (N I.)

Cortinovius (p. XLV) pro L.M., DM. scribit

De Gavillia gente Aquilejensi cf. Titum Livium (Lib ....)

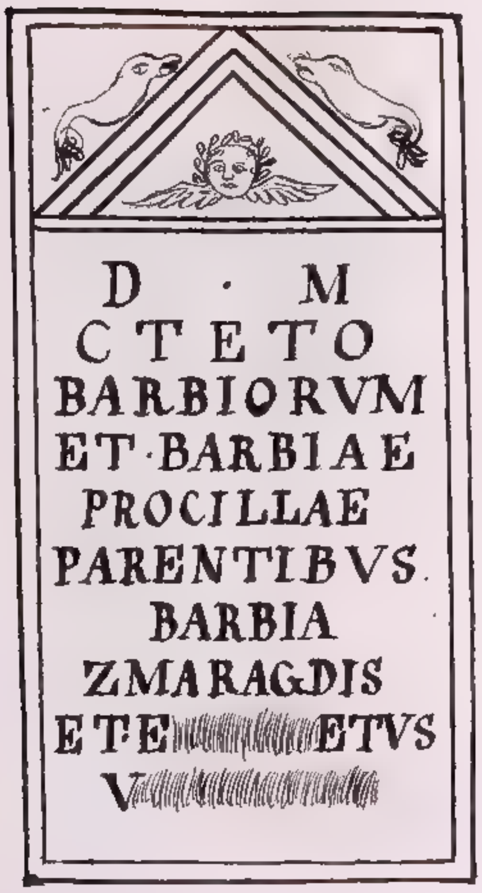

Belineae effossa –
Cortinovius produxit (t. LXXVI.)

TI · BARBIV
INGENV

(7) In pavimento Ecclesiae S. Stephani
Bertolus (A. CCCLVI) et
Muratorius ex illo (p. MDCCLXXXIX n. 11) et ex Comite
Beretta (MDCXLV n. 4)
In Codice Belloni integra legitur.

TI · BARBIVS · INGENVVS

L · BARBIVS
ABASCANTVS
SIBI · ET · BARBIAE
ZOE · LIB · VXORIQ
OPTIMAE
L · BARBIO ZOILO
BARBIAE · SEVERILLAE
FILIS · LIB · LIBERTQ
POSTQ · EOR · V · F

Muratorius / p. MCCCXIII / epigraphem exscripsisse fait ex Mss. Valvasonii, Valvasonius autem illam locatam describit Aquilejae in Ecclesia S. Stephani
Ex Mss Bertolij / A DCCXCII /

Liruttus haec habet = Vel Caprulis vel Gradus insula, ut jacet in schedis Jacobi Valvasonii.

Bertolus (N. DCCXLVIII.)

Muratorius (pp. DCCXCIX n. 2. et MMXXXIII n. 6) erroneam lectionem falso interpretari conatus, in loco secundo citato BARTOLAE legendum esse opinatur, et fortasse DONSVS filius, miles aut nauta DE · LIBVRNA .

Falso vero ab illis Gradus vel Caprularum insulae tribuitur archetypum marmor etenim: Portus Romatini prostat in

Musellettorum Lapidario, ubi nuper illud recognoscere nobis datum fuit. (Kal. Jun. MDCCCLVIII.) = In duas partes fractum est, et litterae quaedam desiderantur, ut in exemplo nostro apparet.

Schedae nostrae (A.° CXCVIII)

Deficiens spatium, superius minus, ad sex decimetros protenditur, inferius majus ad octo circiter.

Exemplum unusquisque suum compleverat Bertolus et Muratorius et Liratus hujusmodi, discrimine tantum supranotato

BATOLAE · DONS · F
DE · LIBVRNO · CLVPEO
T · F · I
PAIVS · VERZONIS · F
DE · MARTE
BICROTA
V · F · SIBI · ET · SVIS
LIB · LIBQ

V.° Numerum 716.

BELLICO
COLO QVILEIENS
VI NOS XXVI
PRI T SVAVIS
RES

In pago = Magnādōla = prope Motham, ad Liquentiam, in aedibus olim = Lucae Giuntasii Daniel Thomitanus (Libro dei Marmi ed Iscrizioni di Feltre pag. 30)
Cortinovius (N CCLXIX) qui subscribit = An addendum in tertia quarta et quinta linea

VIXIT · ANNOS · XXVI
PRIMVS · ET · SVAVIS
FRATRES

1252

488

... - -- - - - - -

CVM·P·BIVIO·P·L

IN FRON·P·XV

IN·AGR·P XX

In antile januae cujusdam, inventa in palustri so-
lo inter Aquilejam et Gradi insulam
Cortinovius (M. N. CCLXXXVIII)
Postea translata est in domum Guzzon Gradi.
Sic Zandonatus (Ms. N. CCXXXI)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

D · M
ROMVLO · BIZEGO
NI · FIL · HEMISENO
VIATRIX
MARITO
OPTIMO
BENEMERENTI

Lapis sepulchralis in premis Aquileja Utinum translatus in domum Nobb. de Sergiis, et deinde in Archyepiscopale Seminarium
Bertolius (N° CXLVIII)
de Tune (pag. 399)
Capodaleus (N° CXXVIII)
Muratorius (p° MXLV n 1.) omissione fortasse typothetae litteras singulares D.M. praetermisit.
Hemesa; aut Hemisa urbs Syriae erat, et ideo in Hebraica lingua quaerenda est nominis BIZEGONIS etimologia. BEZEG, Hebraice בזק = fulgur = Haec Cortinovius.

215

49c

Q · BLASSIO
AGATHOPO · ET
MANILIAE · FVSCAE
CONIVGI · L · D
AB · C · CLODIO
////RONIO
L · L · P · Q · E

Aquileja, ubi olim erat, testante Muratorio (pag. MDLXXVI. n. 4.) ex Bertolio et ex Schedis Farnesiis in Ecclesia Metropolitana, Gratianum (Gradisca hodie) deportata est.

Bertolius (A. DCCXCVI)

Maffejus (Mus. Ver. p. CCCLXXVIII. n. 1)

491

TI· IVL· BLAESATILL
HOSPITI·ET
CLODIAE·Q·F· SEVERAE
VXORI
H·V·D

Gruterus (p. DCCXC n. 10) inventam ait in Carnorum provincia, imo in Claudae Carnorum ruinis
E Grutero Bertolius (CCXXXIIII)

L M
L·BRVSSI
BA///ANI
MVLIAE

Aquilejae effossa anno MDCCXCIX.
Corthinovius /A. CCCLXIV./

140

493

D · M
M·CAECILI·COSMONIS
CAECILIVS·PASSVS·PROC
LIB · OPTIM

Venetiis prope pontem S.ae Matris Domini
Gruterus (p. MXLIV n. 15) e Verderianis
Cod. Red. ~~Cosmionis~~ legit COSMIONIS
Cfr. Praefationem

.181 494

Muse. Bertoliniis praebet (N. VIII) in agro Aquilejae inventam, in loco vulgo = Braida del Muro forat
Alt. ped. III = lat. □ I.

[illegible]

Q. CAEDIVS. P. F
PVP. SEXVIR
TERGESTE. V. F
VINISIA. Q. F. MAXVMA
VXOR
APVDISIA. C. F. SECVNDA
MATER
Q. CAEDIVS. P. F. FRATER

Hæc ex archetypo lapide fixatæ exemplum a D.re Can.co d'Orlando transmissum. — Lapis autem Forojulii visitur. In Inscriptionibus Polonis contra (st. XVII) ita fertur =

Q. CAEDIVS. P. F
PVB. SEX. VIR
TARGESTÆ. V. F
VINISIA. Q. F. MAXV. VXOR
APRVDISIA. C. F. SE. MATER
C. CAEDIVS. P. F. FRATER

Lapidem istum apud Gruterum (p. CCCLXXIX n. 5) Patavio tribuere Appianus (Inscrip. sacros. vetust. p. CCCXLI et CCCLII) et Scardeonius (Istoria di Padova) Feltriae Sigonius (De Ant. Jur. Ital. lib III Cap. III) — Sed et Tune (p. 334) Wolphangus Lazius (Comm. Reip. Rom. Lib XI. Cap. 11.) Muratorius e Cardinali Passionei, atque e schedis patris Turrini (p. MLXXXVI n 1.) et denique Bertolius (st. CVII) Forojuliensi urbi vindicarent
Ursatus (Mon. Pat. p. 46)
Furlanettus (Le Ant. Lapidi Patavine p. CXLIII)
P. Paul. Locatellus (Delle Ant. di Cividal del Friuli Ms.)
Sturolus (Ms. n 13)
Cf. Irenaeum a Cruce (lib II. C. XI. pag. 172) et Kan-

Alterum (Le Iscrizioni Romane dell' Istria N° 70) quorum alter illi subjecit notam = Esiste in Cividale del Friuli = Codex, Thomitanus extantem vult in pago = Muggia = in Tergestina Dioecesi:

Bertolus TARGESTE legit, et in ultima linea litteram Q omittit.

Johannes Rin. Carli, modo A Tunes sequutus (Ant. Ital. P. II lib. II pag. 58 e 123) modo autem = Muggia ablatam dicit. (Par. III p. 55)

Muratorius a Passionio superius citato, aliter lineas distribuit, et difformem refert.

CAESARIS · $\overline{\text{N}}$ · SE
FILIO · PIISSIMO
ET · L · AQVILEIENSI · AGATHIO
ET · HELIO · COLONORVM

Cervinianae in Ecclesia Parochiali ad Altare S. Antonii
Capodaglius (N. CXXXIV.)
A Turre (pag. 261)
Bertolus (N. CCCLXIV)
Muratorius qui eam retulit (p. CMXCI. n. 10) et exscriptam ex A Turre opere dixit, errore procul dubio editoris CAES pro CAESARIS obtulit.
Primi versus litterae N · SE an interpretandae Nostri SErvo?

In suburbanis Aquilejae repertam Muschettinius prodriit (N. XV) (Braida del Muro forato)
Ad pedes III in altitudinem ad pollices novem in latitudinem protenditur

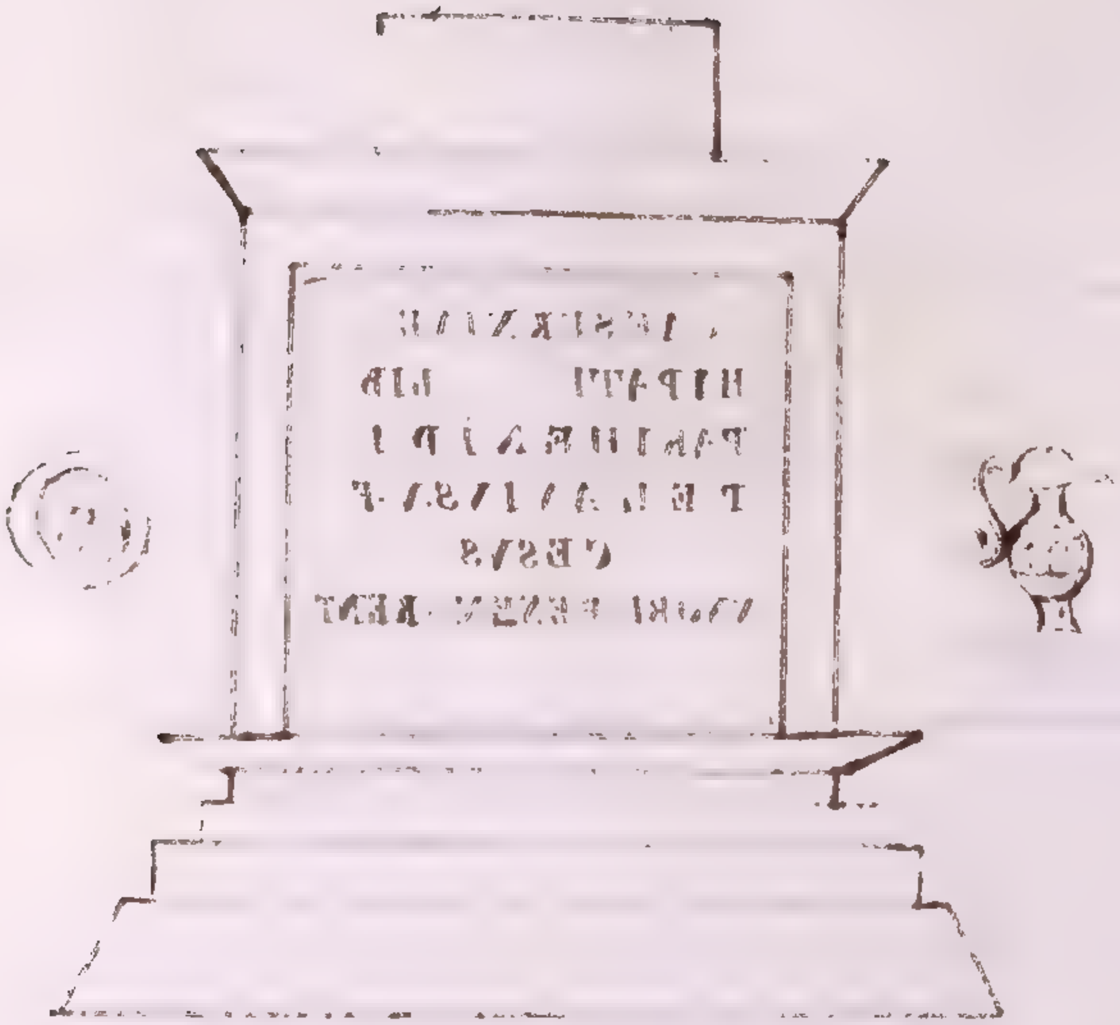

CAESERNIAE
RVSTICAE
SEX · CAESERNIO
COMMVNI
P · POMPONIO
GEMELLO
SEX · CAESERNIVS
FLORVS
CASER
T · F · I

In saxo quodam sculpto ad Monasterium Aquilejense
Dissimilia inter se exempla praebent A Turre (pag. 395)
Bertolus (N. CCCX) Capodaleus (N. LXXIII) et Donius (Cl.
XIV p. 432. n 48), Ramberlius (p. 206) et Bellonus
Nos ad Donianam lectionem, quae nobis emendatior visa
est, accessimus, cui similis Muratoriana (p. MCDXLVI n 10)

LOC
C · DEC
RVFI
ET
CAE SER NAE
SALVIAE
VER · P

In Insula Gradensi, in muro domi cujusdam, vulgo
= Casa della Morte =
Capodaleus (A. CXV)
Bertolus (A. DCVIII) e Liruto.
Ex Bertoli Muratorius (p. MDCCXXXVIII. n 5)
Horum lectio voce SALVIAE caret.

	CAES	E	RNIVS
	X.LAM		PHO
	RBIVS		L.ET.TRO
LIBERTI	S.LIBE	RT	ABVS
LIBERISQ.	EORV	N	

In Muro Ecclesiae D. Felicis Aquilejae.

Bina haec Inscriptionum fragmenta praebet nobis Bertolus (n. CCCCXXII), atque illa ad unum tantum monumentum pertinere, opinionem ejusdem auctoris sectamur.

T·CAESERNIVS
MACEDO·L
EVCERO. AN·XXII
INFELIX·PATER
FECIT

Capodaleus (i. V. CXLIII) praebet ex antiquo quodam Ms. ex quo dum exstantem olim Aquilejae fuisse novit. Kandlerus qui pro INFELIX legit HELIX, in Hebdomadario = l'Istria = (An I°. N.° 10 pag. 40) eam refert insertam in ~~ttt~~ majori altare Ecclesiae Insulae (hodie Isola in Istria); imo, una cum D.no Bartolommaeo Constantio, a quo eam accepit Insulanam vocat.
V. T. Caesernium Macedonem in lapide ad N.° 219. . . . .

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

M·CAESIO·EVNO
IIIIII VIR
CAESIA·M·L·GRATA
PATRONO·ET·SIBI
V·F·

Opitergii
Muratorius (p. DCLXXXIV. n. 3) e schedis Jacobi Valvasoni a
Beretta acceptis et ab Octavio Bochio.
Gruterus (p. CCCLXXX. n. 6) ex Pontejo = Opitergi apud Melchiores =

In pago = Ajello = prope Aquilejam
Bertolus (A. CLXII)
Muratorius (p. DCCCI n. 3) inscriptionem tantum producit
Duo thoreumata sub Inscriptione, longo temporis lapsu
abrasa sunt, ut vix interstingui possint.

CAESILIA · Q · L

CINNAMIS

DINDIAE · LAVRIDI

DELICATAE · SVAE · ANN

NATAI · XXIV · HIC · CONDIDIT · OSSA

In domo quadam Capitulari Aquilejae posita

Bellonius

Capodalens (A. XXXV)

Fabrettus (Inscr. dom. p. 363)

A Turre (p. 395)

Bertolius (A. CCXXIV)

E Muratorii exemplis unum a Turriano ditat (p. MCDXLV n. 11.) sed A. Illu etiam ipsemet ibi exhibet

Olivierius (Marmora Pisaurensia pag 184)

Schedae Barberinae in ultima linea habent tantum:

NATAE · XXIV

Sic Asquinius.

D . M
T. CAESTRANIO
PRIMIGENIO
IN. F R. P. XX
IN. A G. R. P. L

Anno MDCCXCVIII ad Collectionem Com. Capitii pertinebat.—
Haec ex Cortinovii emendatione.
Bertolus (pt. CLXXXIX) in primis lineis legerat:

D . M
L . CAESTRANI
PRIMIGENIT

Muratorius qui eam in opere suo retulit (p. MDCXLIX n. 7) in secundo versu L. CAESTRONI pro CAESTRANIO habet.

In agresti domo prope Aquilejam effossa vulgo Colombara.

Bertolus (N. CCXLI.)

E Comite Beretta Muratorius (p. MDCXLIX n. 11.)

[illegible]

AQVIL
CALENDN
A · XXII · M · VI
AQVIL
DAR · AMONE
MATER

Aquilejensis lapis, ut adnotat Hebdomadarium Ist=
tria (anno IV. n. 21. pag. 83.)
Muschettinus (N. X.)

D M

CALDINA
ELIOPO
LITANA · V
FEC · SIB · ET CAL
DINIAE · EGNOID
ET · CASTAE · PROFUTU
AELIO · FLORIDO · FIL · KARIS
VIRIAE · EGNOIDI · NEPTI
AEL · FLORIDO · MARITO
FIDELISSIMO
ET · VAL · COMPETALI · G
PRIMAE · ARTEMISIAE
LIB · LIBQ · P · E
L · M · I · F · P · XC · I · A
P · XX

In domo Musschettiniana Aquilejae
Musschettinius (N. XXXI)
Cortenovius (N. CXCIV)
Nonnullum inter illos discrimen est.
Stephanus Maria Sciavius corrigit HELIOPOLITANA.
HELIOPOLIS = urbs Coelesyriae, hodie = Balbek.
In undecima linea littera G. an Genero? —

C · CALIDIVS
PRISCIANVS
C · CALIDIO · HERMET
ET · ANNAEAE · PRISCINAE
PARENTIBVS
ET · CALIDIAE · VRSVLAE · LIB

FR · P · IXX

Aquilejae ad Monasterium anno MDCCXCVI.
Cortinovis (A.° CCCXLIII)
Moschettiniana lectio (A.° CL.) ab hac distat!

D. O. M. S
CALISTO. V. PVELLA. INCONSVLTA. RVPTO
CONIVGII. FOEDERE OFFIAN. CORCIRAM
PETII. PROCO. MALEFIDO. ROGITANTI
MOX. DESTITVTA. SOFONISBAM. EDOCTA
PERII. ACIDALIA. ET. NATO. IN
GRATIS
IVNIVS. MEDICVS. ME. FECIT

Capodaleus (N. CXLVIII) ex antiquo Cod. Aquilejae olim extitisse hanc novit —
Bertolus (N. DCCCLXIII) eam spuriam retinet; a Lirutо habuit, qui e Capodalei Mss. transcriptam dicit.
De illius puritate vel veritate litteratis hominibus judicium.

VARIA
CALLITYCHE
L · TITIO
SEMNO
CONTVBERNALI
Q · CAELIO
PYRAMO · F
VV · F

Saxum extabat olim Montisfalconis, sed postea in aedes Asquinias Utinum translatum fuit.
Bertolus (N. DCCCVI)
Maschettinus (N. XXX)
P. Bas. Asquinius (Rag. del Ter. di Mons. p. 133)

L · CALPVRNIVS · CVPITVS · V · F · SIBI · ET
L · CALPVRNIO · DEXTRO · F · CALPVRNIAE
SP · F
PROCVLAE · VXOR

Bertolus (N. CCCXXXVI) qui e Codice Bellonio edidit, hanc praebet, in Ecclesia S. Felicis Aquilejae locatam dicens. Sed Abbas Canonicus Aemonensem eam vocat, et in foro urbis illius (Aemonae, hodie Cittanova in Istria) positam testatur = Ille idem linearum ordinem mutat, versusque hujusmodi inserit =

L · CALPVRNIVS
CVPITVS · V · F
SIBI · ET
L · CALPVRNIO
DEXTRO · F
ANNO · VIII · ET
CALPVRNIAE · S · P · F
PROCVLAE · VX®

Hanc lectionem accipit et Zuccolus (N. CVIII et CLI) sed pro anno VIII, anno XVIII scribit
Exemplum idem accipit et Ursatus, Patavio marmor tribuens et ex Ursato illud Muratorius exscripsit (p. MCXLIV n. 11) nec non ex Bertolo (p. MCCCXVIII n. 1.)
V. et Reinesium (Clas. XIV n. 36)

L. Calpurnium quemdam memorat Inscriptio apud Muratorium (p. DCCCI. n. 8)

In arce Belgradi

L. CALPVRNI. TERTI.
VETERAN. LEG. II. MIL.
ANN. XII. VIX. ANN. XXX
L. CALPVRN. ANCORIO
TIVS. CONCITATVS
ARMATVRA
LEG. EIVSD

M· CALVENTIVS
T·F·LEM·BON
MIL·CHO·VIII·PR
MILIT·ANN·VII
VIXIT·ANN·XXIIX

Utinum translata in aedes Nobb. A Jurgiis, Aquileja sicut A Turre, Muratorius A. Capodaleus testantur

A Turre (p. 345)

Muratorius (p. DCCCII n. 2) poene simili lectione e O. Bertolo

Capodaleus (N.° CXXIV)

Bertolus (N.° CLXXIV) illorum errores emendavit.

Hanc nuper recognoscere potuimus (Mense Martii MDCCC-LVII) in impluvio Palatii Nobb. A Jurgiis = In prima linea ex integro omnino abrasa videtur, nec litterae legi queunt, in ultima autem pro VIXIT, scriptum apparet tantum VIX.

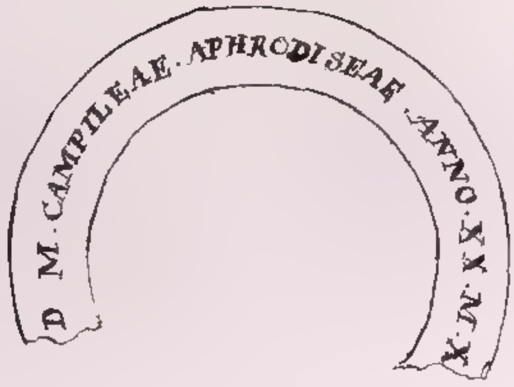

Super Urnam inserta visitur in turri horaria Moima-
ci prope Forumjulium
A Turre (p. 400)
Bertolus (N. CXLIII)
Locatellus (Ms. delle cose di Cividal del Friuli)
Muratorius (p. MDCL n. 16) ex A Turre
In exemplo Canonici Orlandi; ad nos nuper transmisso
APHRODISIAE pro APHRODISEAE legitur
Sturolus (Ms. n. 16), ex quo marmoris forma, et adno-
tatio = An ab hac Campilea, pagum Campilei nomen de-
sumpsit? —

CANIDIAE·MARCELLIN
AVIAE·AEL·CONSTASCI

Ambabus in extremitatibus fracta, ad Monasterium Aquilejae effossa fuit Bertolo teste Bertolus (A. CCXXIII).
Muratorius e Com. Beretto Utiensi (p. MCCXLVII n. 3) et ex Bertolo (p. MDCLI n. 4)

1702 516

T· CANNVTI
T · F · IN · FRO
P. XXX
RETRO · PEDES
XXXIV

Opitergii in Columna quadam
Albrictius (Memorie d'Oderzo pag. 12. n. 16)
Colletius (Cod. Inscrip. Opitergin.)

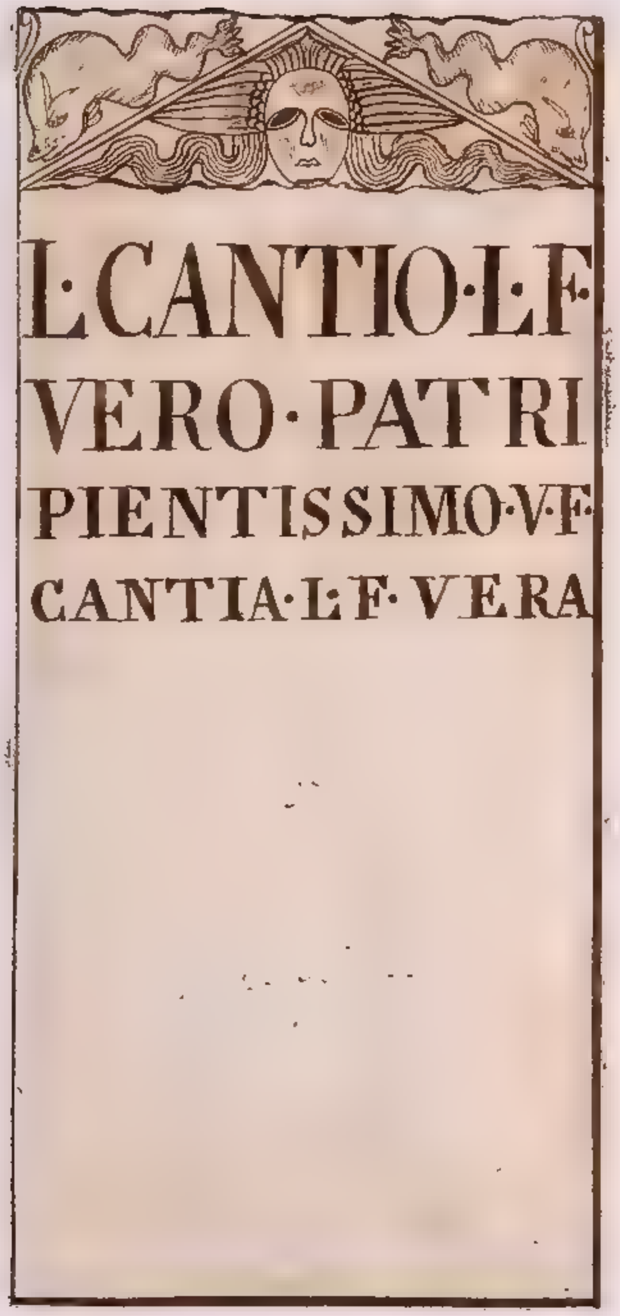

Monumentum L. Cantiani extans.
Ex adversariis nostris (N. XXIV.)
Ejusdem L. Cantii L. F. monumentum visitur Parentii quod exscribimus, a Kandlero (Iscriz. dell'Istria N. 369) a Lucolo (N. CV – CXLVI) et ab Hebdomadario = l'Istria = (p. 348 Anno I N. 86 = 87 =) relatum =

retro

L CANTIO L F
LEM SEPTIMINO EQ
PVBL FLAM PATRON
COLON IVL PARENT
CVRIAL VETER·PAR
OMNIB HONORIB
MVNICIPAL FVNCTO
PRAEF ET PATR COLL FAB
RS AERE CONLATO
L D D D

Extat Soleschiani in villa Comitum Brachianorum (Brazzacco)
Alta ped. III poll. VII, lat. ped II poll. VI, in lateribus lat. p. I poll. VIII
Zuccolus (N. IV)
Capellettinius (N. LXXXVI.)
Binae in lateribus figurae, hinc maris, inde foeminae adstant Phrigiorum more vestimentis indutae.

1689 ·/·

519

C. CARMINIVS·Q·F

Opitergii in vinea N. H. Capelli super fenestram muri quo vinea clauditur, lapide inverso

Sic Colletus in Cod. Inscript. Opiterginarum (in Musaeo Corraino Venetiarum

520

DIS · MANIBVS

C · CASICIO · C · F · TERTIO

CLAVDIAE · CONCORDIAE

MIL · COH · VII · PR · TVR · CELERIS

MIL · AN · XVII · VIX · AN · XXXVI

FEC · C · CASICIVS · SEXTVS

FRATRI · B · M

Romae in horto Silvii Arometani –

Muratorius (p. DCCCIII. n. 4) e schedis Ambrosianis

Bertolius ex illo (A. DCCXLV.)

Veri similius mihi videtur, Muratorius ait, Concordiam Italicam Romanorum Coloniam Claudiae cognomine fuisse donatam contra Cellarii sententiam qui, minus recte, forsan, hanc quoque Venetiae civitatem sicuti Nertobrigam in Hispania Iuliae cognomen tulisse arbitratur.

1703

521

CARMIN
C·F·MINAI·ET
STACT
NVTRICI

Opitergii

Muratorius et Albritius ignorarunt =

Sic Colletius in Codice Inscr. Opiterginarum, qui nunc

in Musaeo Corrario Venetiarum asservatur.

CASSIAE CHRESTENI
ALVMNAE INFELICISSIME
AVRELIA CHRESTE

Sepulchrale saxum ad Bertolicam collectionem pertinens.
Bertolius (p. CCXXIX)
Muschettinius (p. LXXXIX)
Marchonius e Beretta (p. MCDXCIX n. 3)
Corlinovius (p. CCCLXI.) ad Monasterium memor edidit anno MDCCXCVIII, et CASSIAE pro STATIAE, Bertoliae lectionis exscripsit.
Bertolium exemplar vero hoc est=

STATIAE · CHRESTENI
ALVMNAE · INFELICISSIMAE
AVRELIA · CHRESTE

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1713

Opitergii
Nuper effossam et a Julio Thomitano acceptam dicebat Colletius (Cod. Inscript. Opiterg. in Musaeo Correrio) temporibus suis.

531

524

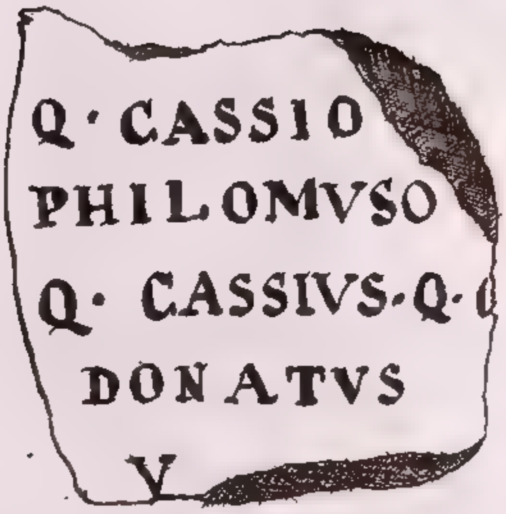

Aquilejae apud Zaninium Cortinovius (A XC) temporibus suis servatum fragment. dicebat.

Muschettinius (A CXIV)

L · M
Q · CASSIO
IN · FR · P · XV
IN · AGR · P · XXXII
ET · L · RVTI
MERCATORIS

E Schedis Muschettinianis (N. LXXXIV)

526

C·CASSIVS·HERMA
SACERDOS · VR
SIBI·ET
LIBERT · POSTERISQ
EORVM

Venetiis in fundamentis turris horariae S.ti Petri de Castello.
Gruterus (p. CCCXXIII. n. 4) ex Apiano et Venderio
Cfr. Praefationem

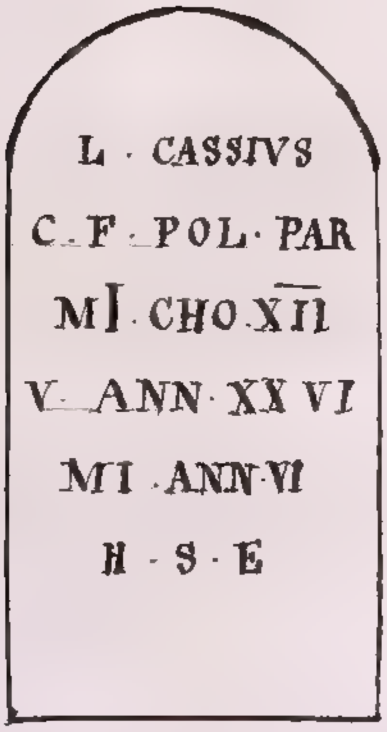

Aquileja Utinum deportata.
A Turre (p. 398)
Bertolus (N° CLXVIII)
Capodaleus (N° CXXXII) quintum praetermisit versum, a Turre exemplum de caetero secutus.
Muratorius (p. DCCCIV n 3) de verbo PAR in fine secundi, et de litteris MI in principio tertii versus haec ait = Lucio Cassio huic Parma civitas patria fuisse videtur. Sed illud MI jungendum neutiquam est cum PAR, significat enim MIles. Nihilo tamen secius satis est PAR ad militis hujus patriam indicandam, quam Parentium Istriae civitatem, potius quam Parmam opinor =
Cassius Parmensis Poeta quidam vetus fuit.

OSSA . CATIAE
Q . L
COMPSINIS

Codex Canonicus (hanc sitam dicit in platea (Aquileiae) et Capodaleus pariter (it. XVI) qui addit = In domo quadam Capitulari

A° Tune (p. 393)

Rambertus (p. 198) legit COMPSINIS.

Bertolus (n°. CCXXV)

Muratorius (p. DCLXXXVIII n 3) qui eam transcripsisse testatur e schedis Valerii, ad eos quos obtulimus versus addit =

C . VIB . Q . L . CEST
VI . VIR

PATRI · ET · CATIAE
TI · F · MAXVMAI
MATRI

Epigraphis in muro quodam inserta pagi, quem Godega vocant, in confinio provinciarum Forojuliensis et Tarvisinae.

Bertolus (N. DCCLXXXIV)

Muratorius. (p. MCCCXLVIII. n 3) ex Ap. Zeno.

; Abb. Forcellinius (Lett. ad Apost. Zeno pubbl. nel 1752). et Apostolus ipse Zenus (Lettera al Fontanini T. I. p. 253, ed al Muratori. p. 256).

CATVLVS·CALLAEI·F
NATIONE·SEQV
EQV·ALA·SCVB·L
SESQVIPILI·MILIT
ANNOS·XXII
H·S

Anno MDCCXCIII in agro Aquilejensi inventa.
Capodaleus haec tantum habet: (N. CLVII)

CATVLVS·CALLAEI·F
NATIONE·SEQV//////////
EQV//////////////////////

Sed A Turre (p. 397) et Bertolus ex illo (N. CLXXVIII) ex integro adducunt.

Muratorius (p. DCCCIV n. 5) ex A Turre SESQVIPL. scribit et ait = Praeter Duplicarios, in militia fuere Sesquiplarii qui unam annonam et semis percipiebant. Alae Scubulorum mentio est in Gruteriano lapide pag. XXXVI n. 9. Atque heic in tertia linea scriptum fuisse suspicor SCVBVL = Sequani Galliae Lugdunensis populi =

Cf. Jo. Bapt. Egnatium (Adnotationes in Lampridium pag. 640)

Catali, in Alpibus supra Tergestum (Cortinovius)

Marmor Opitergii inventum anno MDCCXXVI
Rev.^mus Archyepiscopus Fontaninus primus edidit in fine Commentarii S.^ae Columbae (p. 107.) et postea Liruttus (Notizie di Gemona c. II p. 20) et Bertolius (A CCLXXV)
Hyeronimus Asquinius (La Giardiniera Suaneti. pag. ultima)
Furlanettus (Le Ant. Lap. Patav. n. CCXCVIIII) marmor exstare asserserat in villa urbana Doc.^ris Antonii Piazza, dicta = Vanzo = Patavii
Muratorius ex Fontaninio (p. MCCCXXI n 7.)
Zambaldius (Mon. St. di Conc. p. 40) marmor, Concordiense vocat haud dubio e nota tribus CLAudiae ad quam Concordia Colonia adscripta erat.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

V·S·D·M
CENTRIA·VXSOR·ET
TERENTIVS·T·F·
LAPIDARIVS
ET·TERENTIA·L·F
PRIMA·VXOR
ET·T·TERENTIVS·T·F
SEVERVS·FIE·IVSS

Gruterus (p DCXL. n 5), e Verderianis et e Scardeonio hanc positam asserit, discrepantia animadversione digna, = Paduae in Forojulii

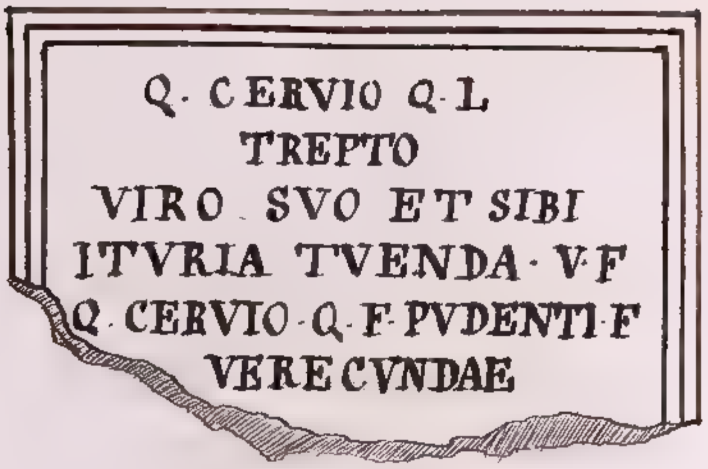

Magnae molis saxum Beliceae repertum.
Muschettinus praebet (N. LXXVI)

D · M
SERVIAE
CERVOLAE
ET · PRIMITIVO
ALVMNO · A · XIII
OBITIS
CAECILIA
PLVSIAS · V · F · SIBI · ET
TREBIAE · MAXIM

Aquilejae ad Ecclesiam S. Felicis, Bellonus.
Aquilejae ad Ecclesiam S. Lazari, sequentes omnes Collectores
A Turre (p. 395)
Ex illo Muratorius (p. MCDXCVII. n 9)
Bertolus (N. CXXXV)
Fabrettus (Inscript. Dom. p. 353 lett. H)
Capodaleus (N. XLVII)
~~Cum his et cum~~ Fuata Codicis Canonici et Belloniani lectionem PLVSIAS potius quam PLVSIS retulimus.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

CERVONIA·TICHE
V·F·SIBI·ET·LIB·LIBQ·POSTQ·EOR
SI·QVIS·HANC·ARCAM·SIVE·HOC
MONIMENTVM·VENDERE·AVT·EMERE
AVT·EXACISCLARE·VOLET
TVM·POENE·NOMINE·HS·XX
REIP·AQVIL·DARE·DEBEBIT

Sitam dicunt omnes in Archa sepulchrali in foro Aquilejae extanti:
A. Turre (p. 355)
Ex illo Muratorius (p. MXXVIII n. 2) cujus Notas inscriptioni suppositas consule.
Capodaglius (N. III)
Bertolus (N. CCLXX)
Sponius e Schedis Eq. Ursati (Miscell. erud. sect. 9. p. 294)
Cervoniae Silvanae cujusdam elegans Inscriptio visitur apud Boldettium (p. 8) in Coemeterio S. Urbani reperta anno MDCCXIX, et est:

☧ EX VIRGINIO TVO BEN
E MECO VIXSISTI LIBENIC
ONIVCA INNOCENTISSIM
MA.CERVONIA· SILVANA

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

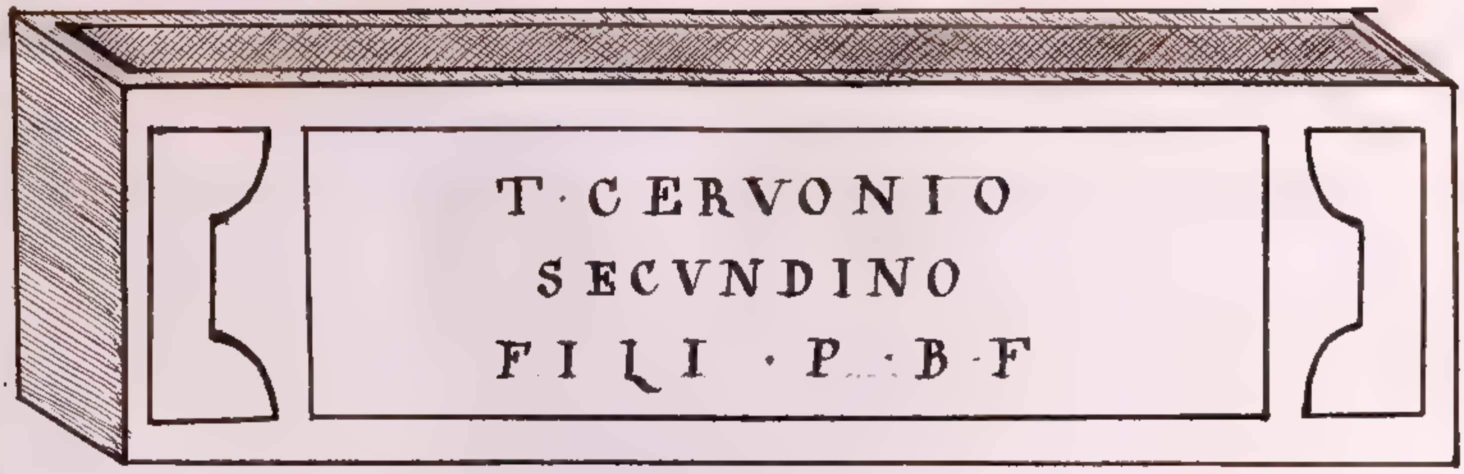

Schedae Cortinovianae preferunt (A.° CCCV.) hac nota. = In aedibus D. Candidae q.m Uxoris Jo. Salomie, in loco = Parise = prope Opitergium.

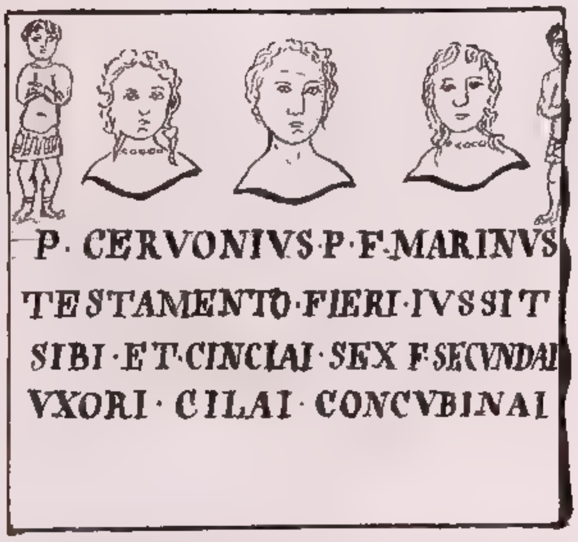

In muro insertam dicit Bertolius ad ripam fluminis, Concordiae (A.° CCLXVIII)
Palladius junior prodiit, sed tria capita exsculpta omisit, et pariter Reinesius (Cl. XIV n. CLXXXIII)
Muratorius e Com. Beretta (p. MCCCXXII n 5)
Zambaldius (Mon. St. d. Conc. pag. 33)
Scaramelli (L' Osservatore Stradale pag. 33)
Aliam Cinciam Secundam, Marci vero filiam videre est in Bertolio lapide CCCLXXV et nostro 797, qui pariter ad Concordiam pertinebat

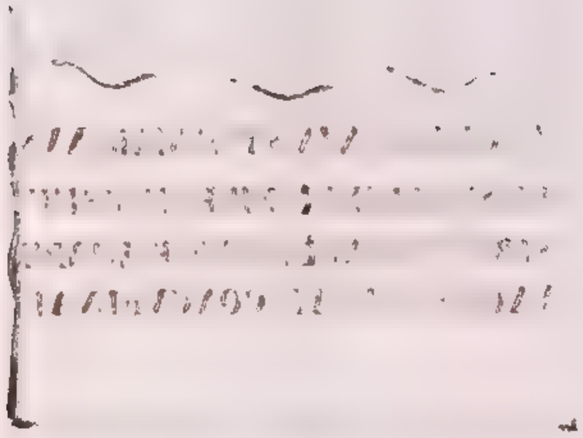

L · CERVONIVS
ZOSIMVS · SIBI · ET
CASSIAI · PYRR∃AF
VXOR · ET · SVIS
V · F
INFR · P. XII · R · P · XXVI

Inscriptionem hanc A. Turre (p. 399) Portus Romatini inveniri asserit, et ex eodem, Bertolius prodiit (p. CCLXIX) Zambaldius (Mon. St. di Conc. p. 36) Muratorius ex A. Turre cum titulo Aquilejae (p. MCCCXXII n. 6) Ad praesens (Kal. Jun. MDCCCLVIII) in Mussolettorum aedibus Portus-Romatini visitur, archetypumque marmor nuperrime a nobis diligenter perscrutatum in tertia linea pro PYRRAI, PYRR∃AF profert.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

L.CETHEGO
L.F SECVNDO
L.CETHEGVS
L.L.PRISCVS
IN.F.P. XVI
RET.P.XXX

Altini apud Fusculos Nobb. Venetos
Muratorius ponit exemplum a Can. Scoto Tarvisino acceptum
(p. MDXXVII n. 7)

CETRONIA
SATVRNINA
V·F·SIBI·ET
TVLLIAE

In aedibus Mus. Cettinianis (N. LXXIV.)

CETVLICVS
VIXIT ANN
LXXV ZNVIIHO
V°SIMPLICIA MA
RITO FECIT IT·FILI
VS

In Muschettinii aedibus erat (N. C.)
Sed D. Const. Camanus nos admonet eam transvectam fuisse in Topporum aedes Butri, ibique se illam transcripsisse huic omnino similem Mens. ~~Aug.~~ Novembris MDCCCLVII.
I. T. Justa Muschettinium, Iure Testamenti.

[illegible]

CHARITONI
CONIVGI
QVAE VIXIT ANN. P. M. XXII
ANTIOCHVS
COIVX . POSVIT
B. M.

Altino Venetias translatus lapis in aedes Nobb. Minotto = Muratorius (p. MCCCXXII. n. 10) piatto exemplum quod ab Illustrissimo Fontaninio habuit.

CHAERONTI·AVG·N·DISP·RAT
COP·EXPED·FEL·II·ET
III·GERM

Wolphgo Lazio asserente (Lib XII. C. 1.) Julio Carnico tribuit Bertolus (n. CCCXLIV) et Codex Canonicus dicit. Assquinius refert, in quo vero quatuor lineis complectitur.

Sed Gruterus (p. DXCVI n. 10) contra sententiam illorum, e schedis Scaligerianis et Verderianis, adnotatione eam signat Torcelli in Agro Forojuliensi in puteali in platea =

544

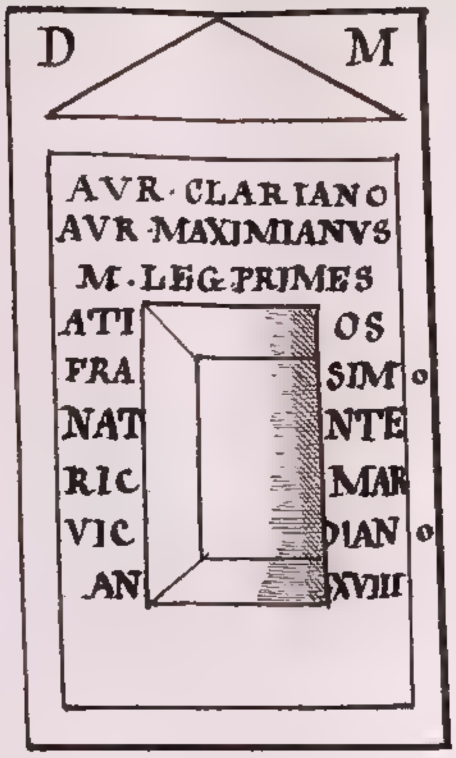

Bertolius e sua collectione prodidit (A. CLXIII) Muratorius (p. DCCLXXXIX n. 6) a C. Beretta accepit exemplum. Stulte villici in medio, instar lebetis, marmor effoderunt, ut ad attritum [illegible] explendum serviret, ideoque pluribus litteris caret. Quas vero deficientes litteras hujusmodi restituendas esse ratus est Cortinovius

FRAtri caris SIMO
NATione Picce NTE
RICina ...... MARitima
VICo Claud IANo
ANNorum XVIII

545

C · CLAVENIVS
C · F · CLA · FAVSTVS
SIBI · ET · SVIS

In fundamentis novae Ecclesiae Vadi - prope Portum Romatinum collocata fuit -
Zambaldi (Mon. Stor. di Concordia p. 368)

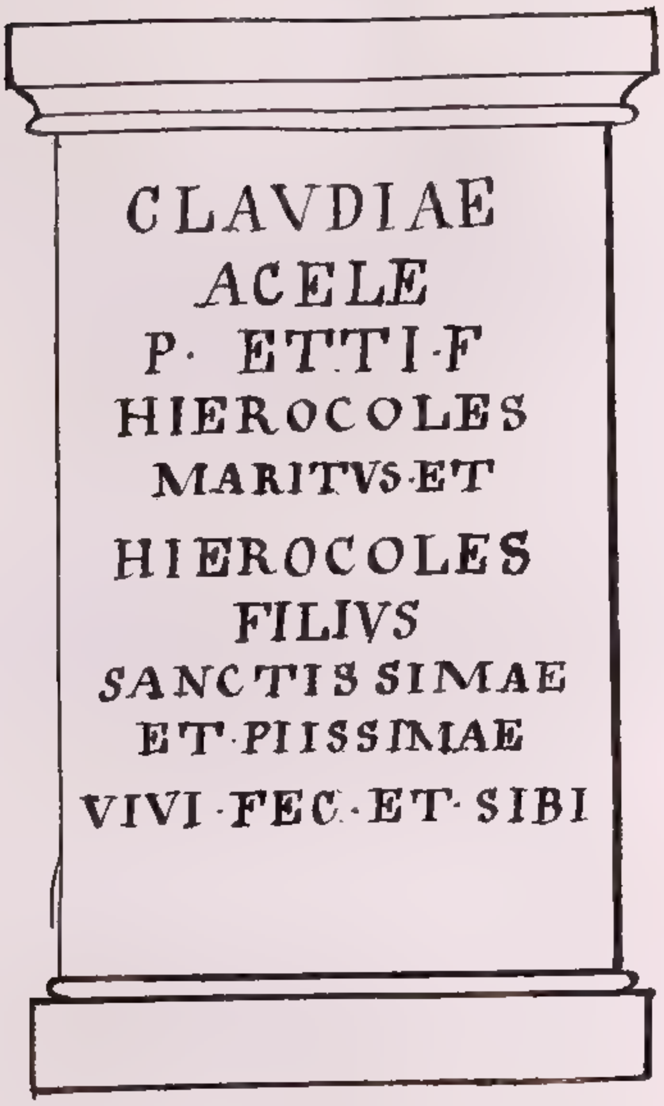

Ad collem Rosatii in rustica domo quadam.
Cortinovius (A.° CCXCV)
Cf. Memorie per la Stor. lett. e civ. (anno 1798 Luglio ed Agosto pag. 8)
Bertolius (p.t. DCCLXXVIII) eam edidit in nova Collectione Calogeriana (T. IV p. 381), et I pro F in tertia linea HIERCOLES pro HIEROCOLES in quarta et sexta, et FECIT pro FEC·ET in ultima linea scripsit -

549

CLAVDIAE
CAESARIS
SECVNDAE
VIRV

In pago = Giassico = prope Rosatium inventum
A Bertolo oblatum (N. DCCCLXI)

[illegible]

548

D·M

CLAVDIA·EVPHROSINE·FE
CIT·SE·VIVA·CLAVDIO·GRAP
TO·FILIO·DVLCISSIMO·QVI·VI
XIT·ANN·XX·M·II·D·XXVIIII
ET·FORTVNATO·ALVMNO·ET
SIBI·ET·SVIS·LIB·LIBERTA
BVSQVE·POSTERISQVE
EORVM·SI·QVIS·HOC·MO
NVMENTVM·POST·HOBI
TVM·MEVM·VENDERE
VEL·DONARE·VOLVERIT
INFERET·AERARIO·POPVLI
SS·L·M·N·IN·FR·P·XII·IN·AG·P·XVII

Venetiis apud Arrigonium
Cfr Praefationem
Muratorius ex Bocchio (pag. MCXLVIII n 9)

549

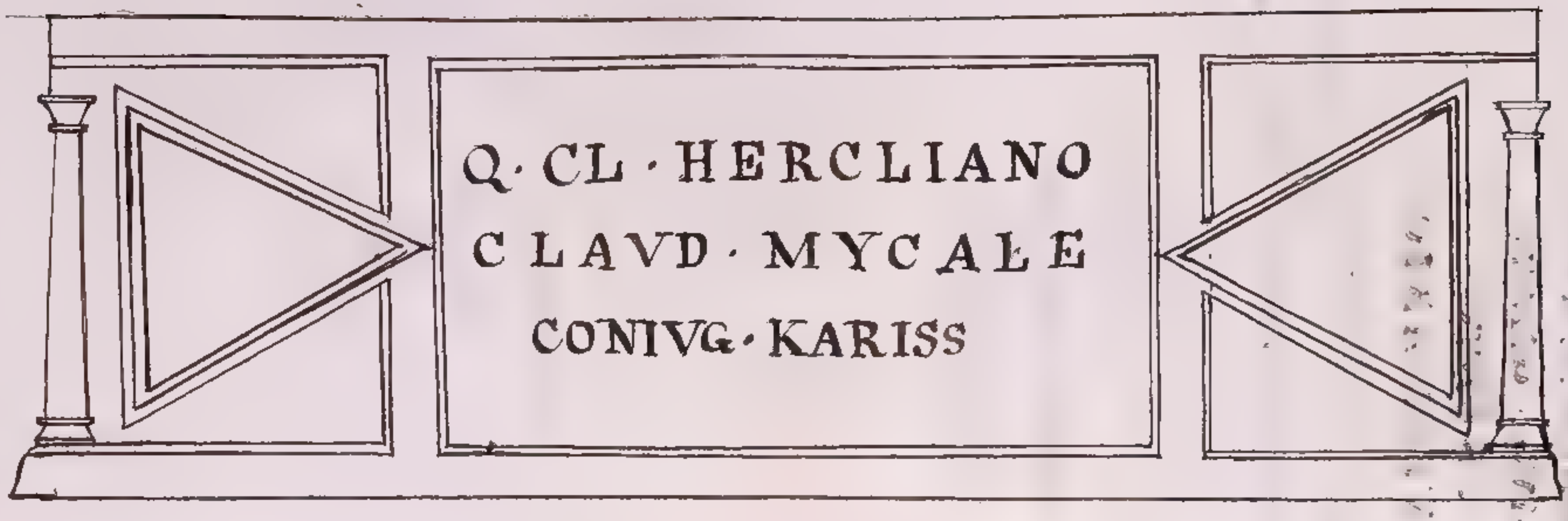

Ad portam majorem Ecclesiae Metropolitanae Aquilejensis sarcophagus iste visitur, absque ulla Gentilitatis nota

A Turre (p. 395) corruptum publicavit

Capodaleus similiter ex illo (A. LII)

Emendatum autem Bertolus (A. CCLVII)

Muratorius ex illo (p. MCCCXXVII n 14)

Ramberlius (Cod. in. pag. 165) inventum fuisse lapidem affirmat ad Abatiam S.ti Clemen=

tis. Tiburi, quem sic exscribit=

TI · CLAVDIO
SALVIANO
HERCVLIANO
AVG · GRATIS
CREATO
DVPLICARIO

Duplicarii dicti quibus ob virtutem duplicia cibaria ut darentur, institutum= (Varr. De Ling. Lat. IV. 16.)

D · M · S
TI · CLAVDIVS
APPOLLONIVS
V · F · SIBI · ET
CLAVDIAE · APRAE
· PATRONAE · ET
CLAVDIAE · FVSCAE
LIB · ET · CONIVGI
KARISSIMAE

Ad portam Fossulae Aquilejae, nunc dirutae
Capodaleus (N. XL) — Belloni Codex (in Bibl. S. Marci Venet)
Rambertius (p. 184)
Bertolus (N. CXLVII)
Gruterus (p. CMXXXVI. n. 2) e Lazio
Redius in quinto versu APHRAE pro APRAE, rectius forte, scribit
Muratorius (p. MDXXX. n. 7) e schedis Valerii exscripsisse
dicens primum versum omittit, TVSCAE pro FVSCAE
scribit, et in quatuor lineas tantummodo Inscriptionem
dividit =

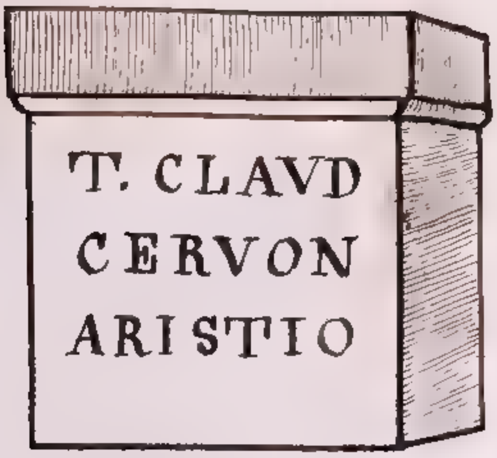

Ad Monasterium prope Aquilejam reperta anno
MDCCLXXXVIII vel MDCCXCIV.
Cortinovius (N. CCCVI.)

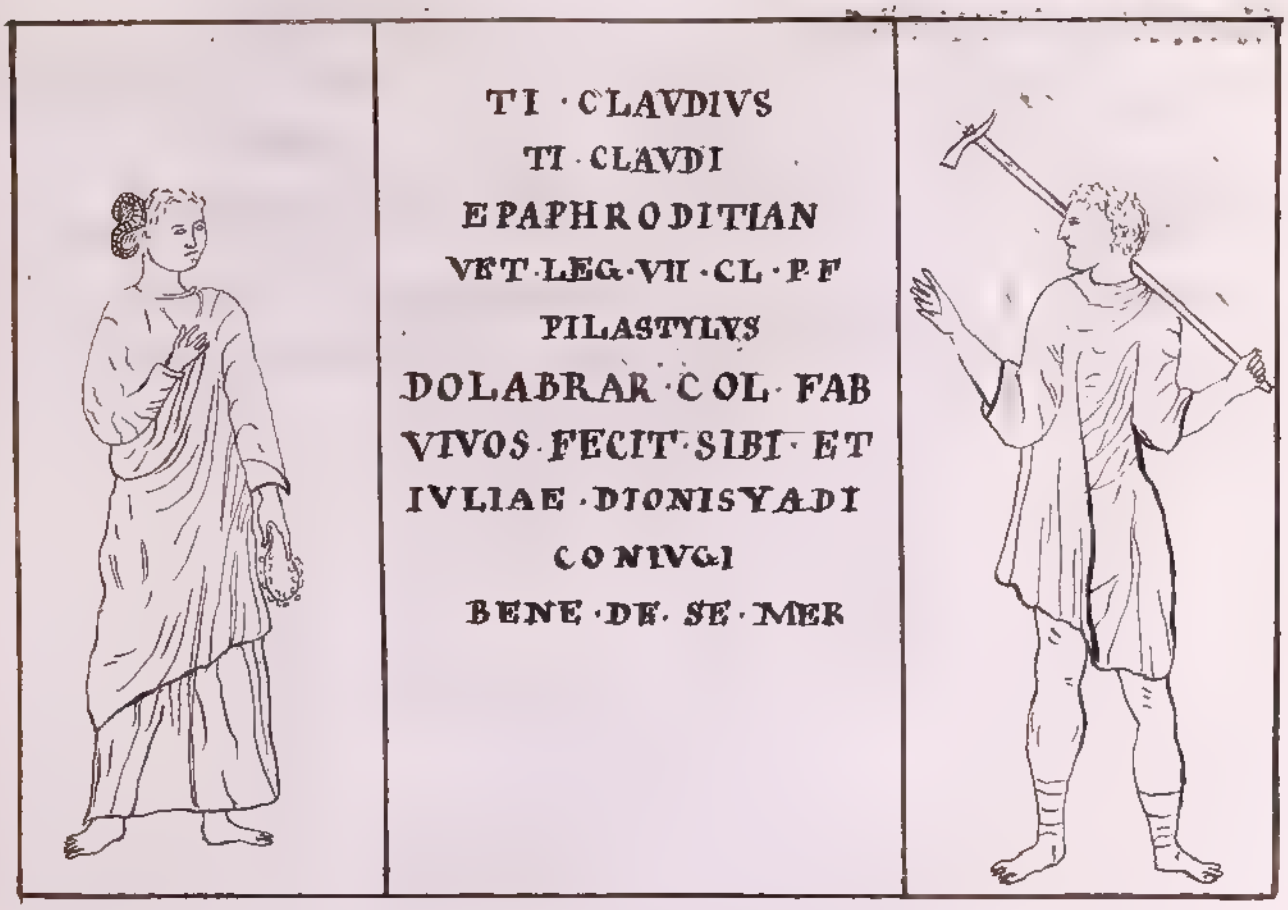

Apud Belineam effossum, Venetias deinde translatum ubi editum fuit =

Bertolius (N.° CLXIV)

Aquileja Pagana del C. Federico Altan = in opere = Monografie Friulane (N.° VII pag. 20)

Hebdomadarium = l'Istria (anno VII. n. 47. pag. 215)

Pro PILASTYLVS, in Ephemeridibus Litteratorum (Venetiis) legitur = FIL · ASTILVS; sed accuratiori Bertolo major adhibenda est fides

Cum Asquinio autem pro PILASTILVS Bertoliae lectionis PILASTYLVS emendavimus et verba DE · SE · MER in extrema linea adjunximus.

Bertolius ad vocem PILASTYLVS haec addit = Quell'aggiunto dato a questo veterano pare anche denoti ch'egli lavorasse le colonne e forse gl'ordini d'esse da στῦλος che vuol dire colonna =

Cf. in Maratorio Inscriptionem et Dissertationem (p. DCCCXVIII) in qua et haec leguntur = PILASTILVS mihi videtur appellatus qui pilam in hasta gerebat, vexillarius videlicet, nam in signis

militantibus Pilae, Isidoro teste cernebantur. Et haec postquam dixisset. Quod si figuram dolabrae, addit, spectare cupis, Oculos converte ad marmor in agro Aquilejensi adservatum apud Nobb. viros Comites Savornianos etc. —

EPAPHRODITIANVS idem est quam Venustus.

An Epaphroditianus ab Epaphrodito celebri Augusti liberto ad quem Iosephus Historiam suam mittit? —

V. de Epaphrodito Abrahami Berkelii Praefationem in Epicteti Enchyridion, et Carolum Dambusium / de testimonio Christi lib. I. §. 9. 10 / ubi Christianus dicitur, et idem cum Epaphra Pauli.

D · M

TI · CL · GRAPHIC

TI · CL · PRIMANVS

ALVMNVS · V · V · F · ET

TI · CL · BLASTO

PARENTI · OPTIMO · ET

Z MIRNAE

MENECRATIS · ET

MENOPHII

PARENTIB · STATIVI

L · L · Q · POSTERIS

LOC · MON · IN · F · XX · IN · AG

H M H N S

In aedes Muschettinianas inserta.

Muschettinius (N XLVIII)

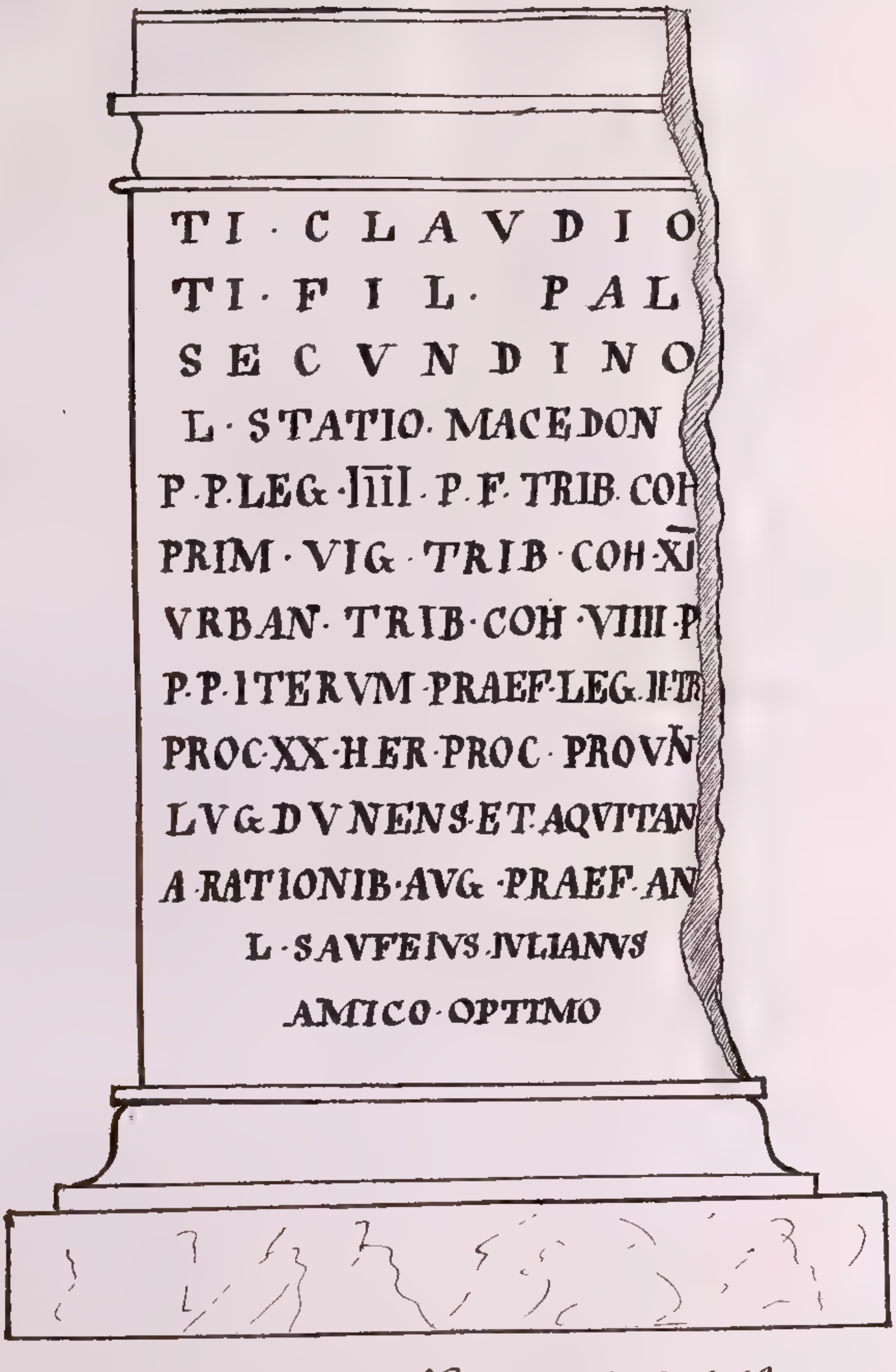

Bertolus hanc produxit (N. CLXVI.) ad dexterum latus abrasam, et coram se effossam ad Monasterium Aquilejense. Ille vero marmoris formam non indicaverit, nec mensuram quas Hieronimi Asquinii diligentiae debemus. Mensura vero haec est: in altitud. spith. VIII, poll. III, in longit. spith. IV. poll. I. in crassitud. spith. IV.

Hebdomadarium = l'Istria (anno V n. 31. pag. 220)

Muratorius (p. DCXC n 6) e Com. Beretta Utinensi cum Nota=

Pro L. STATIO quod non cohaeret, aliquid substituendum est, puta EVSTATIO, aut STATIO ~~tantum~~. Facile esset reliquas litteras, quae exciderunt ~~sub~~ restituere

V. Lapidem Tib. Claudi Secundi apud Nerinium /p. 348/ et Gruterum /p. CLXIX n. 5./

Cf. apud Muratorium lapidem quemdam Tiberii Prisci Secundani /p. CMXLV/

Fortasse Claudius Secundinus iste ille idem erat qui pro Juliano Imperatore in bello contra Persas militabat, de quo Ammianus Marcellinus ait = /lib. XXIV./ = Agmina vero postrema Dagelaiphus et Victor, ultimus omnium ordinum dux Secundinus =

PRIMIPILVS = primus Centurio et Caput Legionis erat, ut ex his Livii /Hist. lib. III/ = Primus centurio erat quem nunc Primipilum appellant = et Vegetii /lib. II./ = Primipilus CCCC milites ducebat in prima acie, eratque caput legionis =.

TI · CLAVDIVS
TI · L
SYNTROPHVS
VESTIARIVS
CENTONARIVS
H · S · E

Iacobi Donium, a quo Muratorius accepit, in domo Bertoliniana Aquilejae, haec visitur.

Muratorius (Pag. CMXLVI n 1.)

Bertolius (N. DCCCLXI)

Ad vocabulum CENTONARIVS, Muratorius adnotat = Notum est Centones fuisse vestes, stragula, aliaque id generis vilia, ex veteribus vestibus sarcita =

De Centonariis cf. ea quae diximus in Num. 355.

SYNTROPVS = Verbum hoc in alio fragmento quodam conspicitur apud Bertolium N. CCCCXL et in hac collectione 339 . . . .

556

C·CLAVSIO
C·FIL·PVP
DEXTRO
AED·II·VIRO
CLAVSIA·C·F
MARCELLA
SOR·
P·V X

In incerto loco
Muratorius e schedis Valvasoni, quas ab Utinensi Beretta accepit (p. DCXCI. n 1)

557.

P · CLODIO · QVIRINAL
MILIT · LEG · XV · APOL · ET
BLASSIAE · L · F · PLACIDAE · VXORI
ET · COMINIO · VERO · MIL · LEG · XIII · G
ET · A · TVLLIO · CHRYSANTO · AMICO
P · CLODIVS · CHRESTVS
V · F · SIBI · ET · SVIS
CAESERNIAE · SEVERAE

Aquilejae in via
Kandlerus (Iscriz. Rom. dell'Istria N. 77) hanc producit
in qua extremam lineam adjunctam reputat.
Sub Inscriptione navis aequor. percurrens sculpta est.

L·CLVVIVS·L·L INGENVS SIBI
ET·S·FECIT
RVLLIA·S·P·F·GALLA
L·P ... Q·XXXX·

In foro Capitulari Aquilejae reperta.
Longa ped. VI pol. IV, lata ped. II poll. VII
Muschettinius (N. XXII)

559

M
COIVGI IVSTO BEN
VI VIXIT MECVM AN
S VIIII DIES VI CO
NNES DIGNO
VNT

Aquilejae apud Zannisium anno MDCCLXXVIIII; effos-
sa autem Belineae anno MDCCLXXVI.
Alta spith. I et sem.
Bertinovius (p. XXIV. – LXXXII)
Moschettinius (p. CXXX) ita praebet.

M
COIVCI . IVSTO BEN
VI VIXIT MECVN
S VIIII . DIES VI CO
ΛNES DICNO
VNT

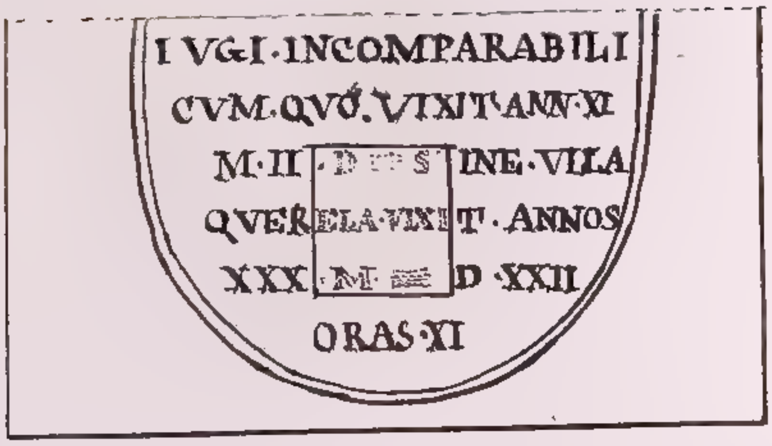

In domo quadam Aquilejae inserta; primae cujus litterae muro teguntur
(Bertolus N. CCLXI)
Hebdomadarium (Vetrina anno VII. n. 51. pag 239)
Supplementa, Cortinovii sunt

561

D . M
COMINIAE
RESTVTAE CONIVGI
B.M.FEC.L.FLAVIVS
PILOPPA PIVS

Venetiis apud Arrigonium

Muratorius ex Bockio (p. MCCCXXXII. n. 3)
Cfr. Praef.
Cominii quidam passim in Aquilejae marmoribus

L · COMINIO
MINERVIO
ANN/// IX
COMINIA MATER
PIISSIMA
L · D

Hebdomadarium = l'Istria = hanc accepit (anno V n. 52 . p 331), a Vincentio Zandonato Aquilejensi, anno MDCCCLI detectam. Extat ad Monasterium in aedibus Cassitiis

V. etiam Hebdomadarium (anni VII n. 23-24 - pag. 99)

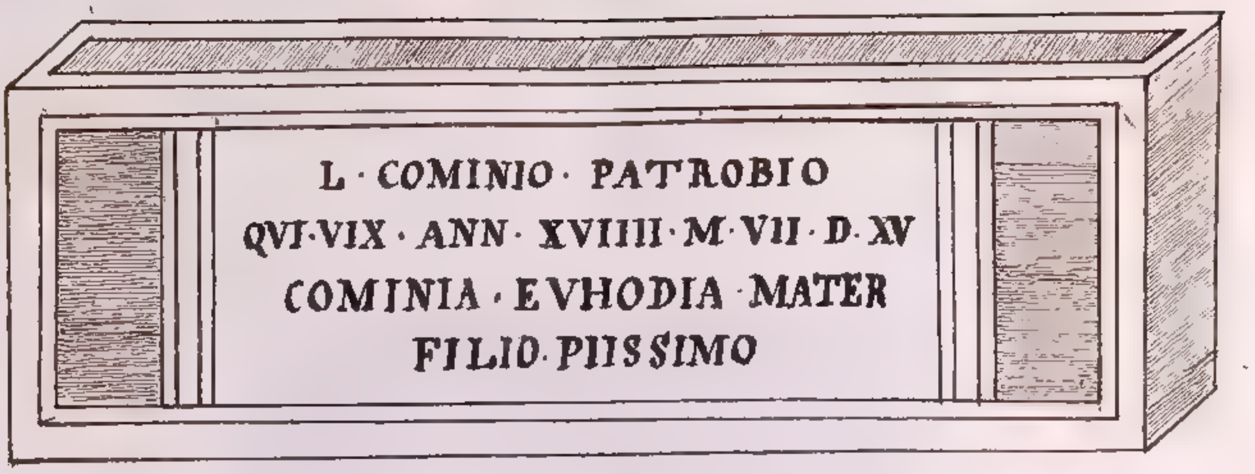

Nunc in gradus majoris Altaris Ecclesiae Civitatis Austrae, sed antea Julii Carnici conspiciebatur ut comperitur ex Epistola quam P. D. Felix Morassius ad Patr. Mariam Cortinovium misit (XVI. Aug. MDCCLXX)

Catogeriana Collectio (p. 383.)

Bertolus (M.DCCLXX)

Cortinovius (N. CVI.)

Capodaglius (N. CLIII et CLX.) pro EVHODIA, EVNODIA legit

Tacit. (Histor. lib. I) = Caput (Galbae) per lixas calonesque suffixum laceratumque ante Patrobii tumulum (libertus is Neronis punitus a Galba fuerat) postera demum die et cremato jam corpori admixtum est =

V. Suetonium in Galba (Cap. X.)

Gruterus (p. DCX n. 3.) inscriptionem addit

TIB. CL. AVG. L. PATROBIVS

Tacitus (ann. XVI c. 38) Nero Barbari (Tiridatis) libertatem mirari magis quam aemulari gnarus, hospites Neapoli Puteolos duxerat, gladiatoriisque ludis monstrata Imperii magnificentia. Hos edidit Patrobius libertus, tantoque sumptu, ut toto die soli Aethiopes virile ac muliebre secus amphitheatrum sint ingressi =

S. Ignatius Martyr (Ad Antioch.) = Mementote digne Evhodii

Pastoris vestri etc, Et alibi (Epist. ad Philadelph.) = Memor sum sanctitatis vestrae (Virgines) sicut Heliae, sicut ... ... sicut Evhodi, sicut Clementis etc.
Confer et Plinium (Hist. Nat. Lib XXXV cap. 13.)

Tubicinis monumentum in Mantuae Musaeum Aquileja transvectum
TIBVRE pro TIBVRI
Joh. Rinaldus Carli (Ant. It. Par. III. Pag. 64)

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

CORINTHI · LIB
PRIMIGENIO
THVRARIO
EVTHICHVS
LIB

Belineae in domo = Casanova =
Cortinovius (N. XV.)
V.e Corinthi libertum in Inscriptione Bertolii N.
CLXXX pag. 172, et nostra ....
Corinthus quidam celeber histrio fuit de quo Juvenalis
(Satyra VIII V.e 197) Stupidi collega Corinthi? : Stupidi
quod personam Stupidi in scenam gereret =

Alta ped. 4, lat. 2.
Muschettinius (N. XXX).
Zuccolus (c. XIII.) eam effossam dicit in agro pluries ütato Casabianca-dicto, paullisper abrasam.
Zuccolus idem ab hac Corneliorum Aquilejensi familia Venetam Corneliorum illustrem gentem (Corner) originem habuisse opinatur.

567

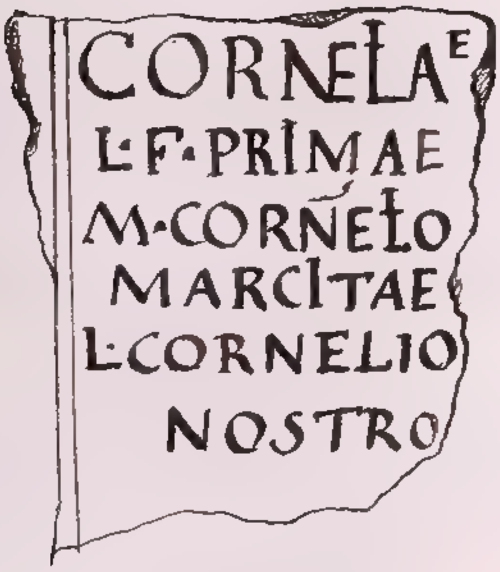

In Topporum domo Butrii

Zuccalus (N. CLIV.)

P. C. Cumanus litteram L. omisit in quinto versu

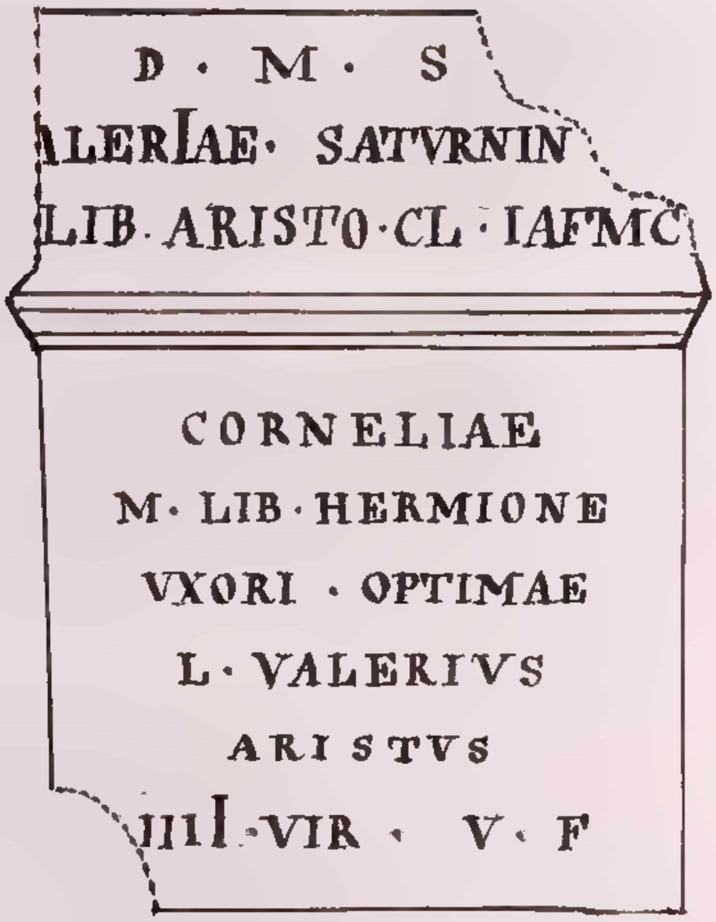

E collectione Vincentii Zandonà di Aquileja
Anno MDCCCLI inventum in pago = Fiumicello =
Hebdomadarium = (Istria) anno VII n 23-24. p. 96)

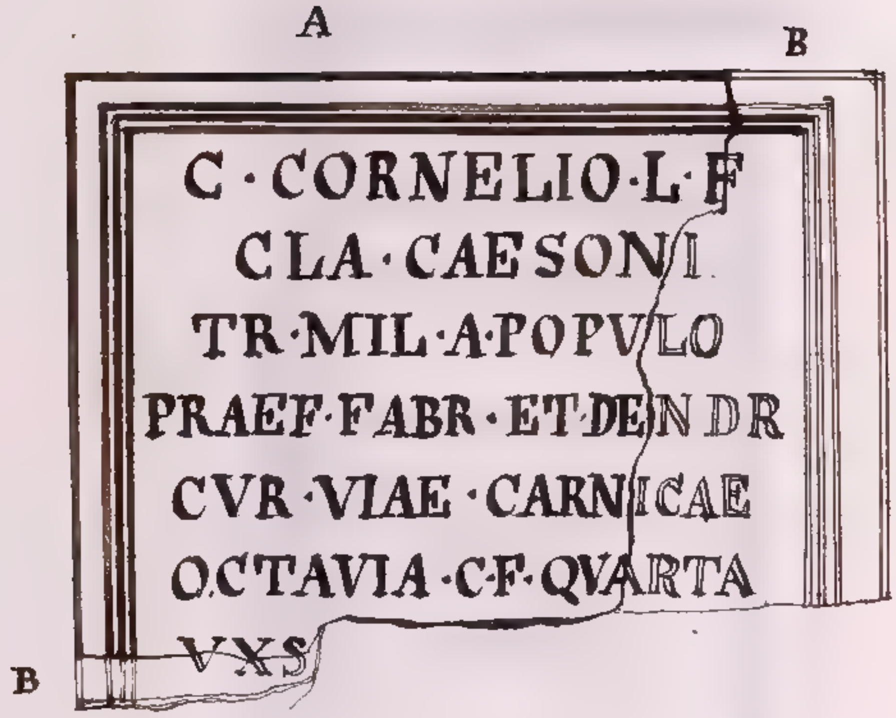

A. Pars lapidis, quae extat.

B. B. Supplementa.

Fragmentum, cujus supplementa Asquinius praebet. Julii Carnici repertum.

Asquinius (Del Forogiulio dei Carni p. 47)

Cfr. lapidem N. 238.

C·CORNELIO·L·F
CLA·CAES [illegible] N[illegible]
TR·MIL·A·P [illegible]
PRAEF·FABR·II DE[illegible]
CVR·VIAE·CARS[illegible]
OCTAVIA·C·F·QV[illegible]

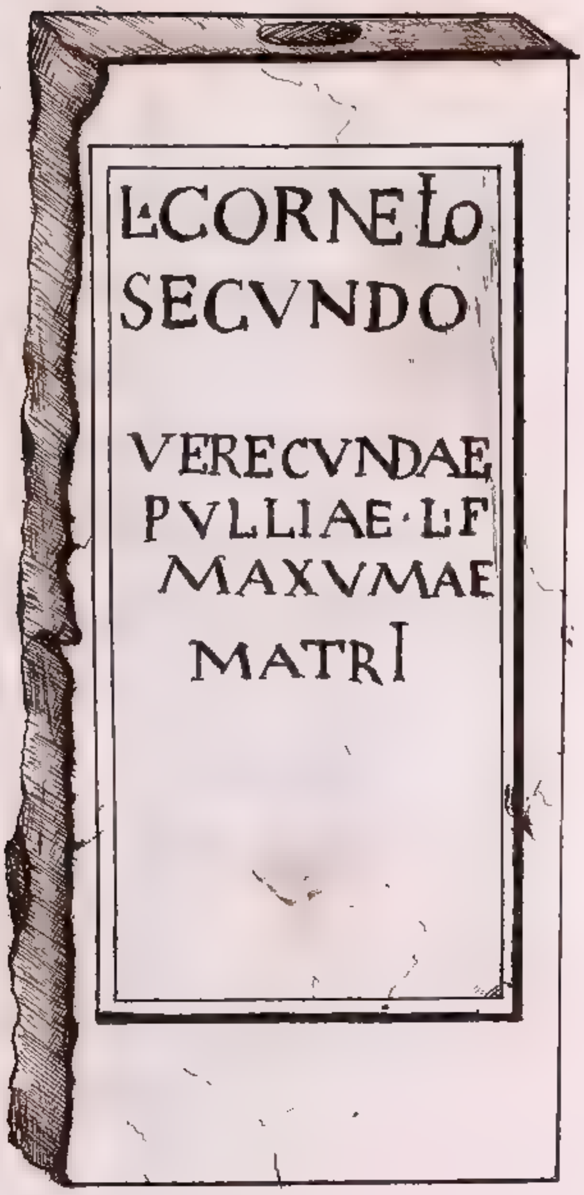

In Topponum domo Butii
E schedis Zuccolianis (A. XIV.)
D.r C. Cumanus qui eam conspexit anno MDCCCLVII men-
se Novembris CORNELIO, et MATRI legerat.

D · M
CORNELIVS
CRESCENS · VIVIR
AQVIL · SIBI · ET
CORNELIAE
THALLVSAE
CONIVG · OPTIM
LIB · LIBQ
EORVM
H · M · H · N · S

E notâ Ms^a lapidum Aquilejensium
Cortinovius (N^o CLXIII)

572

C·COSSVTIVS·M·F
T·____ ____ M·F
FIERI · IVSSIT

A D.no Gregorutti Aquileja in pagum = Funniello = trans-
lata in aedes suas
Liu Zandonatus (Ms. A. 48.)

D · M
COSTONIO
SERVO · B·M
ANN· XXXII
CORNELIA
MELINES
FECIT

In pago vulgo = Comeria; in territorio Coloniae Iulii Carnici.
Asquinius (Del For. Giul. dei Carni p. 48)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1691 574

T · CRVTONIVS · T · F
ACER · APER

Pulcherrimum marmor in pariete faciei templi Parochialis Cameniensis, I ab Opitergio lapide

E Codice Colletii (in Musaeo Corario Venetiarum)

1091

5

575

Inscriptionis fragmentum Aquilejae effossum.
Bertolus (A. DCCCXLVI)
~~An~~ pars ne est Inscriptionis quam in A.° 576. retulimus?

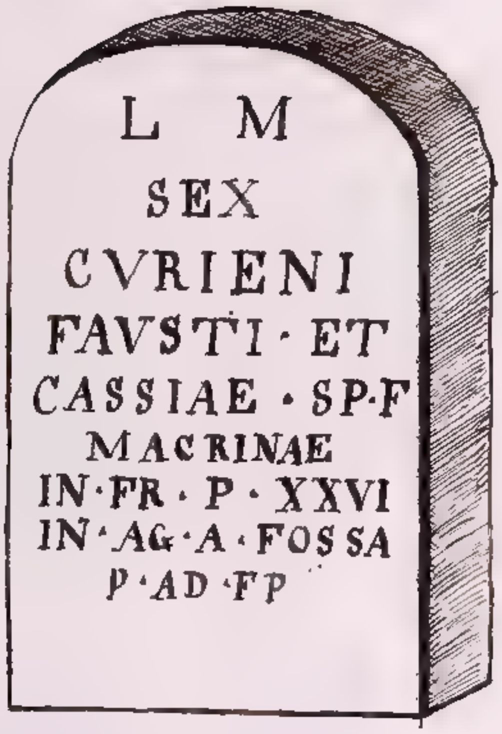

Aquilejae effossa p. m. anno MDCCC ad Monasterium
Erat in aedibus Com. Cassetii.
Zuccolus / N. CXXXVI /

C·CVRIVS·L·L·NEPOS
CVRIA·Ↄ·L
STRATONICA·MÆR
CVRIA·L·L·NAPOLIS
VIVA·FECIT

Aquilejae inventa est anno MDCCXCIII (ubi a Cortinovio, dum prope Monasterium exstabat exscripta fuit (A. CCCXXX.)
Maschettinus (A. XCV)
Ↄ. L. = Cajae Libertae

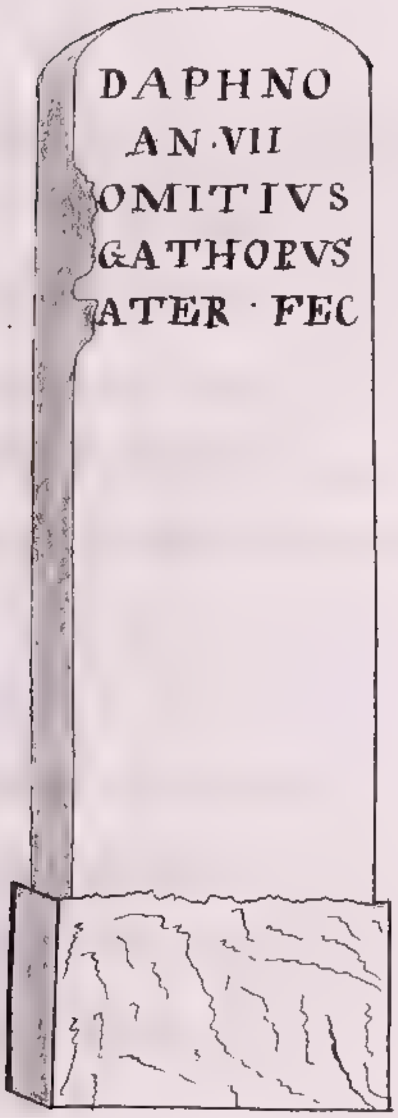

Belineae effossa anno MDCCCVII
Zuccolus (N. XII)
Adnotat hic Zuccolus perfrequenter Graecorum nomina in Aquilejensibus Inscriptionibus inveniri; ad exemplum Daphnum et Agathopum, Apollonium, Eumeneum, Strategidem, Stratonem, Eucaristum etc. dum contra in Romanis saxis aut numquam, aut raro videantur. Atque ex his deprehendum Graecam aliquam Gentem in fundatione Coloniae hujus, partem habuisse.

DEBITA NON OP

CVM MERITIS GAVDERET SVIS ORE QVAESIII

TVNC DESERTVS DVLCE EST CONI INCV LO

AC POST NON MAGNO E TCR VD E LI II MPORE

EORVM FATA DVRAE CONIVNX ERVNT CO RPORA

VNO IACENT AMBON ONTO ROSEDTVMVLO

NEC REMISERE SALTEM SVBOLEM QVI MEMINERIT SVOS

QVOD NON QVIDEM SOLIS NEC NVNC PRIMVM CONTIGIT

OMNIBVS SEMPER SVIS FVIT CARVS AMICVS

HIC DVC ENA DIGNITATE INTER LECTOS MERVERAT VIROS

HVIC CONTVBERNALES SVI LDC ONTRA VOTVM POSVERVN

FORS QVI INTENDIT DOLEA TSED SICSE FATA F BANT

Aquilejae ad S. Felicis extabat, in sarcophago grandi, quod translatus fuit Gratianam (hodie Gradisca) in aedes De Fin, ibique sic legit Joh. Bapt. Vatta anno MDCCCXXVI. Hebdomadarium l'Istria (anno IV, n. 20. pag. 117) Muschettinius (N. CXLIV) lectionem fortasse secutus quam praebuerat D. A. Zannonius Aquilejensis hujusmodi legens:

DEBITA NON OPTATA DIES INVENIVI ADVENIT AETATI

CVM MERITIS GAVDERET SVIS QVAE OLIM LABORE QVAESIIT

TVNC DESERTVS DVLCE EST CONIVGALI VINCVLO

AC POST NON MAGNO ET CRVDELI TEMPORE

EORVM FATA DVRAE CONIVX ERVNT (ERAVIT) CORPORA

VNO IACENT AMBO NON TORO SED TVMVLO

NEC REMISERE SALTEM SVBOLEMQVE MEMINERIT SORS

NON
QVOD NON QVIDEM SOLIS NEC NVNC PRIMVM CONTIGIT
OMNIBVS SEMPER SVIS FVIT CARVS AMICVS
HIC DVCENTE DIGITATE INTER SEXTOS MERVERAT VIROS
HVIC CONTVBERNALES SVI ID CONTRA VOTVM POSVERVNT
FORS QVI INTEND ET DOLEAT
SED SII SE FA FEREBANT

Et Continovius (A. XLVI)

DEBITA NON OPTATA DIES IVVENILI ADVENIT AETATI
CVM MERITIS GAVDERET SVISQVE OLIM LABORE QVSIT (sic)
TVNC DESERTVS DVLCE EST CONIVGALII VINCVLO
AC POST NON MAGNO ET CRVDEL//// TEMPORE
EORVM FATA DVRAE CONIVNXERVNT CORPORA
VNO IACENT AMBO NON TORO SED TVMVLO
NEC REMISERE SALTEM SVBOLEM QVI MEMINERIT SVOS
QVOD NON QVIDEM SOLI NEC PRIMVM CONTIGI
OMNIBVS SEMPER SVIS SEV ITCARVS AMICVS
HIC DVODENAE DIGNITATE INTER ELECTOS MERVERAT VIROS
HVIC CONTVBERNALES SVI D//// CONTRA VOTVM POSVERVNT
FORS QVI INTENDIT DOLER////T/// SED SIC SE FATA FEREBANT

Johannes Baptista Vatta supra citatus, in abrasis locis supplere et emendare ut infra opinatur.

DEBITA NON OPTATA DIES IVVENILI ADVENIT AETATI
CVM MERITIS GAVDERET SVIS QVAE OLIM LABORE QVAESIIT
TVNC DESERTVS DVLCE EST CONIVGALI VINCVLO
AC POST NON MAGNO ET CRVDELI TEMPORE
EORVM FATA DVRA ECONIVNXERVNT CORPORA
VNO IACENT AMBO NON TORO SED TVMVLO
NEC REMISERE SALTEM SVBOLEM QVI MEMINERIT SVOS
QVOD NON QVIDEM SOLIS NEC NVNC PRIMVM CONTIGIT

OMNIBVS SEMPER SVIS FVIT CARVS AMICVS
HIC DVCENARIA DIGNITATE INTERLECTOS MERVERAT VIROS
HVIC CONTVBERNALES SVI ID CONTRA VOTVM POSVERVNT
FORS QVI INTENDIT DOLEAT SED SIC SE FATA FEREBANT

ECONIVNXERVNT *pro* RECONIVNXERVNT *flebile mendum.*

DECIAE · P · FIL · AVITAE · P · ARRIVS
DEXTER · MATRI · SANCTISSIMAE

Osopi effossa, in extremitatibus fracta
Bertolus (i. ? CCLXXVI)
Muratorius ex Fontaninio (Pag. MCCLIII n. 10)
Cf. Fontaninium in Commentario S.tae Columbae; Epistolam de Tesserula antiqua (Utini editam an. 1780 pag. 20); Liruttum (Notizie Storiche di Gemona c. II p. 20) et C. Hyeronimi Asquinii Epistolam cui titulus = La Giardiniera Suonatrice (pag. ultima)

[illegible]

[illegible]

Concordiensis lapis
E Zambaldi sic legimus (Mon. St. di Con. p. 32)

////////////////////////////
IIII VIR·PRAEF·FABR
Q·DECIVS·Q·F
CALVINVS
////////////////////////////
F· I

Sed nos (Mense Maj. MDCCCLVII) in Musellettorum domo Portus Romatini comparavimus, et quemadmodum in exemplo oblato emendavimus

Schedae nostrae (A. CLXXXVI – CCCXCVII)

582

Q·DECIO
Q·FILIO·CL
[illegible]
[illegible] ANN·V·
MENS·VI·D·II
HOR·XI
FILIO
DVLCISSIMO
DECII·HELIVS
ET CHRESTE
PARENTES

Epigraphis in pago = Nogaredo = prope Concordiam.
Bertolus (A·DCCLXXX)
Maffejus (Mus. Ver. p. CCCLXXVII. n. 3.)

T. DECIDIVS
D. L. AVCTVS
V. F. SIBI. ET. LIB
L. M. IN. FR. P. XVII
IN. AGR. P. XXXII

In Cornu Evangelii ... ad Altare majus Ecclesiae Aquilejensis.
Bonus (Vol. XIV p. 432. n. 5.) scribit = In sacello S. Hilari Ecclesiae Primariae =
A Tune (p. 395) –
Ex Mo et ex Schedis Ambrosianis Muratorius (p. MDXXXIV. n. 5.)
Bertolus (N. CCCIX) – Codex Bellonianus
Capodaleus (N. LXI)
Familia Decidia a Decia originem duxit, quae ad Plebejarum numerum pertinebat, ut ex his Juvenalis (Sat. VIII. v. 254)

Plebejae Deciorum animae, plebeja fuerunt
Nomina etc. . . .

L·DECIMIO
SCAVAE
DERCEIONIS
F
MISSICIVS·EX
CLASSE·MONVS

In Ecclesia diruta S. Syri Aquilejae
Bertolus (N. CCCXXXIX) e Codice Bellonio
Ex Bertolo Muratorius (Pag. DCCCIX n. 6)
In Hebdomadario l'Istria = (Anno III. N. 73 p. 294)
DECIMO pro DECIMIO scribitur et MONVS verbum omittitur = Alibi autem (an. V. n. 50 p. 324) ex opere Filiati (T. III = Cap. XVI del Litorale di Grado) MONVS verbum adjungitur =
In Nota autem Hebdomadarii ejusdem fertur hanc relatam fuisse a Philippo del Tune et a Cortinovis sed nos, eorum operibus diligenter perscrutatis, illam invenire nequivimus =
Salmasius (in Notis supra Trebellium Pollionem p. 300)
MISSICVS est veteranus et qui honesta missione missus est =

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

C·DEIPIVS·C·F
PHILOTIMVS

In urna cineraria quae Concordiae ~~extabat~~ (Od. Val. MDCCLVIII)
Ad praesens in Treisanorum aedes Portis Romatini
translata, ubi a nobis emendata fuit nuperrime
schedae nostrae (A. CLXXXVII. – CCCLXXXVIII)
Zambaldius (Mon. St. di Conc pag. 35)

D · M
DEST
PHILENIDI
AN · XXX ·
· LIB ·
T · DES · TI · CI
IVBAE · C · V ·
POTENTINVS
SER · FEC

Concordiensis lapis.
Fabrettus (Inscript. dom. Cap. IX pag. 618)
A Turre (p. 343)
Bertolius (N.o CXXXII)
De Destitio quodam Destitii hujus Patrono ut ex eodem IVBAE cognomine patet vide lapidem nostrum 242..

DIPHILVS
NE AVARITIAE
TAD
VENIT VALE

Aquilejae in domo Zanninia
Cortinovis (A. LXVII.)
Muschettinus (A. CXXI.)
Hebdomadarium = l'Istria (Anno VIII n. 21-22 p. 96)
Cicero ad Atticum (lib. II Ep. 19) de Diphilo Tragaedo mentionem gerit – Ludis Apollinaribus Diphilus Tragedus in nostrum Pompejum petulanter invectus est – Nostra miseria tu es magnus, millies coactus est dicere eadem etc.

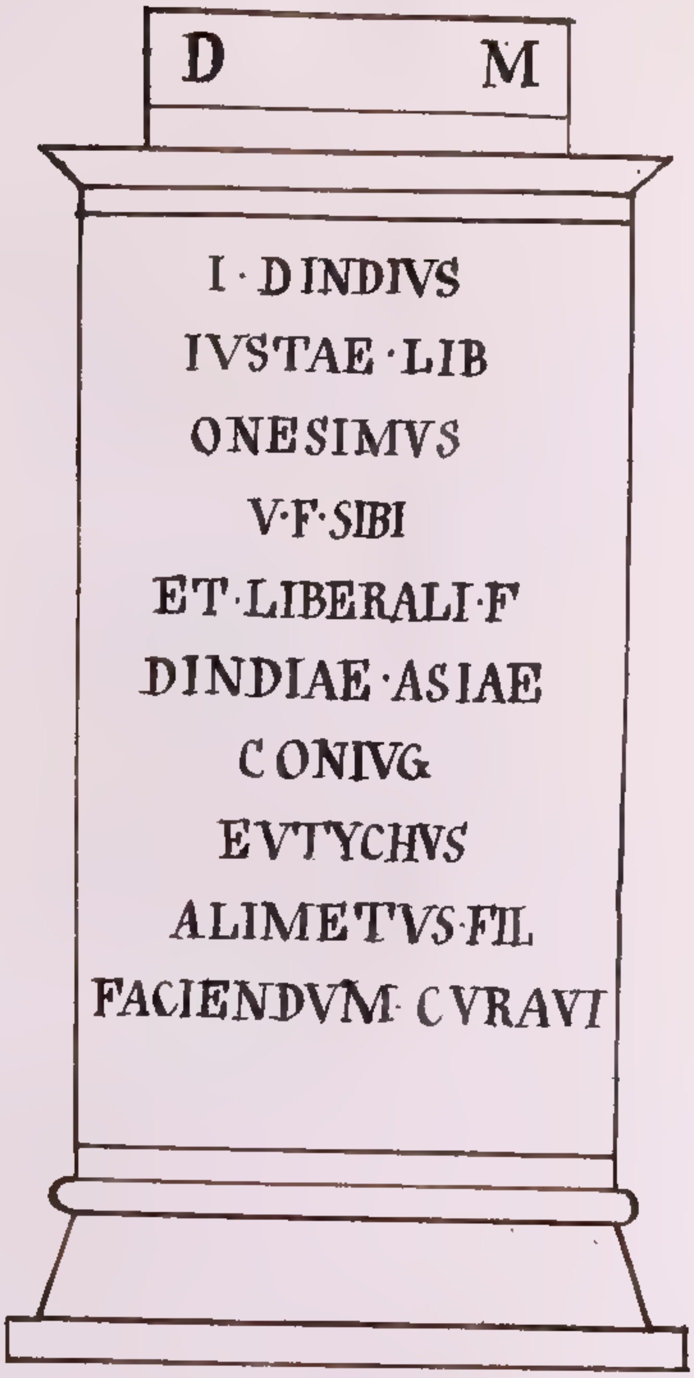

In agro Aquilejensi effossa (Museo Corat.)
Mussolettinus (A XI)
Hebdomadarium = l'Istria anno IV n. 21. p. 83, in quo
Carolus Kunz dissimiliter legeret aliqua verba, ad exemplum
OSENIMVS, EVTVCHVS, ATIMETV etc.

D · M

AVREL · DIZO · MILEX

LEG · XI · CLAVD · VIXIT

ANN XXVII · MILIT ANN

QVINQVE · OBITVS · IN

MAVRETANIA · BENE

MERENTI · CIVES · ET

COMMANIPVLI · DE · SVO

FECERVNT

Haec integra olim prospiciebatur sicut A. Tune (p. 135) atque Capodaleus referunt (N. CXVIII) Aquilejae in domo quadam Capitulari.

Sed Bertolus (N. CXLIX) ibi in scala horrei partem tantum hujus inveniri testatur, quam et nos ad ejus exemplum afferimus:

M

IZO · MILEX

AVD · VIXIT

VII · MILIT · ANN

OBITVS · IN

ANIA · BENE

CIVES · ET

590

518

I.

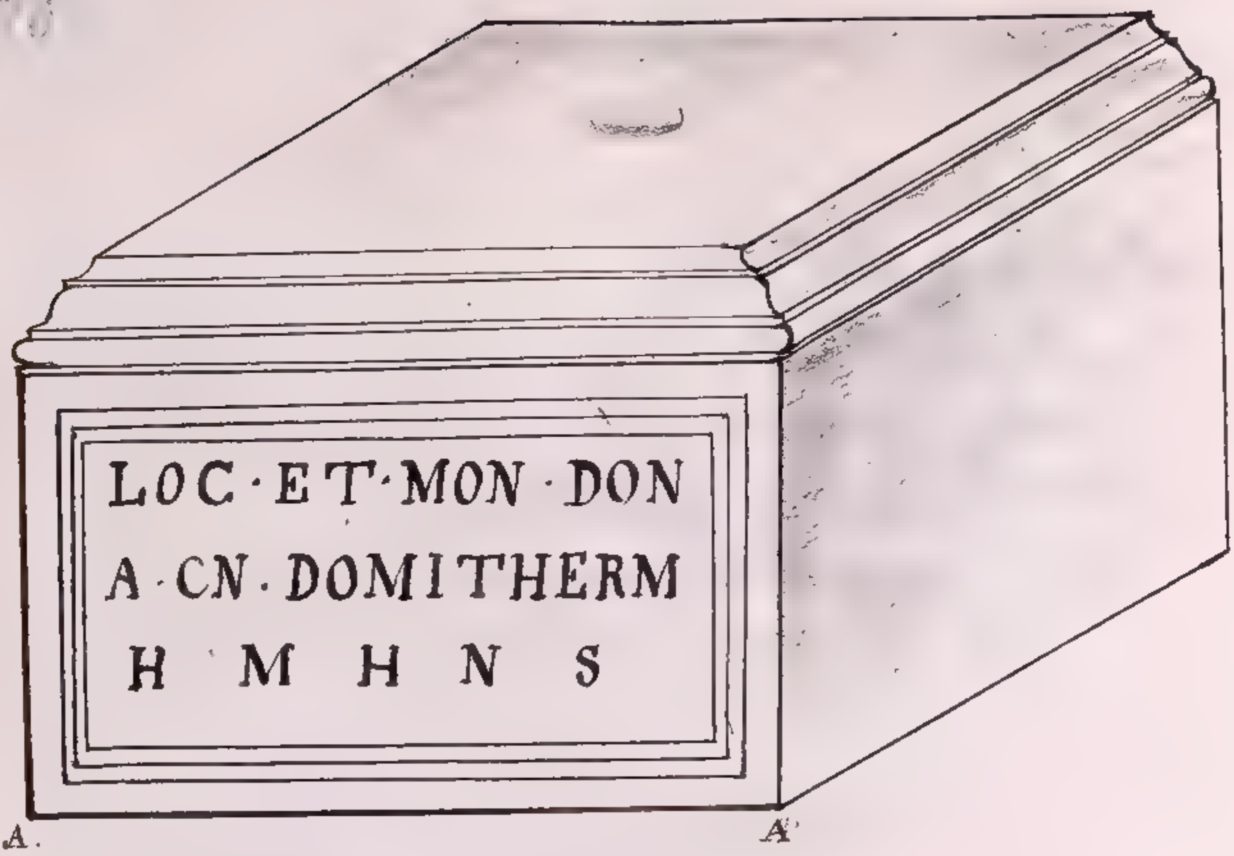

II.

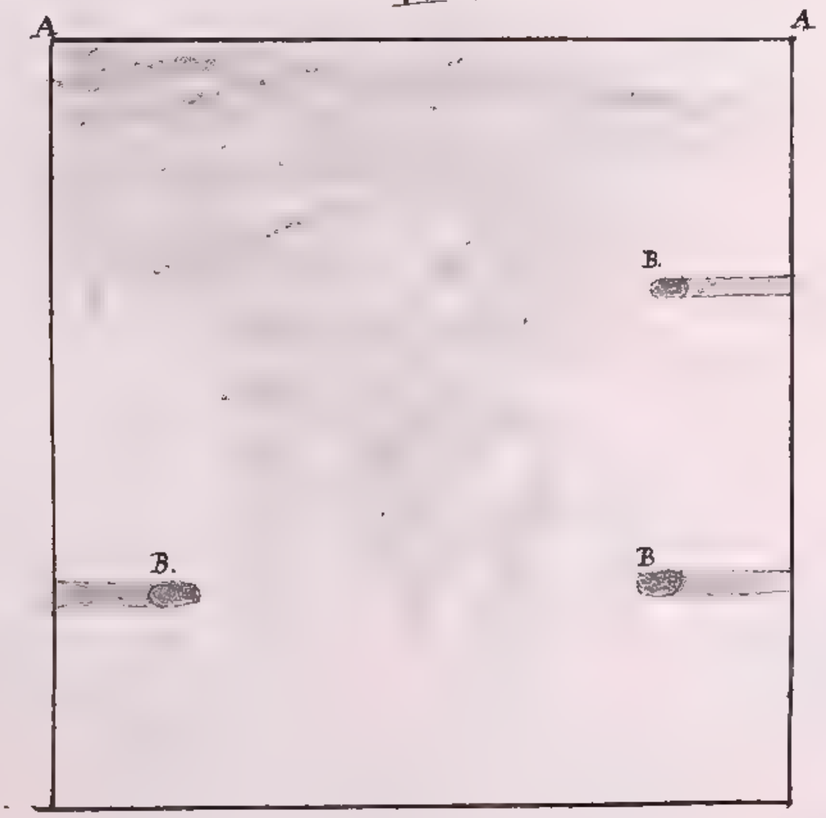

Altum ped. I poll. IX., lat. p. III poll. I.

I. Integri monumenti forma.

II Inferior externa facies =

B B.B. Canaliculi tres, in quibus reliquiae adhuc ferri vel cupri applumbati visuntur

Anno MDCCCVI inventum in agro quodam = Casabianca =

Maschettinius (A. XXVI)

Zuccolus (A. XII) illud integre sic legit = Locus et Monumentum donatum a Cneo Domithermio. Hoc monumentum heredes non sequitur.

Zuccolus idem, quum adhuc ornamenti vestigia conspexisset super illud vel hermem, vel aliudcumque emblema impositum fuisse autumat.

DOMITIAE · IVST
CN · DOMITIVS · HERM

Anno MDCCCLI reperta in agro versus viam Tertii pagi –
Ex Collectione Vincentii Zandonati:
Maschettinus (A IC)
Hebdomadarium = l'Istria (anno VII. n. 23-24. p. 97)
Erratam a Zandonato supra citatam inventionis relatio-
nem timeo.

D·M·T· DOMI
TI · GRACILIS
NA· DELM
VIX· AN · XIII
III PADO
HEREDES
L · PLETORIVS
BASSVS · ET
L · MVRRANIVS·
CVPER · B · M · P·

Venetiis apud familiam = Allegri =
Muratorius (p. DCCCXI. n. 3)
Ephem. Ital. Litterat.
Domitius iste Gracilis fuit natione Delmata, militavitque in triere
pado
Cfr. Praefationem

5.88

AVRELIVS · DOMITIANVS
BENF·LEGI
AL· VIXIT
ANN·XXXX · MILIT
AVIT·AN·XX
ACCEPIT·MISSIONEM

In domo juxta Palatium Aquilejae extam describit Bellonus. In aedibus Strassoldi posita fertur (Aquilejae.) ab aliis.
Bertolus (N. CLXXVI)
Capodaleus (N. VI)
A Tune (p. 393)
Muratorius ex illo (p. DCCXC. n. 4)
In secundo et tertio versu legendum esse opinatur Bertolus BENEficiarius LEGIonis ALaudae, dum contra Muratorius LEG. I. (primae) ADiutricis scriptum putat.
Cicero ad Atticum (lib XVI Ep. 7 vel 8) = Misit (Octavius) ad me Caecinam quemdam Volaterranum familiarem suum, qui hoc pertulit Antonium cum legione Alaudorum, ad urbem pergere =
C. Plinium (lib II Cap. XVII.)
Caesar (De Bello Civili lib III C. 88) = Evocatorum circiter duo millia quae ex beneficiariis superiorum exercituum ad eum confluxerunt =
Svetonius In Jul. Caes. C. XXIV n. 2) = Quae fiducia ad legiones quas a Republica acceperat alias publico, alias privato sumptu addidit. Unam etiam ex Transalpinis conscriptam, vocabulo quoque Gallico, Alauda enim vocabatur, quam disciplina cultuque Romano institutam et ornatam postea universam, civitate donavit =

M· DOMITIVS·M·F·SALIVS
POSTHVMIAE·VXORI
OPTIMAE·SANCTISSIMAEQ
POS

Wolphangus Lazius (Com. Reip. R. lib. XIII. C. I)
scribit = In rudentibus Iulii Carnici =

Muratorius (p. MCCCCXXXVII n 12) iuxta auctoritatem
schedarum Fratris Iucundi a Gorio acceptarum Torcelli
ad S. Ariani conspici affirmat =
Similiter Verderius et Appianus qui in prima linea
SALVIVS in secunda POSTVMAE legunt
Bertolus (N. CCCXLII)
Gruterus (p. DCCLXXIX n 3)
. Ambo hi Lazii sententiae subscribunt —

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1719 595

A[illegible] DRVSIVS

Opiterg ii in aedibus DD Soleti ad puteum
Colletii Codex (In Musaeo Corrario Venetiarum)

[illegible] moderna

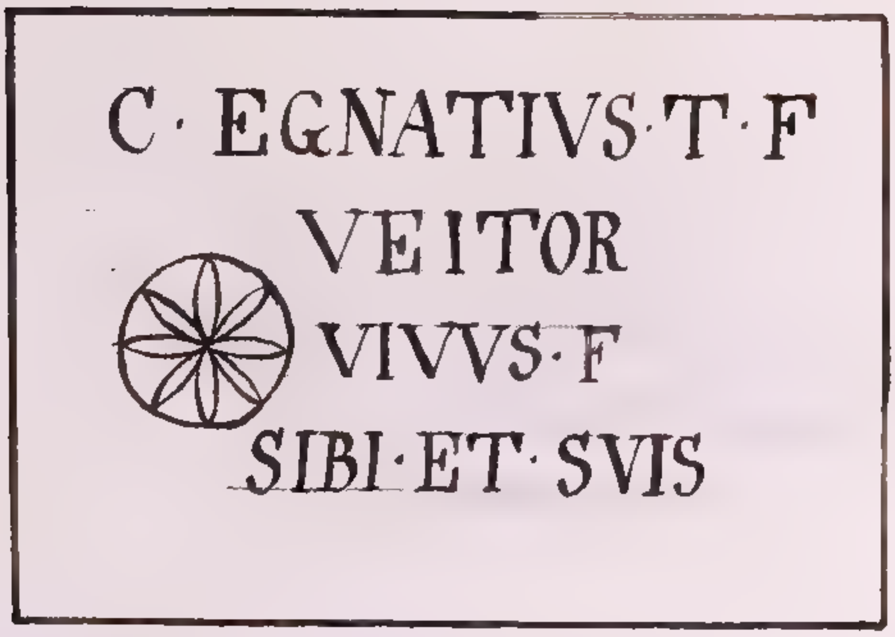

Ad Maniaci Liberi pagum (Maniago Libero) in aedibus Li-ttatiis = In agro inventa fuit, ubi Coemeterium barbaro-rum extitisse fama est, in quo plura cadavera reperta fuere, flexis genibus, ultrumque ad latus habentia =

Alt et long. Ped. I poll. VIII.

Cortenovius (A. CCLXXXVII)

597

ESTRIA·>·L·PER
ET·M·VIPSAN
C·EIVLEIO· E
HELLADI · S

Belineae eaharata
Nunc ad Lapidarium Romanum Zandonati pertinet.
Zandonati Ms. (N.° 60)

59 p

58

ELVIO · FIRMINO
ELVIVS · RESSP
ETVS · PATRI
·PIENTISSIMO

Aquilejae in aedibus Paouanis
Cortinovius (N.° II)
Appianus (De bellis Illyricis p. 503) = Recedente deinde Caesare, Porseni (Japidum gens) ab illo defecerunt quos M. Elbius ad eos missus bello domuit =

C · ENNIVS · C
CLA · ENNO
INF · P · XX · R · P · XX

In Musaeo Muselettorum Portus Romatini a nobis ea-
scripta fuit (Idib. Iul. MDCCCLVIII)
Schedae nostrae (N. CCCLXXXVII)
C. Ennius memoratur in alio lapide Concordiensi ad
Num. DCC.

L · S
C · ENNI · C · L
THESMI · ET
TREBIAE · C · L
LEPIDAE
IN · FR · P · XXX
RETR · P · XXV

In agro Concordiensi noviter reperta — In lapidario Muschiettorum Portus Romatini servatur. Nosmetipsi exscripsimus (n. CLXXXII). Schedae nostrae. Vide antecedentem.

[illegible]

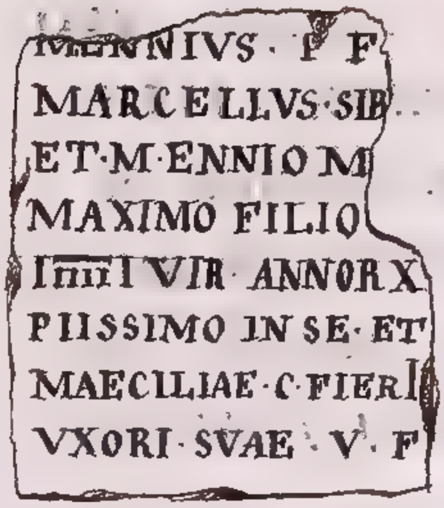

Archetypus lapis in oppido S. Danielis visitur in domo quadam inserta quae viam prospicit.

Bertolus (A. DCCLXVII)

Muratorius e Beretta (p. MCXC n. 8. 6)

Schedae nostrae (A. CLV)

E nostro quod nuperrime ibi comparavimus, Bertolium et Muratorianum exemplar emendari potest: Collectores hi etenim scripserunt (in loc. sup. cit.)

M · ENNIVS · P · F
MARCELLVS · SIBI
E · M · ENNIO · M · F
MAXIMO · FILIO
VIXIT · ANNOS · X
PIISSIMO · IN · SE · ET
MICILIAE · C · F
VXORI · SVAE · V · A

Et Bertolus alibi (A. DCXL. pag. 431.) a Canonico Florio acceptum dicens, et ab antiquo Manuscripto extractum (quod Fontaninianum esse credimus, in illo etenim legitur)

/T. VIII p. 602/ sic retulit

MENNIVS . P. F
MARCELLVS
ET. MENNIO . SVO
MAXIMO . FILIO
VII . ANNOR . X
PIISSIMO . IN . SE . ET
MAICILIAE . C . F
VXORI . SVAE . V . I

Huic similem ea Bertolo Muratorius praebet /p. MMLX n 7/

1195 602

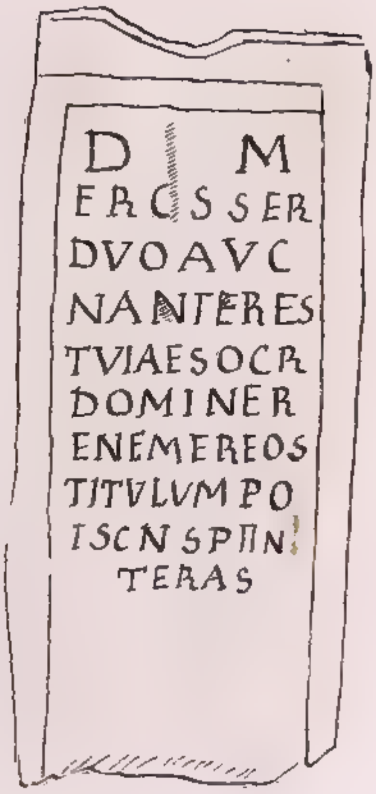

E schedis Zuccalianis (A. XCVII et CXLVIII.)
Altit. ped. II poll. XI.

PIVS
ERPATIVS
ITALIAE
CARINAE
ANOR·F·A·VII

Aquilejensis lapis.
Ex aedis nostris (A. LXVII.)

Q · ETVVIVS
Q · LIB · FELIX
ET · CASSIA · NICE
ET · L · OVIVS · PRIVATIAN
V · F · SIBI · ET
M · CLAVDIO · NICOSTRATO
ET · OVIAE · PRIMVLAE
AMICIS · BENEMERENT
H · M · H · N · S

In domo Com. Cassitii Aquilejae ;
Hebdomadarium = l'Istria (anno VII. n 23.-24. pag. 99)

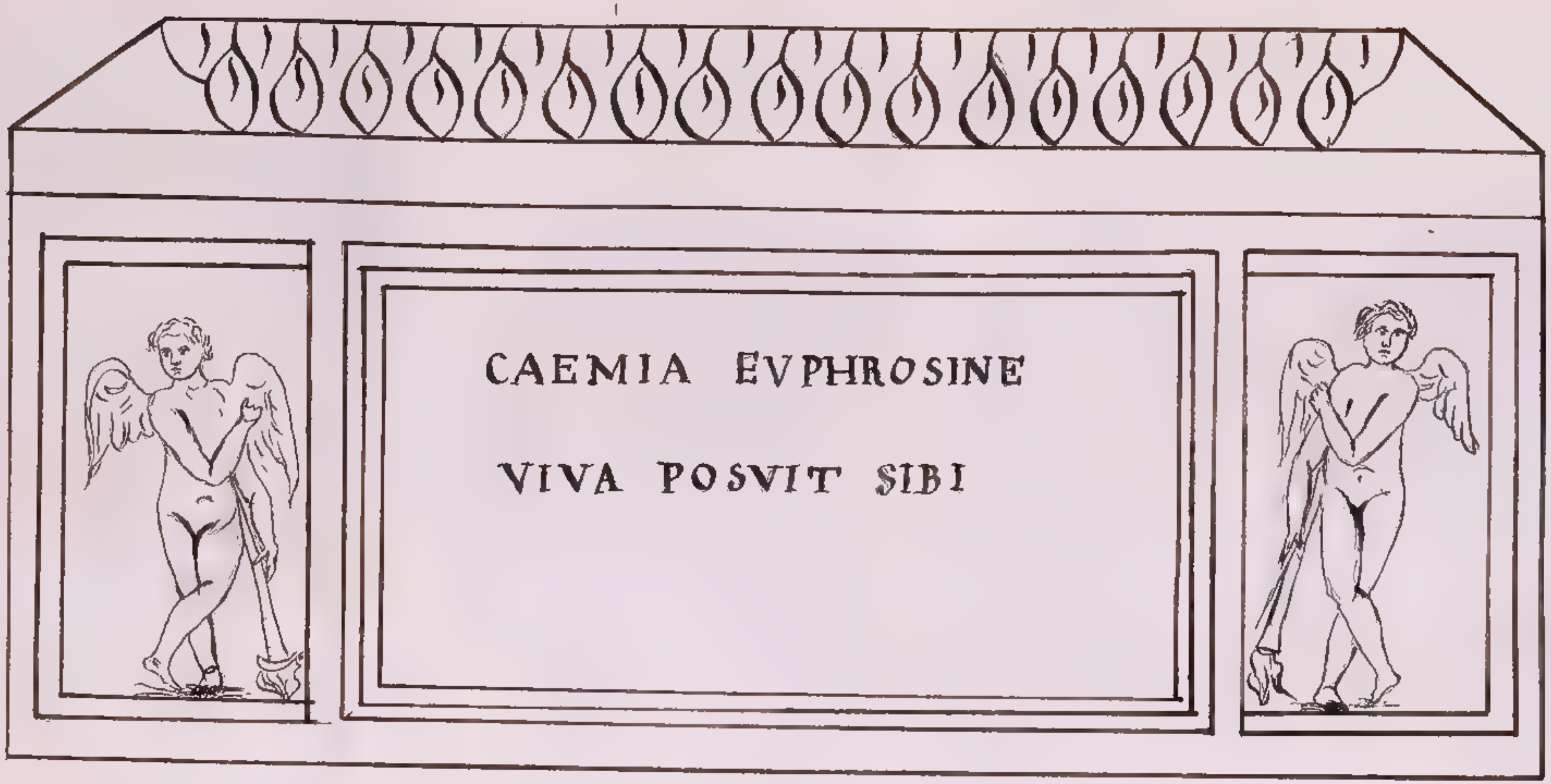

Sub Altare S.m Hilari et Tatiani Aquilejae inventa.
Bertolus (N CMXXIII)
Cf Epistolam Can. Bertoli ad Muratorium, quam legere est in Hebdomadario l'Istria (anno V n. 31 p. 215) in quo vero AVPHROSINE pro EVPHROSINE legitur, et hoc fortasse ob editoris mendum

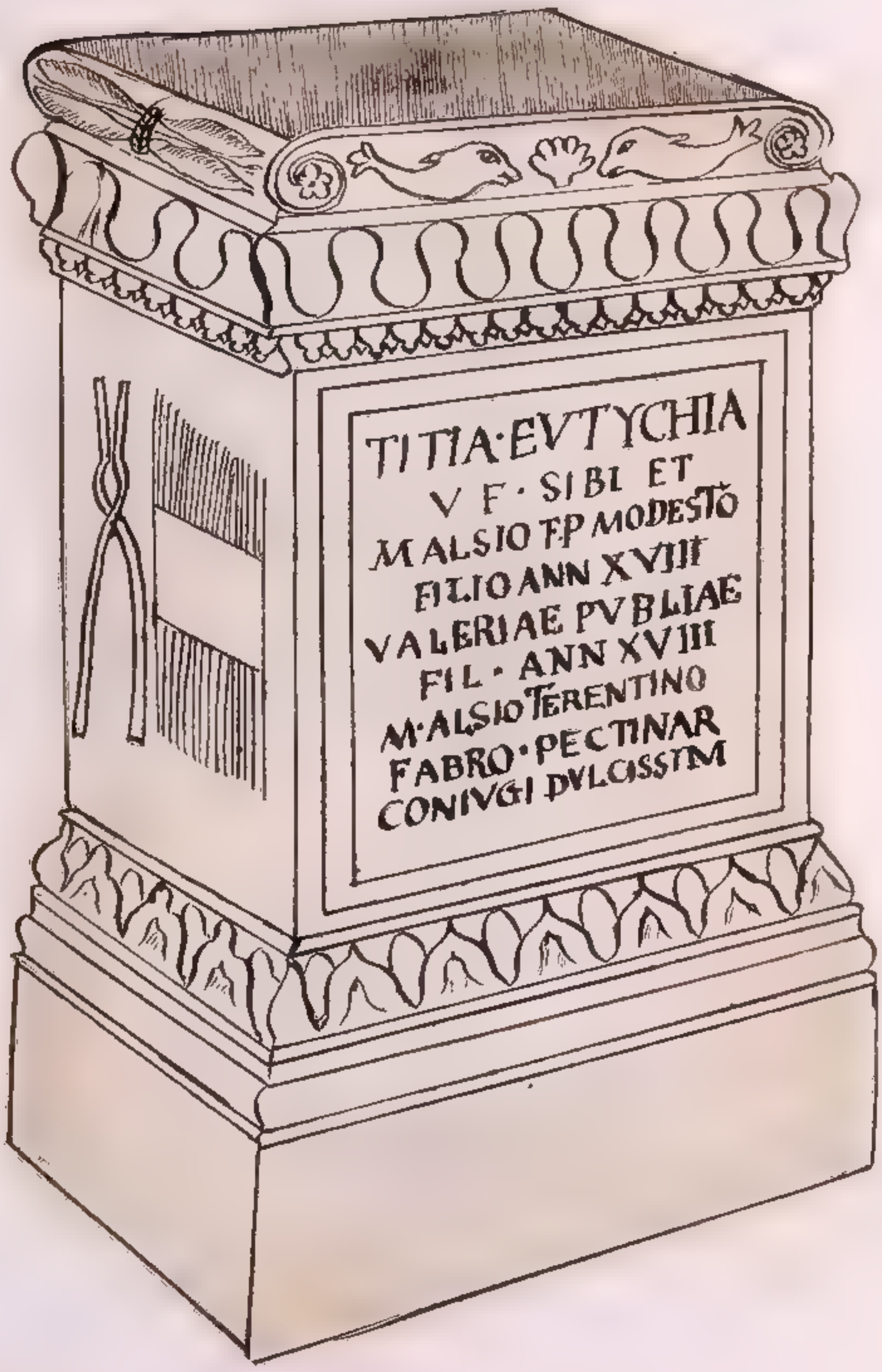

Schedae Zaccarianae (A CXXVI = CXXXVIII)
Aquilejae reperta

FABIA · L · L
LOGAS
V · F · SIBI · ET
FABIAE · L · L · NADI
SORORI
C · ASPANIO · SACRO
PRIMIGENIO · F
EORVM · ANN · XXII

In cono Capitulari Aquilejae.

Hanc Bertolus (A. CCCVI) a Turre exemplum dedit tatas (p. 394) dei non Muratori prodiit (p. MCDLX n. 6), sed Donius (Cl. XIII. p. 416. n. 3) et ex illo alibi Muratorius (alibi p. MDIV n. 8) dissimillimam offerunt, idest: —

VABIA . L . L
LOBAS
F . SIBI . ET
VABIAE . L . L . NAIADI
SORORI
C . ASPASIO . SIARO
PRIMIGENIO . F
EORVM . ANN . XI

Capodaleus tandem aliter quoque exponit (pl. XXXII) videlicet:

VABIA · L L
LOGAS
V · F · SIBI · ET
FABIAE · L · L · NADI
SORORI
C · ASPAMIO · SCARO
PRIMIGENIO · F
EORVM · ANN · XII

Q · FABIO · CAEMIANO
ADVLES
PROB · QVI · VIXIT · ANN
XVII · M · VI
D · XXII · TVRRANIA
SESTIA · FIL · DVLCISS

Sepulchrale elogium Concordiense
A Turre (p. 400)
Palladius junior (p. 4)
Gruterus (p. DCLXXXII n 2.)
Bertolus (N. CCCXXI)
Zambaldius (Mon. Stor. di Conc. p. 37)
Gens Fabia ad Patricias Majorum gentium Romae pertinebat et ex Aboriginis duxisse narrant originem Fabio Herculis filio auctore.
C. Turranius praefectus fuit ~~ad~~ Annonae, sub Tiberio et Augusto = (Tacitus Ann. p. 7)

P·FABIO·P·F·SCA
PVDENTI
IIIIII·VIR·ET·AVG
MVN·PATRONO·ET
P·FABIO·P·L·VERECVNDO
FIL·AVGVSTALI
P·FABIVS·P·L·PHILETVS
IIIIII·VIR·V·F·ET
FABIAE·P·L·FESTAE·CONIVGI
ADAVCTO·FIL·ANN·XX
FELICI·FIL·P·LIB
FABIAE·P·L·COMPSE
LIB·LIBQ

Archetypum marmor quod inter majorem Ecclesiam et turrim ejus sacram collocatum in Forojulii urbe conspicitur foede lacerum et detritum in primis potissimum lineis apparet, et legi tantummodo potest, sicut a Turre et Bertolis prodiderunt:

///F·SCA
///TI
///IIIIII AVG
///PATRONO·ET
P·FABIO et reliqua.

Supplemento ut supra, ex Orlandi (Discorsi funebri p. 60)
Ms. Sturoli
Ms. Petri Pauli Socolelli (Sulle cose di Cividal del Friuli)
E codice Vitaliano Parmensi completam habemus lectionem supra expositam, non sine titulo = Altinum, in lapide ornato =

A Turre primus edidit (M. Vet. Ant. p. 335) et ex illo Bertolus (N. CXIV.) quorum uterque inscriptioni suppositam esse referunt ingentis magnitudinis arcam hisce litteris

LIB · POSTERISQ · EORVM

Sed deinde e prima Inscriptione marmor hoc sejunctum fuit

Muratorius ex Bertolo, et A Turre (p. CXCVII n. 4)

D · M
T · FABIO · IBIIO
MARO · DOMO
AVGVS · TREVER
QVOND · DEC
I ANABAR · VIX
ANNIS · LX
FABI · L · PVLCHER
ROMANA · AQVI
LEIENSIS · PER · TV
TORES · SVOS · POS

Aquilejensis epigraphis in marmore Venetias translato in Grimanorum Musaeum

Muratorius (p. MDLIX n. 9)

Bertolus (A. DCCLXIII)

C · FABIVS
C · F · PVBL
VERONA
MILES · LEG
$\overline{\text{VIIII}}$ · HISP
H · S · E

Utinum translatum apud Nobb. E Gurgiis poene omnes Collectores dicunt, sed novissimus illorum Cortinovius transvectum fuisse adnotat in Patriarchale Seminarium.
A Turre (p. 345)
Capodaleus (N. CXXIX)
Bertolus (N. CLXXIII)
Muratorius e Com. Beretta (p. DCCCXIII n. 1.) PVBLIL pro PVBL scribit
Poene similes eorum lectiones
Fabrettus autem sic eam obtulit (p. 242. L.)

C. FABIVS . C.F. PVBLI
VERONA . MILES . LEG
VII . HISP

FABIVS·L·F·AQ·
FIERI·IVSSIT
ALEX·ET·F

Epitaphium hoc refert Gruterus (p. DCCLVIII n 11.) et ex illo Bertolus in Carnica provincia inventum (p. CCCXXXXII.) in valle Lurfeld, ex Appiano et Latio. / Bertolus alibi scribit FLAVIVS pro FABIVS et AQVIL pro AQ. lapidem situm dicens in Ecclesia majori Aquilejae ex adversariis Belloni (A. DCCLXXII.) Muratorius item ex iis prodidit (pag MXXVIII. n. 2 et MCLXVI n 4).

L·FABIVS·L·L·EPAGATVS
V·F·SIBI·ET·LIBERTEIS
L·FABIVS·L·L·DIPHILVS
L·FABIVS·L·L·HERACLIDA·VIV
SEVVIRI

Bertolus (N. DCXXVII) ex Muratorio (p. MDLXXXI n. 131 qui addit = Extra Aquilejam in aede diruta S. Stephani = et sequitur = Scribendum reor pro SEVVIRI . SEXVIRI aut SE . VIVI

Cf. Numerum nostrum XCI et 92.

L FABIVS L L
PLOTIMVS
FABIVS L L EPAGATVS

Faganeae extabat juxta Iacobum Marchi Utinensem. Bertolius ex illo (N. DCCCXII) et Muratorius (pag. MDCLXXIIII. n. 1.) qui PIOTIMVS legit
Nunc praestat in fronte Ecclesiae Camini prope Butrium (Kal. Jun. MDCCCLXVIII) = Schedae nostrae

T . FANIVS . T . F
C . FANIVS . T . F . NIGER
T . FANIVS . C . F
TVLLIA . M . F
SECVNDA . VXSOR
V . F . S . Æ . S

Marmor in fundamentis Castri Faganeae (Fagagna) inventum, a Joanne Daniele Asquinio anno circiter MDLIX in muro turris Faganeae Chorum respiciente impositum fuit, ubi et nunc prostat.
Hyeronimus Asquinius (La Giardiniera fuoralina p. 28 e seg.)
Bertolus (t. CCLXXXIX) ex quo Muratorius protulit (p. MDCLXXII n. 16) inter dubia ponit utrum ab hac familia Fannia Faganeae pagum nomen desumpserit, an a fagorum sylvis ibi olim extantibus.
Plutarcus (in Julio Caesare) = Ejus (scilicet Catonis) autem sectae (Caesaris adversae factionis) Fannius cum nihil rela-

mando proficeret, e foribus prosilit, multa vociferans in vulgum, aures interim adhibentes remanentes

1426

616

L · S
C · FANNI
SVCCESSI
IN · F · P · XV
R · P · XX

Muratorius absque ulla loci indicatione e Canonico Scato
(pag. MDCLXXIII n 15)

772

617

AVR · FELICI
TAS · NAT · RA
BENNAS · QVE
VIXIT · ANN · XXIII
I · GEMELLVS
K · KARISSIME

In Collectionem Zandonati e foro Capitulari deportatum.
V. Hebdomadarium = l'Istria = (anno VIII n. 23-24 pag 96)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

D M

ANTISTIAE

FELICVLAE

ANTISTIA

SYNTYCHE · LIB

PATRON · PIENTISS

V · F

ET ANTISTIAE

FILIAE

LIBERT · LIBQ · POSTQ · EOR

H · M · H · N · S

L · M · IN · FR · P · XXV

IN · AGR · P · XX

In domo quadam Capitulari Aquilejensi

S. Ledae Belloniae

Ex illis a Zeno trasmissis Muratorius (p. MDXVIII. n. 9)

Fabrettus (Inscr. dom. p. 91)

A Turre (p. 394) ut infra.

Capodaleus (A.° XXXIII)

Bertolus (A. CXLIV)

Turriana lectio haec est

ANTISTIAE FELICVLAE

ANTISTIA

SINTICHE · LIB

PATRONAE · PIENTIS

ET · ANTISTIAE · FELICVL

FILIAE

LIBERT · LIB · POSTQ · EOR

H · M · H · N · S

L · M · IN · FR · P · XXV

IN · AGR · P · XX

Feliculae nomen bis familiae Antistiae adjunctum,
atque nomē Syntyche Libertae Christianas gentes in-
dicare Cortinovius censet
In Epistola S.ti Marcelli, Sanctae Petronillae mentio
est, nec non S.ae Feliculae
Praetoris Antistii cuisu, Nerone jubente, de qua Tacitus
(Annal lib XVI. c. 21) indicium praebet familiam
Antistiam Neronem persecutum fuisse, eo quod Chri-
sti legem sectaretur.
Antistius vetus Proconsul in Syria erat anno Romae
DCCIX. Cf Dionem (lib. 47)

636.

FV·FIDELIS
SEVERO·ET
SECVNDO·ET
FVEIDI·AMECHDI
OCRV·SVAE
APPVLEI·V·S
HYGINVS

In agro, vulgo = Braida Urbanetti = reperta anno MDCCCLIII.
Ad latera satyri duo
In sexta linea scriptum videtur APVLEIVS
Zandonatus (cM. A.° 9.)

577

P· FIRMI·BETYLLI
IN·FR·P·XVI ·IN·AGR·P·XV
P· V

Aquilejae exstat.
In Codice Canonici vidimus
Bertolius (N. DCXXV.) e Muratorio (p. MDCLXXV n. 2) qui ex Schedis Valerii accepit

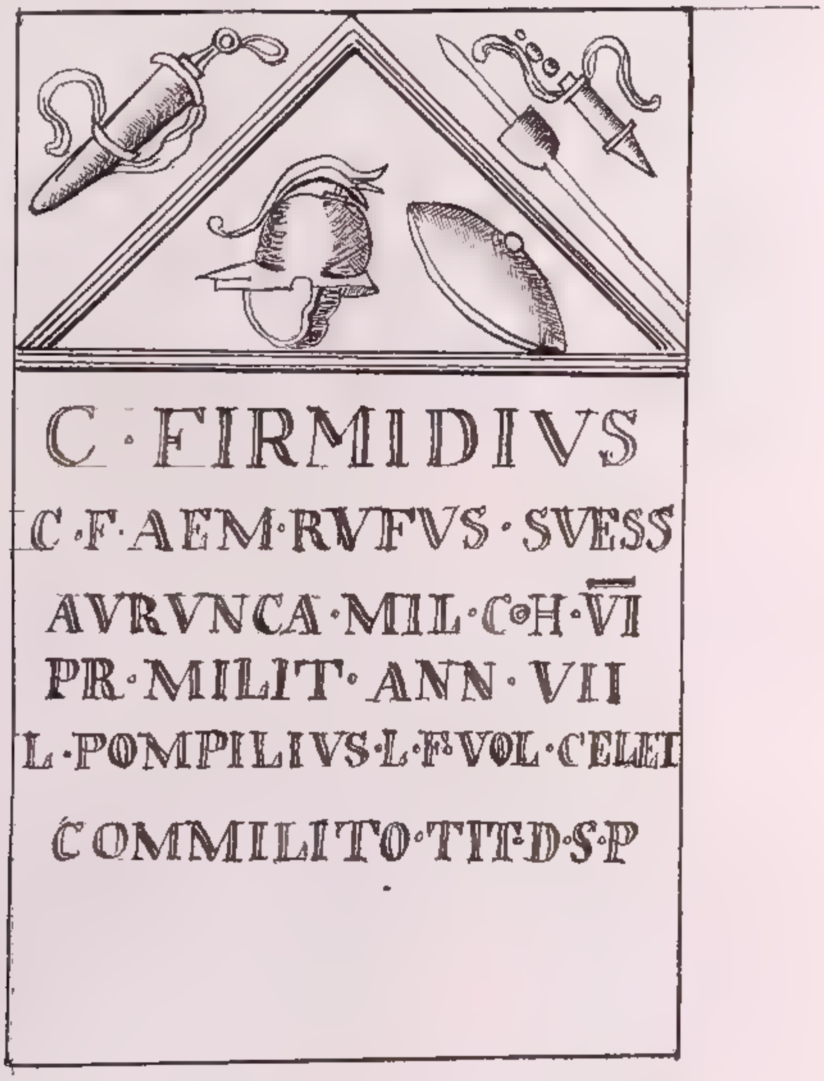

Aquilejae effossa, ad Bertolianam collectionem pertinebat.
A Turre (pag. ult.)
Madrisius (Apologia)
Bertolus (A. CLV)
Muratorius ex Bertolo (p. DCCCXIV n. 2.)

L___M
M·FLAMI___
SAMI___
IN·F·P·LXX___
IN·A·P·CX

Epigraphis quae in muro Templi S. Prothi inserta S. Canciani visitur
Bertolus (A. DCCXIII
Muschettinius (A. [illegible]XXV)
P. Bas. Asquinius (Rag. del Ter. di Monfalcone pag. 149)

407

620

L·FLAMINIVS·L·F
HISTER·AVG·TR·MIL
TITIA·P·F·VXSOR
BABVLLIA·T·F·MATER
Q·FLAMINIVS·T·F
HISTER·TR·MIL
SEX·FLAMINIVS L·F
HISTER·TR·MIL

Aquilejae repertus fuit A. Uthinum in aedes Tullias transvectus

Lapis quadratus altus spith V. pulcherrimus

Ab Abbate Tirabosco editus fuit in opere = Giornale di Modena =

Muschettinius (A.° CXXVII.)

Cortinovius (A.° XXV.)

Livius (Dec. I. lib VII. Cap. 2) Quia HISTER Tusco verbo Ludio vocabatur, nomen histrionibus inditum =

1511

624

FLAVIA·M·L·EDONE
·FILLIAE
CRESCENTI· FILIO

Belineae reperta anno MDCCCLIV, in possessionibus Caspitiis, Inde Monasterium Transportata
Ibi et Statua acephala erat.
Zandonatus (v. N. 31.)

D M

AVRELIVS FLAVINIVS
OPTIO · LEG · XI · CLAVDIAE
ANNORVM XXXX · QVI
MILITAVIT · ANN · XIII · ET
OPTIO · ANN · X · POSVIT
TITVLVM · DE · SVO · ASTAM
TE CIVIBVS · SVIS
IMPENSI · XX

In aedibus Muschettinianis (A.° XXV.)
Inscriptioni superposita equi et servi thoreumata visuntur, hominisque stantis, in ejus manu E-pistolae.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Q·FLAVIO·APRILI · APINIA
CHRESTE·CONIVGI
CARISSIM

E duobus fragmentis compositum, in maceriis turris horariae Monasterii Aquilejae repertum anno MDCCLXXXVII.

Cortinovius (N. CCCIX)

Reinesius cum titulo (Cl. XVII vel XVIII n. 411) = Cippus e Candidissimo marmore, effossus anno MDCLIV Aquilejae prope templum S. Stephani =
Bertolius (N.° CCI)
Furlanettus (Le Ant. Lap. Pat. N.° CCCCLXVIII) anno inventum dicit MDCLI.
A Mansionario Basilicae illius donatus fuit Ursato (Mon. Pat. p. 249)
Silvester ex Ursato habuit et edidit (Giovenal. p. 65) ex Silvestro tandem Maffejus a quo in Musaeum Veronense translatus fuit. (Mus. Ver p. 151 n 1.)
Flaviorum familia ad Plebejanum numerum adscripta erat – Ex illa Flavius Vespasianus Imperator.

Saxum e ruderibus Monasterii Aquilejensis erutum anno MDCCLXXXVIII. In aedibus Cassitiis

Latum ped. VI. alt. II. long. II. poll. VI.

Bertolus (N. DCCXC.)

Muschettinius (N. XXXIX – XCII)

Collectio Calogeriana (T. IV p. 374)

Joh. Rin. Carli (Ant. Ital. Supp. alla P. II pag. 332)

Cortinovius (N. LVIII.) qui notam addit = En area sine gentilitatis indicio =

Flavia gens ex Syria fuisse videtur, testante lapide apud Fabrettam (Inscr. Dom Cap. V p. 365)

T·FLAVIVS·AVG·LIB·CRESCENS
IIIII VIR·V·F·SIBI·ET·IVLIAE
NOMADI·CONIVGI·CARISS
CASTIDIAE·MERVLLAE
FLAVIAE·PROCILLAE·FIL

Muratorius cum nota: (p. DCCIII n. 2) In villa apud Utinum, e schedis Nob. V. Iulii Antonii Averoldi Brixiani – E Muratorio autem Bertolius (A. DCCXXVIII)

D M
FLORIO·ANN·VII
HEDISTO·ANN·VI
DAPHNE·ANN·XXV
RHOE·ANN·VI

In domo quadam Aquilejae Natisoae pontem prospiciente)

Bertolus (A. CXXX) RHOE·A scripserat.

Ex Bertolo Muratorius (p. MDCLXXVII n 8) qui addit = Apud Goatum =

Ex Arriano RHOE, fluvius est ad Pontum Euxinum in Bithynia = Sic Cortinovius =

FRONTONI·ET·MVRIAE

COMPSINI·L

T·F·I·

Venetiis in S. Iohannis de Templo
Gruterus (p. CMLXXVI n 2)
Cfr Praefationem

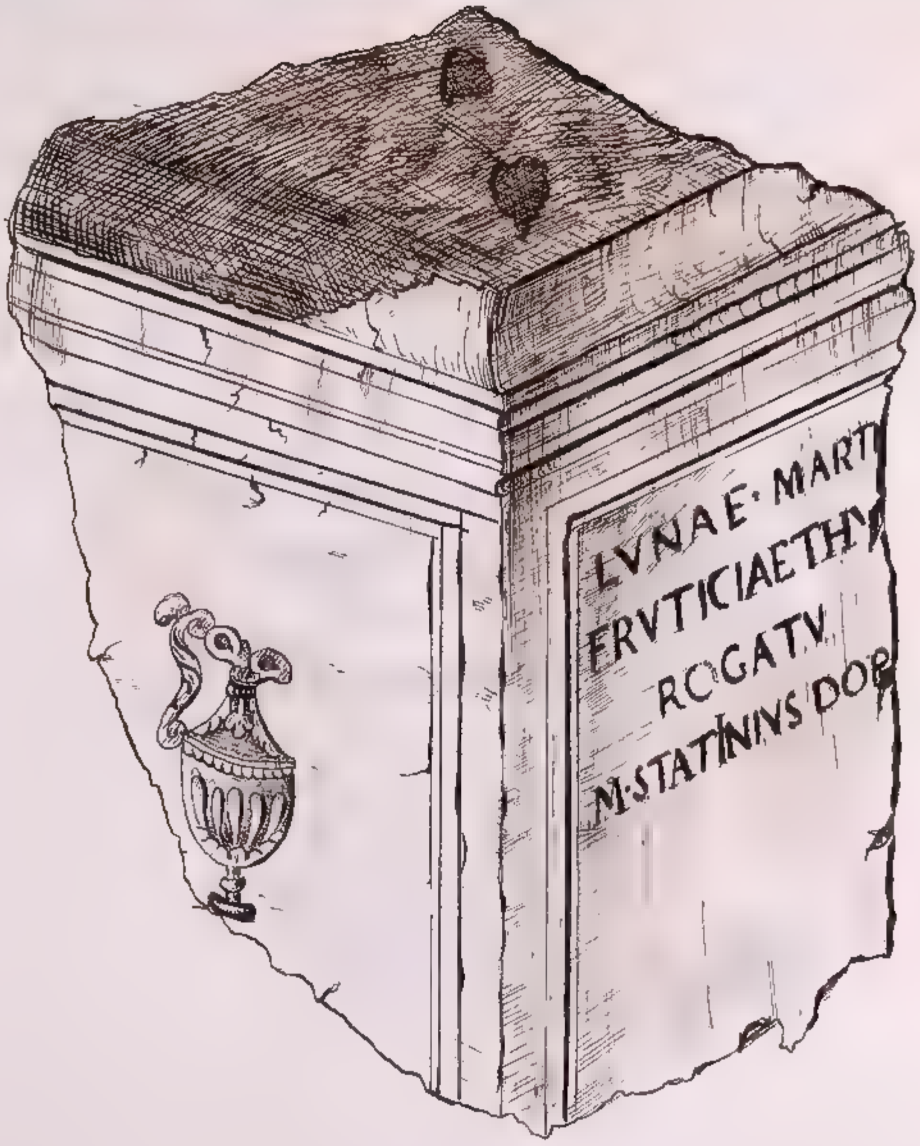

Aquilejae effossus p. m. anno MDCCC ad Monasterium.
In aedibus Com. Capitis.
Zuccolus (N. CXXXVII)

[illegible]

B · M
AVR · FORTVNIVS
QVI · VIXIT · ANNVS
XL · M · V · D · XX · QVI · VIXIT
CVM · CONPARE ANNVS
X · M · V FLORA
FLORENTINA COIVGI
INCOMPARABILI
VNA · CVM COLLECIO

Cortnovius inventum ait marmor ad S. Felicem (Aquilejae) anno MDCCLXXXVII, postea apud Putschium extans. – Ille FORTVNIVS et FLORENTINA, pro FORTVNATVS et FLOREMINA Muschettinianae lectionis emendavit (N. CCCI.)
Muschettinius (N. CXXV)

M. FOVSCIVS. M.F
LICNVS
PEREGRINATOR
C. FOVSCIVS. C.F
BALBVS.V.F
SIBI ET SVIS

Glemonae.
A Tunc (p. 40)
Ex illo Muratorius (p. MDCLXXVIII. n. 9)
Bertolus (A. CCCXXII)
V. Histor. Litter. Ital. (Tom III. Lib III. Cap. IV p. 680)
D. Lamius foede corruptam protulit in suo = Noc. Letterarie di Firenze (anno 1751. n. 18. Coll. 275)
Liruttus (Notizie di Gemona pag. 11)

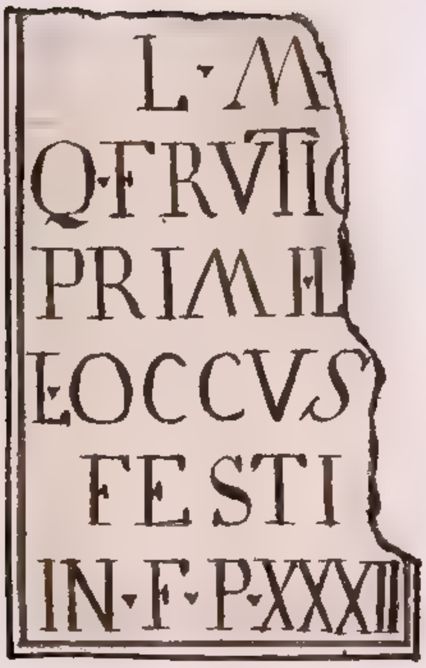

In domo agresti ad S. Canciani pagum.

Schedae nostrae praebent. (+ XXVII = XLVI)

Fractum marmor ad dextrum latus sic complendum opinatur Jose-phus Berinius (Indagini sullo stato del Timavo p. 21 in Nota):

V. ex Berinio Hebdomadarium L'Istria (An. VI. n 39 pag. 172)

LOC · MON
IN · FR · P · LX
IN · AG · P · L
C · FVLVI · AGATON

Aquilejense marmor Venetias deportatum, et demum Veronam in Museum, ut comperimus e Maffejo (Mus. Ver. p. CL. n. 8)
Bertolus (A. XIV)
Muratorius e Beretta (p. MDCLXXIX n. 4)

624

637

D · M
Q · FVL · ARPE
CIO · V · F · S · ET
SEXTILIE · TERTIE
CONIVGI · I
DF · AN · XXXV

In pago = Resiutta = in Carnica provincia in quadrato marmore.
Ex opere I. Baptae Pitthiani = (Descrizione della fortezza - del canale della Chiusa = Cod. olim Fontan. in Bibl. Venetar. Lat. XIV. A.° 29. in 4to)

M · FVLVIVS · M · F
MARCELLINVS
VI · VIR · CONCORDIAE
ET · OPITERGI · TRIB · ET
RENNIAE · LIB · LIGIDI
VXORI · OPTIMAE
V · F
IN · FRONTE

Opitergii lapis, in quo Concordiae mentiô.
Almorò Albrizzi (Mem. d' Oderzo)
Zambaldi ... (Mon. St. di Conc. Pag. 48)

In pago = Percoto = in domo quadam rustica Nosoco-mii -

Cortinovius (N. CCLXVI) = Fullonia familia Utini claruit usque in finem seculi decimisexti et agros possidebat, qui deinde in Nosocomii potestatem pervenere =

640

In domo Muschettiniàn.
Muschettinius (A. I. III.)

527

L·FVNDANI·RVFI·DEC·AQVIL
FVNDANIA·ATHENAES
ALVMNA·ET·HERES

In pago = Ajello - prope Aquilejam.
A Tune (p. 359)
Muratorius ex illo (p. DCCIV. n. 2)
Capodaleus (N.° CXII.)
Bertolus (N.° CCXCVI)
Minutius Fundanus Praefectus fuit in Asia, ad quem Hadrianus scripsit, de mitiganda persecutione.
= Athenais = nomen notum in primo saeculo Ecclesiae, et similiter Rufus.

1147 642

L . FVRI
CN . F

Opitergii apud Melchiorem
Ex Collatio (Coi. Inf. Opiterg. = in Museo Correrio Vene
tianum)

M·FVRIO·M·F
SATVRNINO
VETERANO
LEG·XIII· ET
M·FVRIO·SP·F·VER
NAE·PATRI·GRVTTIAE
MATRI·M·F·SECVN
DAE·VXORI·CERVO
NIAE·M·F·PRIMAE
MATRI·T·F·I·M
FVRIVS·M·F·SA
TVRNINVS

Venetiis = Ex Donio
Muratorius (p. DCCCXVII n. 6) una cum nota = Quod heic gemi-
nae matris mentio occurrat vix tolerandum videtur, et praecipue
quod post MATRI in septima linea legitur M. F
Cfr. Praefationem.

C 16

C. GABIVS .	C GABIVS
C . F .	. C F
SENECIO.	. PATER
FILIVS.	

In Aquilejae Monasterio juxta Portinovium (p. CCCLVI) Bertolius (p. DCXLVI) ex quo semel iterumque Muratorius (pp. MDCLXXX n. 10. et MMXCII n. 4.)

645

L · GAILON
IO · CORINTHI · LIB
FIDELI
L · GAILONIO · L · F
IVSTINO · MIL · LEG
II · ADIVTRIC · AVG
L · GAILONIO · L · F
IVSTO · FRATRI
GAILONIAE · PRIM
LIBER

Aquileja in aedes suas Nobb. e Giorgij Utinum transtulere.
A Tune (p. 398)
Capodaleus (pt. CXXV)
Muratorius e Beretta (p. DCCCXVIIII n 1.) hanc referens scribit = In exemplo Canonici Bertoli legitur
CORIN · III · LIB = Scriptum ibi puto CORINTHI · LIB
Nos Bertolianam lectionem accepimus (A. CLXXX) ab illis dissimilem, cum Muratorii emendatione.
Alium Corinthi libertum V. in A. 185 =

1457 P

646

632

IVLIAE·GALATIAE
MVLIERI·BONAE
QVAE·VIX·AN·XXXV
PHILIPPVS
CONIVGI·B·M·

Venetiis a tergo s. Augustini
Tu Gruterus ex Apiano (p. DCCXCII. n. 6)
Cod. Red. FILIPPVS =
Cfr. Praefationem.

533

647

L M
C · GALERI
HILARI
IN · FR · P · XVI
IN · AG · P · XXXX

Apud Com. E Gurgis Utinum translata, Aquileja
A Fune (p. 398)
Muratorius juxta Mem (p. MDCLXXX n 13)
Bertolius (N. CCIV)
Capodaleus (N. CXXVIII)
Galerius, praenomen fuit Maximiani Imperatoris, Armamentarii dicti —

648

L·GALLI·SORANI
MIL·LEG·IIII·FLAVIAE·FELICIS
M·IVLIVS·VICTOR·MILES·LEG·EIVSD·POSVIT
BENEMERENTI·VIXIT·ANNIS·XXXX·M·IIII

Venetiis apud Laudetanos tabella marmorea
Cfr. Praefat.
Gruterus (p. DCLIII. n. 3.) e Metello Smetius

12
638

619

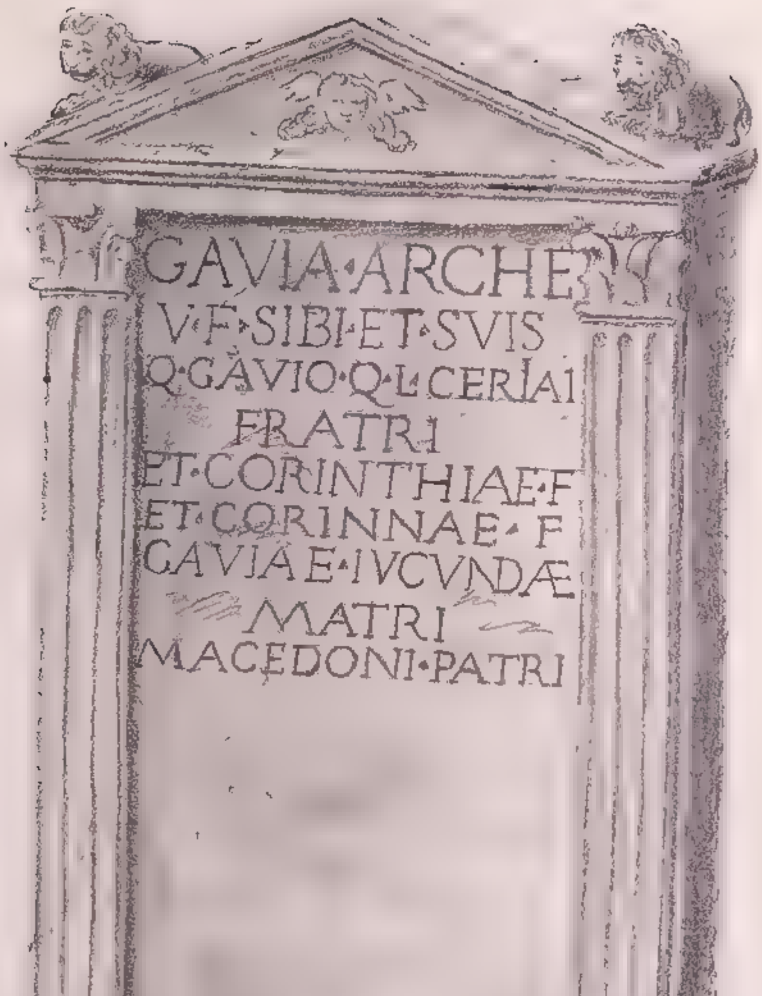

Calcarius cippus elegans ex agro = Casabianca = Muschettinianae Collectioni additus, ad ped. IV Vindob. in longitudinem, ad ped II poll. IV in latit. protenditur

Muschettinius (A. XXIX.)

Zucorius (A. XXXIII)

650

LOC
L·GAVI·L·F
CELERIS
Q·Q·V·P·XX

In domo quadam pagi = Cerviniani
A Fune (p. 398)
Ex quo Muratorius (p. MDCLXXXI n 14)
Capodaleus (N. CXXXV.)
Bertolus (N. CCVII.)

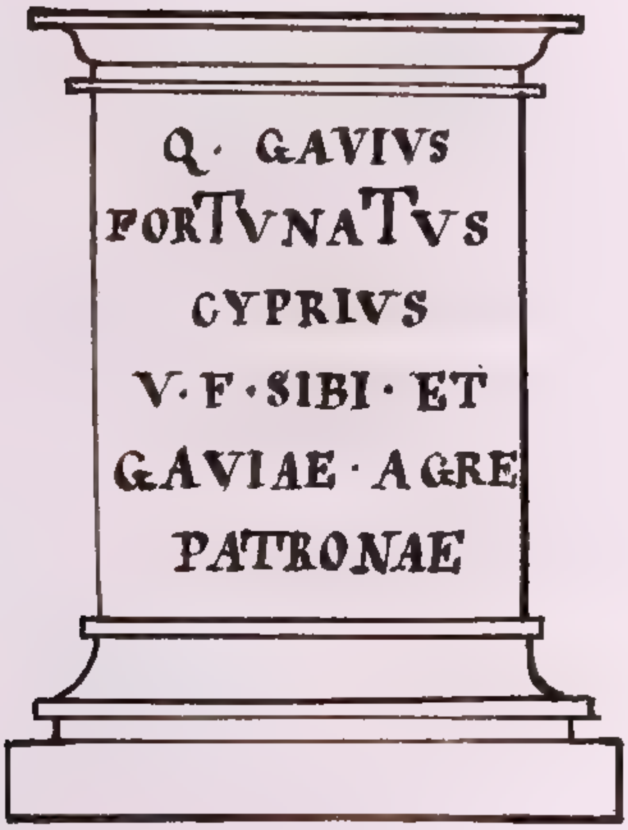

Cippus qui in vico = Santa Maria la Longa = Bertoli tempore prospiciebatur, nunc autem in Obiciano Musaeo Cataji adstat, ut Furlanettus affirmat (Le Ant. Lap. Pat. N. CCLXXXIII) = Primum vero et Muratorius illum habuit et in opere suo edidit (p. MDXXXVIII n. 7.)

Bertolus (N. CCLXXXII)

An AGRE pro ARCHE fabrili errore scriptum, sicut in lapide Collectionis hujus N. 649.

Q· GAVIVS
Q·L· INVENTVS
V·F· SIBI· ET
SVIS·LIB· LIBQ
OMNIBVS
POSTERISQ· EOR
IN·FR·P·XVI·IN·AGR
P·XXXII

E notis Ms. lapidum Aquilejensium.
Cortinovius (N.° CLXV.)
Musslettinus (N.° CXLVII – CLI)
V. ea quae superius quoad Gavios diximus.

Q · GAVIVS · Q · F
AQVILA · DECVRIO
TR · MIL ///// A · POPVLO
HORTIA · C · F · SECVNDA
VXOR
GAVIA · FILIA

Reinesius (Cl. VI n XLV) ex Ursato (Mon. Pat. p. 248) cum verbis = Aquilejae effossum in via et ab Illustrissima Doratiae Abbatissa anno MDCXLIV concessum Ursato.

Ille vero AQVILEIAE pro AQVILA, HORATIA pro HORTIA ponit et in tertio versu verbum LECTVS addit.

Bertolus (A. CLXXXII)

Silvester eam publicavit (Giovenal p. 167 et T. I p. 195).

Maffejus qui post Silvestrum marmor possedit, Veronamque transtulit (Mus. Ver. p. 119. n. 5) in ultima linea litteras Q · F, quas aliqui scripserant inter GAVIA et FILIA, praeterit spatium inane relinquens dubitans ne taliter lecturae fuissent.

Furlanettus (Le Ant. Lapidi Patavine n CLXXXIX)

Fabrettus (Insc. ant. pag. 626 n. 224.)

Asquinius in ultima linea GAVIA ///// F. FILIA acciperet nec in tertia spatium aliquod inter MIL et A relinqueret

Nomen idem visitur in Inscriptio Veronensi quam conspice in Numero 266. —

Familia Gavia Christi religionem coluit, primis adhuc temporibus.

Praenomen Aquilae notum in Actis Apostolorum.

Nomen = Tavia = in Epistolis S.t Ignatii Martyris mutandum fortasse in Gavia.
Confer opus = La Roma sotterranea dell'Arrighi

T·GAVIVS·T·L
VRBANVS·V·F
SIBI·ET·SVIS
VOLTILIAE·Ↄ·L
////////IADI · CONIVGI
PETICIA·L·L·CHELIDO
VOLTILIA·P·F·PAVLLA
L· L
L·M ·Q·V·P·XVI

Anno MDCCCLI reperta in agro = Mastrella = versus viam Tertii pagi
In Musaeo Vincentii Zandonati Aquilejensis
Hebdomadarium = l'Istria (anno VII n. 23-24 pag 97)
Zandonatus aliter legit, idest:

.. GAVIVS · TI
VRBANVS :V.F
SIBI :ET SVIS
OI FILIAE __ I
IADI CONIVGI
PETICIA.I.I.CHE
O= H, A PFPVVY

IMQ · Q·V· A·XVI

et certe, mendis exemplum scatet.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

832

655

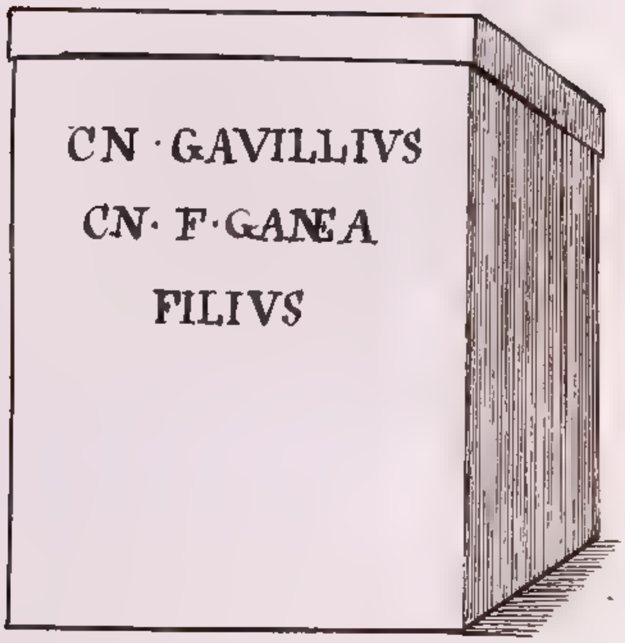

Ad Monasterium Aquilejae coram Bertolum Effossa
Bertolus (N. CCCCXVII)
Muratorius ex illo (p. MDCLXXXII n. 4.)
Gens Gavillia a Gavia – V. Lucium Gavillium quem-
dam in N. CXXIV Bertoli.
Titus Livius (Dec. V Cap. 2.) Forte ita evenit ut Gn.
et Lucius Gavillii novelli Aquilejenses cum commeatu
venientes ignari prope incepta castra ab Istris inciderent.

656

L· GAVILLIVS
CARPVS
L· GAVILLIVS·L·L
PHILEMO·V
L·LL· HELENVS
L·III·

Ad Monasterium, anno MDCCLXXXXIX.
Cortinovius. (CCCLXVII)

LOC
L·GEMINI·L·F
P·Q·XVI
OSSA PIIT

Cerviniani fragmentum
Bertolus (N. CCXX)
Muratoriusque Beretta (p. MDCLXXXIII n. 2) hoc apud
Bellotti Aquilejae adesse testatur.

D M
GERMANVS · SV
SVO · BENEMER
RVFINA · VO
POSVIT · QVI · V
SXXXX · ET · AM
CV

E Bertolio Lapidario.
Bertolus (N. CXXVI)
Madrisius in sua Apologia perperam BEMER pro BENEMER scripsit.
Ex Bertolo Muratorius (p. MCDLXVII n. 2)
Cortinovius (N. CCCXLIX) inventum vult Aquilejae anno MDCCXCVIII, et plura verba aliter exposita praebet, videlicet taliter.

D . M
GERMANVS · VF
SVO BENEMER
RVFINIA · VO
POSVIT · QVI
S · XXXV · ETAM

659

641

GIVLI
VITVLI
L·Q·Q·V
P·XXVI

Anno hoc MDCCCLVII reperta - ad "Ronchi di Terzo"
In Zandonati Lapidario deposita
Zand. (Ms. A. 16)

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

4769 660

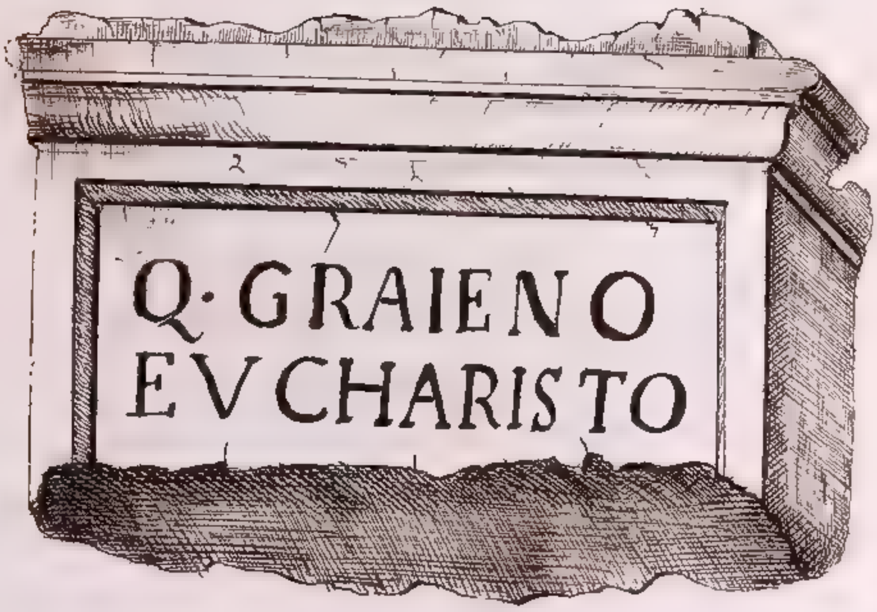

In agro = Casabianca = detectum [illegible] (N. XI.) e sua Collectione Lucculus (N. XI. 2.)

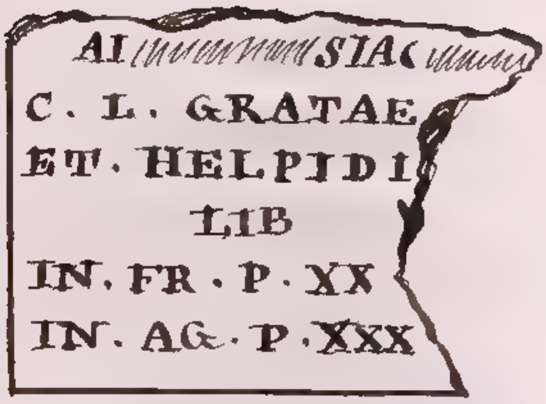

In sylva Belvedere anno MDCCXCIV
Cortinovius (N. CCII.)

L·M
L·GRATTI
MONTANI
IN·F·P·XXXII
IN·A·P·X

Cippus in agro vulgo = Braida Urbonetti = anno MDCCCLIII inventus, DC circiter pass. ab Ecclesia Belincae = Prope illum capsula plumbea erat.
Legendum vere in tertia linea MONTANI
Zandonatus (Ms. A.° 8.)

660

L · M
P · GRAXI
P · F · CAPREOLI
IN · FR · P · XVI
IN · AGR · P · XXXII

E lapidario Canonici Bertoli
Collectio Calogeriana / p. 378 /
Bertolus / N. DCCCXIV. / CAPREOLI scribit
Cortinovius / N. CCXCIII /
P. Graxius in ~~[illegible]~~ lapide N. 1398

HELVIA·L·F
GALLA

Epigraphis quam Com. Beretta in Muratorio (p. MDCLXXXIV n. 6) pago = Saciletto = tribuit.
Bertolus (N. DCCLXV.)

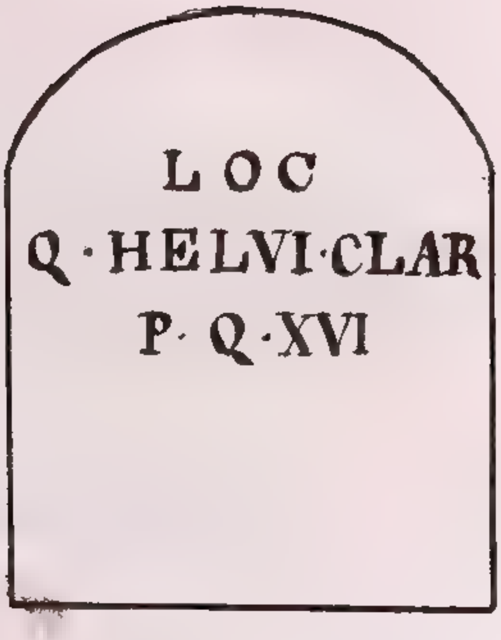

E meo Lapidario Bertolus (N. CCX)
Muratorius ē Beretta (p. MDCLXXXIV n. 10)
E gente Helvia Plebeja, P. Helvius Pertinax Imperator claruit.

666

HELVIV

FORTVNAT

E collectione Muschettiniana (N. LXXXIII.)

C · HELVIVS · IVLIANVS
IVLIAE · FORTVNATAE
CONIVGI · CASTISSIMAE
ET · INCOMPARABILI
HVIC · SPLENDIDISSIMVS
ORDO · AQVILEIENSIVM

Muratorius ex Bertolo cum titulo - Aquilejae (p. MXXVIII n 4)
Gruterus ~~Idem~~ ex P. Martyre (p. DCCLXXXVIII n 6)
A Turre (p. 359)
Capodaleus (N. CXLII) ex antiquo Ms.
Bertolus (N. CCXCV)
In Grutero et in Inscriptionibus Polanis verbum HVIC
in quinta linea non apparet - Gruterus autem hanc
extare affirmat Polae in Histria, juxta aedem
D. Matthaei in tabula marmorea.
Ordinis nomine Decuriones civitatis notantur, seu pu-
blicum consilium, uti vocat Pomponius (in lege 239
Dig. lib L. n 16)

C · HELVIVS · IVLIANVS
IVLIAE · FORTVNATAE
CONIVGI · CASTISSIMAE
ET · INCOMPARABILI
HVIC · SPLENDIDISSIMVS
ORDO · [illegible] IENSIVM

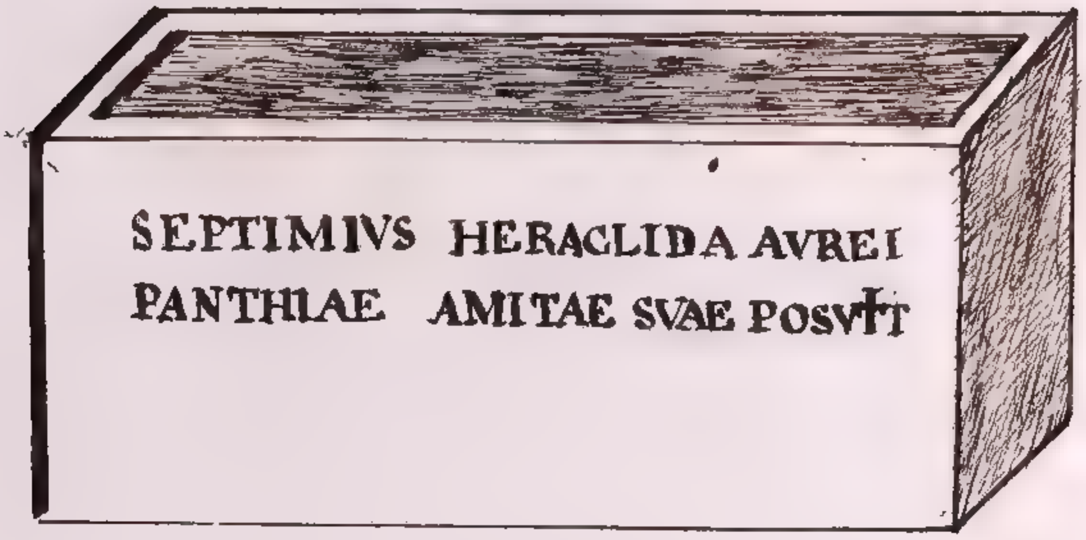

Aquilejae inventum anno MDCCXLV sub Altare SS.m Martyrum Hilarii et Tatiani
Cortinovius (N. CCXLVIII)
Bertolius (N. CMXII)
Cf. Epistolam Can. Bertoli ad Muratorium in Hebdomadario = l'Istria (anno V. n. 30 p 209)

Fragmentum in S. Caniani pago extans
Schedae nostrae (N. XXXII et XLIV)
Joseph. Bevinius (Indag. dello Stato del Timavo, pag. 21 in Nota)
Ex Bevinio = Hebdomadarium (Istria) (Anno VI. n. 39 pag. 172)

D · M
HERENNIO
EVTYCHETI
MATER · FECIT
ANTISTIA · DATIVA
B · M · Q · V · A · XXVIII
FILIO · DVLCISSIMO

Venetiis apud Arrigonium
Muratorius ex Bochio (p. MCLXXII n 1)
Herennia gens passim in lapidibus nostris occurrit, et pariter Antistia
Cfr. Praefationem

1422

671

L · HERENNIVS · EXOCHVS
CARVS AMICIS

Torelli in sancti Hadriani

Muratorius e schedis Farnesiis (p. MDCLXXXV n. 7)

672

Q · HERENNIVS T · F ·

MODESTVS

Opitergii
Muratorius ex Bochio (p. MDCLXXXV. n. 9)

D · ⊘ M
AVRELIO
HILARO · B
ME · FECIT
IANVA · COL

Aquileja in Grimanorum Musaeum Venetianum translatus.
Muratorius ex Beretta (Pag. MCCCCIX n. 10)
Bertolius (N. DCCLXXXVIII)

M·L·HILARIVS
L·HILAR
LIBER·LIBERTABQ
V·F·

Venetiis in Canali S.ti Panthaleontis
Gruterus e Verderianis (p. MXLV. n 8)
Cfr. Praefationem

C · HOSTILIO · C · F
RVFO · SIBI · ET · SVIS
L · M · IN · F · P · LX

Auctus cum Nota – In castro Cassacani (hodie Cassacco) Dnorum e Montegnaco
Ex Schedis Bertolii (N. DCXXXV)
Muratorius ex illo (p. MMXCII n 11)
Idem ex Beretta (p. MDCLXXXVI n 17)

C·HOSTILIVS·ET·L·EGNATIVS·VEITOR·XV·LEGIONIS
TRIBVNI·PRO S·P·Q·R·CVM BARBARIS DIMICANTES PARITER
OCCISI HEIC PARITER IACENT SINGVLARE POSTERIS
EXEMPLVM, ET CHARITATIS, ET FORTITVDINIS
CELINENSES XXI DIES ATRATI LVXERVNT

Wolphangus Lazius semel iterumque illam prodiuit, et primo (Com. Rei. Rom. Lib. V. Cap. XXII) apud Trojam Ciliae extantem haud procul a Nauporto (Neuport) et prope Savum fluvium, et posterius (Lib. XII Cap. II) prope Norejam sive Nonkiam, atque etiam Goritiam, ut hodie nominatur; sed in prima CELINENSES, in secunda autem NORENS·XXI·DIES·ATRATI·LVXSERVNT scribit.

Similiter apud Gruterum qui ea eodem protulit (p. DXLIV. n. 4 et 5)

Bertolus (N. CLXXXV)

Josephus Sporenus (Forumjulium) et alii Maniaci pago tribuunt et Henricus Palladius de Oliis prope torrentem quem hodie vocant = La Celina = extare ait et prope urbem ejusdem nominis quam Plinius commemorat.

Guterius (De Jur. Man. lib I. Cap. VI.) verbis retinet, et titulum ponit, primae = In Celinae fluminis in Noricis = secundae = prope Goritiam = addens = Duo his tribunis tumuli honorarii plures dari potuerunt =

Cortinovius (N. LXXV) ex Fleetwodio (p. 181 N. 1. et 2) apud Mazzochium (T. I Spicileg. S. p 175) haec tantummodo produxit:

CILINENSES·XXI·DIES·ATRATI·LVCXERVNT

NOREENSES·XXI·DIES·ATRATI·LVXERVNT

Ex Palladio Muratorius typis vulgavit (Pag. MDCCCVII n. 7) qui eam inter spurias vel inter dubias saltem reponit. Nonnulli veram, plurimi tamen auctores apocripham evincunt.

4.

663

SEX·HOSTILLVS
SEX·F·TRO·MAN
SVETVS PERVSIAEQ
COH·VIIII·PP·7
PVDENTIS VIXIT
ANNOS XXIIX· MIL
ANNOS·X·H·S·EST

In aedificio cataractae fluminis = Marignone = extra Aquinum in loco vulgo = La Vampadora = Ex schedae Aquinii

Cortinovius (A. XVII)

PVDENS Centurio de quo lapis iste, ille idem fortassis est de quo mentio in Martiale (lib. ...)

Perusia tribui Fromentinae adscripta erat ideoque illud PRO secundi versus fabrili mendo haud dubio erratum, in TRO, idest TROmentina vertendum Cortinovius arbitratur

AVRELIVS. HYLAS.. HYLA
TIS. F. VIX. ANN. V. M. VII
IVLIA. MATER.. POSVIT

In arula extra Ecclesiam Aquilejae apud puteum.
Capodaleus (N. XCI)
A Turre (p. 396.)
Bertolus (N. CCCXII) scribit

AVRELIVS · HILASE · LYLA

TIS

et reliqua.
In Codice Abatis Canonici legitur = In abatia Belineae.
Cortinovius hanc emendavit.
Muratorius e schedis Farnesiis et Valerii (p. MCXXXIX n. 7)
Muschettinus (N. XXVIII.) in Insula Gradensi sitam asserit
et mendosam offert —
Gens Aurelia Plebeja Romae claruit Imperatorum tempore, inter quos plures Aurelii vocati fuere.

IALYSSO · CONIVGI
ET · C · AQVILEIESI
SVAVI
NEMESIN · L · C · FRENOSEON
GRAMME

In domo quadam apud porticus, Aquilejae.
Sic Rambertius (p. 198). Bellonus IALYSSO scribebat.
Capodaleus (N. XVIIII)
A Turre (pag. 260)
Muratorius ex illo (p. MCCCLIIII n. 2.)
Bertolus (N. CCLXXXVIII)
Gruterus (pp. MCXLII n. 5 et MCLVII n. 4) ex unica Inscriptione duas fecit —
IALYSSVS qui et IALYSVS, vicus in Insula Rhodo, unde Canis pictus a Protogene, ita dictus est.
Φρενωσιον γραμμη = idest castigationum linea, carcer.

C · IVL · F ‥‥	K · F · L · PRIMA
IN · F · P · XVI	IN · F · P · XVI
IN · AGR · P · IXX	IN · AGR · P · IXX

In marmore quadrato Patriarchii Aquilejae
Bertolus (A.° CCXL) ex quo
Muratorius (p. MCCXCIV n. 2)

In embrice Campilongi apud Nobb. Mitrieli repertum anno MDCCLXXXVI
Cortinovius (N.° CCLXXX)

LOC · M
C · IVLI · AVCT
IN · FR · P · XXXII
IN · AGR · P · LXXII

Prope Gradum Musolettinius (A. XX) et Bertolius (A. VIII) Muratorius autem Aquilejae apud Bar. De Fin (p. MDCCXCIV n 5)

1682

IVLIAE
DYNAMI
H · B

E Ms Codice veterum Inscript. Opiterg. a Colletio instructarum (in Mus. Correrio Venet.) cum nota = Ex antiquis schedis apud Io. Bapt. Com. de Lazara Patavii, ubi inscriptiones Opiterginae recensentur =

1/-

684

D·M
IVLIAE·SECVN
DAE·IVLI·ONE
SIMI·LIBERTAE
FECIT·TROPHI
MVS·LIB·ET·VIR

Venetiis apud Arrigonios
Muratorius ex Bakio (p. MDLXXXV. n. 13)
Cfr. Praefationem
Procul dubio Aquilejensis lapis; nomina haec etenim omnia
persequenter in marmoribus nostris occurrunt.

C·IVLIO·C·F
SECVNDO
CORINTHVS
DONATA
CORISCVS
LIBERTI·POSIERE

In incerto loco
Muratorius e schedis Valvasoni e Beretta (p. MDXLI. n. 4)
POSIERE pro POSVERE; Et alibi POSIT pro POSVIT

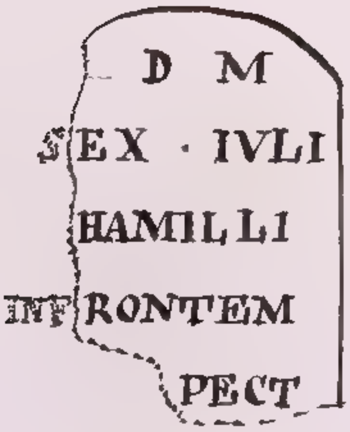

Fragmentum cippi sepulchralis in domo rustica
Capitulari ad S. Egidii pagum. –
Bertolus (A. DCCCI)

C·IVLIO
APOLLONI
F·APAE
MISSICIO·EX
TESTAMENTO

Sebastianus Donatus (Supp ad Murat: T. II p. CCLXXXIX n 7) ex Sponio (Missell. Sect. VII) cum titulo = Forojuli

C, IVLIVS
NEDIMI
DIVI, AVG, LIB, L
AGATHOPVS
V, F, SIBI, ET IVLIAE
SPERATAE CONIVGI
LIB, LIBQ, SVIS

Ad Monasterium Aquilejae existit
Cortinovius (N. CCXC)
Calogeriana Collectio (T. IV p. 376)
Bertolus (N. DCCLIX) FVSCAE pro IVLIAE exscripsit

689

C·IVLIO
C·F·TROM
QVIETO
TITIA·QVIETA
MATER
FILIO
PIISSIMO

Venetiis in Bibliotheca
Muratorius ex Bochio (pag. MCLXXVIII. n. 11.)
Cfr. Praefationem

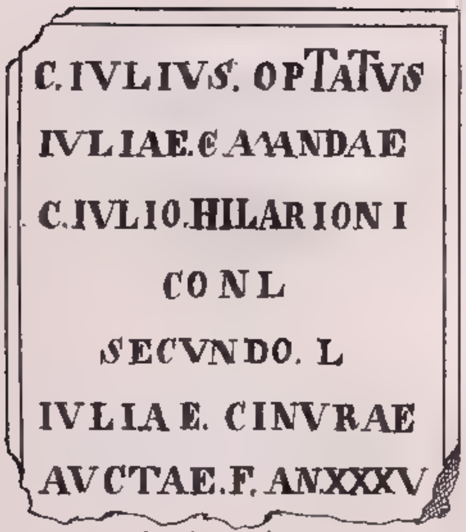

Olim Aquilejae in Ecclesia S. Stephani super quodam Altari. Sic Bellonus. Bertolius in vulgato opere (Ant. d'Aquil. p. 363) Aquileja Utinum translatam docet in aedes A. Gurgis: et in Notis suis Muratorianam secutus lectionem (p. MDCLXXXVI n. 9) verbis= AVCTAE·F·ANN·XXXV, quae in anteriori exemplo omiserat re=dintegrandam esse putavit.

De Julio Optato quodam confer posteriorem lapidem Num. 691.

D. M.
IVLIO · OPTATO
V. F
LEGIONIS · X
GEMINAE
IVLIA · VIT
OPTATA
ANA
POSVIT

In domo rurali Capitulari Aquilejensi.
Bertolus (N CLIV).
Capodalcus (N XCII[a]) tantum in nono versu verba ITIS · SVI, quae ab aliis praetermissa fuerant, posuit.
A Turre (p. 397) ex quo Muratorius (p. MDCCCXXII. n 6)
Plutarchus (in Caesare) de Legionibus VII, X, et XII mentionem facit in praeliis contra Nervios.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

LOC
M
A · IVN
CHARITONIS
IN · FR · P · LVII
IN · AGR · LX

In Tulliorum domo Aquilejae
Muschettinius (N.o XLIII) A · IVN = Anima IVNioris
Nos vero Auli IVNii CHARITONIS libentius explicamus

[illegible]

L·IVNIO·L·L
VEGETO
ANTISTIA·SECVNDA
CONIVX

In Carnorum provincia inventum
Bertolus (N. CXLV)
Gruterus (p. CMLXXXI n 11.)

L · IVNIO · L · L · PATRI
VOSEIAE · MATRI
SOLEIAE · T · F · VXORI
L · IVNIVS · L · F · PRIMVS
SIBI · ET SVIS
OMNIBVS · V · F
LOC · IN · FR · P · XVIS
IN · AG · P · L

In aedibus Antoniis in Colle Rosati
Bertolus (N. CCXV.)
L. Iunium. L. L. vide in Lapide N. 693.

C. IVNIVS
FABIVS. V. F. S. ET
LIBIAE. SECVNDAE
CONIVGI. SVAE

In Ecclesia Cathedrali Aquilejensi.
Benedictus Rambertius (p. 179) hanc primus refert, illum-
que secuti sunt, Capodaleus (p. LIX) Bertolus (p.
CCCXXVI)
Cum exemplo Codicis Canonicii IDIAE in LIBIAE emen-
davimus.
In Codice Belloni (in Bibl. Palatina Venet.) ultima linea
omissa fuit.

C · IVNIVS · TIB · F · MIL · I · L
VSINIA · MATER
FILIO · PIENTISSIMO
ET · SP · EVSINO · ET · ROTYLIO
FRATRI · EIVS
VSINIO · ATIMETO · ET · S · I · M
IN · HOC · RELIGIOSO · LOCO
MARGO · SANCTVS · POSITVS · EST
NE · QVIS · VELIT
HVIC · LOCO · INIVRIAM · FECISSE
IVSSA · PER · QVIETEM
HOC · TITVLO · CAVI

E Ms. Fontaninianis (T. XIII. pag. 101)
Muratorius e schedis suis (p. MCCCLXIII. n. 4.) ubi nota =
Vide Reinesium Clas. XIV. N. 90 et 1558 =

IVVENTIÆ EVTICHIÆ
CONIVGI · KARISS
T · STATILIVS · VALENS
ML · CI · PR · RA
V · A · XX · B · Mᴾ · P · C

Schedae nostrae (N. CCIX) e D.re Dario Bertolinio Pontis Gruarii -
In Collectione Muschiettorum prostat, Concordiae reperta, et nunc primum exscripta (Mens. Iun. MDCCCLVII)

L
IVVEN
SEX·L
FLORAE
IN·FR·P·XVI
IN·AGR·P·XX

In Monasterio anno MDCCXCVIII.
Cortinovius (N. CCCLIV)
Bertolus (~~N. DCCXL~~) (N. DCCCXVI)

IVVENTIAE·DONATAE
VXOR·OPTIM·QVAE·VIX
ANN·XXV·MENSIB·TRIB
TITIVS·IVVS·VLIANVS

Glemonae
Zandonatus (c.ll. n. 18)

Valvasonus = In Ecclesia Plebis supra Tulmetium.
Donus = Tumesii =
A Turre (p. 400) Valvasonum sequitur
Muratorius (A. DCCCXVIII. n. 2) Turrianam lectionem
amplexatus est.
Liruttus (Diss. de Iulio Carnico) = Ad plebem S. Laurentii
Quintilianus Hermachoras Tulmetium Iulio Carnico eam ca-
portetam dicit
Nicolaus Grassius (Not. Stor. della Prov. della Carnia pag
56) perperam probabiliter bis nomen OCLATVS scripsit =
videlicet

OCLATVS
OCLATVS . VET

.2

701

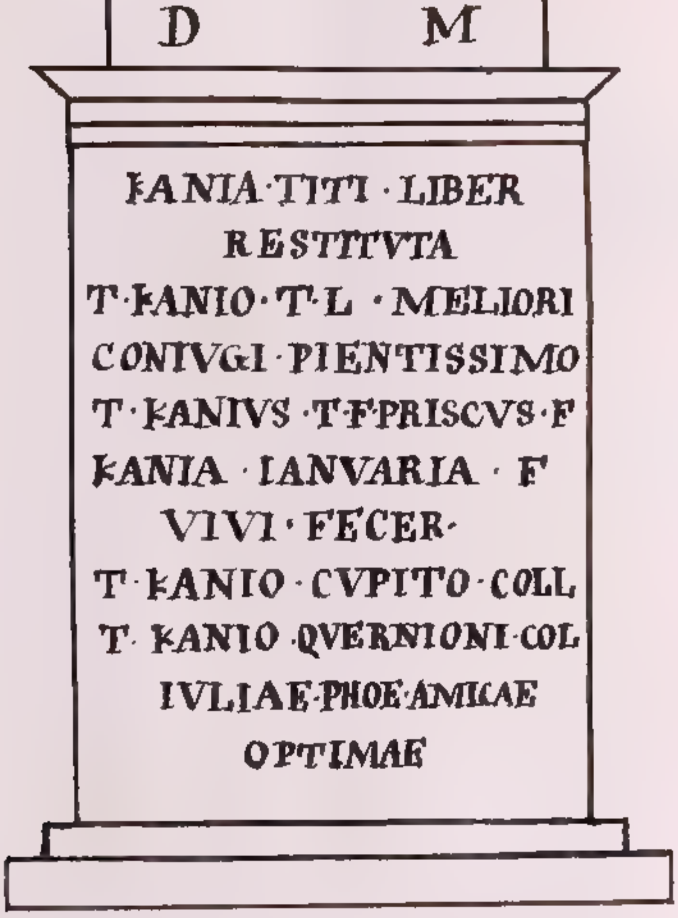

In suburbanis Aquilejae reperta fuit vulgo = Braida del Muro forat = et in palatium Com. Cassitti translata -

Musei Bettiniani (N. XII)

Hebdomadarium = l'Istria (An. VII. n. 23-24. p. 99) eam praebet huic poene similem, omnissa tantum post quintam, linea =

ḰANIA·IANVARIA·F

et marmoris forma..

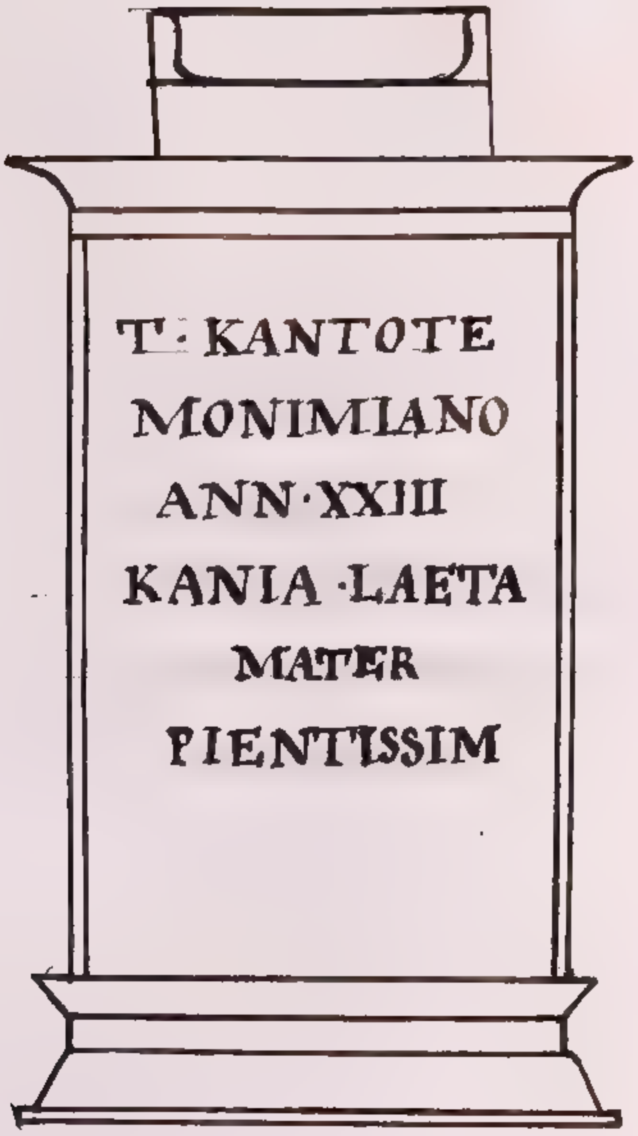

Aquilejae inventum, in agro = Muro forat=
Altum ped. III. lat. ped. I poll. VI. □.
Muschettinius nobis illud profert (A. XII.) non sine mendis.
Nos autem in prima linea scribendum censemus

T. KANIO. T. F

D · M · S
AVRELI
O KARN
VNTINO
MARITO D
VLCISSIMO
IRENE VXO
R POSVIT

Ad Monasterium reperta anno MDCCLXXIX
Cortinovis (N CCCLXVI)

1717 — 704

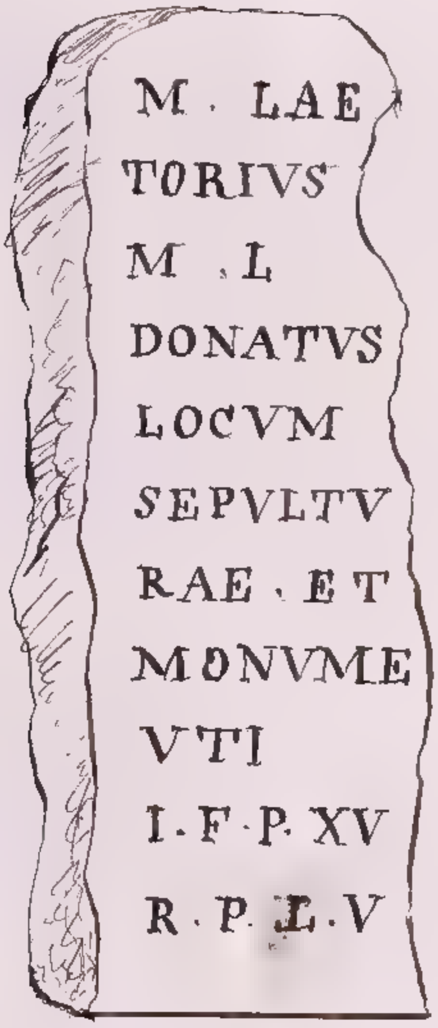

Apud Moniales S. Dominici Opitergii, in praedio reperta inscriptio haec anno 1788.

Colletius (Cod. Inscr. Opit.)

705

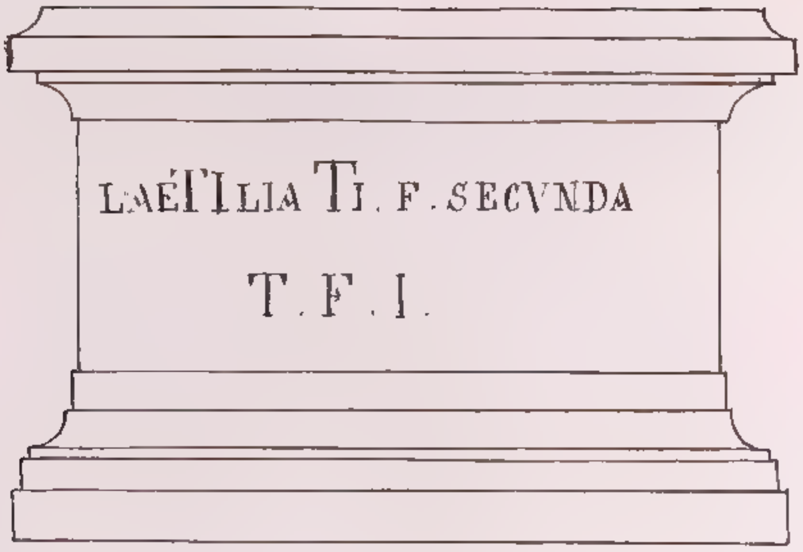

Opiterg.ii apud forum in basi lapidis vulgo = del bando =

E Colletis (Inscript. Opitergınae = Codex in Musaeo Corrario Venetarum extat)

LANCIDENNE · RVTILAE · L
NIGELLAE
V · F

Aquileja Venetias in Grimanorum Musaeum translato
Bertolius (A.° DCCCXVII)
Muratorius (Pag. MDCXCVIII n 12) e Bosetta.

D · M

C · LAECINIACV////

MAXIMVS · SIB

ET · VEDIAE · RESTV

TAE · VXORI

LIBERT · LIBERT · V · F

Concordensis epigraphis.
Nunc apud Musellos Portus-Romatini, a nobis re-
cognita Kal. Jun. MDCCCLVII.
In marmore pro VIDIAE cujusdam lectionis, ~~et~~ in tertia
linea VEDIAE potius scriptum apparet, procul dubio vero
pro PESTVTAE, RESTVTAE.
A Tune (p. 399.)
Ex Ms Muratorius (p. MCCCLXIV. n. 8)
Bertolus (N. CXLII)
Zambaldius (Mon. St. di Conc. p. 37.)

D — M
C·LAELIO·C·F·CLAVD
EXORATI *sic* DOMO·IVLIA
CONCORDIA·EQVO·PVBLICO
VIXIT·ANN·XXIII·M·VI
D·XVI·C·LAELIVS·C·F
CLAV·STRIGO
FILIO·PIENTISSIMO

Concordiensis Inscriptio.
A Turre (p. 344) et Bertolus ex illo (N. CXXXIII) tres primas lineas tantummodo exscripserunt, sed ex integro adducunt Gruterus (p. DXLIX n. 7.) atque Zambaldius (Mon. St. di Conc. p. 29) quemadmodum nos offerimus. Gruterus eam Romae extare ait.
Cf. Caroli Silvestri opus = Descrizione delle paludi Adriane (Venezia 1736 pag. 199.)

709

TE LAPIS OBTESTOR LEVITER SVPER OSSA QVIESCAS
ET MEDIAE AETATI NE GRAVIS ESSE VELIS

In Ms. Zandonati (Fasc. II. p. 33. n. 131)
Lapis Aquilejensis -

710

D·M
LAPLESOSIE · FILIE
SVE · TVRELIAE · T · F ·
TERTIAE
TI · F · TVBERO
IVSSIT

Opiterginus lapis
Muratorius ex Bochio (Pag MCLXXXII n 3)

D · M
LARTIAE · P · F · SECVNDAE
PATRONAE
HALINI · CONLIBERTAE
ET · SIBI
P · LARTIVS
HOMVLLVS
IIIIII VIR
V · F

Altini.
Muratorius ex Scoto (pag. DCCXIII n. 1.)

712

OLIMPVS · LEONIC
VS · SIBI · ET · CORPORI
VRSAE · IVLIAE

Caprularum insulae monumentum
Palladius junior (pag. 6)
Bertolus (N. CCCXXIV)

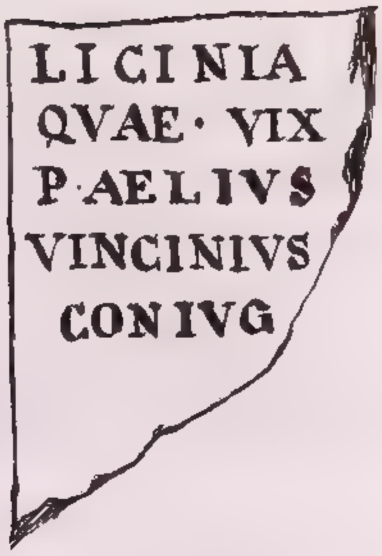

In pavimento Ecclesiae Belineae insertum erat

Capodaleus (N. LXXXIV)
Cortinovius (N. CCXCVI)
Collectio Calogeriana (pag. 384)
Bertolus (N. CCLXXXIX et DCCXCI)
Muratorius ex illo (p. MCCCLXV n. 11)

TECIT SIBI ET
L · LICINIO · PLACIDO
FILIO · ANNOR · XIIX
LICINIAE TYCHINI · MATRI
EIVS
MAGIAE · REPENTINAE
MARTIALI · SER · ANNOR · XVI

L · M · IN · FR · P · XXII · IN · AGR
PED · LX

Alta ped. I. poll. X, lat. I. poll. VI, Aquilejae in domo quadam ad forum.

Bertolus (N. XLIII) locum abrasum in superiori parte complendum esse ratus est verbis:

L · LICINIVS
FECIT · SIBI ET . etc.

Muschettinius (N. XCIII)
Muratorius e Comite Beretta (p. MCLXXXIII n. 9)
Hebdomadarium = L'Istria (Anno VII. n. 47. p. 215.)
Com. Federicus Altanus incompletam producit in sua Memoria: Aquileja pagana (Monogr. Friulane. N. VII. p. 19 et adjuncta nota pag. 49)

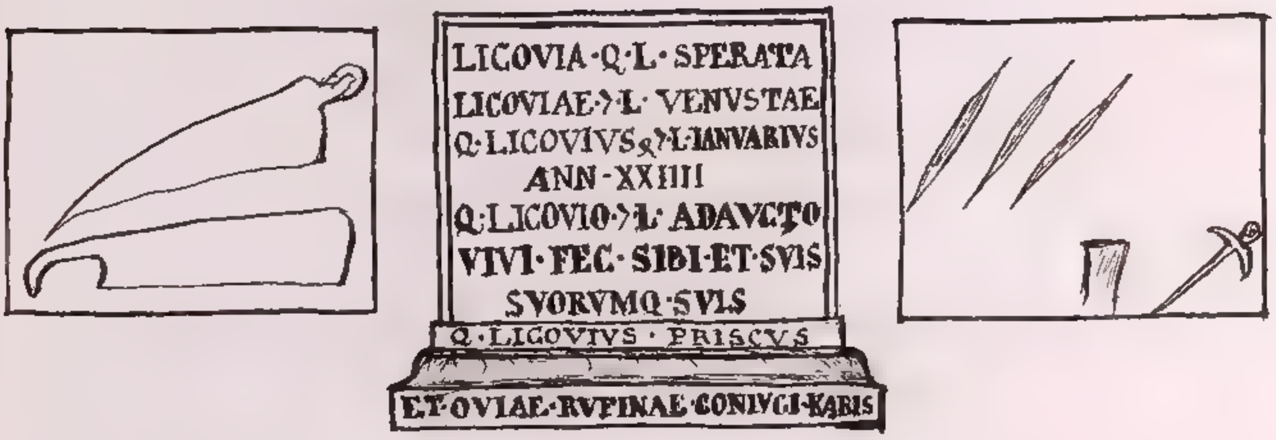

In Caprularum insula ad usum cisternae
Palladius (p. 6) negligenter retulit
Haec ex Cortinovio (cf. CLXXIII)
Bertolus (cf. CCCXXV) septimam lineam omnino praetermisit, et in ultima CONIVCIARIS pro CONIVGI·KARISS exhibuit.
Muratorius (p. MCDLXXVII n. 11.) prorsus dissimilem exscribit =

Q·LICOVIVS·Q·L·DIDA

LICOVIA·Q·L·SPERATA

LICOVIA·ET·L·VENVSAE

Q·LICOVIVS·ET·LICOVIVS

IANVARIVS·AN·XXIIII

Q·LICOVIO·L·ADAVCTO

VIVI·F·SIBI·7·SV·SVORQ

SVIS

Q·LICOVIVS·PRISCVS

[illegible]

Q·LICOVIVS · L · ADAVCTVS
VIVI·FECERVNT· SIBI · ET· SVIS
SVORVMQ·SVIS
BARTOLAE· DONS·F
DE · LIBVRN · CLYPEO
T · F · I
PAIVS · VENZOI· F. ⟵ V· F · SIBI · ET · SVIS
DE MARTE· LIB · LIBQ
BICROTA·E

Eamdem partem hujus jam retulimus in Numero nostro 486 et heic ~~per~~ ex integro praebemus, sicuti Capodaleus (N. CL) et Bertolus ex Scruto (N. DCII) atque Muratorius ex illis (p. MMXXXIII. N. 6) offerunt, dissimili inter se lectione. – Muratorii notam videas in N. supra citato.

Nos Bertoliam lectionem accepimus, Capodalei vero exemplum, qui lapidem in templo Virginum Vestalium (Aquilejae) stantem dicit hoc est:

Q · LICOVIVS · L · ADAVCTVS
VIVI · FECERVNT · SIBI · ET · SVIS
SVORVMQ · SVIS
BARTOLAE · DONS · F
DE · LIBVRN · CLYPEO
T · F · I
PAIVS · VERZON · F · V · T · SIBI · ET · SVIS
DE · NICROTA · MARTE · LIB · LIBQ

Nos plures esse heic confusas Inscriptiones putabamus jam

primum, sed hodie (Id. Maj. an. MDCCCLVII) certiores facti sumus, examine diligenter adhibito secundae partis Inscriptionis quae incipit verbo BARTOLAE, quam Portus Romatini in Musilettorum domo conspeximus, et de qua V. N. nostrum superius citatum.
V. et Heldgrpadanium = ('Istria' anno III. n. 73. p. 294)

812

717

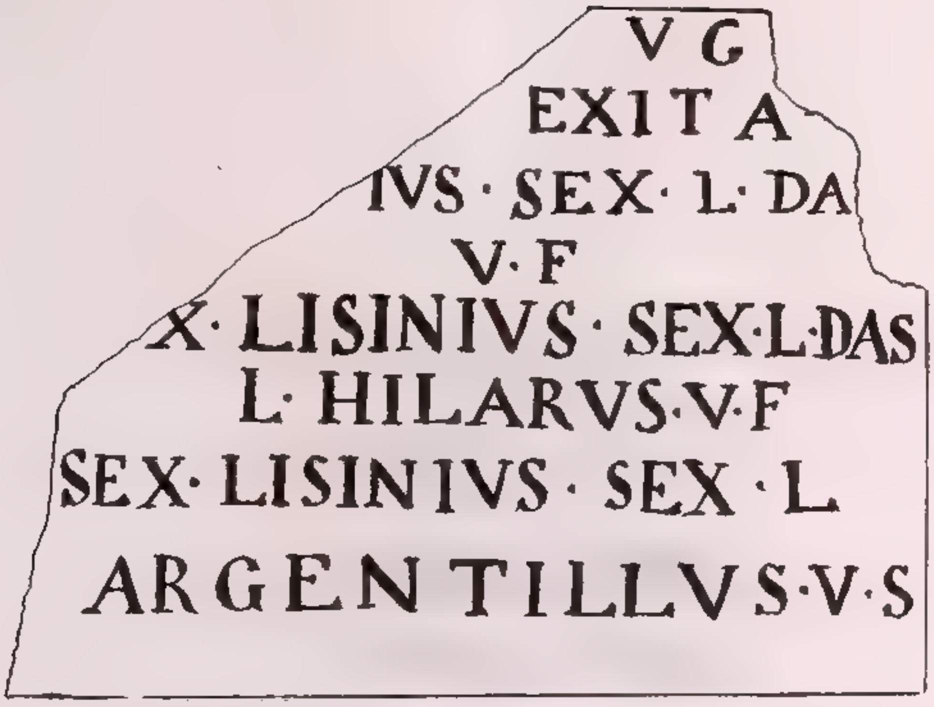

Hanc inscriptionem Osopi inventam anno MDCCLXXXII inter saxa ad instaurandam S. Petri Ecclesiam congesta publicavit Hyeronimus Asquinius (La Giardiniera suonatrice pagina ultima)

Cortenovius (A. C.)

V. Sex. L. Argentillum in lapide A. 27 et 76.

718

701

L · M
M·LIVI
MARITIMI
IN·FR·P·XVI
IN·AG·P·XXVI

In Villa Vicetina agri Aquilejensis, apud Stabiles Muratorius e Beretta (p. MDCCIII. n 1.)

1572

719

702

D·M

LORENTIAE

IVCVNDAE

[illegible]

Belineae effossa anno MDCCCLVI
Ad Zandonati Collectionem hodie pertinet (Rf. A. 11.)

720

L · M

Q · LVCILI · FLORI

ET · C · TETTIDI

PRIMI

IN · FR · P · XXI

IN · AG · P · XXII

Ceniniani ad S. Martini

A Turre (p. 398)

Muratorius (p. MDCCIII. n. 3) ex opere illius

Capodaleus (A. CXXXVI)

Bertolius (A. CXCVIII)

721

408

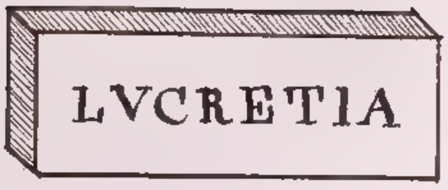

In pavimento Ecclesiae Belineae
Bertolus (A. CCCLII.)

722

105

C · LVCRETI
EXORATI

In Cinerario vase Collectionis Vincentii Zandonati Aquilejensis nomen hoc sculptum adscribitur Hebdomadarium — (Istria — anno VII. n. 23-24. p. 97.)

[illegible]

[illegible]

151
1305

L: LVCRE TIVS
VIVOS. FECIT·S

Copi
Schedae Cortinovianae (N.° CI)
Hyer. Aquinus eam vulgavit in Epistola, cui titulus
= La Giardiniera ficonatrice (pag. ultima)

707

724

C · LVCRETIVS · C · L
ISIDORVS
LVCRETIA · C · L
SVRISCA
VIV[illegible]

Danus unum titulo (Cl. XIV p. 437 n 55) = Aquilejae in pariete infixa, juxta Curiam Arenae.
Capodaleus (N.° XXII)
Bertolus (N.° CCCI)
A Tune (p. 394)
Muratorius ex illo (p. MDLXXXVIII n. 10)
Familia Lucretia, Patritia erat —

C · LVCRETIVS
PARAMONIS · F
FIRMVS · V · F
SIBI · ET · FRATRIBVS
M · LVCRETIO · PARAMONO
C · LVCRETIO · PHILIPPO
Q · LVCRETIO · PARAMONO
LVCRETIAE · SEVERAE
SORORI
C · LVCRETIO · FIRMO
AVNCVLO
MAMMIAE · PROVINCIAE
C · VIBIO · PROVINCIALI
VERGINIAE · IVCVNDAE

In loco Aquilejae propinquo anno MDCCLXXXVII repertum fuit ubi olim Praepositura erat D.i Stephani. Et nunc in aedibus Topporum Butrii (Mens. Nov. MDCCCLVII) ut novimus ex schedis D.ni Const. Cumani. Muschettinius corruptum praebet (N. CXLV). Cortinovius juxta nostram lectionem. (N. CCCVIIII) V. C. Lucretii Lapidem apud Furlanettum (Le Ant. Lap. Patav. n. CCCCXC) aliosque ibi enumeratos auctores, ita exscriptum:

V. P
C · LVCRETIVS
L · F · SIBI · ET
SVIS IN · F · P · XV
R · P · XVIII

Milites Aulae Palatinae Costantinopoli — Παραμοναι appellabant

V. Glossarium Meursii

Ita dicti a Paremona Civitate Aegiptia

726

L · P
Q · Q · V
XXVI
LVCVLI

In pago - Belvedere = . In fabrica quae Coloretorum pa-
latio adhaeret
Landonetus (Ms. N. 30)

718

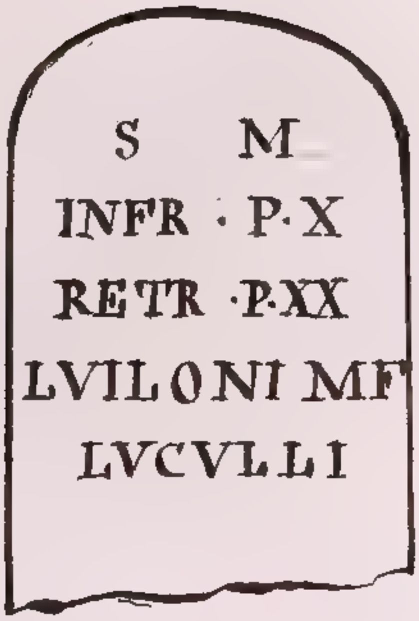

Concordiae effossa, Portus Romatini extat in Musilettorum Museo

~~A nobis~~ Nuper ab Cl. V. D.re Bertolinio transcripta atque ad nos transmissa fuit (Kal. Iun. MDCCCLXVII)

Schedae nostrae (N. CCVI)

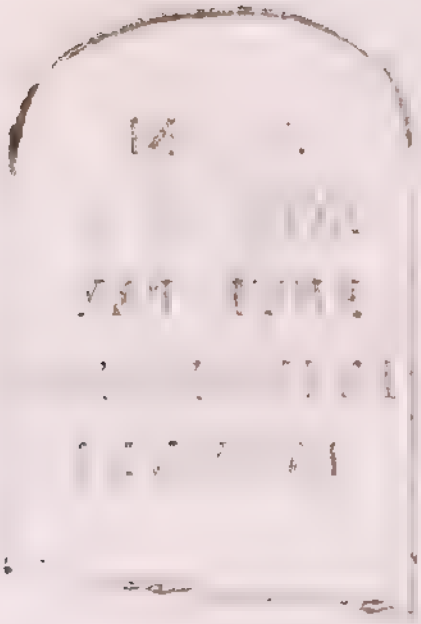

711

728

DIS
MANIBVS
LYDE

Schedae Muschettinii (cf. LXXIX) in cuius domo hanc extitisse credimus

7129

D M

M·LYCIN·TROPHIM

NVMISIAE·ANTONIN

CONIVGI·CARISS

L M

In Insula Gradensi.

Capodaleus (N. CXLVII) ex antiquo codice Mss.

A Turre (pag. 397)

Bertolius (N. CXXXIX)

Muratorius vero ex a Turre (p. MMCCCLXX. n. 9) atque e Schedis Ambrosianis scribit: „ Aquilejae in pariete Palatii."

Contra morem in hac LYCIN· per literam Y scribitur

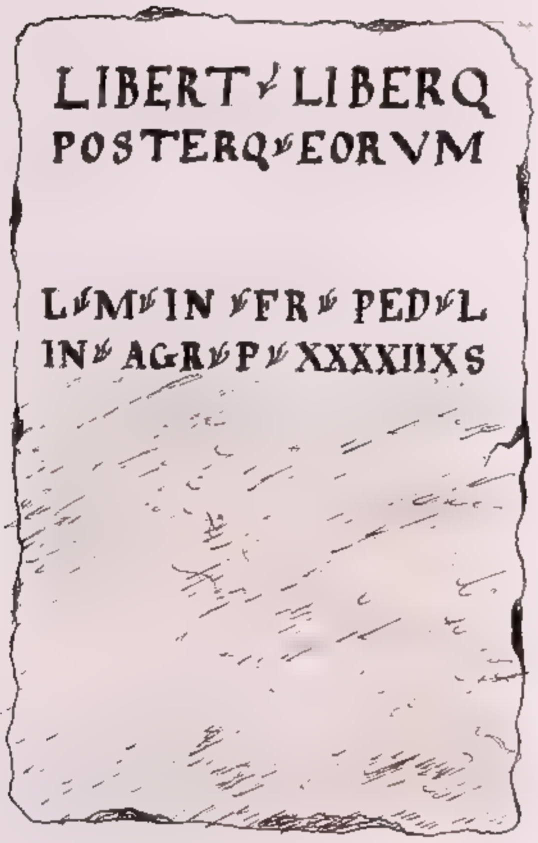

In domo = Boemi = Aquilejae
Zuccoii (A. XXIV. a)

731

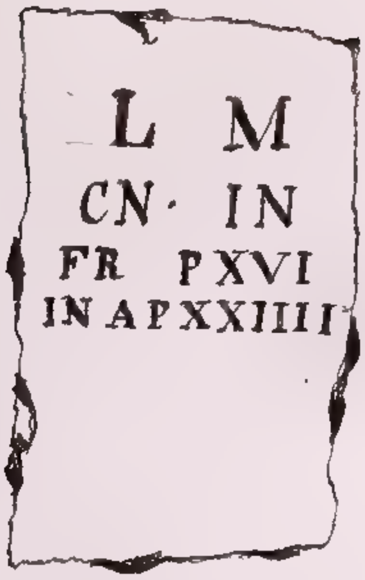

In Museo Com. Caputii juxta Tusculum (N. LXXXVI) et antea in aedibus Padrianis secundum Cortinovium (N. IV.)

L · M
D · P · P · ET
L · IT
IN · F · P · XVI
IN · A · P · XX

Aquilejae effossa et Utinum deportata in aedes E. Gur-giis.
Bertolus (A. DCXVII.)
Muratorius ex Bosetta (Pag. MDCCLXXIII n. 11.)

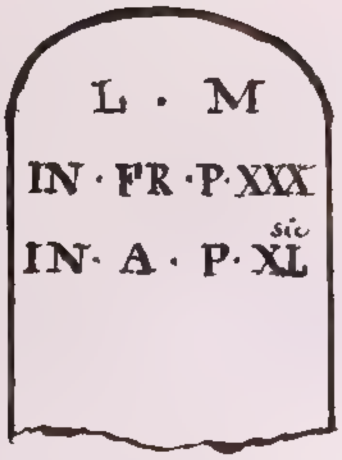

In aedibus Michaelis Campilongi anno MDCCLXXXVI.
Corlinovius (N. CCLXXXI.)

[illegible]

707

734

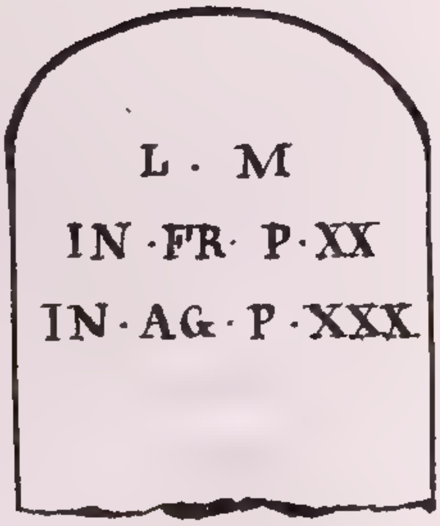

In vico = Tertii = prope Aquilejam cippus iste conspicitur.
Bertolus (N. CXCIX)

LOC · M
IN · FR · P
XVI
IN · AGR
P · XXXII

Epigraphis in vico = Giassicco = prope Rosatum ad-
inventa.
Bertolius (N. DCCCLXVIII.)

LOC · M
IN · FR · PE · XXIIX
IN · AG · PE · XXXX
T · V · E
ET · V · F

In Aquilejae suburbio ad = Casabianca =
Bertolus (A. CCXI.)
Muratorius eum secutus (p. MDCCLXXIII n 9)

T. V. E · ET. V. F = Intelligi posse ratus est Bertolus Terram Vndique Emit. ET. Vivus. Fecit = et plura ab illo exempla congesta fuere ad hoc probandum.

1737

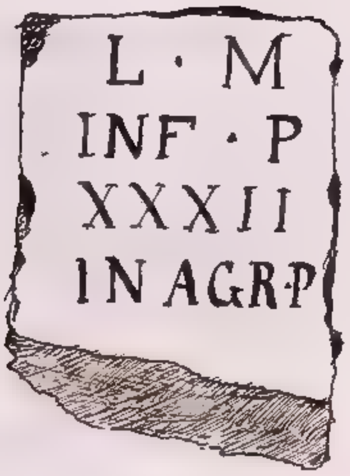

In Savorniani pago
Zuccolus (N.° CXXVIIII)

1187

738

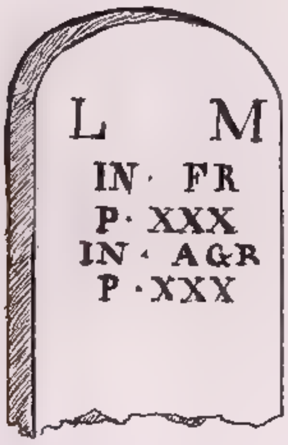

In domo ultra monasterium Aquilejae
Zuccolus (N. XXV^a)

9' 5' ½

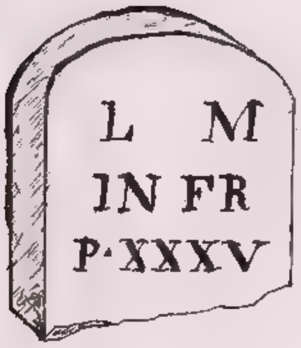

Prope domum quamdam ultra Aquilejense Monasterium Zuccolos (N. XXV.c)

[illegible]
[illegible]
[illegible]

740 —

— Ad domum trans Aquilejae Monasterium Lucalis (N. XXV.)

[illegible]

1295

7141

L · M
L · B · M
IN · FR · P · X
IN AG · P XXXII

In aedibus Patriarchis Aquilejae
Cortinovius (t. V)

1193

742

L · M IN·F·R·P·XL·IN·AG·P·XL

In via inter Aquilejam et Belinam inventa, et in domum quamdam Tullionum deportata:
Sic Cortinovius (A. LV)
Zuccolus (A. LXXXVIIII)

943

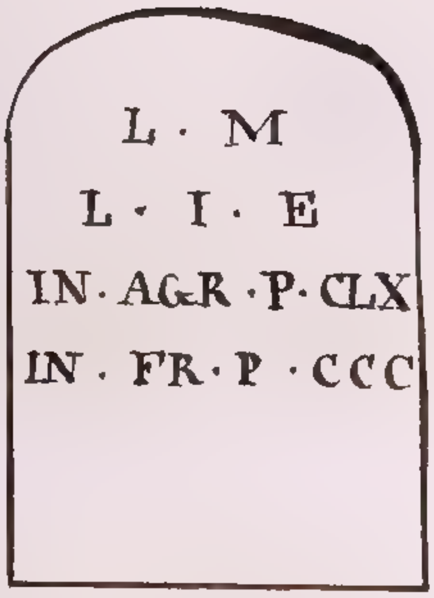

Lapis anno MDCCCXLII erutus e via quae Montefalcone
pagum = Begliano = pergit.
Ped. IV. in altitud. protenditur
E Bramati adversariis
Incertum nobis utrum in tertia linea Num: CLX scriptus sit
an CIX.
Joannes Bapta Vatta huiusmodi siglas interpretatus est =
Licet Inferri Extraneos
Alii vero dissimiliter =

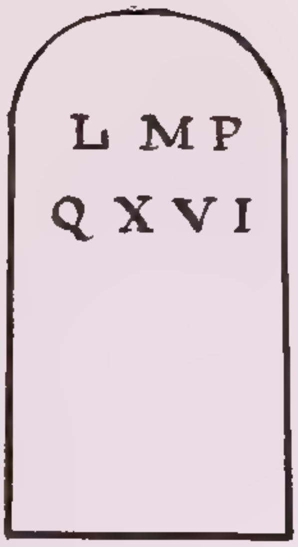

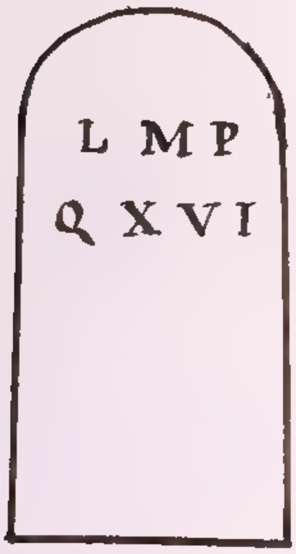

Bina saxa inter se similia adinventa fuere non longe a Domo = Colombara = dicta prope Aquilejam in fovea viae contigua, ut Bertoli verbis utar

Bertolus (N. CXC)

745

718

L M
Q · S · M
IN · F · P · XXV
IN · A · P · XXXIII

In aedes S. Georgii Utinum Aquileja translatum
Bertolus (A. CCII)
Muratorius ex illo (p. MDCCLXXIII. n. 13.)

LOC·MON·T·G·S·F
AB·ARA·MON·EIVS·A·MVNT·AD·TER·HVNC·P·X
ET·A·TERM·AD·LIMIT·PVBL·P·XX

In fabrica adhaerenti Palatio Com.tum de Loreto in = Bel-
vedere =
In tertia linea an legendum pro AT, AD? –
Zendonatius (M. S. 90)

L M
T · C · V
IN · FR · P · XX
IN · AG · P · XXX

Emortuale saxum in aedicula ad Forum S. Johannis Aquilejae innexum.
Bertolus (A. CCIII.)
Ex Sc. Muratorius (p. MDCCLXXIII n. 12)
Zanolus (A. CXVIII)

[illegible]

748

In domo quadam ultra Monasterium.

Zuccolus (XXV.6)

[illegible]

749

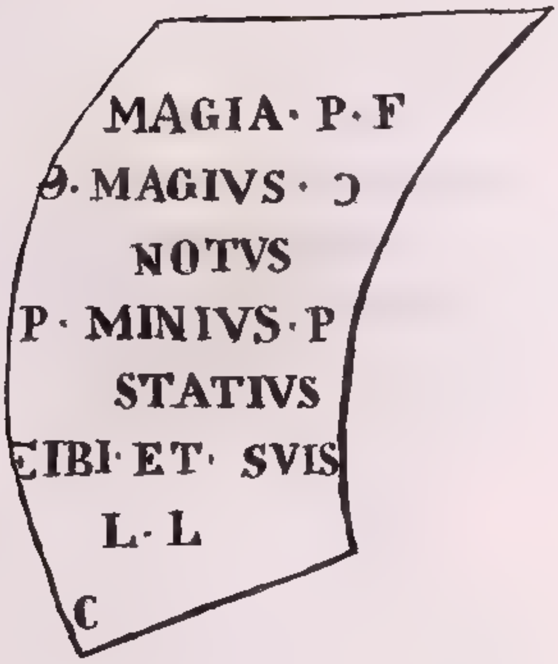

Aquilejae extat in gradu novi fontis apud Ecclesiam majorem.
Cortinovius (A.° XIII - XIV)
Sic integra legebatur, antequam ad gradus usum scinderetur =

MAGIA · P · F
P · MAGIVS · Ɔ · L
NOTVS
P · MINIVS · P · L
STATIVS
SEIBI · ET · SVIS
L · L
LOC · P · Q · XVI

957

TI · MAGIO · CAECINIANO
TRIERARCHO · ET
ALSIAE · POSTVMAE
VXORI · V · F
NF · NS · NC

In atrio publicarum aedium Glemonae.
Gruterus (p. DLI. n 11) ex Lazio et Apiano
Gruterus pariter (p. MXXXII n 3) ex Apiano
Wolphangus Lazius (Com. Reip. Rom. lib XII)
Melles.
Lamius (Nov. Lett. Firenze anno 1751 n 18 Coll. 275) =
Ex Lamio - Istoria Letteraria d' Italia (Vol. III. Lib III Cap. IV. pag. 680)
Liruttus (Notizie di Gemona p. 12)
Muratorius e Beretta (p. DCCCXXXII n 3)
Bertolus (Att. CCCXLI - DCCLI.ª DCCLI.ᵇ)
Filiasius (Tom. III. Del Litorale di Grado Cap. XVI)
Hebdomadarium = l'Istria (Anno V n 5. pag. 323) taliter =

T. MAGGIO · CAECINIANO
TRIERARCO · ET
ASIAE · POSTVMIAE
VXORI
NE · NS · NC

Auctores nonnulli CAECINIANO, ut in antetypo marmore legitur scripserunt, aliqui vero CALCINIANO et CAENINIANO, ~~et [illegible]~~ sed CAECINIANO potius retinendum

Sciendo esse his Taciti ~~[illegible]~~ (Annalium lib. I. n. 108)

Et Considius Aequus et Caelius Cursor Equites Romani, quod fictis majestatis criminibus Magium Caecilianum Praetorem petivissent, auctore Principe (Tiberio) ac Decreto Senatus puniti.

C·MAMILIVS·C·F·RVFVS
IIIIVIR·TR·MIL
C·MAMILIVS·CRESIMVS
PATRONO·ET·SIBI·V·FET
MAMILIAE·PHILOSTRAT
SORORI·ET
LIBERTEIS·LIBERTABVS
PED·Q·XVI

E Lapidario Bertoli. /
Bertolus (A. CLIX) atque ex Bertolo et ex C. Berch
& Muratorius (p. DCCXVIII. n. 1.)
Aquinius in secunda linea ~~IIII~~ VIR in tertia CRESI
NVS, in quinta PHILOSTRAT habet —

155

752

M·MAMIVS·M·F
NIGER
C·M·F· CHILO
V· ·F·

In Ecclesia Aquilejensi
A Tune (p. 395)
Muratorius e schedis Ambrosianis (p. MDCCVI n 6)
Capodaleus (A. LVI)
Bertolius (A. CCCVII) - Bellonus. -
CHILO scribitur cum aspiratione e graeco, a labiis improbioribus, unde Chilones, improbius labrati - Pitiscus in Lexico, ad vocem = Chilo =

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

MAMMIVS
C · F · SABINVS

VXORI
MAMMIO · C · F · SILONI

Muratorius in opere suo (p. MCCCLXXI n 13) hanc di-
tam dicit Concordiae.
Bertolus (A. DCCXCIV)

754

HIC SITVS·EST·IVSTVS
LAVDATOR ET AEC
SASSINA·QVEM·GENVIT
NVNC·AQVILEIA·TENE
OPTIME QVI COHOR...
CENTVRIAM· REGVI...
PRAETORIAE FIDVS· NON
BARBARICAE· LEGION
C·MANILIVS ·HIC·VALER
IANVS· NOMINE DICTVS
SEXTILIVS FRATER QVIA
MERITVS POSVIT

In agro Aquilejensi effossa = Braida del Muro forat =
Alta ped. I poll. VI. lat. ped. I pol. I.
Muschettinii schedae eam proferunt (v. VIII) sed men-
dis redundantem.

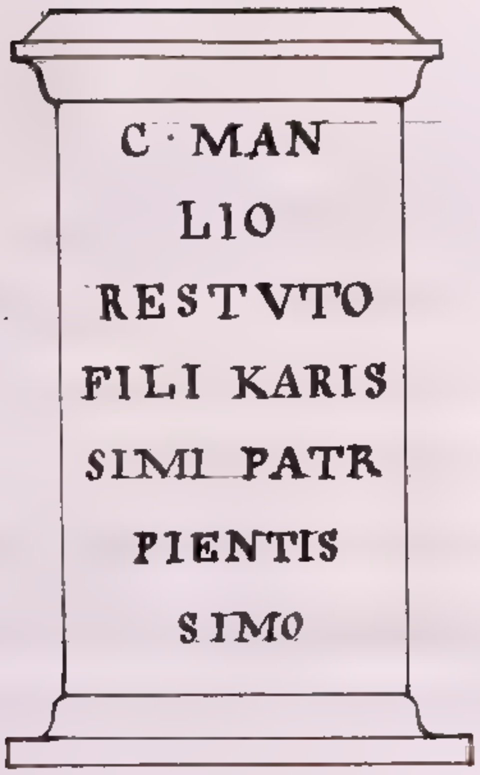

Ab initio Aquilejae prostabat, et posterius in domum quandam in pago = Fiumicello = translata fuit apud Travisium Stabilem, ut Muratorius affirmat —

Bertolus (A.° CCLXIII)

Muratorius ex Beretta (pag MCCLXV n 7)

Liruttus (Lettera 18 Gennajo 1732 al Conte Beretta)

Gens Manlia, de qua in hoc marmore, in Patritiarum numero Romae habebatur —

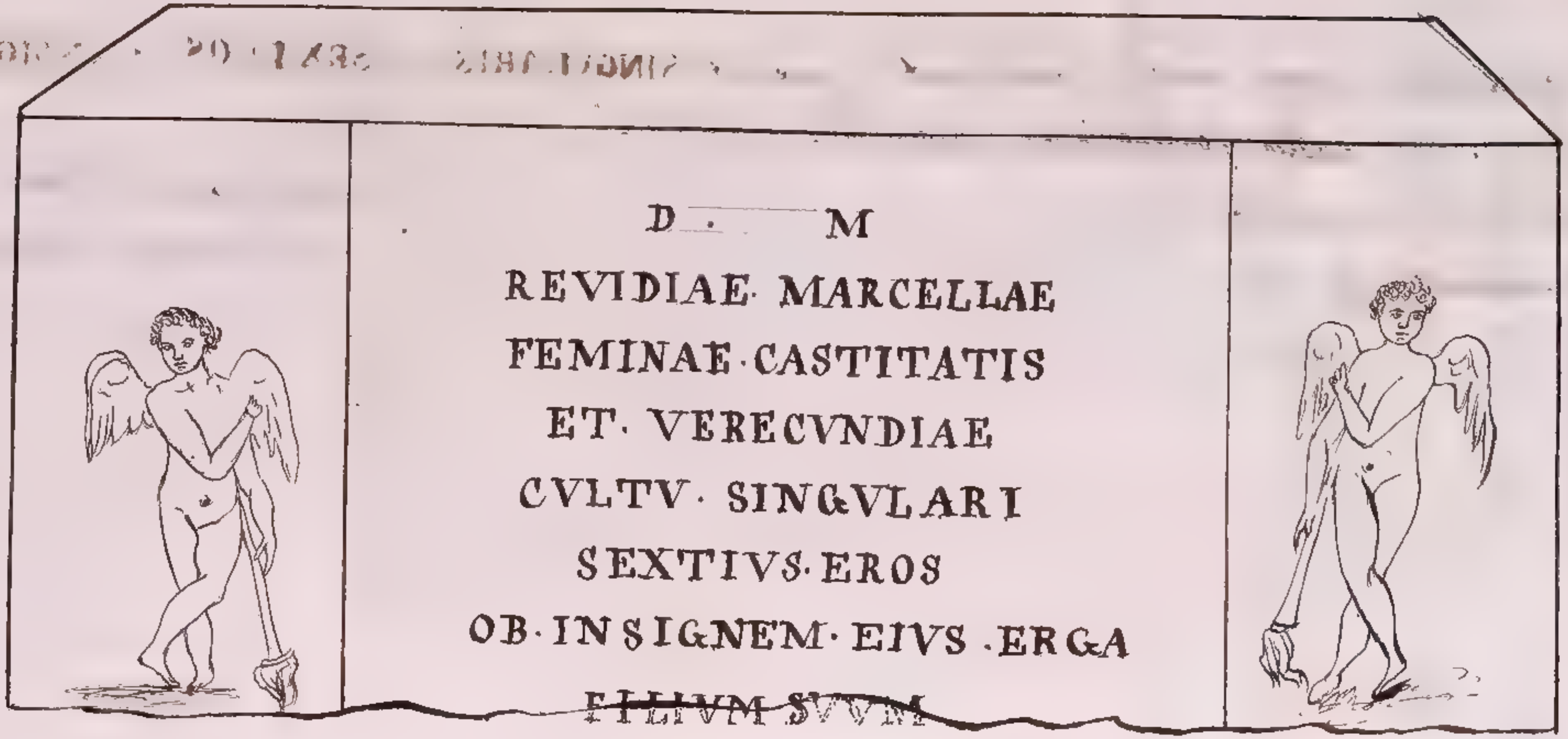

Forumjulii in Ecclesia majori ad portam sacrarii - Duo haec geniorum figurae hinc inde olim prospiciebantur.
A Turre (p. 357), ex illo Muratorius (p. MCCLXXIV. n 10).
Petrus Paulus Locatellus (Delle cose di Cividal del Friuli Ms. — Nicolettus apud Zancarolum (p. 77)
Bertolus (A CXXXIV) — Hebdomadarium L'Istria (Anno VII n. 49 - pag. 223). —
Comes Federicus Altanus . (Dissertaz. Aquileja pagana - in Opere - Monografie friulane A VIII. pag. 30 Udine, an.

no 1847)

A Turre et Bertolus minus exactam retulerunt eo quod et **SINGVLARIS**, et **SEX EROS**, et **INSIGN·** in illorum exemplis legatur. Nos autem Fortinovianas emendationes accepimus.

Inter Christiana monumenta Inscriptionem esse reponendam auctor est Orlandus, quamvis literae singulares **D·M** in fronte occurrant, qui utique nos admonet hanc ipsam in instaurando muro dealbandoque ibidem fuisse contectam.

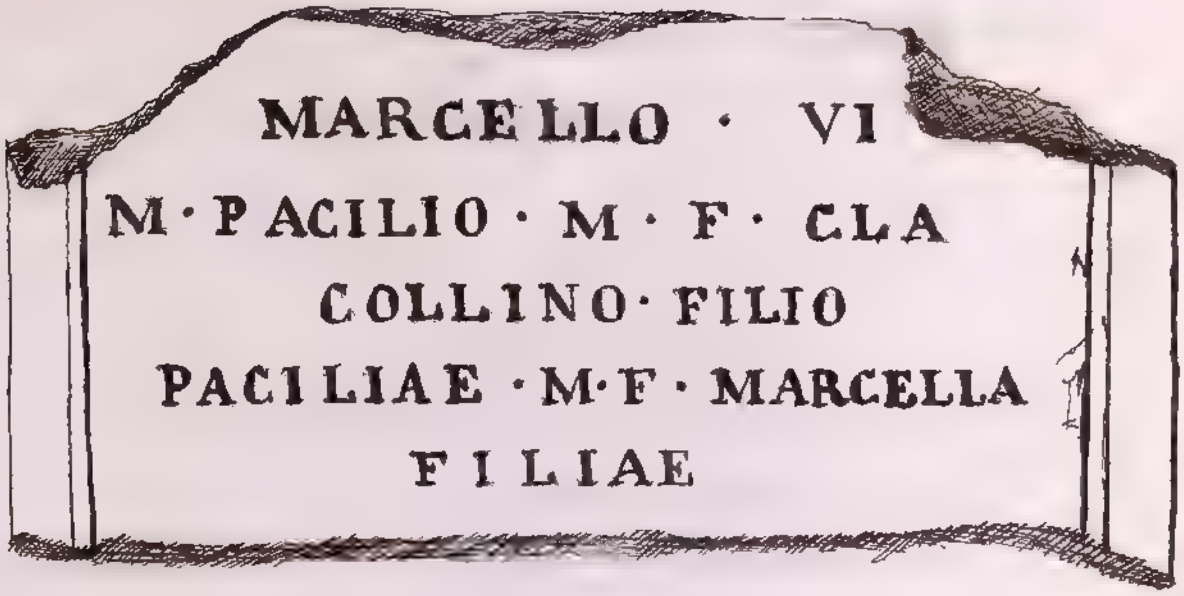

In rustico sacello reperta, in agro Castri Persii (Pers)
anno MDCCLXXXIX inter rudera —
Cortinovis (N. CCCXX.)

758

D · M
AELIAE · MAR
CIAE · CONIV
GI · DVLCIS
SIMAE · B · M
QVAE · BENE
VIXIT · ANNIS
XXXV · TVRRARR
BVS · FIRMINIA
NVS · MARITVS
ET · AELIA · SATVR
NIN · FILIA
MATRI · PIISSIMAE

Venetiis in Musaeo Nanio - Sub. Inscript. ascia
Cfr. Praefat.
Donatus (Supp. ad Mur. T. II. p. 390 N. 2.)

L·MARIO·L·F· PROCV
L: MARIV
L: L: FELIX IIIIII V
INFECTOR
V·F SIBI· E
CORNELIA
SP· F PROCVL
VXORI· E
MARIAE L
MARVLLA
FIL
MARIAE· LL· PAL
VXORI
LIB

E Notis Manuscriptis antiquorum Lapidum Aquilejensium.
Cortinovius (N. CLXX.)

C·MARIO·L·F
SEIA·7·L·ALETIAI
MATRI
MARIAI·C·F·PRIMAI
SORORI
MARIAI·C·F·SECVNDAI

Bertolus (N.° CCCIII et DCCLXXXII) atque Capodalcus (N. XXVI et CXLI) semel hanc iterumque producentes, tum in Ecclesia S. Cosmae adstantem dicunt, tum autem in Luseriani pago, in quo et A Turre (p. 394) locatam desinit et Dellonius qui dissimiliter refert, (Cod. in Bibl. Venet.) et Ramberthus (p. 205) S. Cosmae tribuit.

Muratorius eam prodiit (p. MCDLXXXII n. 5), e schedis Farnesiis, Philippi A Turre et Valerii.

In loco secundo citato Bertolus BEIAE pro SEIA et BAETIAE pro ALETIAI ponit et pro SECVNDAI in extrema linea B. F. CVNDI

Tacitus (Annal. lib. II p. 7) Sejus Strabo praefectus Cohortium praetoriarum sub Augusto et Tiberio =

M·MARIVS·C·F
AVGVST·L·
VIVVS·SIBI·ET
C·MARIO·FRATRI

Wolphangus Lazius (Com. Reip. Rom. lib XII C. I) et Codex Canonicus Iulio Carnico lapidem tribuunt Gruterus contra (p. DCXV n 9) addit: Torcelli insulae sub duabus figuris
Bertolus (p. CCCXLVI)

T· MARII
ATTICI
IN FR·P·XVI
IN AGR·P·XXXII

E Notis Manuscriptis antiquorum lapidum Aqui-
lejensium
Cortinovius (N.° CLXXII.)

VLPIA·MARTIA·QVI·VIXIT
ANNOS·XL·ET·AVREL·APER
VIX·ANN·X·ET·AVREL·ABEN
TIVS·VIX·ANN·T·VIII·AVREL
SILVANVS·ANN·IIIIS DIE GXIII·G
CONIVGI·ET·FILIS·CARISSI
MIS·POSVIT

In domo prope S. Stephanum.
A Turre (p. CCCXCVIII)
Bertolus (A CCCXVIII)
Muratorius. (MCDXXIII. n 1) hanc producit A Turre lectioni
innixus, sed illam loco foede corruptam profert.

MASCELLIONAE APHRAE · LIB
KARISSIMAE · M · MASCELLIONVS
BELLIGER PATRONVS

In. pago = Ruda = in viridario.
Inscriptio super arulam posita est uti refert Zandonatus.
Cortinovis (A. CXXVIIII)
Hebdomadarium = l'Istria = (anno VII n. 41. p. 192) dis-
simili linearum ordine, aliqua discrimine offertur =

MASCELLIONAE
APRAE · LIB
RARISSIMAE
M · MASCELLIONVS
BELLICER
PATRONVS

765

D · M
MATTEIAE · C · F
POLLAE
VIXIT · ANN · LII
FORTVNATA
LIB

Lapis Reisembergi detectum, in Comitatu Goritiensi
Hebdomadarium « l'Istria » (anno V. n. 40. pag. 285)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

766

Belineae effossa –

Schedae Cortinovianae (N.° XVI)

Menandus quidam hereticus recensetur apud Tertullianum.

V. Florium (Dissert. de Gregor. Illiberit. pag. 9)

C. Umidius Quadratus ~~praef fuit~~ Siriae praefuit sub Claudio ~~Caesare~~. V. Josephum (lib 20 Cap. .. S. 2. De Bello Judaico lib 2. Cap. 12. S. 5, 6)

Cf. Inscriptionem Umidi Dormii Quadrati Praefecti Praetorii, apud Fabrettum (p. 673 n. 13.) et apud Morcellum (De Stylo Inscriptionum N. 313. pag. 184) = Cf. et Inscriptionem filiae Umidiae Quadratillae apud eundem Morcellum (N. 236)

Filia fortasse hujus C. Umidi Quadrati, ea Umidia Quadratilla fuit, cujus mentio est in Plinio (lett. 24. lib 7.)

V. denique Inscriptionem in opere = Annali Letterari d'Italia (T. II. pag. 79.)

A D I V T O R
L A V C I ... F
C I V E S
M E N A P I V S
MIL · COHO · Ī
PANNONIORVM
7 · BASSI · STIPEND · X̄Ī
ANN · XXXII
H · S · E

E schedis Muschettinianis (t. XII)
Hebdomadarium =l'Istria= semel iterumque hanc refert (anno IV n. 49–50 pag. 200, et anno VII n. 15. pag. 60) a Vincentio Zandonato Aquilejensi transmissam.
Ad praesens (Kal. Jan. 1859) in pago =Varmò= eam esse novimus. Exemplar hoc ad nos transmissum ab exemplo Muschettinii differt quia ille CIVES, .. STIPENDI in tertia et septima linea scripserat et lineas omiserat Ī. X̄Ī

768

L · MENAVDONIVS
L · L · FLACCVS

Monumentum hoc Forojulii positum nonnulli dicunt
Muratorius (p. MDCCX · n. 11) ex Antonio Scoto
Bortolius (c. t. DCCCXIX.)

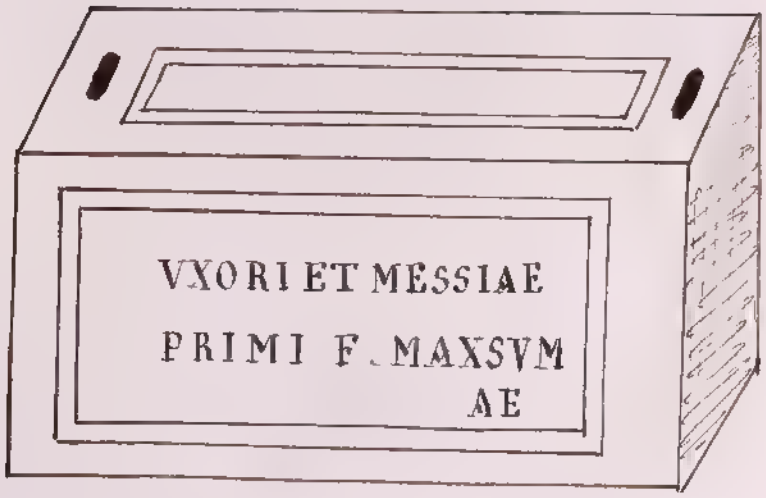

In villa S. Michaelis de Cimadolmo VI ab Opitergio lapis est in puteo fossione inventum anno 1782, et in pago Le Tezze = ad hortum D.D. de Malanottis deportatum

Haec ex Collectis Codic. sive Museo Corraro Venetarum extant

[illegible]

1752

ITALIA · METTIA
SIBI · ET · LASCIVO
DOCTO · ET · MVMI

Concordiae exstare nos docet codex Notarii Belloni
Bortolus lectionem illius emendavit (A. cccXXIX)
Muratorius (pag. MCDLXX n 13) ex Bertolo.
Lombardus (Mon. St. di Con. p. 41)

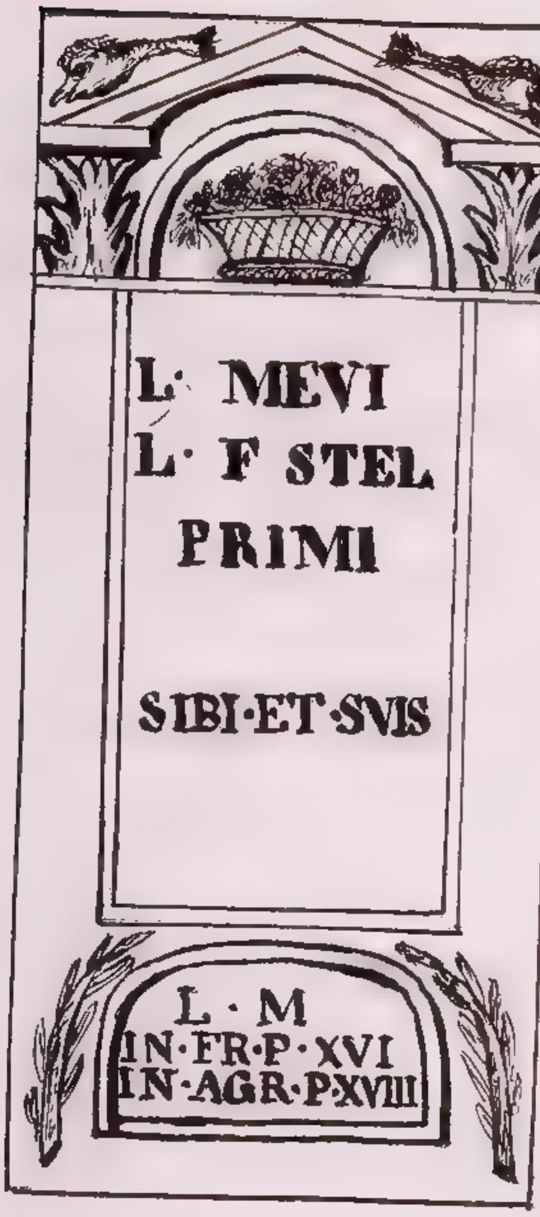

In pago vulgo = Raffa = non longe ab Aquileja effossum anno MDCCLXVI et anno MDCCXCIX a Cortinovio comparata

Cortinovius (A - CCLXXIII)

In Hebdomadario l'Istria (anno VII. n. 23-24 pag. 99) relata est.

792

C · MINATIVS · C · F
AFRICANVS
M · MINATIVS · C · F
VEIVI · FECERE

In domo Comitum a Strassoldo Aquilejae
Capodaleus (N. IX.)
A Turre (p. 393)
Muratorius (p. MDCCXII n. 3) ex opere illius
Bertolus (N. CCXCVIII)
Moschettinius (N. CLIV)

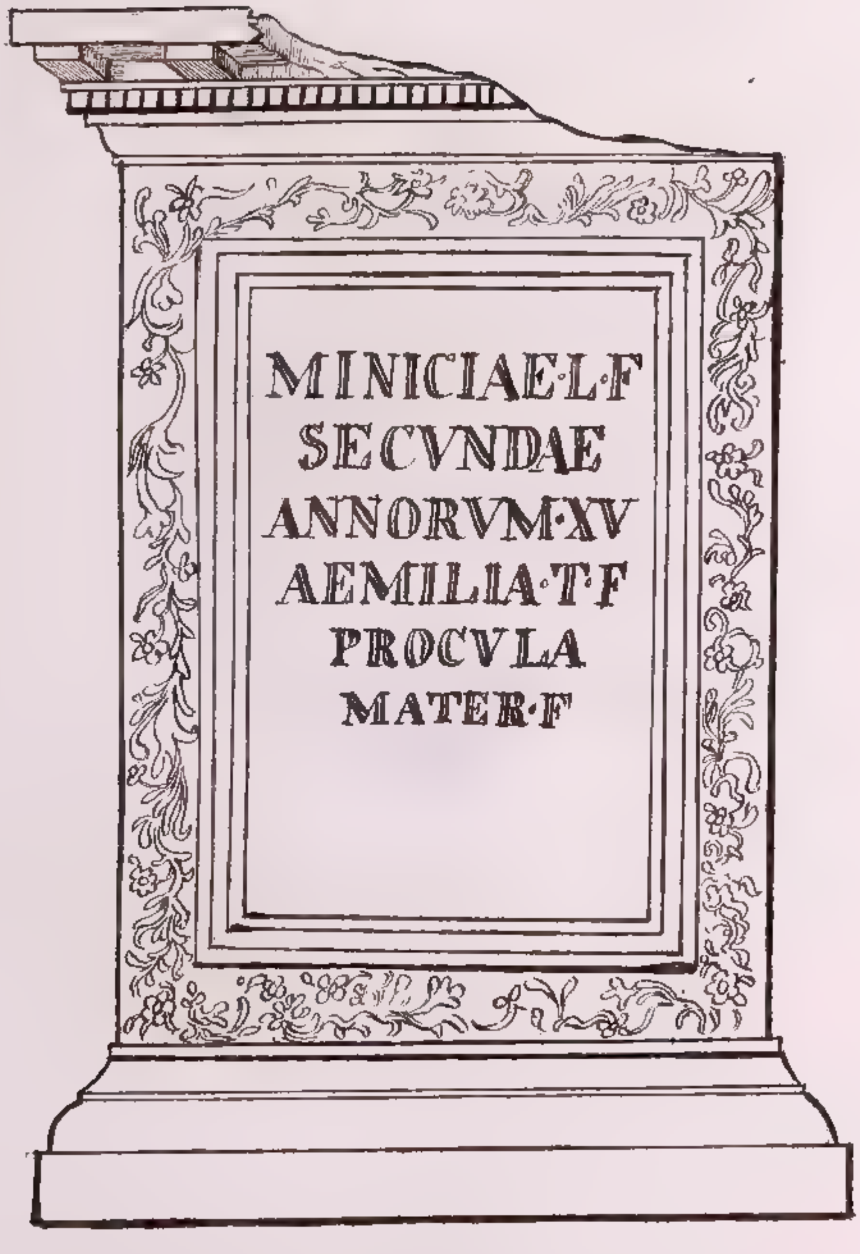

In aedibus Stassoldiis ad S. Egidii pagum prope Aquilejam
A Turre (p. 396) per errorem MINICIALAE pro MINICIAE
extulit
Similiter Capodaleus (N. CIV)
Bertolus (N. CCXL)
Muratorius (p. MCXCI. n. 4) e Schedis Valeriis, legit A·E pro
L·F. in prima linea et notam subjicit = Collectanea Manu-
scripta Inscriptionum ad doctissimo viro Canonico Bertolo instructa
habent MINVCIAE ·L·F et pro P. (posuit), F (fecit) = Assertio-
nis hujus falsitas e comparatione luculenter patet.
Aemiliorum familia Romae inter Patritias claruit.

7974

SEX·MINVCIVS·SEX·F
OPTATVS·SIBI·ET
MINVCIAE·Ɔ·LIB·
SORORI·SVAE·ET
ASCONIAE·L·L·PVSILLAE
TESTAMENTO·FIERI
IVSSIT

Mariani ad S. Salvatorem
Muratorius (p. MDXC. n. 4) ex Donio.

9975

D · M
D · MODI
SVCCESSI

Venetiis in Trevisanorum Musaeo
Muratorius exemplum accepit ab Apostolo Zeno (p. MDCCXIII n. 10)
Cfr. Praef.

7716

758

OSSA
T·MOLLICI·T·L
CORINTHI

Belineae effossa anno MDCCCLV in possessionibus = Fachtig =
Nunc autem in domo Munari.
Zandonatus (Ms. N.° 5)

759

777ª

MONIANIAE
FORTVNATAE
MONIANIA
HYGIA MATRI
PIENT·V·F

Fragmentum Gradi in aedibus Marchettinis
Hebdomadarium = l'Istria (anno IV n. 39-40 pag. 159)

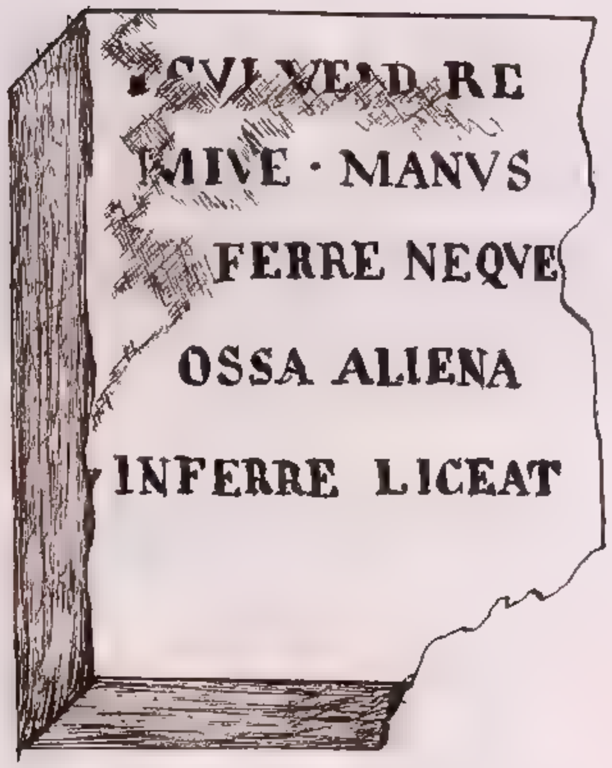

Costenovius (N. LXXXIV. 6)

217

779

HOC MONVMENTVM NEQVE VENDERE
NEQVE VIOLARE NEQVE OSSVA ALIENA
INFERRE LICEAT · QVIS ITA FECERIS HS LMN
AERARIO PVBLICO AQVILEIENSIVM OBLIGATVS
PENDERE OBLIGATAVE ESTO

In aedes Asquinias translatum anno MDCCCLXXXIII
Cortinovis (N. LXXXIV.a)

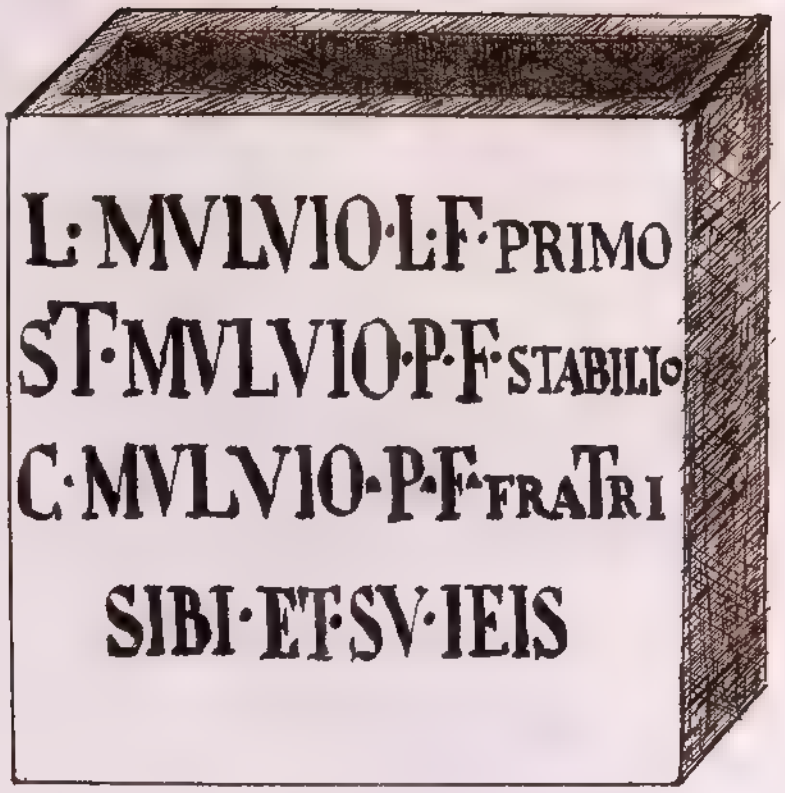

Cortinovis (N. CXXXVI) cum Nota = Extat in Curia domus DD. Fratrum Brunetti de Tileo, figurae cubicae, instar urnae excavatae unius pedis Veneti circiter in quodcumque latus =

1433

781

755

P · MVNATIVS · Ɔ · L
PRIMVS · SIBI · ET
IVLIAI · C · L
TERTVLLAI
CONTVBERNALI
V · F

Lapis Altino Venetias transvectus in Minottorum aedes Muratorius e Fontaninio (p. MDXC. n. 9)

M · MVNATIVS
M · F · SCAP
ETRVSCVS
FLORENTINVS
VIXIT · ANN · XIIX
Q · MVNATIVS
MILES CHOR
VII PR
FRATER · POSVIT

Marmor, Aquileja, Utinum deportatum est
Bertolus (N. CLXX)
Ex Philippo a Turre (p. 336) in septem lineas distributam habemus, sed in marmore, sicuti in exemplo nostro legitur.
Gorius (Inscrip. Ant. Etr. p. 11)
Ex Gorio vero Donatus (Supplem. ad Nov. Murat. Thesaurum Par. II p. 294 . n 4.)
Muratorius (p. DCCCXXXVI n 6) e Beretta
Q. Munatii mentio est in lapide Salisburgensi Hebdomadarii = (Tertio (anno IV. N. 23. pag. 92.)

Q · MVNATIVS
Q · FOVFF — an Q · F · OVFF
LVPVS · SAENA
MII · COH · VIIII · PR — MIL
LIGVSTI
VIXIT · ANN · XXX · MILIT · ANN · XI
H · F · C
A · TERENTIVS · PRISCVS

983

G · MVRRIVS C · F · ARNIENSIS
FORO · IVLI · MODESTVS MIL
LEG · II · AD · P · F · IVLI · SECVNDI
ANN · XXV · STIPEND
H · S · E

Fabrettus (p. 341 Col. I. n 520) et Gruterus (p. DLIV. n 2) Bathoniae in Anglia in hortis Roberti Chambersii esse dicunt.
Bertolus (A DCCLV)
De Tribu Aniensi confer. alibi notam... ai t. 993.
An hic de Forojulio Carnico sermo est?

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

14

D · M
Q · MVTILIVS
CHRESTVS · VIVENS
FECIT · SIBI · ET
FLOREMINIAE
SECVNDINAE · CON
IVGI · KARISSIMAE · ANN
XXV · ET · MVTILIAE
FORTVNATAE · MATRI
ANN · LXX · ET · MVTILIAE
CRISPINAE · NEPTI · ANN · IIII

Bertolus (N.° DCXXIX) ea Siruto cum titulo = Ara Flaviae vulgo Camporosso supra Pontabiam e Schedis Jacobi Valvasoni de Maniaco =
Ex illis autem Muratorius (p. MMLXXV n. 3)
Nicolaus Grassius (Not. Stor. della Prov. della Carnia pag 216 - 217) hanc refert sicut extantem in pago Tarvisio (Tarvis) in platea inferiori, sed dissimilem tum verbis, tum potissimum propter linearum distributionem.
Hoc exemplum alibi (pag. MCCCLXXIX n. 5.) secutus est Muratorius, et ibi notam addidit = E schedis Jac. Valvasonis, a C. Beretta acceptis =
Lectio autem haec est:

D. M
G. MVTILIVS
CHRESTVS . VLIVS

FEC . SIBI . ET
FLORENTINAE
SECVNDINAE
CONIVGI . KARISS
ANN . XXV . ET
MVTILIAE . FORTVNATAE
MATRI . ANN . LXX
ET . MVTILIAE . CRISPINAE
NEPTI . ANN . IIII

785

967

L· M
MVTILLOR
THEODORI
ET
DAMIONIS
IN·FR·P·XX
IN·A·P·XL

In aedibus Topporum Butii
Ex adversariis Cumanii qui eam anno hoc MDCCCLVIII
una cum Erud. V. Mommsenio transcripsit

786

L · M
SER · NAEVI
EVTYCHIDIS
QVOQ·V·P·XVI

Anno MDCCCLV, in agris quos Topponum familia possi-
det ad^{la} Boschina = exhumata.)

Zandonatus (Ms. N. 45)
In Topponum aedes Buttrii deportatam vidit J. Cumanus
qui cum Momsenio eam transcripsit anno MDCCCLVII

////////NERATIVS
P F
IEM
Q·Q·V· P· XVI

Belinae effossa fuit anno MDCCCXXIV
Schedae nostrae (N.° XCV.)
Hebdomadarium = l'Istria = (anno VII. n. 23-24. pag 101) ex quo non completam hanc esse liquet; ibi pro NERIATIVS et L.F.M nostrae lectionis NERATIVS, et IEM, ut supra scriptum apparet.
Ad D.rem Johannem Labusium exemplum hujus transmissum fuit.

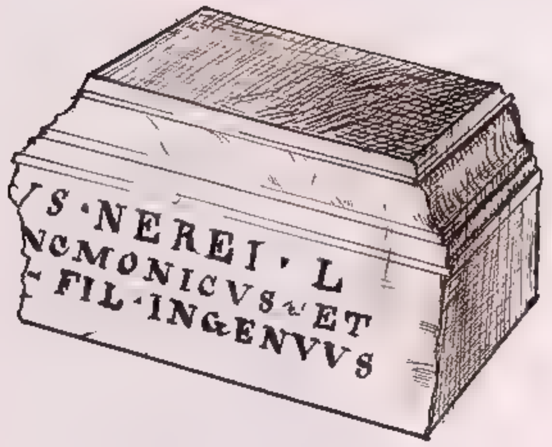

Cerviniani in domo quadam.
Zuccolus (A. CXXXII)

C · NEVISATI us
SABINVS
V · F : SIBI · ET
GEMINIAE · PAVLINAE
VXORI
LIB · LIB
POSTERISQVE EOR

Joseph Tullius hanc Belineae adinvenit anno MDCCXCI
Cortinovius (N. CCCXXVIIII)
Muschettinius (N. CXLI)

79°

L·NIGIDO·ƆL
PRIMIONI·ET
NIGIDIAE·ƆL
MVSAE·ET
NIGIDIAE·L·L
FLORENTI
L·NIGIDIVS
FLORVS·ET
FABIA·PRIMVLA
DE·SVO

Prope Altinum effossa fuit in vico = Musiestre = et Tarvisium apud Burchielatos translata Donatus (Suppl. ad Mur. T. II. p. 467. n. 24)

ENDON
V·F·SIBI·ET
ADO
NIMPHE
SO·FRATRI
MO·PATRI
HNE MATRI
E FILIAE
XIII
AGOGE·ET
VNIO·L
LIB

Belineae in fundamentis vetustissimae Ecclesiae reperta anno MDCCXCIII.
Cortinovius /A. CCCXXXV./

NYMPHIO
FILIO · ANNOR · III
NYMPHODOTVS · PLOCAMI
DIVI · AVG · L
SER

Aquilejense epitaphium in domo quadam Capitulari, in via ad Plateam.
Fabrettus (Inscr. dom.)
A Turre (p. 393)
Ex illo et ex Schedis Ambrosianis Muratorius (p. MX n. 4)
Bertolus (N. CCCC)
Capodaleus (N. XVII) pro ANNOR, ANN = ; NYMPROPOTVS et PLOGAMI pro NYMPHODOTVS et PLOCAMI scribit
V. Plocamum quemdam in Bertoli Numero CCXXXIX

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

IVNA NIGELLA
THALLVSAE DELIC
ATAE SVAE AN XIX

Portus Romatini extat in aedibus Trevisanorum, ubi
illam nuperrime conferre potuimus (Kal. Mart. MDCCCLVII)
Schedae Zuccolianae (A. CXXXIIII)
Zambaldius (Mon. Stor. di Conc. pag. 34)

[illegible] L [illegible] V [illegible]

C · NISMI

ET · LIBERTIS

LIBERTABVSQ

IN · FRONT · P · XX

IN AGRVM · P · XXXII

In aedibus Georgii Utini; hanc novissime recognovimus
(Mense Martii MDCCCLVII)
Schedae nostrae (N. CLXIII)

795

CN · NVMERIVS · CN · F
VOL · FRONTO
VETER · EQ · LEG · VIII · AVG
IIIIIIVIR · I · D · T · F · I · SIBI · ET
CN · NVMERIO · CN · L · FELICI
IIIIIIVIR
CRESCENTI · L · TVENDO · ET

Venetiis in turri S. Vitalis
Gruterus (p. CCCCXLII n 7.) e Gutenstenii schedis
Cfr. Praefationem

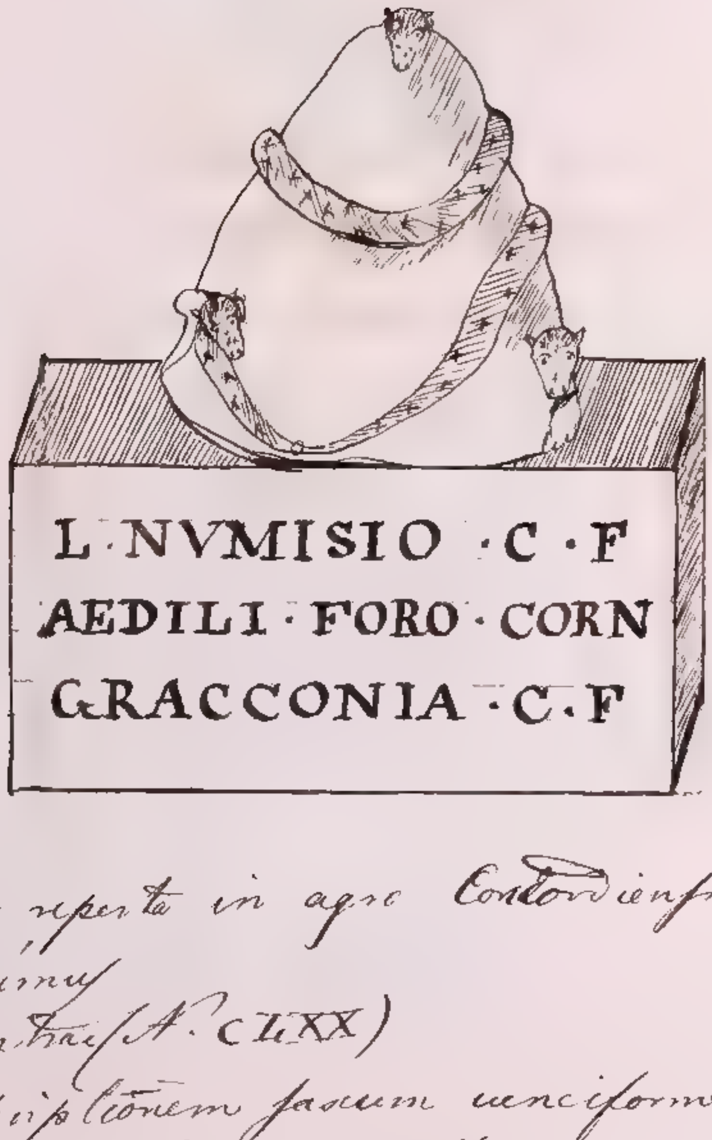

Novissime reperta in agro Concordiensi – Nosmetipsi eam exscripsimus
Schedae nostrae (A. CLXX)
Super inscriptionem saxum cuneiforme impositum est, quod tres serpentes leonino capite circumdant –

SEX · NVMISIVS

SEX · L · HILARVS

CINCIA · M · F

SECVNDA : VXOR

NVMISIA · SEX · F

PRIMA

SEX · NVMISIVS

SEX · F · NIG · F · P

Inscriptio excisa super petram Portus Romatini extantem.
Hodie recomparata in Lapidario Romano Musei Civici Portus Romatini (Idib. Iul. MDCCCLVII)
Palladius (p. 53)
Reinesius (Cl. XVI. n. LXI. p. 811)
Bertolius (A. CCCLXXIV.)
Zambaldius (Mon. St. di Concord. p. 38)

C · NVMONIVS · VARIA
VBBIA

Opitergii
Muratorius ex Bocchio (p. MDCCXVIII n. 3)

109

799

LOC
FAMIL
CN, OCT, RV
Q, Q, V, P, XXXI

Aquilejae in aedibus Milanorum
In Collectione Calogeriana (T. IV. p. 376)
Cortinovius (N. CCXCII.)
Bertolus (N. DCCCXXXV.)

1433

452

800

V · F
CN · OCTAVIVS · COSMVS
SIBI · ET
OCTAVIAE · CONSOBRINAE
ET · NATIS · EIVS

Venetiis
Cfr. Praefat.
Gruterus ex Apiano (p. DCCCLXXXII. n. 13)
Cod. Red. litteras V. F rejicit in finem Inscriptionis
Schedae Verderianae pro SVIS habent EIVS. ut supra
Muratorius (p. MCDLXXXV. n. 14) e schedis Cyriaci, post
OCTAVIVS, verbum COSMVS addit et pro CONSOBRINAE
CENSORINAE scribit

1177

801

L. M.
OCTAVIAE
PELAGIAE
ET
L. OCTAVI CALISTI
IN FR. P. XXXII
IN AGRO
P. XXXII

In Ms. Codice Inscriptionum Aquilejensium quae in Bertolo desiderantur a Jo. Dominico Colletio congestarum (in Museo Corrario Venetiarum) haec legitur una cum nota =
Aquilejae in aedibus Muschettinis —

OCTAVIA · C · L · PROCINE
C · OCTAVIO · C · L · HELENO
CVPITAE DELIC
MELEANAE DELIC
FIERI · IVSSIT · ARB
OCTAVIAE · C · L · PVSILLAE

In Ecclesiâ Cathedrali Aquilejensi, ad Sanctuarium.

Fabrettus perperam PROCLINE legit, PROCINE loco Asquinius PROCINE exscripsit et MELANAE, nec spatium aliquot adstare ait inter verba tertii et quarti versus

Gruterus (p. DCLXI n. 11.) ex Puteano et ex Cod. Redi

Bertolius (N. CCXLIV

Capodaleus (N. LXVI)

Hi omnes inter se concordant. In Cod. Bellottiano vero tertia linea nequaquam legitur.

ARB, ARBitrio, vel ARBitratu intelligendum est.

1360

Apini

768

803

D·M·LVCIVS·OCTAVIVS
MENODOTVS·SE·VIVO
ET·AELIAE·APVLEIAE·CONIVGI
IN·FRONTE·PX·INAGGROPX *(sic)*

In Musaeo Nanio
Cf. Praefationem.
Donatus (Supp. ad Mur. T. II. p. 305 n 7.6)

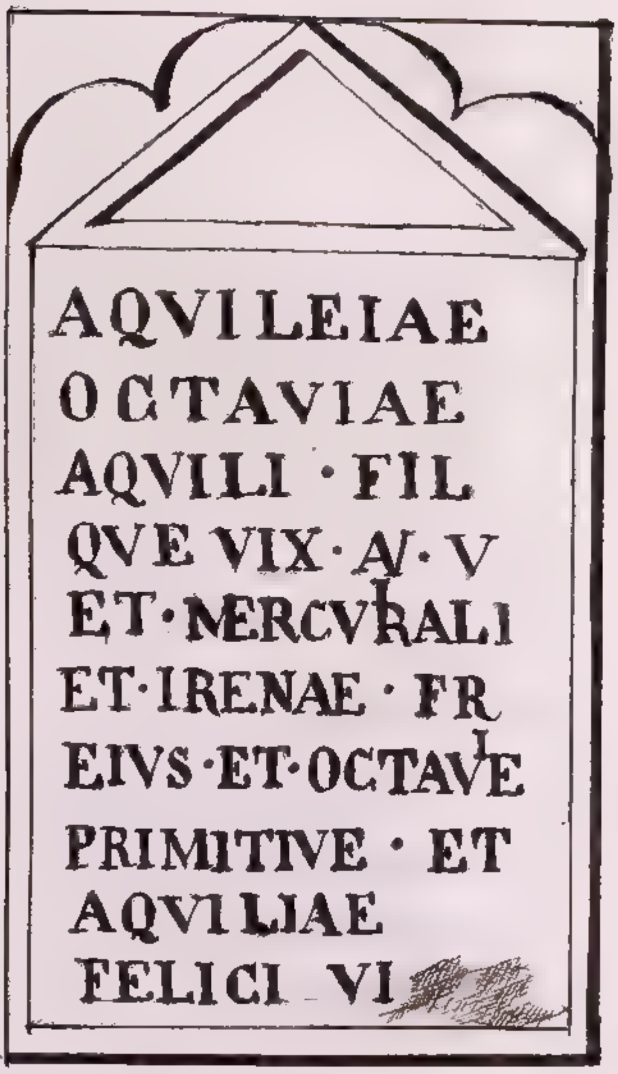

Aquilejae in ruderibus turris horariae Monialium adinventa anno MDCCLXXXI, Cortinovio testante. (A CCCX)

L · OGIVS
PATROCLVS
SECVTVS
PIETATEM
COL · CENT
HORTOS · CVM
AEDIFICIO · HVIC
SEPVLT · IVNCTO
VIVOS · DONAVIT
VT · EX · REDITV · EOR · LAR
GIVS · ROSAE · ET · ESCAE
PATRONO · SVO · ET
QVANDOQVE · SIBI
PONERENTVR

Iulii Carnici juxta nonnullos vel Torricelli insula juxta alios ex Collectoribus extat, sed Com. Hieron. Asquinius in atrium Bibliothecae S. Marci Venetiarum translatam testatur, ubi et ille emendatam transcripsit.

Gruterus (p. MXXI. n. 4)

Mss.a Pasqiana.
Codex Bellonianus (in Bibl. Pal. S. Marci Venetiarum)
Wolphangus Latius (L. XXII. C. 1)
Com. Hier. Asquinius (La Giardiniera suonatrice. pag. 10)
Hebdomadarium „L'Istria". (Anno VII. n. 51 pag. 238)
Franc. Comes Brembatus Bergomensis.
Bertolus primum (N. CCCXLIII) minus exacte retulit, sed posterius in notis suis (N. DCCXXVI) Muratoriana lectione aucta (p. DXIII. n. 3) emendavit, quae tamen non omni menda caret.

D · M
ONESIMVS · IVSTO
NEPOTI · INFE
LICISSIMO · QVI
VIXIT · ANNIS
N · III · M · IIII · DIEB · XV

In Nosocomio Aquilejae in lapide quodam.
Bertolus (N. CXXXVIIII)
A Turre (p. 397)
Capodaleus (N. LXXXIII)
Ex A Turre Muratorius primum (p. MCXCV. n 10) dissimili linearum distributione, et serius secundo profert e Schedis Bellonii apud Ap. Zenum (p. MCDLXXXVI. n. 11)
An Onesimus Villicus Vectigalium Illyrici de quo loquitur inferior lapis N. D...

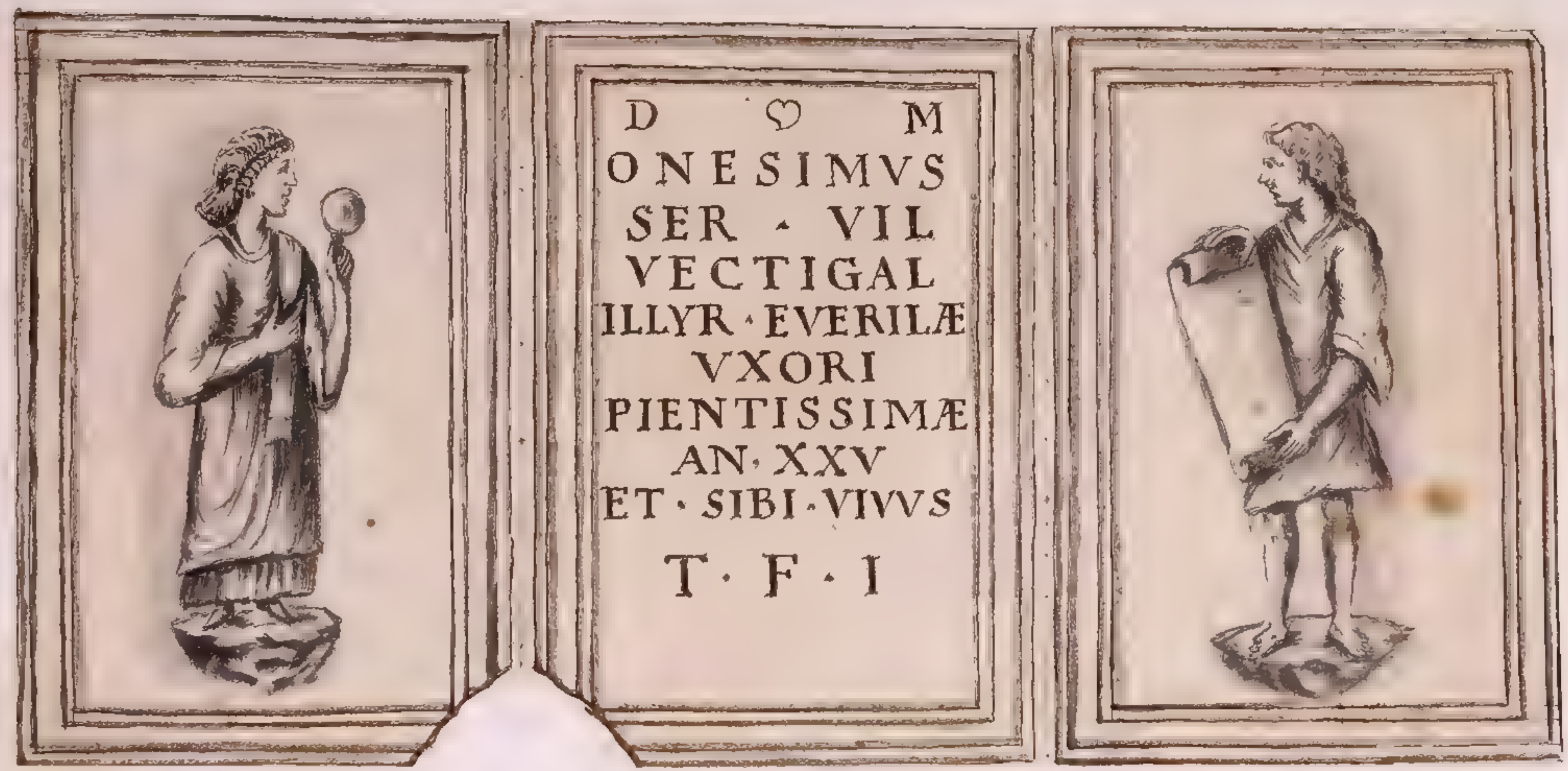

Prope Plantam (Pontebba) reperta et apud D.ⁿᵘᵐ Alexandrum Rota Utinum translata anno MDCCXCVI; novissime in aedibus Asquinii

Cortinovius (Nº CCLXVII.)

Cfr: Memorie per la Storia Letteraria e Civile (Anno 1798 – Luglio ed Agosto – pag 3 et segg.

S. Ignatius Martyr (Ep. ad Antiochen.) „Salutat vos Onesimus Ephesiorum Pastor = „

D M
ONOTNIVS
RVFINAE · K
CON · Θ
AN · XXXV
S · S · V · F

In Carnorum provincia inventam in oppido Spitel refert Gruterus (p. DCCCXIII · n 4) ex Appiano et Latio, et ex illis Bertolus (CXXVII)

OPILIAE · M · F ·
PAETILIAE
CARMINIA · Q · F · SEMPRVLLA
FILIA

Opitergii =
Muratorius semel iterumque (p. MCCLXXII n 4 et MMLXVI n 9) ex Com. Beretta e schedis Valvasoni et ex Octavio Bochio-Valvasoni exemplar autem corruptum.

T·OPSVRIO
T· L
·BENIVOLO
V·A·XXVII
TITANIA
BARBARA
MATER

Saxum hoc Aquilejae ad S. Mariae extare fertur.
Muratorius (N. Th. p. MCXCVI. n 3) e schedis suis.
Bertolus (N DCCLXIX)

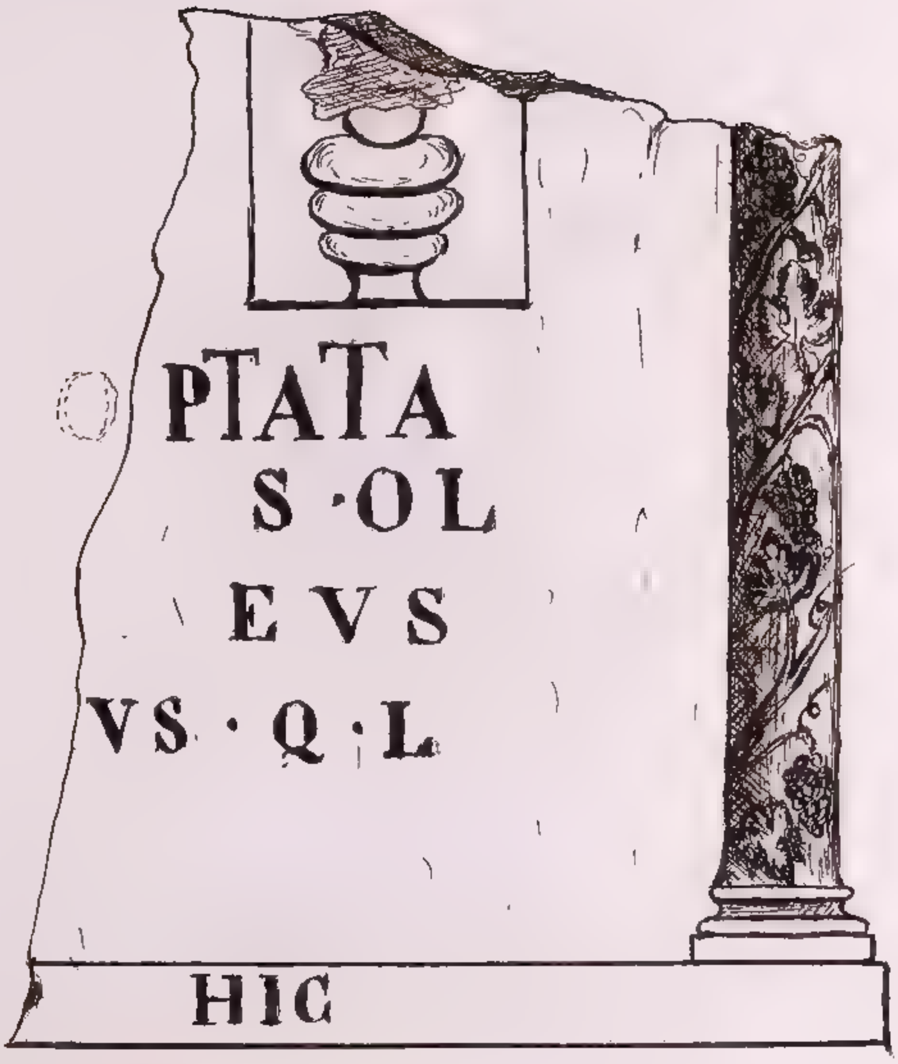

Ist. [illegible]

In aedibus Zanninii Aquilejae.
Bertinovius (N. CXL)

512

812

TVLLIVS ORFE
VS POSVIT
AMICO DI
GNISSIMO
CYPRIO
CONIO
COLLEGAE

In domo Floria Utini.
Cortinovicy. (A° CCXLVI)

DEFVNCTIS
SERVIS
PACTVMEI
IVCVNDI
NATALIS
AN· XXI
PROCVLV
AN · XV

Inventa in agro vulgo - Delle Ravèdòle = propre pontem dictum = Il ponte rosso =
E Collectione Vincentii Zandonati.
Hebdomadarium = 1:½ma = (anno VII n. 23. p 95)

C · PAPIRIVS
C · L
SODALIS · SIBI
ET · ELONIAE
L·L· MVRRIAE
VXSORI
V · F

In aedibus Grimanis Venetiarum
Gruterus e Ribbio (p. CMLXXXVII n 14)
Cfr. Praefat.

D. M
PASSERI
RET
AELIA CON
IVX BENE
MERENTI

In aedibus olim Strassoldianis Aquilejae.
Bertolus (n. CXXIX)
Capodalecus (VII)
Benedictus Rambertius (n. CLXXXIII)
Muratorius (p. DCXII. n 6), et alibi ex Bertolo (p. MCCCLXXXVI n. 14).
Com. Jo. Rinaldus Carli (Antic. Ital. Part. II lib III. pag 179) in tertia linea ARRETIO legendum esse opinatur.
De Retiariis Cfr. Lipsium (Saturn. Lib II Cap. VIII)

PATROCLO · SVMMARVM
VLPIVS · PRISCVS
ANIMAE · MERENTI

In urna quadam in aedibus olim Trevisanorum Aquilejae.
Bertolus (N. CCXCIX)
Capodaleus (N. XIII)
A Turre (pag. 393) et ex eo Muratorius (p. MCDLXXXVIII n. 4)
Patroclus Neronis temporibus ad Consularem usque dignitatem ex infimo genere provectus, juxta Capitolium inambulationem struxit cum latrinis quas Martialis appellat Sellas Patroclianas. = Epigramma de Aethonte (Lib XII n. 67) – Calderinus in Martialem. –
Vide superius N. 805 Lucii Ogii Patrocli cujusdam.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

817

TPTVMAEGEN
DOM SESTATIO
AN · XXV
T · M · PEDONIS

E Collectione Zandonati Aquilejae
Hebdomadarium = l'Istria = (anno VII n. 23-24.
pag. 97)

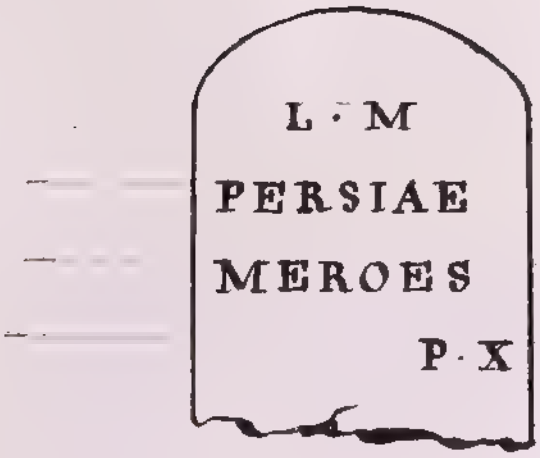

E schedis Muschettinii (N. LXXVIII) apud quem extitisse lapidem credimus.

819

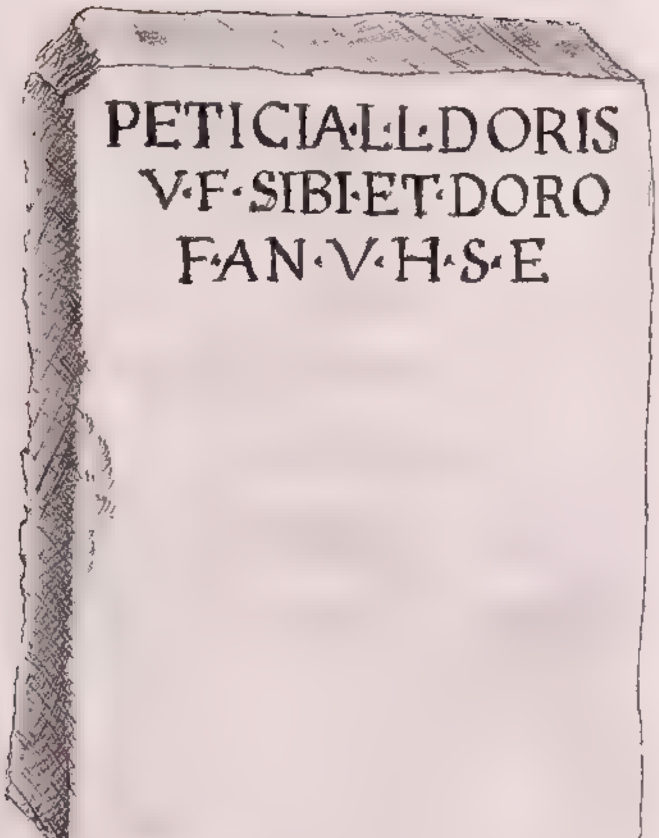

alta ped. ven. III. lata p. II

Anno MDCCCVII Belineae inventa a Zuccolo (N. XV.)

PETILIAE
IVSTAE
AÑ · XVIIII
MEN · III · D · X
LVSIDIENA
PIENTIS
MATER
FILIAE · PIISSIM
FECIT · ET
ILVSIDIEN · SECVND
FILIA · ANN · XXI

In suburbio Aquilejae (Braida del Muroforát) inventa anno MDCCCXXVII, alta ped. circit. III. — In lateribus hinc pueri thoreumate, inde arbore quodam ornatur.

Muschettinius (A III)

Schedae Zuccolianae (A XXIV)
Mendis redundans.

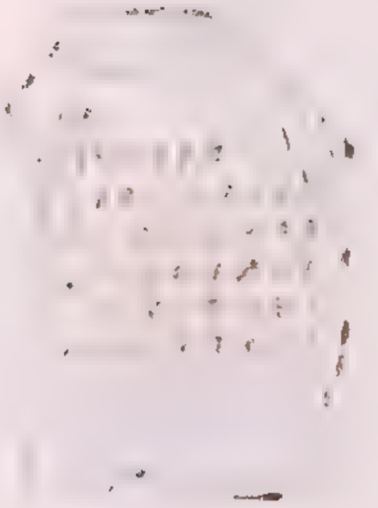

763 822

PETILIO
TIRONIS · L
CERIALI
PETILIA · CIBELE
CON · LIB
CONTVBER

Grutero teste (MCLVII n. 6) Aquilejensis est.
Et Pigafetta hanc se Aquilejae transcripsisse ait adhibitis scalis.
Bertolius (A CLXIII)
V. Inscriptionem L. Valerii Tyronis ad Numerum 983.
An Tullii Tyronis ?

823

PETRONIAE·AQVILEIENSIAE
M ·IVLIVS· SOTER CONIVGI
INCOMPARABILI

In Agello S. Odorici prope Aquilejam

Capodaleus (N CXI)

Muratorius ex a Turre (p. MCCCLXXXVI · n 6)

Bertolus (N CCLXXXVIII) AQVIEEIENSIAE et A Turre (CCLXI) AQVLEIENSIAE tribuunt, uterque probabiliter typothetarum mendo.

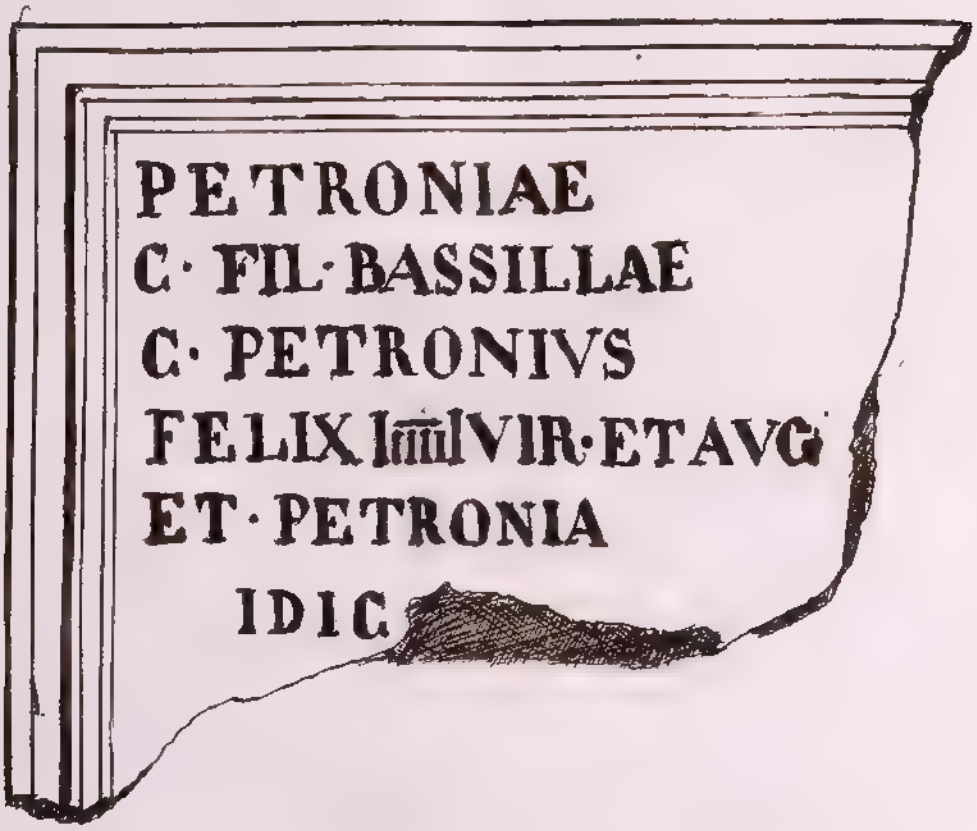

Anno MDCCLXXXI in via subterranea quae ad Majorem Eclesiam ducit inventa fuit, quemadmodum Cortinovius (N° CXXVII) asserit.

Muschettinius (N° LXXI) literas IDIC Cortinovianae lectionis consulto an casu omisit.

825

[...] LOC

[...]

ET · L · PETRONI

INSTITVTI

IN · FR · P · X [...]

f. Aquilejae.

Fragmentum ex Hebdomadario: l'Istria (anno IV n. 21. pag. 83).

[illegible]

[illegible]

[illegible]

L·PETRONIO ////////////////

M·XI·D·XXIX · PETRONIVS·VETTIANVS

ET · MAGIA· DAPHNIS

PARENTES

In Ecclesia S. Joannis Aquilejae.

Bertolus (# CCCII)

Capodaleus (IV)

A Turre (pag. 394) Muratorius ex illo (p. MCXCIX, n10)

Vide Cardin. Norisium (De Cenotaphiis Pisanis p. 331)

·VETTIANVS e familia Vettia, pluries in marmoribus nostris citata.

De Petronia familia Christo addicta Cfr Baronium (T. III. an. n. CCCXXIII. 1. T. I a 69 n. 32).

L. Petronius Gubernator erat Syriae Claudio Imperatore anno ab U.C. DCCXCIV. †

·Monfauconius de Petroniis (T. V. p. 54 Tab. 17) hanc refert Inscriptionem.

P· PETRONIVS P·L
ALEXSA
PETRONIA·P·L
MARTHA

Confer denique numeros collectionis hujus, in quibus Petronii passim nominantur

M · PETRONIO
EPITYNCHAN
MARITO · ET
M · PETRONIO
AGILI
FILIO
ANN · VII · M · II
IVLIA · HELPIS
VIVA · FECIT
ET · SIBI

Belineae inventa a Com. Cassitio
Schedae Muschettinianae (N LIV)
Hebdomadarium L'Istria (Anno VII . n . 23-24 . pag. 99)

828

M · PETRONIVS
M · F · DEC
GRAIENA · Q · F

In aedibus Muschettinianis.
Illius schedae (N LX)

[illegible]
[illegible]
[illegible]

Belineae effossa anno MDCCCVI.

Zuccolus (A III)

Quae ad laevum latus conspicitur Vindemiatoris profecto est figura.

Alt. ped. II. pol. VI. lat. ped. II pol. VI

Stephanus Maria Sciavius talia supplementa ponent

PETRONIVS

CVSTOS

FECIT · SIBI · ET

EVMENAEO

PATR · OPT

[illegible] 9n[illegible]/I [illegible]

Schedae Muschettinianae (N. XLIV.) Belvedere in aedibus Comm. e Colloredo.
Schedae Zandonati (Ms N. XII.) Belvedere ad Pontem = della Centenara. — Sed ubi Muschettinius PETONIVS semel iterumque legerat, Zandonatus PETRONIVS emendavit.

FLOMIVS
COMMVNS
IN · FR · P · XVI
IN · AG

Belineae.

Bertolus (A CCCXXXIV)

V. subsequentem (cf. 832)

520

PHILOTIMI
COMMVNIS
LOC
IN·FR·P·XVI
IN·AG·P·XXXII

Anno MDCCLXXXVII a Cortinovio reperta in alveo Canalis Aquilejae.

Cortinovius (N. CCCXI)

Antecedenti similis videtur (N. 831)

VIVI · FEC

L · PHILOTIVS · GERMINIAN

Q · MVRTIVS · HERMES · ET

M · TERENTIVS · VARIANVS

AMICI · INTER · SE

REDDATVR · PARTI · ERVNT

IN · PRO · P · LX · RE · P · LX

D . . D

In Cod. Belloniano post VIVI et FEC, et inter duos D. signum visitur [illegible]. Mariani in insula prope Venetias

Gruterus (p. MXLII. n 15) e Vederio

Cod. Redius. in secunda linea. PLOTIVS. GEMINIAN. et

~~Cf. Praefat.~~ pariter Bellonius ~~legendo~~ habet.

Confer Praefat.

834

DIIS · MANIBVS
ASCANI · PHILOXENI
TI · CLAVDI · CAESAR ·
AVGVSTI
SERVI · VIC · ARCARI
VIX · ANN · XXVII

Venetiis apud Franciscum Albertinum. Gruterus (p. DLXXX n. 10) Merillonius vidit. Cfr. Praefationem

835

PINNIA · T · F · POLLA

E Mss. Fontaniniani (T. XIII pag. 96)

VIQLAE
PLAVTI. AQVILIN
PRIMITIVOS. CON
IVG. ET. PRIMITVAE
VERNA. CONIVG
FILIAE. EOR

In Ecclesia S. Martini Belineae positum Capodaleus testatur, sed posteà Utinum in aedes Asquiniae translatum fuit.

Capodaleus (n. LXXXII)

Bertolus (n. CCLXII)

A Turre (p. 397)

E Bertolo, Muratorius (p. MCDXXI. n. 10) cujus adnotatio haec:

„ Philippus A Turre Episcopus Hadriensis contra fidem marmoris habet: „

„ PRIMITIVAE · VERNA · CONIVG | FILIAE · EOR — . Mendose procul dubio. „

C · PLENIVS
HIACINTVS
C · PLENIO
FORTVNATO
ANNOR · XXX
LIB · OPTVMO
ET · PLENAE · VRSVLA'
SORORI · EIVS · AN · XX

Anno **MDCCXXV** *in Aquilejae effossa suburbio, vulgo - La Pizzacha, mille passuum ab Aquileja*

Bertoli (N **CCLXXIII***)*

Muratorius e Beretta (p. **MDLIII** *n 13.)*

Spanhemius: " (Dissert. **X***. pag. 4) Gens et familia idem erat: ante "*
" tempus Ciceronis dicebatur familia, sicut post Gens, quae inde fuit di= "
" visa in familias. " –

OSSA
M · PLONICAI
O[illegible]A·L

Iulii Carnici extare dicit Bertoli (N CCXXVI) e Liruto, qui tamen (Dissertat. De Iulio Carnico) sic exhibit:

C. PLOTIO · PRIMO · PATRI
PLOTIAE · MATRI
PLOTIO · FILIO
PLOTIAE · FOECVNDAE · FILIAE

Concordiensis Lapis.
Codex Bellonius.
Zambaldius (Mon. Stor. di Concord. p. 42.)
Bertolus (N CCCLXXXI) ex quo Muratorius (p. MCCLXXII. n. 2).
An T. Plotius Gallus qui primus Romae Rethoricam docuit Concordiensis fuit? _ Vide Cicer. et Svet. apud Tiraboscum (Vol I Histor. Literar. in Praefat.)
Plotiorum familia (Ploz) Forumjulii adhuc vigebat Cortenovii tempore qui haec notabat.

1583

840

L·PLOTIVS
L·L·QVADRATVS
V·F·SIBI·ET

Ad Pontem = della Centenara = in = Belvedore =
Zandonati adversaria (N. 13)

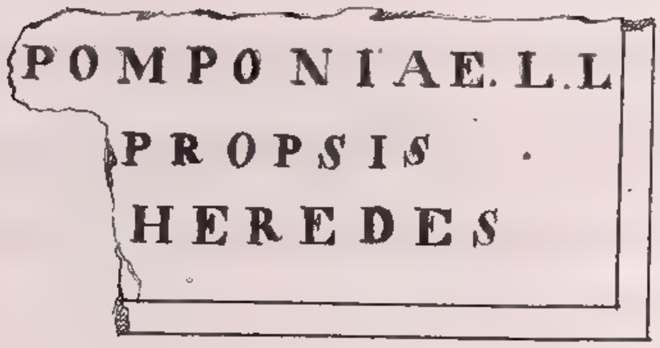

Fragmentum jussu Monialium Aquilejae effossum ad Mona-
sterium
Bertoli (N CCLXVI)

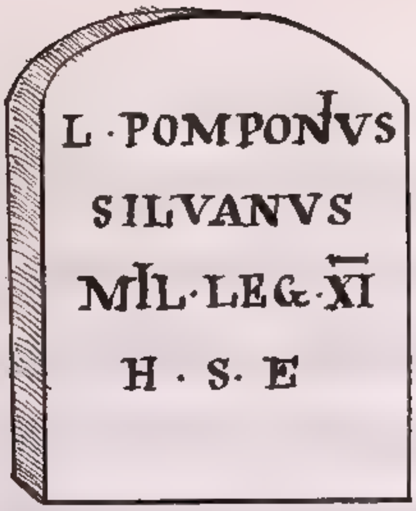

Aquileja Utinum deportatum testantur A Turre (p. 135; 398)
Bertolus (N CLXIX.) et Capodaleus (N CXXX)
Muratorius (p. DCCCXLIV.) n 4) e Beretta
A Turre vero aliquanto dissimiliorem praebet.

D·M
PONTIA·PONTII·FILIA·HIC·SVM
QVAE·DVOBVS·NATIS·A·ME
AMICITIAE·OPVS·VENENO
CONSVMTIS·MISERA·MIHI
MORTEM·CONSCIVI·TV·QVI
HAC·TRANSIS·SI·PIVS·ES·QVAESO
A·ME·OCVLOS·AVERTE

Aquilejae exstitisse ferunt quidam, ab aliis contra, Romae ponitur
E Linati Mss. (N° CCCCXLVI) qui a Muratorio accepisse fidem facit

AVRELIVS · PONTIANVS
VIVVS · POSVIT · SIBI

Venetiis in rivulo S. Eustachii
Cfr. Praefat.
Muratorius e schedis suis et Fr. Iucundi (pag. MDCXLIIII n. 1)

Q·PONTIENVS
AMYCVS·IIIIIVIR
V·F·SIBI·ET
IVVENTIAE
ANTHIDI·VXORI
LIB·LIBERTABQ·ET
IVVENTIAE·S·LIB
L·M·IN·F·P

Ad fluvium = Marignonis = inventa secus viam quae S. Stephanum pergit anno MDCCCLIV, in agro quem possidet ibi Comes Capitius
Zandonatus (Ms. n 2.)

LOCVS
M · T · POSI
CELADI
SIBI · ET · SVIS
IN · FRONTE
PEDES · XX
IN · AGRVM
PEDES · XXXII

E maceriis erutus muri Palatii Patriarchalis Aquilejae.
Bertolus (N CCV)
Capodaleus (N L)
Hebdomadarium: L'Istria (Anno VII n. 51. p. 238)
A Turre (pag. 394) cujus exemplo Muratorius (p. MDCCXXX: n. 17)

OSSA
P· POSTVMI
FELICIS
LINTIONIS

Alta pede uno addit. pollic. 8 paritergue lata, in Aquilejae suburbio inventa quod agrestes illi Braida del Muro forat appellant.

Muschettinius (A V.)

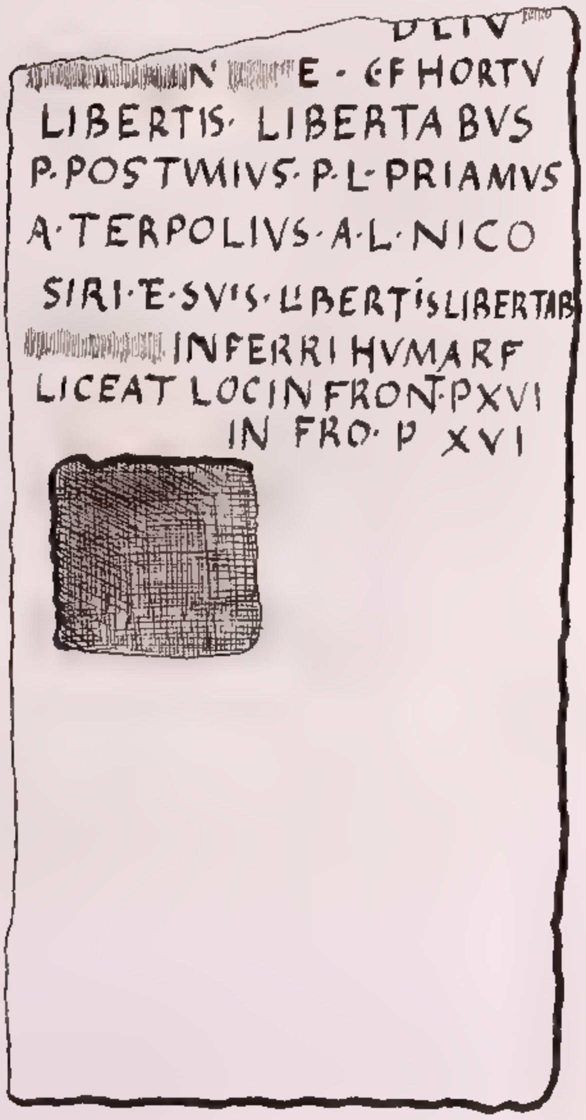

Lapis in Ecclesia S. Spiritus in S.ti Canciani pago ad altaris mensam aptatus.

Zuccolus (N. CXXIII)

Jos. Berinius. (Indagini sullo Stato del Timavo. pag. 22 in nota) nonnullo discrimine.

Hebdomadarium L'Istria (Anno VI. n. 40. pag. 173) ex Berinio.

PRAETOR
VIXIT AN
NOS XXII

Aquilejae ad Monasterium in aedibus Capitiis erat anno MDCCLXXX, sed ad praesens (Mens. Nov. MDCCCLVII) Dr. Cumanus eam vidit Butrii in Topporum aedibus

Cortinovius (n. CCCCVIII)

Zuccolus (n. CLIII)

Saxum integerrimum est, ideoque vox PRAETOR non dignitas retinenda sed nomen censet Cortinovius, et probabiliter PLAETOR.

Q · CL
PRIMIGENI
FRATRIS

In vico ad Mansiones = vulgo Musone =
Bertolus (A. CCCLVII)

D. M

PRIMITIVA·AVE

ET·TV·QVISQVIS·ES

VALE·NON·FVERAM

NON·SVM·NESCIO·NON

AD·ME·PERTINET

ALEXANDER

ACTOR

CONIVGI·CARIS

D M

In Latisanae oppido ad ripam Tileaventi lapidem hunc collocatum describunt et Codex Rambertus (p. 215), et Bertolus (# CXXXVI), et Bellonus, qui tamen B·M· pro D·M· inferius ponit.

Gruterus contra situm defendit Medulae in Flaminia in Castro. (p. DCCCXIX. n 4).—

Marmoris fragmentum in muro domus olim Confessio-
nis Monialium Aquilejae
Editum in Collectione Calogeriana (T. IV. p. 376)
Cortinovius (N. CCXCIV)
Bertolus (N. DCCXII.)

532

813

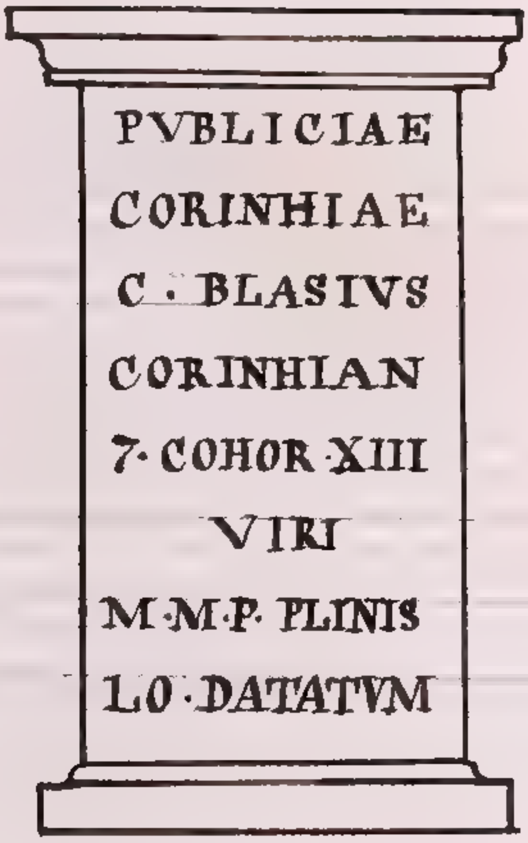

In Agro Muroforát reperta.

Schedae Muschettinianae (N XVIII)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

L · — M
PVBLICII
FIDELIS · ET
BARBIAE
PHOEBADIS

Sepulchralis cippus qui citra Belineam in domo de Mansione (vulgo 'il Musone') bina millia passuum ab Aquileja prospicitur.

Muratorius e Beretta (p. MDCCXXXIII n. 3) –

Bertolus (n. CXCIII)

'202

855

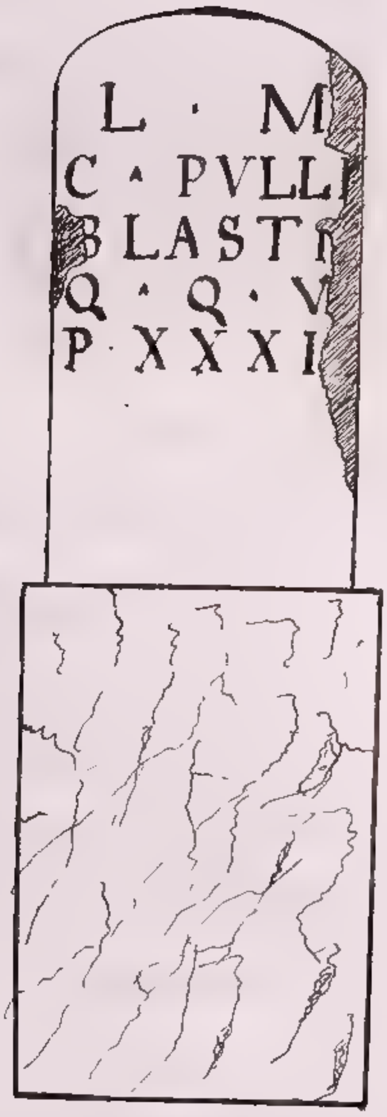

Post Cerviniani Ecclesiam
Zuccolus (N. CXXXI.)

M. PVLLIO . M . L . CASTO
M. PVLLIO . M . L . FVSCO
PVRPVRARIO
PVLLIA . M . L . PRIMA
M. FLAVIVS IANVARIVS
M. PVLLIVS · L · HORMVS · PVRPVRAR

S. Canciani, ad Coemeterium.

Ultimus versus minoris reapse formae habet characteres.

Bertolus (N CCCLXI)

Zuccolus (N CXXII)

Muschettinius (N XXIV)

Muratorius e Beretta (p. CMLXXIII. n 6)

Asquinius P. Basilius (Rag. del Terr. di Monfalcone p. 251)

Ex Jos. Berinio in Hebdomadario L'Istria producitur (An. VI. n. 39 p. 173) ubi subsequens etiam Inscriptio Q. C. Petronii legitur, atque in eodem Hebdomadario alibi ex Filiasi opere (Del litorale di Grado. Cap. XVI) (A. V. n. 50 p. 324.)

Berinius, qui eam praebet (Indag. sullo Stato del Timavo. p. 23. in not.), Aquilejae extitisse olim opinatur vicarios quosdam officinae Cissensis Histrianae, qui testaceos colligerent in hac regione: de qua officina loquitur Inscriptio Polana anno MDCCLXXVIII reperta, quam e Schedis nostris, atque supracitato Hebdomad. excerptam, ad illustrationem subdimus:

Q · C · PETRONIO · M · C
PETRONII · F · VI · VIRO · AVG ·
PROC · BAPHII · CISSAE · HISTRIAE
ET
COLLEG · PVRPVR · CISSÆNS
HISTRIAE · PATRONO
T · CORNEL · CHRYSOMALVS · PVRPVRARIVS
AVG · LIB ·

Notamus per transennam in Schedis Nostris ultimos versus ita legi:

T·CORYLL·CRISOMALVS·PVRPVRARIVS·
AVG·LIBER.

V. Forcellinium ad vocem Baphium, qui Inscriptionem refert, atque Lampridium citat.

De Purpurariis cfr Pancirolum (Cap. XLII) De Notitia Imperii.

1791 1? 857

PVPIA . D . L
LOEME

In pariete Ecclesiae Colfrancui, I ab Opitergio lapide

Colletus in suo Codice Inscript. Opiterginarum (nunc in Museo Corrario Venetiarum)

[illegible]

[illegible]

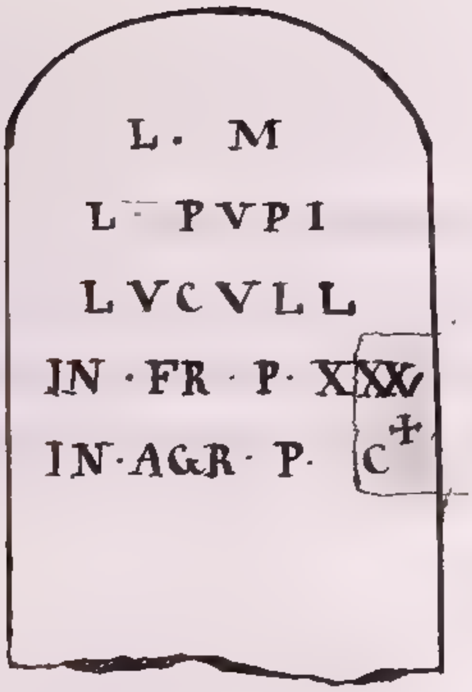

In aede quadam Betinearum versus

+ Spatium profundius exaratum.

Bertolus (A. CXCV) a quo acceptam edidit et Muratorius (pag. MDCCXXXIII n 17.)

AELIIA · QVIETA
VIVA · FECIT · SIBI · ET
L · AVRELIO · FORTVNATO · CONIVGI

Rambertius hanc extare ait (N. CXC) in Aquilejae Nosocomio in sarcophago praegrandi. Similiter Capodaleus (N. XXIII). et Bellonus. Bertolus (N. CCLI)

Ex Grutero (p. DCCLIV · n. 2), qui ex Manutio ALLIA scribit. Locus ibi in quo sit non patet.

B A

D. M

M· QVINCTILIVS·M·F

CLA·VALENS

MIL·LEG·XI·CL· P· F

ANN·XLVII · STIP·XV

A Pars existens

B. Pars quae desideratur.

Osopi inventa

Asquinius Hyer. (La Giardiniera Secon. pag. ultima)

D·M· VAL
QVINTVS DIS
CIS EQVITVM
LEG·XI·C·L CIVES

Aquilejae ad Monasterium anno MDCCXCVIII.
In hac miles visitur stans, atque dextera manu pila bina, sinistra clypeum tenens.
Cortinovius (N CCCLII)
In Bertolio lapide CXLIX pag. 147 (in hac collectione. 589
LEGIONIS XI CL· et CIVITIS cujusdam mentio est.
Muschettinius corruptam praebet (N CXXIII.); nos autem nec istam mendis purgatam reputamus.
Rudiuter exsculpta est

1145 862

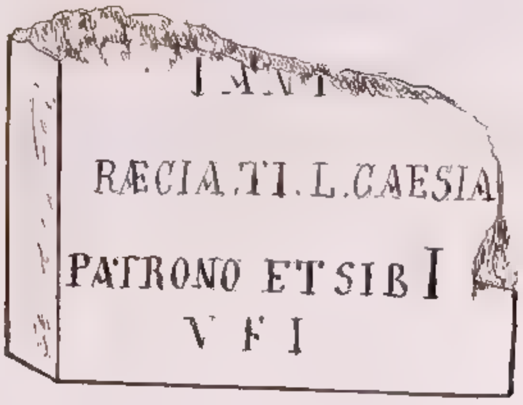

Opitergii in aedibus Alexandri Giozza
E codice Io. Dom. Coletti (Inscript. Opiterg.) nunc in Museo Correr Venetiarum —

I. RAECIVS. SP.F.
SIBI·ET
CANNVTIAE T.F
MAXIMAE
VXORI OPTIMAE
V.F

Opitergii =
Muratorius e Schedis Jac. Valvasonii a Beretta transmissis
(Pag. MCCCXV. n 9)

L. RATTIVS. SEX. F. SIBI
ET SVIS. ET. VXOR. V. F.
SEX. RATTIO. C. F. PAT.
CASSIAI. SEX. F. MAT
LOC. IN. F. P. IXX
INT. P. XXX

Opitergii

Muratorius semel iterumque exemplum praebet ex Bochio (p. MCCLXXIV. n. 6) et ex Schedis Valerii a Comite Berotta acceptis; (p. MCCCXCV. n. 11) putatque legendum VXORI pro VXOR, Q. F. CASSIAE pro. C. F. CASSIAI et postremus versus prorsus est omittendus –

Nos Bochii lectionem accepimus.

Ioh. Dom. Colletus (in Ms. Codice Inscriptionum Opiterginarum) Inscriptionem hanc in duas dividit et quintum sextumque versum omittit.

REIMOLA (I) MILITAVIT IN
CH (II) MILIARENSE AM
P·ACIVS·BF·TRIB·ANN·I
INDE TRANSLATVS IN
L (III)·AV·FACTVS·SIGIF·AN
XII·NATVS·IN·DARDAN
VI (IV) CORATIDIS DEDIT·NOM
EN MILITIE ANNOR·XXIII
VIXIT·AVIS LV·ARMA XXXIII
ACIVS NEPVS AVVNCVLO
MERENTI

In summitate Turris Horariae Belineae.
Inscriptionis initium superposita columna tegitur.
Cortenovius (N. CXXIX)

(I) An De Imola? —
Vel ~~Reimolus~~ Ruilus? = De Ruilo quodam Gotorum duce mentio est apud Landulphum (Lib. I. Cap. 3) inter Italicarum Rerum Scriptores = An idem cum Reimola? V.

RVILVS
REIMOLVS

(II) Supplendum = CHOOR·MILIARIENSE·ANN

(III) pro L·C potius

(IV.) An legendum VICO. RATIDIS.?

Haec omnia ex Cortenovio. — —

C[illegible]RESIO
DEXTRO · O
REDSOMARVS
NEPTVNI · ET · LIIGVLI
P · V · F

Inscriptionem hanc prodidit Gruterus (pag. DCCCLXXXVI. n. 11) in Carnorum regione in templo S. Danielis, Wolphangi Lazii dicto repertam.
Bertolus (N. CCXLVIII)

C·F·II·VIR·T·F·I
RETINACIA·L·F·SE
CVNDA·VXOR
RETINACIA·L·F·GAIA
L·RETINACIVS·L·F·CRISPVS

In aedibus Comitum Caisellorum Utini conspiciebatur Bertoli tempore: sed ab Origine Julio Carnico, ubi olim extabat, in aedes Brachia-niorum (Brazzacco) Utinum deportatam testatur Palladius. (loc. infr. cit.)

Idem Palladius cum Grassio porrexerunt quidem Inscriptionem sed minus rite distributam.

Palladius Senior (Lib. IV. p. 69.)
Jacobus a Valvasono.
Liruti (T. I p. 285) et in Dissert. (De Julio Carnico)
Nicolaus Grassius (Notiz. Stor. della Prov. della Carnia p. 59)
Bertolus (N. CCCXXVII)
Muratorius (p. DCCXXXIX. n. 8) qui addit: „Vide Fabrettum p. 642 —

T. RVFELLIVS. T. L.
DEMETRIVS RVFELLIA. T. L. SECND VIVI. FECERE T. RVFELLIVS. T. L. ACASTVS T. RVFELLIVS. T. L. ACHIBA RVFELLIA. T. L. SILENIO RVFELLIA. T. L DOSILLA T. VEIVS. T. L. PHILOSTRATVS IN. FR. P. XXXV. IN. AGR
P. XXXV

In Aquilejae Monasterio insertum.
In Bertolii Codice non completa legitur.
Bertolus (N. CCCXIV) et ex eo Muratorius (p. MDXCVIII. n. 10)
Capodaleus (N. LXXIV)
A Turre (p. 396)
Muschettinius (N. CXXVI)
Donius (Cl. XIV. p. 433. n. 54)
Leve inter eos discrimen.
ACHIBA nomen ex hebraica lingua videtur derivatum. —

CAECILIO·RVFINO·EQV·Q·CAECILII
RVFIN·PRAEF·FIL·QVI·VIXIT
ANN·X·D·XXIIII·AVRELIA
GEMELINA·MATER·FIL
INCOMPARABILI·POS

Olim in Ecclesia Majori Aquilejae in lapide quadrangulari Locatellus ex Mathenapio.

In Codice etiam Ab. Canonici legitur sed alio modo distributam quemadmodum Asquinius notat.

Diversam item linearum distributionem servat Muratorius qui ex A Turre se recepisse profitetur. (Pag. DCLXXXIII, n. 7)

Nos Bertoliam et Turrianam lectionem secuti sumus, (illius A.° CCXCVII, hujus CCCLXVIII.)

Notandus equitis titulus decennali puero attributus; filius enim Praefecti erat. – V. an inter Romae Praefectos Quintus iste Caecilius Rufinus recenseatur.

In Inscriptione Saloniana (Salo ~) Q. Caecilii Gemelli et Q. Caecilii Rufini filii. Q praenomen et Gemelli nomen cum his concordat:

Q·CAECILI
GEMELLI·ET
LAETEIAE·TIB·F·L
RVFINAE·CAECILII
RVFINVS·ET·MEMOR
PARENTIB·PIENTISS.

Hoc Caeciliorum Stemma Cortinovius (loc. cit.) producit:

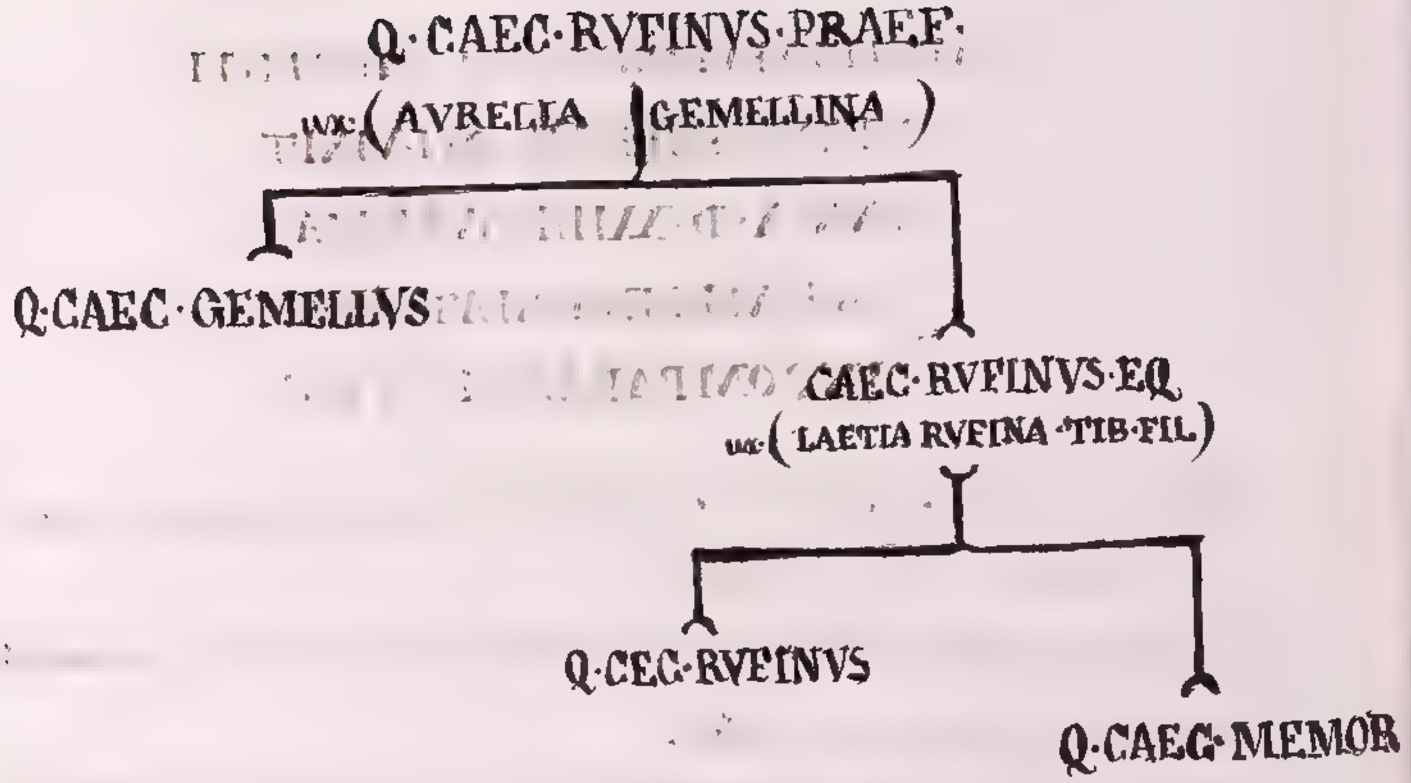
Q·CAEC·RVFINVS·PRAEF·
ux·(AVRELIA GEMELLINA)
Q·CAEC·GEMELLVS
CAEC·RVFINVS·EQ
ux·(LAETIA RVFINA·TIB·FIL)
Q·CEC·RVFINVS
Q·CAEC·MEMOR

870

9

P · RVFRIO · P · F
CALISTO
ANN · XXIII
P · RVFRIVS
HERMAISCVS · ET
RVFRIA · SATVRNINA
[illegible] · PARENTES
FILIO · PIISSIMO · ET · SIBI
POSTERISQ · SVIS · VIVI · FECER

In Flumicelli pago apud Bar. de Fin. situm testantur Bertolij (N. CCLXXXI) et ex ejus testimonio Muratorius. (MCCIX. n. 5)

[illegible]

XI. D[illegible] LXXX[illegible]

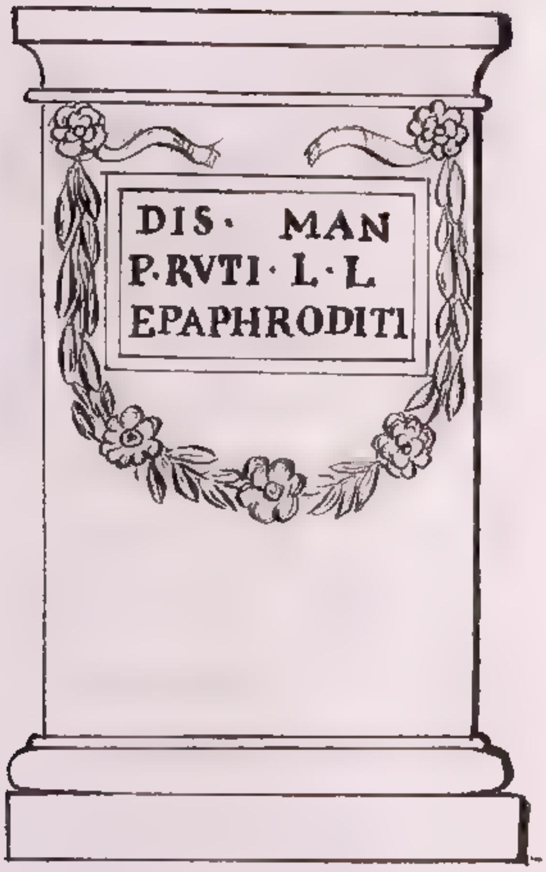

In aedibus Grimanorum Venetiarum.
Cortinovius (N XCIII)

I

RVTILIAE
PRISCILLAE
DOMO · ALTIN
VIX · AN · XXIX
M · II · D · XVII
L · IVNIVS
AVITVS
OPTVMAE
CONIVGI
CVM · QVA · VIX
AN · IX · DVLCIT
SINE · VLLO
DISCRIMINE

HVIC · TITVLO
CEDVNT · QVOQ
PED · Q · BIN

Romae in hortis ad Aquam-Virginem =
Gruterus ex Ursino (p. DCCCXXIII. n. 8)
Reinesius
Foeminam in patria Altinum nostram, haec commemo=
rat

RVTILIAE
PRISCILLAE
BON[illegible] ET
VIX·AN·XXIII
M·II [illegible] XXII
[illegible] NVS
[illegible] IT[illegible]S
OPTIMAE
CONIVGI
CVM·QVA·VIX
AN·IX·DVLCIT
SINE·VLLO
DISCRIMINE

HVIC TITVLO
CEDVNT·QVOQ
PED·Q·BIN

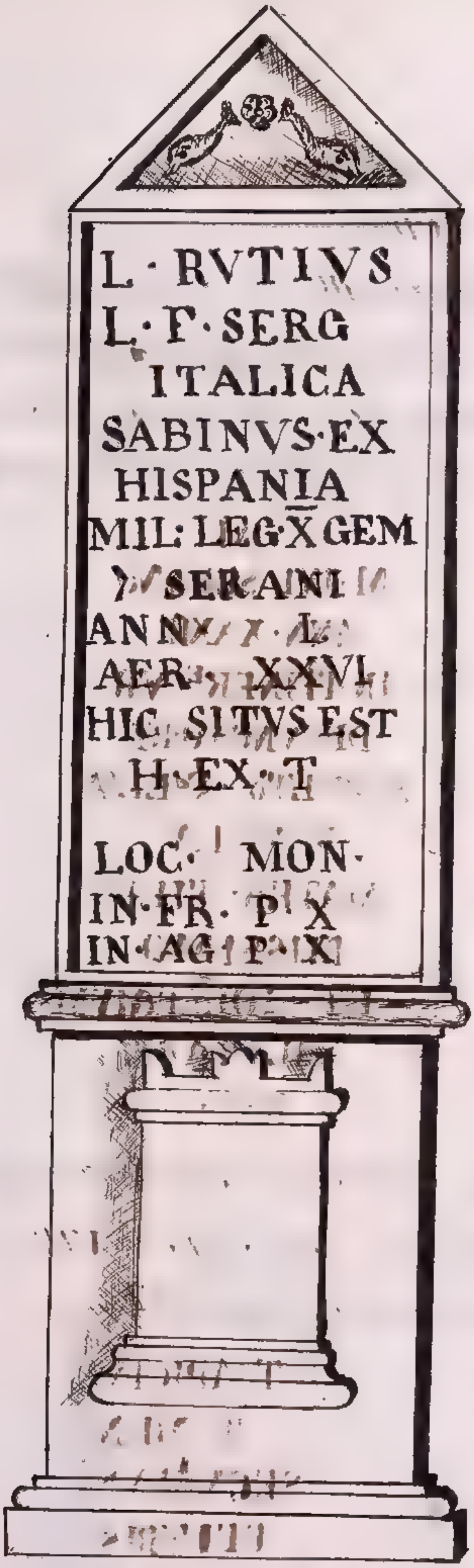

Hujus Inscriptionis petra in agello quodam prope Belineam effossa est anno MDCCLXXX et Sagrati (Sagrado) extat in aedibus Comitum de Turre.

Edita fuit Inscriptio in Annuario Vindobonensi ut liquet ex Hebdomadario L'Istria (Anno IV. n. 27 pag. 108)

Muschettinius (A CX)

Cortinovius (A XCII)

Bertolius lapis CCXXVIII, quem subdimus, Iulii Serani cujusdam hispani mentionem gerit, qui idem forsan centurio fuit cum nostro. Lapis vero a Rambertio (CX) transcriptus fuit ex archetypo marmore apud Connimbrigam Lusitaniae extante, et est: =

D·M
M·IVL·SERANO
ANN·XXXII
IN ITINER^E VR
DEFVNCTO·ET
SEPVLTO·C·ELIA
ROMVLA
MATER·FILIO
PIISSIMO
ET·COLLEGIVM
SALVTARE
D·D·

Inter Inscriptiones Bibliothecae Monachorum Camaldulensium S. Gregorii in Monte Coelio (pag. 319. n. VIII.) haec habetur, in qua de Rutio Centurione mentio quoque fit. =

T·APICIV
T·MEN
SECVNDVS
FELTRIS
MIL·COH·X̄
VRB·7 RVTI
VIX·ANN

874

V. F.
ASCONIA SABINA
SIBI ET VIRO SVO
BENEMERITO
M VALERIO
CELADO

In incerto loco
E schedis Valvasonii, sa Beretta acceptis Muratorius (pag MCCCIII n. 7.)

D . M
SABINAE
OPTIMAE
CONIVGI
PIENTISSIMAE
CONIVX
FELIX
POSVIT

Aquilejae in domo Zaninia
Cortinovius (n.° VIII.)
Muschettinus (n.° XXXII)

SABINAE · SEVERINAE
LIVDAE · AN · XL
C · SABIN · PLOCAMVS
CONIVGI · PIENTISSIMAE
ET · GRAECINAE · ET · APLIL
ET · RVFO · FILIIS
V · F

Wolphangus Latius in Grutero (N DCCCXXIV. n. 2) lapidem hunc inventum in Carnorum provincia testatur, in Valle quam is vocat Lurfeld.

In Codice Canonico titulum habet: In villa Tarceti (certe Tarcenti) Forojulii := et legitur in ea ANNORVM in secunda, SABINVS in tertia, GRAECINIAE · ET · APRILI in quinta linea.

De Plocamis cfr Numeros nostros 102 et 792.

LIVDAE.= An Laudi ex Lapide apud Malvasiam (p. 172)?

C · SABIN = An Cajus Sabinius iste libertus fuit Caj Marii, qui et Cajus Sabinius et Sabinius Maximus vocatur in Fastis Consularibus apud Dionem? —

SAMMIO · SABINO · Q · VANN · X
SAMMIVS · CYCNVS · ALVMNO
INFELICISSIMO · POSV

Epitaphium absque ullo Gentilitatis indicio, quod insertum in domo quadam Morsani appellata, non longe ab Aquileja urbe, spectabatur; postea vero serius Venetias transvectum in aedes Savornianas fuit Muratorio fatente.

Bertolus (p. CCLV.)

Muratorius e Beretta (p. MCDXCV. n 13)

Q · VANN · = QVI · VIXIT · ANNOS *intellige.*

SALONIA.T.F
INGENVA
VIVA.FECIT
SIBI.ET
T.SALONIO
GERMANO.ET
LIBERTIS.LIBQ
Q.LICOVIO
PHILOCOMO
LICOVIAE
TELETINI
Q.LICOVIO
DIADVMENO

LOC.MON
IN FR.P.XVI
IN.AG.P.XX
H.M.H.N.S

Bertolus jam antea in opere suo (N CCLIX) hanc ediderat sed corruptam; in Mss. autem suis emendavit, (DCCXXXI) archetypo marmore conspecto in Ecclesia S. Viti insulae Gradensis.

Muratorius (N. Th. p. MCCCCXCV. n 7) e Beretta, corruptam aliquanto protulit.

Cfr. etiam Reinesium (Clas. XIV. n 159) et Fabrettum (p. 438) Mss. Farnesiani

SALLVSTIAE
MINNIDIS · L
IONIDI
CALLISTVS
PHOEBI · CAESARIS
AVGVSTI
ARCARI · VICAR
CONTVBERNALI
ANNOR·XVI

In pago = Ronchi di Monfalcone
Muratorius (p. CMXV. n 1)
Bertolus. (N DCCLX)
Sub hac ita Muratorius: „Callistus iste fuit in aula Augustali „
„ Arcarii vicarius, italice diceres = vicetesoriere =.”

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

M· SALVIO·M·F
RVFO·BI SENA·T·F
POSILLA·V·F

Bertolus ex Muratorio (p. MCDXCV. n. 10), qui e Schedis Valerii et Pharnesiis acceperat, Aquilejae positam testatur. (N. DCXXIV) Codex Canonicus eam extitisse dicit in Platea Aquilejae.
In Bertolio exemplo legebatur RVSO; sic autem emendavit Cortinovius e Codice Canon.

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

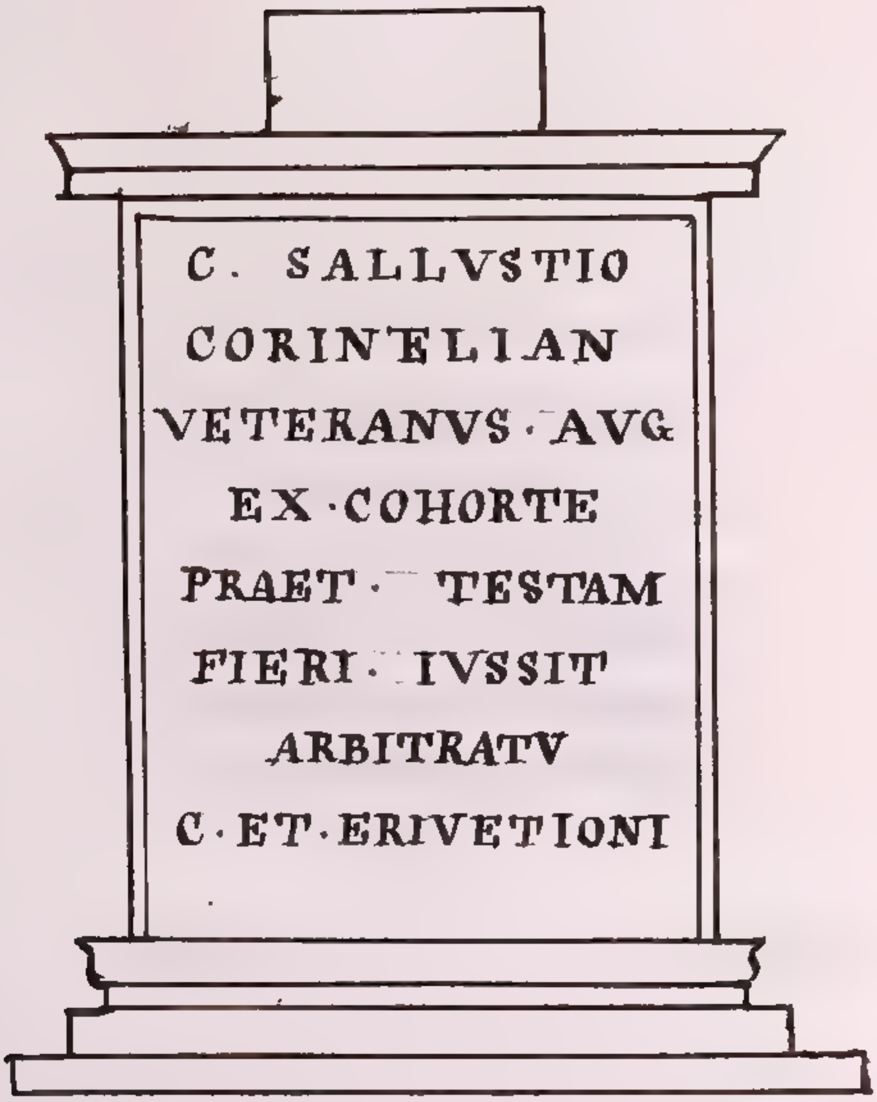

Aquileiae effossa in Agro Muro forat. alta ped. III poll. I, lata pede uno cum triente.

E schedis Muschettinianis. (A VI)

1359

P. prim

882

D·M

AEL·SALVIE·MAR

VLP·PRIMVS

ET·VLP·SVPERAM

ATRI·INFELICISSIME

QVAE·VIXSIT·CVM·AC

FELICOLA·ANN·LV

B·M

Venetiis in Musaeo Nanio – Super Inscriptionem efficta.
V. Praefat.
Donatus (Supp. ad Mur. T. II P. 379. n. 5)
Paserius (Oss. sop. alc. Mon. del Mus. Nani sect. IV. p. XXX)

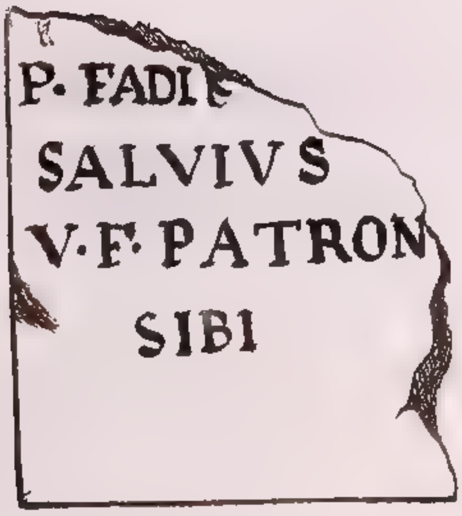

E maceriis eruta vetustae Ecclesiae Belineae anno MDCCLXXX.
Cortinovius (N LXXXIX)

EX · SAMIARI · SEX · L
ANDRONICVS
PISTOR · V · F · S

Aquilejae reperta prope domum Parochialem,
olim = Basilicam.
Muschettinius (ct. CIII)
Ad praesens in Baptisterio prope Ecclesiam A
Quilejae primariam.
In Hebdomadarium = (l'Istria) anno ~~VIII~~. n. 23-
24. pag. 100)

In horto quodam Aquilejae extabat. - In lateribus duobus thoreumatibus exornatur.

Bertolus (N CCLXIV.)

A Turre (pag. 394) ex quo Muratorius (p. MCCCXCIX. n. 6) et Capodaleus (N CXX) SALIA pro SARRIA scripserunt.

Cortinovius Bertolium exemplum emendavit quod sic legebatur:

SARIA PRAETORIS

OPTATA·V·F

SIBI·ET·SVIS·ET

ANDIS·C·F

CONIVGI·ET

AVFIDIAE·C·L

LYRICAE

FILIAE · SVAE

In Manutio (p. 22) sequens Inscriptio legitur a Boivin de Cadet citata in qua Sauria Dux primi ordinis comes nominatur:

AEMILIAE
ANDRONICVS · C · ET · SPECT · F
NEPTIS · VRBIS
PRAEFECTI
FILIAE · COMITIS
AFRIC · NVRVS
COMITIS · ORD ·
PRIMI · SAVRIAE
DVCIS
CONIVGIS · COMITIS
SACRARVM
LARGITIONVM
ILLVSTRIS

Diodorus Siculus (Lib. XVI in fin.) Pleuriatem nominat Illyricarum regionum regem, Philippi Macedoniae regis amicum. An Pletor noster Pleuratis Illyricorum regis et Euridice filius, frater Gentii? Aufidiae Cyricae nomen suadere videtur, quae ab Euridice Cyrica forsan dicta est.

An **SARRIA** nostra ex Genere Sarriae regis, cujus apud Froelichium nummos habemus?

886

SATRIA·C·F·TIGRIS
SIBI . . . . ET
MARCELLO·FILIO

Marmor Opitergenium apud Franciscum Melchiorem

Muratorius tù, ex Bochio (p. MCCXI. n. 1)

D · M

SATVLLVS · VRSIN

ET · FINITA · CR

ACCI · VI · LEG

GERV · SIBI · ET

FINITAE

VI · AN · D · V

MVS · VABRE

Fragmentum apud Gruterum (p. DLX.) Wolphangi Lazii
dictu in Carnorum provincia inventum
Bertolus (N. CXLVI)

C · F · SECVNDAE
CONCVBIN · SVA^E^
M · MESSIO · M · F · NIG^O^
SEPTVMIAE · M · F
PAVLLAE

In Topponum aedibus Butrii
E schedis D.^ris^ Constantini Cumani qui, una cum Mommsenio hanc aliasque plures inscriptiones transcripsit ibi anno MDCCCLVII.

1340

889

SECVNDAE·VRTIAE
MAXIMAE·SER
ANNIS·MATER
FEC

Altini apud Fusculos
Muratorius (Pagin. MCCXII. n 5) ex Antonio Scoto Canonico Tarvisino accepit –

In Topporum domo Buthii ubi eam comparavit Mense
Nov. MDCCCLVII Dr. Consh. Cumanus
Zuccolus (A. CXXXI)
Marmor duabus puerarum figuris eleganter exsculptis ornatur —

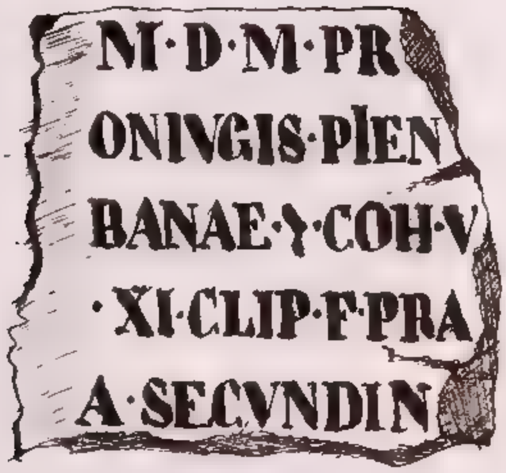

Belineae exhumata anno MDCCCLV in agro = Feichtig =
Zandonatis (v. Ms. N. 7.)

SECVNDINVS
SECVNDI
ET·BRVTTIA
RAIANDINA
CON·ET·SIBI·V·F

Liruti*us* e Mss. Jacobi Valvasoni de Maniaco se accepisse profes-sus, positam ait in Ara Flaviae = vulgo Camporosso = supra Plantam, (Pontebba) quam ipse Pontabiam nuncupat.

Ex Liruto Bertolius (A DCXXX) et hinc Muratorius (p. MDCC-XLII. n. 11)

Grassius Nicolaus (Notiz. Stor. della Prov. della Carnia, pag. 216) RALANDINA pro RAIANDINA posuit.

DIIS · MANIBVS
SACRVM
SECVNDVS · VI
XIT · MENS · IX
DIES · XXVI · PE
TRONIA · NOE SO
ROR · EIVS · VIXIT
ANNVM MENS
III · DIES XII
HIC
SEPVLTI SVNT

In incerto loco
Muratorius e schedis Bellonii apud Nob. V. Ant. Scotum
(p. MDCCXLIII. n. 13)

1417 894

SEIAE · M · P · L
PHILVMINAE
PHOS · L

Athni apud Nobb. Fusculos
Muratorius e Scoto (pag. MDC. n 10)

878

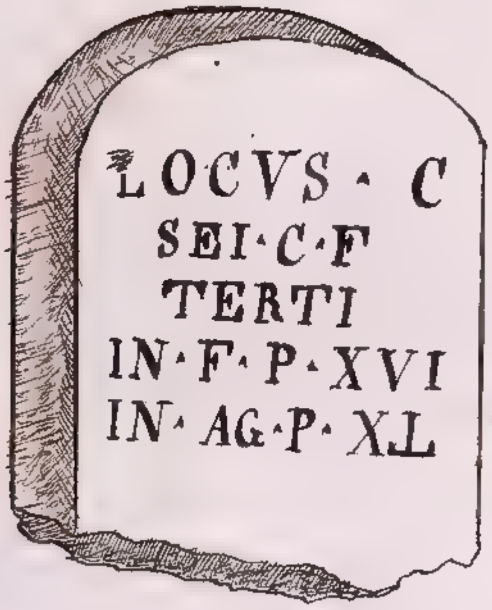

In antiqua via ubi olim portæ Aquilejensis

Zuccolus (N L)

Bertolus tertiam omnino literam prætermittit. (N. DCCCXVIII)

Dubium an extrema litera sit L vel L.

D · M

A · SEIO · ZOSIMIANO

EQVIT · ROM · PRAEF · CO

HORT · III · BRACAR · AVG

TRIB · LEG · XI · CL · SVCCVVIAE

ET · DEC · ANTIATI · A · SEIVS

AFRICANVS · PAT · PIISSIM · B · M · FECIT

Aquilejae positum dicit marmor istud Muratorius (pag DCCCLI. n. 1.) ex A Tune.
A Tune vero ex Montfauconio in vinea Strozzia Florentiae extare describit (p. 392)
In Grutero corruptum relatum est (p. CDLXVI. n 5) una cum adnotatione = Romae in S.^o Stephano de Trullo. Mazzochius et multo corruptius Appianus
Codex Redius
Bertolus (A. DCC) ex Muratorio atque ex A Tune.

1394

L. SEIVS. L. F. FAVSTVS
T. SEIVS. L. F FRONTO
VIV. SIBI. ET
PISANTIAI SECVNDAE MATRI
SEIAI . L. F. SORORI

Opitergium marmor ad S. Marcum.
Muratorius (p. MCCLXXXVI n 9) = E schedis Valvasonii = Miserunt Valvasonius Franciscus et Can. Scotus Tarvisinus

701 898

C · SEPPIVS · P · F

Opitergii
Latuit inscriptio hacc Albritium, latuit Muratorium
Sic Colletius act (Cod. Inscr. Opit, in Musaeo Correri
Venetiarum)

1692 899

C. SEMPRONIO
C F PAP
CASSIANO
L RAGONIVS
QVINTIANVS
AMICI FILIO

In facie Parochialis Ecclesiae Camini I ab Opitergio lapid.
(e codice Colletii (in Mss Corrario Venet.)

1704 900

L . SEMPRONIVS
VRSIO
IIIII VIR . I . D .
L . SEMPRONIO
MAXIMO
IIIII VIRO . I . DICVNDO
ET CANVRIAE
L . F . CELERINAE
PARENTIBVS
ET LACCAE P . F
VRSAE VXORI
V . F .

Opitergii
Albertinus (pag. 12. n. 9 Mem. di Oderzo) e schedis Melchiorianis in septimo versu CAMVRIAE habet et in decimo LAECAE =
Muratorius non habet
Hec ex Colletii Codice nunc in Musaeo Cornario Venetiarum —

[illegible]

L· SEPTVMIVS
L·F· FIRMVS
FIERI IVSSIT
SEPTIMIA·F
GEMINA SOROR
BLASSIA·L·F
PAVLLA VXOR
EX TESTAMENTO
FECERE
L·M·P
Q·XVI

Lapis integerrimus VII ped. altus, III cum quadrante altus, effossus e templo SS.rum Felicis et Fortunati Aquilejae anno MDCCLXXVI Cortinovius tum corruptam (n. LXXVII), tum emendatam utique profert (n. CCXLIX)

Alteram lectionum harum secutus est Muschettinius, qui (CXXVIII) ultima verba: L·M·P Q·XVI

silentio praeteriit.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Alta ped. II poll. 2 – lata in fr. sesquipede – lata per later. ped. I. poll. I et sem.

In impluvio aedium Maschettiniorum Aquilejae.

Zuccolus (n. XC.)

Muschettinius (n. XXXIV)

II

X.

[illegible]

L · SERT
RVFV
SIBI · ET
EXORA
BLASSIA
FAC
ET

Juxta Hebdomadarium "l'Istria" (anno VII n. 23-24 pag. 100.) Baptisterio quidam tribuitur, sed Bertolus (N. DCCLXXV.) muro innixam eam refert Capellae SS.rum Virginum in Ecclesia Patriarchali, et ita:

L · SER
RVF
SIBI · ET
EXORA
BEASSIA
IAO
FI

Muschettinus (N. XVII.)

[illegible]

[illegible]

1358

9074

D·M
C·SERVILIO
APOLLONI
ANO·ET
C·SERVILIO
PROCVLO
IVL·RESTITVTA
FIL·ET
NEPOTI

Venetiis in Musaeo Nanio
V. Praefationem.
Donatus (Supp. ad Nov. Mur. Th. P. II. p. 375. n. 8)
Passer. (Osserv. sopra alcuni Monum. del Museo Nani
Sez. IV. p. XXIX)

905

SEXTILIVS
L·LIB
CRESCENS
T·F·L
IB·LIBQ

Ad fluvium = Marignonis = reperta anno MDCCCLIV in via quae S. Stephanum pergit in possessionibus Com. Caspitii Zandonatus (M. A. 3.)

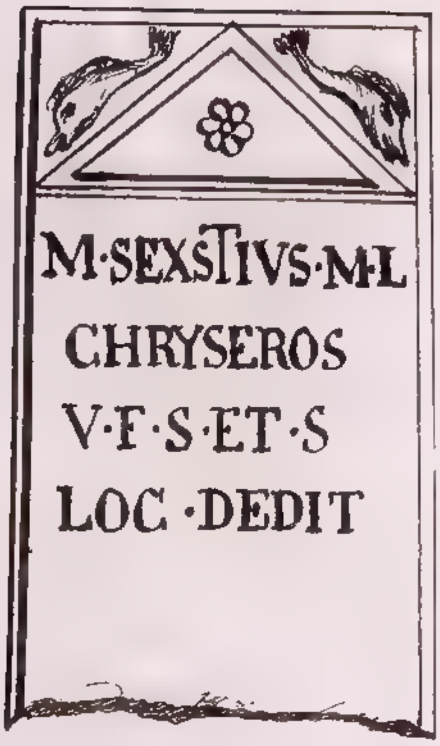

Secus viam inventa, quae Aquileja Belineam tendit, anno **MDCCLXXIV.**

Cortinovius (N. LXVIII)

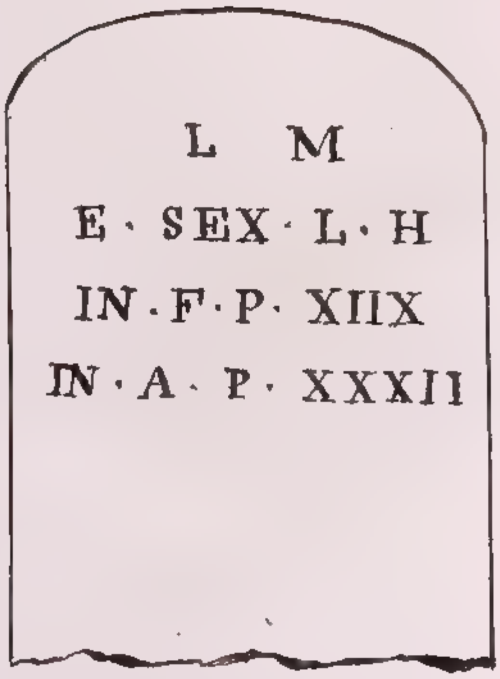

Capodaleus (CXXXVII) illud esse ait in rustico sacello S. Martini prope Cerviniani pagum.

Bertolus (CG)

Reinesius (Cl. XVII n. CXII) titulo: Cippus e candidissimo marmore, Aquilejae e solo palustri erutus anno MDCL, et Ursato Donatus a Dominico Pino Aquilejensis Cathedralis Mansionario.

Ursatus (Mon. Pat. p. 249) apud se extantem profert Patavii.

Silvester (Giovenal. p. 65) translatum ait Rhodigium in domum suam, ubi et Muratorius tunc existere affirmabat. (p. MDCCLXXIII. n. 14)

Maffejus in Musaeum Veronense deportatum inquit (Mus. Veron. p 151. n. 2) ⊘

Denique Furlanettus eam refert (Antiche lap. Patav. n CCCCLXIV.)

Siglae **E · SEX · L** vertuntur: Erbonius Sexti libertus, juxta Reinesium

968

DIIS MANIBVS
C·SILIVS·HERMA
SIBI·ET·RESTITVTO
VERNAE·SVO

Epigraphis Aquileja Venetias in Musaeum Grimanum deportata.
Muratorius (pag. MDLIX. n. 9)
Bertolus (n. DCCCVIII.)

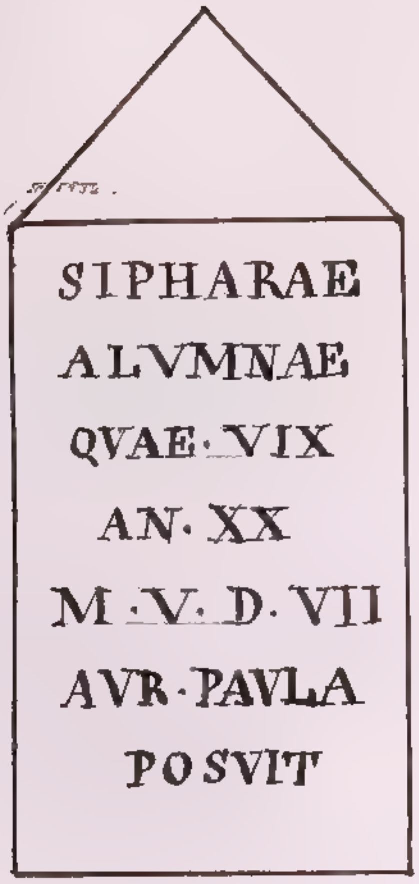

Monumentum ped. III altum, latum I,2 a Comite Cassis Be-lineae repertum Muschettinius (N XXXVII) dedit.

Iuxta Schedas anonymas (N IV) lubentius D *in quinto versu pro* DIE, *et* PAVLA *pro* RAVLA *posuimus.*

M · SOCELLIVS
CLENO
TE·FI·I·SIBI·ET
SOCELLAI·M·L
PILINNAI
MATRI

In incerto loco
Muratorius e schedis Valesianis a Beretta (p. MCCLXXIX)

572 Pag.

AELIAE · SOSIOLAE
FILIAE · DVLCISSIMAE
MINVTIVS
SOSVS · ET
AELIA
PRIMITIVA
PARENTES

Capodaleus (N XXIX) et cum illo Schedae nostrae (N CLI) lineanum ordinem mutant.

Bertolius (N CCCIV) et A Turre (p. 394) exemplum quod offerimus produnt.

Ex A Turre Muratorius (p. MCXXV. n 5)
Hi omnes sitam referunt Aquilejae in viridario apud duas turres. Bellonius contra eam locatam describit in Aquilejensi Patriarchatu in Capella inferiori, et MINVCIVS protulit pro MINVTIVS

Cfr. etiam Epistolam Ioh. Joseph. Lireti ad C. Joann. Beretta. (18. Genn. 1732)

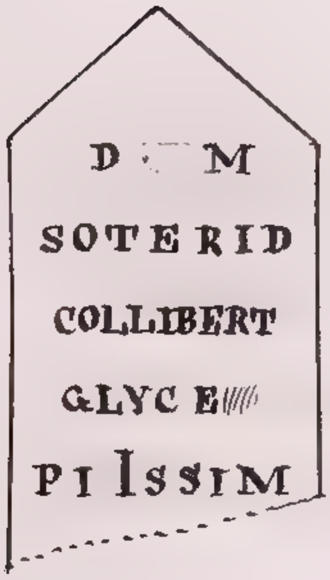

Pertinet ad Musaeum Zandonati Aquilejae
Hebdomadarium = l'Istria (anno VII. N. 23-24. p. 97)

913

L·M
STATIAE
LYDES
IN·FR·P·XX
IN·AGR·P·L[illegible]

Belineae anno MDCCCLIV in agro quodam D.ni Menani ad sacellum vulgo = Il Cristo =

Zandonati (Ms. n. 6)

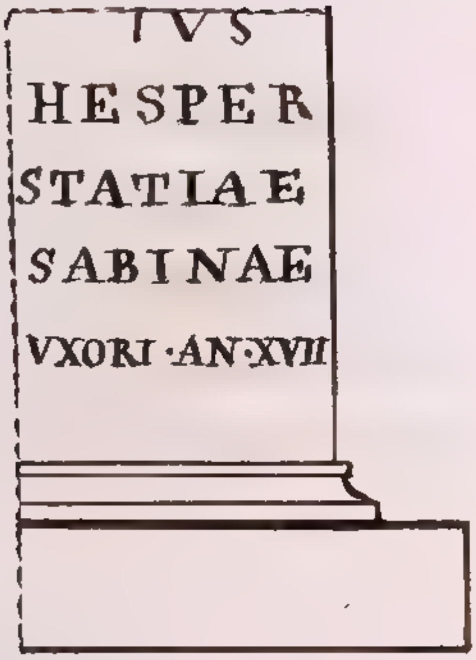

Effossus inter maceries Monasterii Monialium A-
quilejae
Asquinius -

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

915

L·STATIO·SAB·L
FAVSTO
(sic) ET·NATALINI
L·STATIVS·PRVDENS
CONLIBERTO·V·F

Venetiis ad Paradisi pontem in domo quadam
An Statius iste e Statia Aquilejensi familia, et ideo
lapis inde translatus? —
Hist. Lett. (X. 297.)
Donatus (Supplem. ad Nov. Murat. Thesaur. T. II.
p. 427. n. 11.)

916

V·SPA ... KITA
P·P·F· STATIVS
P·F LVCVLLVS
P·F· TERTIVS
Q· XVI

Aquilejae apud Padianos - Cortinovius (ct. X.)
Muschettinius sic scripserat. (ct. CXXXI.) in prima linia

V. SIA////////// LINIA

et in tertia LVCVLVS.

M. STATIVS. SVRIO
AELIAE. SEVERAE
CONIVGI. KARISSIMAE
ET
AEMILIVS. FLACCVS
MATRI. PIENTISS
POSVERVNT

Aquilejensem vocant tum Bertolus (N CCCXLVII) tum Capodaleus (N LXVII) et Gruterus ex Apiano (p. DCCCXXX. n 5). — In Codice Canonici vero legitur „ In Abatia S.ae Mariae de Barbana „ — Capodaleus pro AELIAE legit AVRELIAE proculdubio per errorem — De Aelio Suro lapidem producit Bertolus in notis ineditis suis (N DCCLVIII) Romae inventum et a Lamio (Nov. Letter. di Firenze anno 1752 N 42. Coll. 659) jam illustratum, cujus notitiam etiam conferre censemus.

D · M
P · AELIO · P · F ·
SVRO · CLAVDIA
CELEIA · MIL · COH · III
PR · ꓘ TRAEBELLI · MAXIMI · MIL ·
AN · II VIXIT · ANN · XXXII · H · F · C

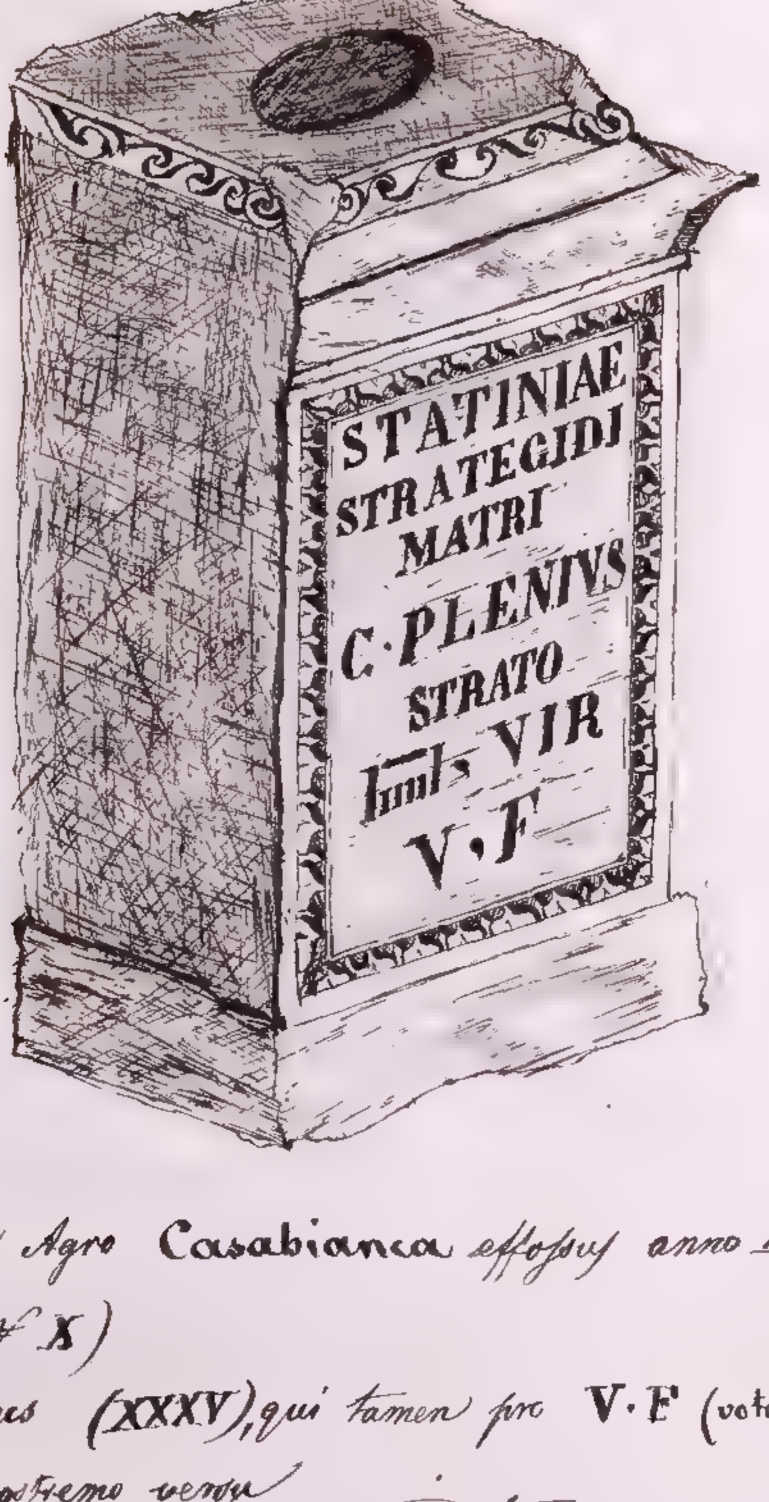

Cippus in Agro Casabianca effossus anno MDCCCVII.
Zucoby (N.° X)
Maschettinius (XXXV), qui tamen pro V·F (votum fecit) habet
V·E· in postremo versu
Haec illae scalpro deleta videtur.
In sinistra fronte anaglyphice sculptum vas est, quod
retro positum vide.

L . . M
C · STERTIN
ZOSIMI
ET · T · VARRON
MERCVRI
ET · VARRONIAE
MERCVSSENAE
MACERIAM · MERCVR
ET · MERCVSSENA · V
PECVNIA · SVA · FECER
IN · FR · P · XX
IN · AGR · P · X

Aquilejae in domo quadam
Capodaleus hujus semel iterumque lectionem profert, sed in prima haec tantum scribit (p. XIX)

L · M
C · STERTINI
ZOSIMI
T · F · VARRONI

Altera vero lectio (p. LXX) cum Bertolio (p. CXCVII) et cum Turriano (p. 395) et Muratoriano exemplo (p. MCDXCIX n. 8) concordat. — Alibi autem Muratorius (p. MDCCXLIX n. 4) accepisse dicens exemplum a Bertolo, juxta sche

das Belloniass, contra ejus lectionem, Capodaleum secutus quatuor primos versus tantummodò profert.
At Dono quoque relato (Cl XIV pag. 433 n. 5) cum Titulo = Aquilejae, ad murum inclinatum = et sic =

D . M
C. STERTINI
ZOSIMI
ET. T. VARRON...
MERCVRI
ET. VARRONIAE
MACERIAM. MERCV
ET. MERCVSSENA . V
PECVNIA. SVA. FECER
IN . FR. P. XX
IN . AGR. P. X

De Macerie Mercurii, passim auctores.

920

STRATONICE
IVLIA NOMY
ANNORVM XXVIII M
SVM · OCTO · DIERVM · XVI

In Baptisterii prope Ecclesiam Aquilejae
(Hebdomadarium = l'Istria anno VII n. 23-24. p. 100)
De hac Julia Stratonice Confer lapides 129.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

D · M
SVAVI
AVXILIAR
IS · VICA

Saxum hoc emortuale nuperrime in aedibus Musellorum Portus Romatini comparatum a D.re Dario Bertolinio ex-scriptumque fuit (Men. Jun. MDCCCLXVII.)
Concordiae effossum
Schedae nostrae ex illo (A. CCX)

57?

922

Q· SVLP·VXORI·T
NON·LVBENS·FECIT
FATVM·FECIT

Capodaleï (N. XLIV)
a Turre (p. 357) et
Bertoli (N. CCXCIII) testimonio in Ecclesia SS.rum Felicis et Fortunati Aquilejae prostat.

Muratorius (p. MCDVII. n. 5) lapidi notam subdit: „Illud T in „
„ prima linea TITVLVM explicat clarissimus a Turre. In Schedis Gua-„
„ stavini pro T legitur TERENTIAE. Quae lectio praeferenda sit de-„
„ cernat lapis.. "

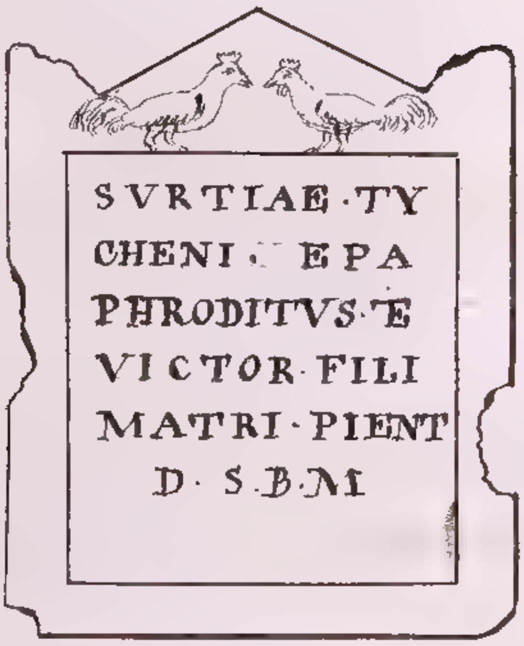

Aquilejae in platea auctore Muratorio (p. MCCLXXX n 6)
A Turre et Capodaleis corruptam produxerunt, hic (N XII), ille (p. 393)
Bertolus autem (N XLIV) emendatam.
Tycheni vel tychini e graeca origine Fortunata latine sonat.

T · SVTTIVS · L · F · SC
ATTEIA · L · F
POSILLA · VXOR
M · T · F

In marmore Forumjulii extanti in muro quodam impluvii inter duas columnas domi Formentini quam nunc familia Polij inhabitat =

Sic Sturolus

Orlandus (Discorsi funebr. etc. pag. 60)

Bertolus (A. CCXC) A a Turre (p. 335) literam A minimo charactere scriptam inque litera C insertam omiserunt. Similiter P. Paul. Locatellus in suo Mss. (Sulle cose di Cividât del Friûli)

Ex illis Muratorius (p. MCDVII. n. 8)

SC. Scaptia tribus cui Forumjulium erat adscriptum.

D ❦ M ❦ S
AVRELIO
SYMPHORO
QVI VIXIT
ANNIS ❦ LXVIII
MENSES ❦ VI
DIES ❦ XX

Venetiis apud Arrigonios
Cfr. Praefat.
Muratorius (p. MCDXL. n. 8) ex Bochio

C.TARIOLENVS.L.L
HILARVS
C.TARIOLENO.L.L
LICCAEO

In Ecclesia Metropolitana Aquilejae
Bertolus (p. 4 CCLIV) T. ARIOLENVS legit in prima linea et T.ARIOLENO in tertia, Turrianam lectionem secutus (p. 395) sed Capodaglius (pt. LXIII) et Cortinovius superscriptum exemplum acciperunt, quod verosimilius retinendum putamus
Cortinovius litteram C. praepositam Caji praenomen significantem, conspicue aperit.
Muratorius (p. MDLXXII n. 8) e Bellon.

L · S
TEGINI
MAXIMI
CECILIAE
IVSTAE
IN·F·P·LV·R
P·LV

Atrii apud Nobb. Fusulos. Misit Scotus Muratorius (pag. MDCCLI. n. 1.)

TERENTIA C.L.NICETE
SIBI.MATRI.PATRI. SORORI
TESTAMENTO FIERI IVSSIT

Venetiis apud. S. Gervasii
Muratorius (p. MCCLXXXXVI. n 2) ex Donio.
V. Praef.
Terentius Nico memoratur in lapide nostro ad Numerum
937

613

929

PVBLICIO
TERENTIA
RENTIO
IVLIO NO
RENTIAE
PROCVR
ANNIO
TERENT

LIB

Belineae in fundamentis veteris Ecclesiae anno MDCCXCV.
Cortinovis (N CCCXXXVI)

1357

930

D · M

TERENTIAE MAGNAE

VIX, AN, IIII, M, III

DIE, I

A, TERENTIVS, CALISTVS, ET

TERENTIA, HELPIS,

PARENTES,

FILIAE, PIISSIMAE,

Venetiis apud Arrigonium

Muratorius ex Bochio (p. MCCXIX n 9) = Animadverte et hic figuram commarum, (nunc virgulas appellamus) ut eorum antiquitates ediscas

Terentia gens passim in marmoribus nostris

Cfr. Praefationem

593

931

TERENTIAE·TET·F
MAXIMAE · SOCRVI
LVSCIA : CLEMENTIA

In Ecclesia S. Felicis.

Bertolus (A CCCXXXVII) e Schedis Bellonicis.

Ex Bertolo autem Muratorius (p. MDI. n. 9)

59b

932

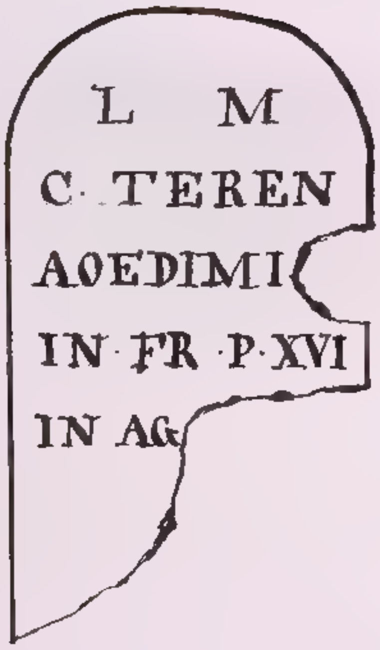

In pago Tertii.

Bertolus (N CXCVI)

E Beretta Muratorius (p. MDCCLII n. 3)

Terentia gens pluries in lapidibus nostris memorata.

V. de anteced. Numerum ... 931

[illegible]

[illegible]

[illegible]

933

TERM·PRIV
LOCO·PRIV
TERENTII·HERA

In domo quadam pagi vulgo Villa Raspa prope Aquilejam.
Bertolus (A DCCCV) ex quo
Muratorius (p. MMXV. n. 4)

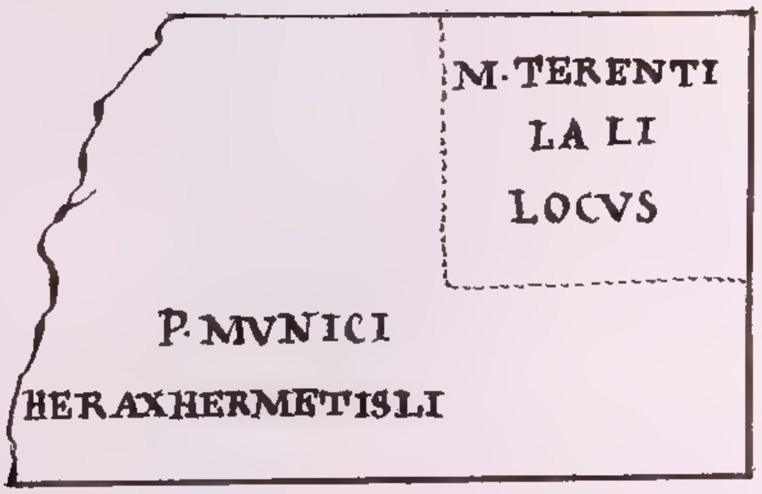

Anno **MDCCXXVIII** *prope Natissam flumen excavata.*

Duabus forte inscriptionibus patet quas nondum faber diviserat, prima **M·TERENTI LALI** *vel* **TATI** *ut Asquinio placet: altera* **P·MVNICI** *etc.*

Bertolo Auctore (N **CCVIII***) semel Muratorius (p.* **MDCIII***. n3); atque iterum juxta exemplum a Com. Beretta acceptum (***MDCCLII***. n. 7)*

D M
A · TERENTI
PACCIANI QVI
VIXIT AN
NIS XVI DI
XXXV · TERE
NTIA · STATI
A · FILIO · DV
LCISSIMO
TERENTIA
STATIA · SOR
PIENTISSIMO

In Topporum domo Butrii.
Cortinovius (N CCLX)
Zuccolus (N CXLI)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

5 7¼

936

MEMOR·P·TERENTI
L·F·CLA·AED·II·VIRI
T·VETTIVS·GNESIVS
IN·OPVS·ORNAMENT
HS·CCCC·DED·XX·PR·D

Marmor Portus Romatini extat: at ejus formam Asquinii diligentiae debemus.

A Turre (p. 340)

Palladius junior (p. 4)

Fabrettus (p. 245)

Gruterus (p. CCCCLXXIIII) n 7 - ex Puteano.

Bertolus (N CCCCXXVIII)

Zambaldius in opere suo (Monum. Stor. di Concord.) semel iterumque hanc profert: primum (p. 26) juxta nostrum exemplar, iterum vero (p. 33) in duas partes divisa Inscriptione: sed ita ut neque his quidem fragmentis compleri ipsa possit, videlicet: „ MEMOR·L·F·CLA·
TVE·I·ILVS
INOPVS
H·CCCCIↃI

In stylobate diruto absque basi. —

Et aliud: „ P·TERENTI
GENVS
AMINT
DXX·P·R·D

In Notitiis Antiquitatum et Artium Romae anni MDCCLXXXVI (p. LXIX.) haec Inscriptio fertur quae in plumbeo calamo erat:

SVB · GNESIO · AVG · LIBERTO
PROC · NERONIS · CLAVDI
CAES · AVG ·

An noster idem cum Gnesio Divi Pauli „Rogo te Gnesi compar." ? (Philipp. C. III) = De domo Caesaris erat utergue.

TERENTIVS ♡
NICO ♡ CLARAE
SABINIANAE
CONIVGI.DV
CISSIMAE. POSVIT

Primitus in Ecclesia S. Felicis Aquilejae conspiciebatur; at inde anno MDCCXCIII *in Topporum aedibus erat Campilongi, Cortinovio teste.*

Bertolus (N CCXLIX *)*

Capodaleus (A XLVI *)*

A Turre (p. 395) a quo nec non e schedis suis

Muratorius (p. MCDIX. *n 5)*

M · TERENTIVS
VOLTIETIS · F · SIBI
ET · VXORI · F

In aedibus D.ae Candidae q.m uxoris Joannis Salvinii in loco vulgo Barise prope Opitergium extitisse Fortunovius (CCCVII) asserit tempore suo.

Muratorius (p. MCDVIII. n 9) ex Scoto, et Apostolus Zenus SIBE *pro* SIBI *legere malunt: alter vero eorum* VOL· TIETIS· *scribit pro* VOLTIETIS·

SEX · TERENTIVS · ADIECTVS
ADIECTO · DELICATO · SVO · KARISSIMO
ANNORVM · V · POSVIT

Muratorius (p. MDI. n. 14) hanc producit ex Valvasoni Mss. in loco incerto inventam et a Com. Beretta ad se transmissam; sed Aquilejensem retinere est in primis eo quod Valvasonius urbis illius praecipue antiquitates perquisierit, et quod praeterea Terentiae Familiae pertineat, quae saepius in marmoribus nostris, ipsis plerumque Aquilejensibus memoratur.

Bertoli (n. DCCCLV)

V. Lapides familiae Terentiae

940

OSSA
TERTIAE · CANI

In muro quodam inter Aquilejam et pagum Tertium.
Bertoli (CCXXII)
Producitur etiam in Hebdomadario L'Istria (Anno VII n. 23.24 p. 100)
In loco abraso **CANIAE** probabilius quam **CANIDIAE** legendum est eo quod spatii angustia plura verba non patiatur.

APINIA · TERTIA · MARCI · FILIA
EX · TESTAM · FIERI · IVSSIT
M · APINIVS · FIDE
LIS ////////////////////// FECIT

Fragmentum Julii Carnici fuit editum a Nicolao Grassio (Not. St. della Pr. della Carnia p. 50. seg.) Bertolius quoque illud edidit (p. CCLXXX.) e Liruto (Dissert. de Jul. Carn.) sed incompletum scilicet:

APINIAM FEX
TE //////////////////////
TA //////////////////////
M · APINIVS · FIDE
LIS
LIB · FEC

Muratorius (p. MDIX n. 3.), verbum Bertoliae lectionis in secundo versu deficiens sic adimpleret:

TE stamento.

942

TERTIAE CO
NIVGI ET
PRIMICENI
AE F·AN·XXIV
CRESCENTIO
PATER

B· M

In domo Maschettiniana (N. XXXVI - a)

CONI
TERTVLLA
IT · ET
RVFO·PATRI
RTIAE·MATRI
IB·EPHEBO
SCIVAE·L
ITATAE·DELLO
BO·DELICATO
ID·I·AN·XIIX

In fundamentis quibusdam domus in Gradensi insula
Cortinovius (A CCXXIX)

1706 944

SEDITNV IVS CIL

C.L.TERTVLLAE M. F

TVSCILLIAE ...

Ad Fornaces D ab Opitergio passibus in domo rurali

Albertius et Muratorius ommittunt.

Hec ex Codice Colletii (in Ms. Corrario Venetanum)

D · M ·
AEL · TER · TVL
LINAE · F · PI · E
DE · F · AN · XII
M · VIII · C · VR
SV · LVS · ET
AEL · TE · LES
PHO · RIS
P · B · M · POS

Venetiis in Musaeo Nanio erat ait Donatus affirmat (Supp. ad Mur. Thes. P. II. pag. CCCLVI. n. 3)

Ea quae supra de Grimano Musaeo diximus et ad Nanium referas (Vide Praefationem hujus operis)

Paperius (Osservazioni sopra alcuni monumenti del Museo Nani Sez. IV. p. 17.)

Legenda Inscriptio = Diis Manibus Aeliae Tertullianae Filiae Piae defunctae annorum XII Mens. VIII. Cajus Ursulus et Aelia Telesphoris parentes benemeriti posuerunt =

THALAS
CONIVG
BENEMER
TIS · SEMPRO
NVS · SPEC · C
MERITA · CO

Flumicelli in Furionis domo transcripta a Fortinovio (ACCV) fuit anno MDCCXC

1

MONIME
VEDIAE
THEODOTES
VEDI·LVCILL
IN·FR·P·XX
IN·AG·P·Ⱡ

In pavimento insertus Ecclesiae Belineae.

Bertolus (A CCXIV)

Muratorius eam bis producens (p. MCDLXXXIII. n. 6 et MDCCXIII n. 12), semper pro Ⱡ in ultima linea L scribit.

An illud Ⱡ pro C centum indicat?

Capodaleus (A. LXXXVI.)

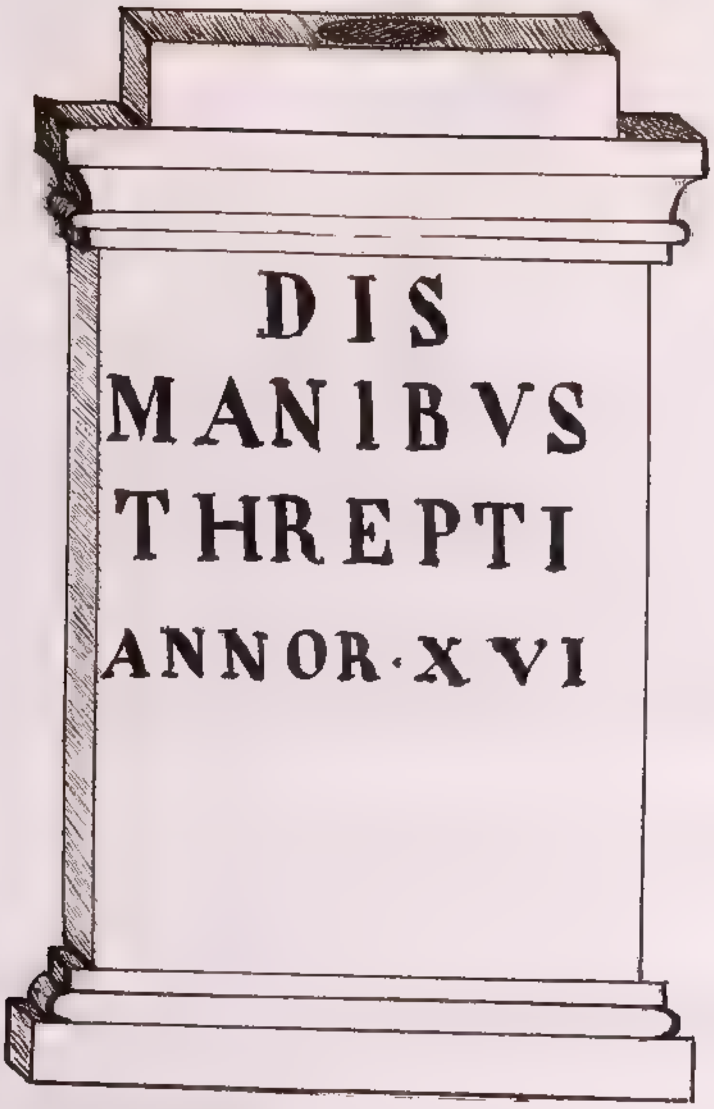

Aquilejae reperta in fundamentis Ecclesiae Belineae anno MDCCLXXX, sed tribus supra decem annis post in domum translata fuit quam Menon vocant, et in pavimento porticus ibi deposita.

Cortinovius (N XCVIII)

Muschettinius (N CXLIII)

TIBVLLA · C · SEMPRONI · F · MANI · L · NEPTIS INFERNO PLOTONI TRI
CORPORI OXORI CHARAE PROSERPINAE TRICIPITIQ · CERBERO, MVNVS
MECVM FERENS DAMNATAM DEDO ANIMAM ΔΙΙΔΑΟΜQ · HOC ME CON
DO MONIMENTO NE OBRVTIS DOMVS LAPSV FILIIS SEX QVOS L
SCIPIO PATRIIS CAMERTIBVS A · SALO ET LYBIA INCOLVMES RESTI
TVERAT IN DESOLATA ORBITATE SVPERSIM · MISERA VIX · ANN · XXXX
MENS · I · DIES VI · HOR · SCIT · NEMO IN FRON · P · XX · IN AGR · P · XXXIX

E Wolphango Latio (Comm. Reip. Rom. Lib XI Cap. II) qui Goritiae extare vult. – Errorem sapit

In Codice inedito Rambertii Tergestinae urbi tribuitur.

Bertoly (N CLXXXVIII).

950

SEX · TITINIVS
SEX ////// I · NESTOR
IN · FR · P · XX
INTR · P · XX

Reperta fuit apud viam - Villastorta - et apud Marchionem Alexandrum de Fabiis-Isnardis Portus Romatini collocata
Zambalerius (Mon. St. di Com. p. 257.)

951

LOC
M·TITI
LAETI
IN·FR·P·XX
IN·AGR·P·XXX

Aquilejae effossus. Bertolo teste.
Bertolus (A. CCVI.) = Ad illius collectionem pertinebat
Ex Bertolo Muratorius (p. MDCCLIV. n 9)

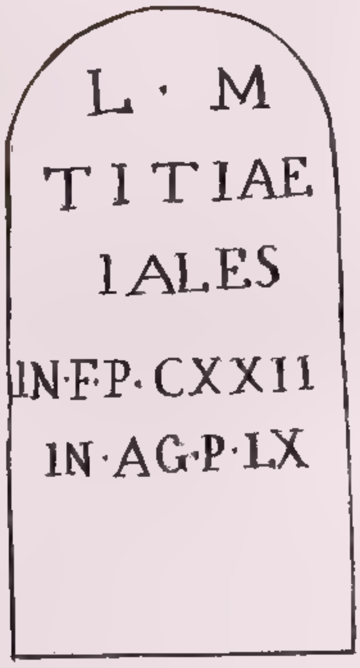

Epigraphis Ecclesiae Marcellianae.

Bertolus (N. DCCCXXI)

Cortinovius (N VII)

Muschettinius (N XXIX)

Asquinius P. Basilius (Rag. del Terr. di Monf. pag. 132)

[illegible]

[illegible]

III

XIX [illegible]

C·TITIVS·TERENTI
ANVS·VIV:POS
SIBI

Epigraphis in sarcophago caseo nunc ad usum aquarii in impluvio domus Zambaldiorum in pago = Russolo = prope Portum Romatinum Zambaldius (M. Stor. di Con. pag. 213)

[illegible]

[illegible]

TI · TITIVS
L · F · VOT
VETERANVS
LEG · VIII · AVG
STIPENDIORVM
XXV · MENSOR
FRVMENTI · V · F · SIBI
ET · TITIAE · FVSCAE · L
CONCVBINAE
VITALIAE
ING///NVAE I
VENERIAE
DELICATAE

ET · LIB · LIBQ · SVIS
ET · EORV · NATIS
NASCENTIBVS
L · M · IN · FR · P · XVI

Q · TITIVS
L · F · VOT
VETERANVS
LEG · VIII · AVG
IMAGINI · F · I
STIPENDIORVM
XXV · T · F · I · SIBI
PLACILIAE · T · L · SEVE
CONIVGI ET
Q · TITIO · Q · F · SEVERO
VENVSTAE

ET · LIB · LIB · SVIS
ET · EORV · NATIS
NASCENTIBVS
IN · AGR · P · XXXII

E Lapidario Muschettinii
Muschettinius (A. LXIII a – LXIII b)
Schedae nostrae (A. LXXX – LXXXI) quarum lectionem, quae a Muschettiniana aliquantulum distat, excepimus

42.

955

L · TITIVS · L
LIB · GRAPTVS
ET · BARBIA · PAVLIN
V · F · SIBI · ET · PRIMITIVO
DELICATO · ANN · VII
ET GRAPHICE · ET
DAPHNO · FILIIS
L · M · IN · F · P XVI
IN · AGR · P XX
L B · ET · LI
H · M H · N · S

In fronte turris horariae pagi - S.ti Pauli = prope Montemfalconem.
Bertolus (N.° CCLXXIV)
Cortinovius (N.° CLXXXIII)
Maschettinius (N.° III)
P. Basilius Asquinius (Rag. del Ter. di Monf. p. 135)
Jos. Berinius (Indagini sullo stato del Timavo p. 18 in Nota)
Et denique ex Berinii Hebdomadarium = l'Istria (anno VI n 39 pag. 170)
Gens Titia in Plebejarum numero recensebatur, eo quod multi ex ea, Tribunitia potestate functi sunt.

6.

931 916

T, TITIVS, T, F
MVTTO
FIERI, IVSSIT

Anno **MDCCXLI** Aquilejae effossa in viridario Patriarchali; et in Ber-
tolia collectione deposita.

Bertinovius (N CCXCI)

Bertolius (N DCCLXVIII)

Calogeriana Collectio (T. IV pag. 376)

Cunctorum loco commata habet.

957

137

CH
ALEX
MIL·A·XXVII
M·TITIVS
HONORATVS·HER
III APOL
B·M·P

Apud Fabrettum Raphaelem (De Colonia Trajana pag. 114) Patavii, ex Aquileja advecta, ex Monumentis Patavinis Sertorii Ursati (p. 57. pag. DLXX n 8)
Cortinovius (N. CCCCXL.)

933

958

M · TITIO · M · F.
CL · TI · BARBIO
TITIANO
DECVRIONI
EMONAE
> LEG · II · ADIVTRIC
ITEM · LEG · X · FRETENS
HASTATO · IN · COH · I
LEG · II · TRAIAN
EX · CORNICVLAR
PR · PR
LARTIA · VERA · FILIO
PIISSIMO · L · D · D · D

In Musaeo Vindobonensi Caesareo visitur ex urbe Neuporti translata. Falso Gruterus (CCCCLXXIV. n. 1) Carnicae provinciae tribuit. Item Muratorius (N MXIX n 4) e Valvasonio: „Lubianae in Coemeterio.“ In Bertolo semel (N CLXVII) corrupta, iterumque (DCCXLIX) emendata producitur.

Hebdomadarium „l'Istria“ (Anno II. p. 236)

Arneth. (Beschreibung der zum k. k. Münz und Antik. Cabinette n 20).
Cf. Linhart. (Krain I. 308) et Kandlerum (Cav nzo); nec non Arneth eundem (Reisebemerkungen D. Sch. Academ. d. W. I Archeol. Analect. Sitz B. VI

Schoenleben (Carniol T. I. p. 215) refert poene similam Bertolio exemplo, dissimilemque tantummodo linearum dispositione.

Prima vero Bertoli lectio haec fuit:

M·TITIO·M·F·CL·TI·BARBIO·TITIANO·DECVRIONI
AEMONAE·>·LEG·II·AIVTRIC·ITEM
LEG·X·FRETENS·HASTATO·IN·COH·I LEG
II TRAIAN·EX·CORNICVLAR·PR·PR·
LARCIA·VERA·FILIO·PIISSIMO·L·D·D·D

Larcium Carum quemdam videas in lapide Bertolii N. CCCCXXXV.

Plutarchus in Vita Pompej Legionem Decimam, quae cum Caesare erat, dicit (ut rumor erat plurimus) bellicosissimam.

Nomina Titii, Tatiani, Barbii et Larciae dubium in Cortinovi=um inducunt an forte SS.ti Martyres Aquilejenses Tatianus, Largus et Smaragdus ex eadem familia, vel saltem consanguinitatis vinculo quodam cum illis fuerint conjuncti.

C·TITVRNIO
C·L·GRATO
PATRONO
C·TITVRNIVS·C·L
FLORVS
FIERI·IVSSIT

In Insula - S. Angelo di Contorta - prope Venetias anno MDCCCXLIX exhumata fuit.
Cicogna - (Delle Iscrizioni Veneziane pag. 457)
Hebdomadarium = 1 Tetna = (anno V. n. 51. p. 330)
Eidem C. Titurnio forte dicatum fuit monumentum cujus Inscriptionem in Numero nostro 960 jam retulimus

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

60

135

960

C·TITVRNIO·C·L·
SENECIONI
IVCVNDVS·L·V·F·ET·SIBI
T·PYLLIDI· CONLIBER
RESTITVTO·F·ANN·III
CRESCENTI CONLIB
QVADRATO·COLIB
LIB·LIB·Q
L·M·IN·FR·P·XXS
IN·AGR·P·XXXII

Aquilejae in aedibus Paduanis
Muschettinius (tav. CXXXIV)
Cortinovius (A. III)

597

736

961

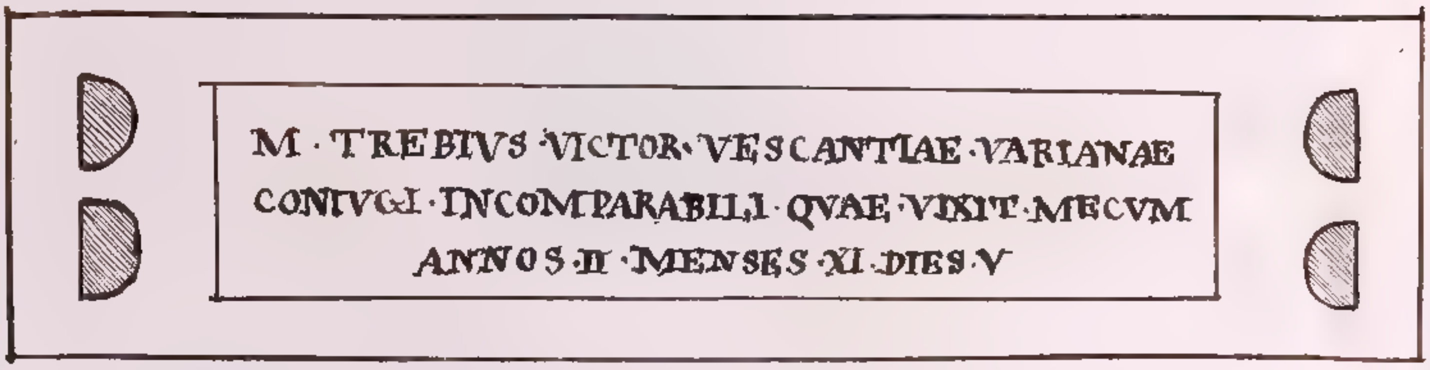

Sarcophagus in domo trans Belineam prope Belvedere - ex quo nullum gentilitatis indicium eruitur.

Bertolius (A CCLIII) et Muratorius e Com. Beretta Utinensi (MCDXI n. 1) situm aiunt in agro Aquilejensi in villa Flumicelli.

962

L·TREBLANO · L·L
ACASTO
GRATA · PLOTIA · CN · L
PATRI·V·F
L·IN·F·P·XX·IN·AGR·P·XX

In angulo Ecclesiae Gonardii.

Cortinovius (N CLXII)

HEREN
TROPHIMI
NOMINE SVO
ET

Fragmentum in domo Zaminia
Cortinovius (A. XLVII)
Muschettinius (A. CXLII)
In Furlanetti opere (Le Ant. Lapidi Patav. n. DCCV) La-
tentium adducitur Musaei Obiciani Cataii verbo.

HERENNA

[illegible]

[illegible]

[illegible]

5 89

4 31

964

L·MVSSIVS
TROPHIMVS
CALLITYCHE·LIB
ET·CONIVGI·SVAE
OPTIMAE·ET·MERITIS
SVIS CARISSIMAE
CVM·QVA·VIXIT·ANNIS
XXXXII·TVLIT
ANNOS·LII
ET·SIBI

In Grimanorum Musaeo Venetiarum, sed antiquitus Aquilejae ef-
fossa.
Bertolus (No CCCXXVI)
Fabrettus (pag. 325 - lit. K.)

5?? 965
140

D M
TROSIA

In Bertolinorum domo - Utini.

Bertoli (N DCXLIX)

In monumento foeminae caput et duo delphini visuntur anaglyptice sculpti.

Vide ad N 346 Trosiam quamdam.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

941 966

C · TROSIVS · Ɔ · L
AZBESTVS
TROSIAE · Ɔ · L
NIMPHI · CONIVG
L · M · IN · F · P · XVII · IN
AGR · P · XXXII

Lapis anno MDCCCXXXVIII detectus in Belvedere Zandonatus (Ms. N.° 196)

600

9 4·2

967

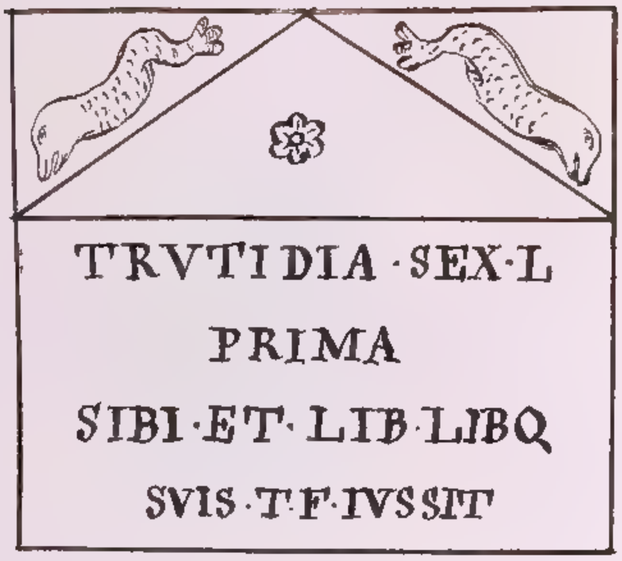

Concordiensis Inscriptio.

Bertolus (N CCLXVII)

Zambaldius (Mon. Stor. di Conc. p. 34)

Habent etiam A Turre (p. 400) quamvis mendosam; et Muratorius (p. MDCCLVI. n. 2), sed uterque marmoris formam et delphinorum figuras omisit

Apostol. Zenus – Lettere (Al Sr. Ab. Fontanini - a Roma - T. I. p. 6)

968

LOC
CN · TVLLI
CN · L · LEPIDI
P · Q · XVI

In Ceriniani pago
Aequinius —

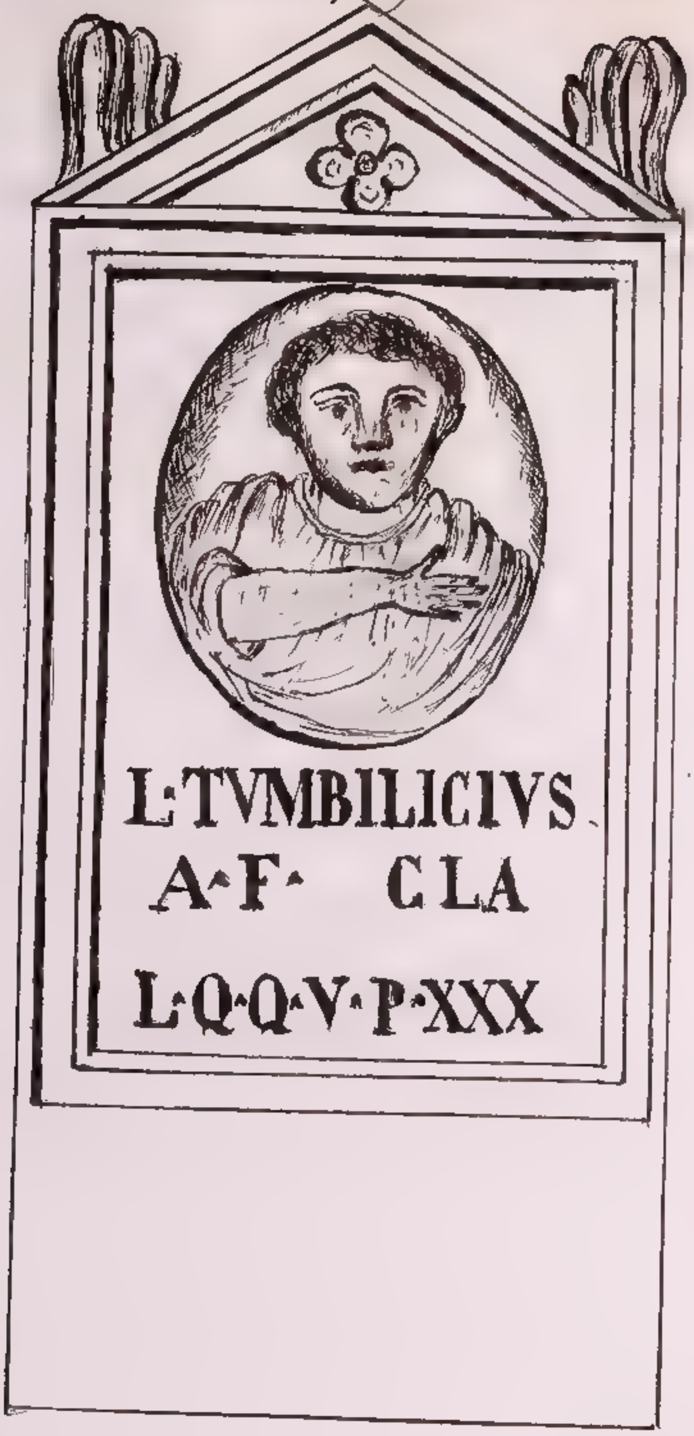

Si Cortinovio et A Turre fides esset adhibenda in Tricesimi pago inveniretur. Iuxta Zambaldium, et verisimilius, Concordiae repertum fuit, nosquemetipsi in Romatino portu (aut si mavis Portusgruarii) extare conspeximus. (Kal. Nov. MDCCCLVII)

Cortinovius (N CLXXV)
A Turre (pag 341)
Zambaldius (Monum. Stor. di Concord.),
Tum a Turre (loc. cit.) tum Bertolus (N CCXCII) marmoris formam et hominis thoreuma designare neglexerunt.

C. TVRPILI

Nomen hoc in limine majoris portae Aquilejae visitur, ubi talibus fere characteribus expressum.

Bertolus (N CCCLXXXII)

Capodaleus (N LIII.)

Belloni Codex.

L M

L · TVRPILI

ABASCANTI

IN · FR · P · XVI

IN · AGR · P · XV

In domo – ad Mansiones – vulgo Musone prope Aquilejam positam indicat Bertolius (N. CXCIV)

Muratorius (p. MDCCLVII . n. 5)

Hanc ipsam in Obiciorum Musaeum Catajo translatam in presens comperimus ex Furlanetto. (Le Antiche Lapidi Patavine n.° DXXXIII)

Ultimus autem numerus quem hic scribit XV, in XX a Bertolo fuerat mutatus

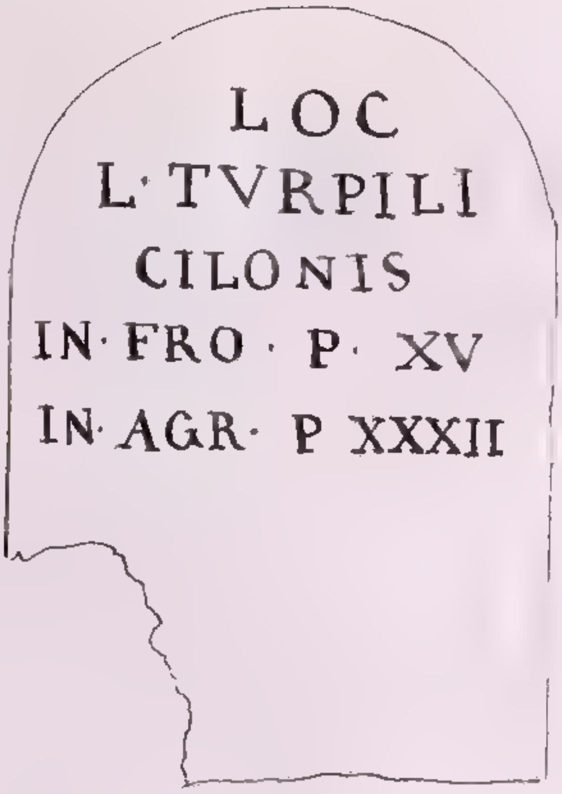

Cippus Cerviniani inventus anno MDCCIIC *et in domo Brixianorum depositus.*

Cortinovius (n CCCXLVIII*)*

[illegible]

DIS · MAN
TVTILIAE MEDAME CONIVG
ALEXANDRIN

In Atrio Ecclesiae S. Euphemiae Insulae Gradensis.

Cortinovius (N CCXXXVII)

Fragmentum hujus tantummodo perlegi potest: reliquae enim literae ita sepultae sunt ut colligi neutiquam valeant.

Cfr. Num. 449.

974

D · D · O
· SAC ·
M · VLP
SERVATVS
ET · PECCI
PRIMITIVA
EX · VISV
PRO · SE · ET · SVIS
OMNIBVS
POSVERVNT

In Castro S. Viti Carintiae.
Gruterus (p. II. n 4)
Bertoley (N CCL)
Nicolaus Grassius (Notiz. Stor. della Provinc. della Carnia p. 217)

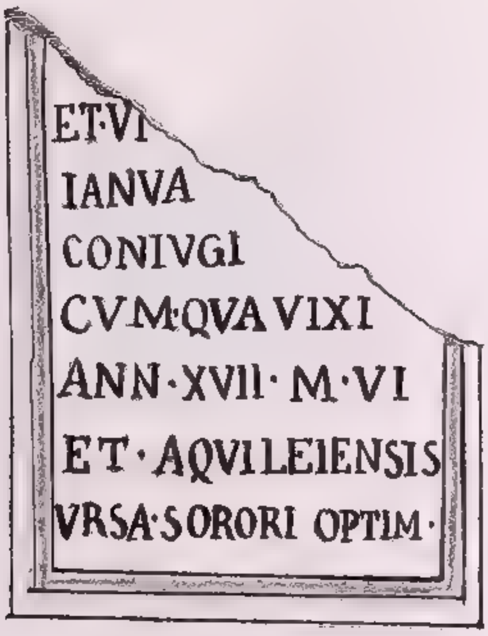

In Topporum domo : Butrii.
Cortinovius (A CCLIX)

976

AQVILEIENS
VRSVLAE
C·L·METTIVS
EVARISTVS
GENER

Inventa ad - Marignone -
In Musaeo Vincentii Zandonati Aquilejae (
Hebdomadarium - (Istria) anno VII n. 23 - 24 - pag.
97.)

573

152

971

D M
M · VTI · SABINI
IVVENIS
INNOCENTISSIMI
QVI · VIXIT
ANNIS · XX
CLIENTENTES · EIVS

Ex Bertolia Collectione (N. CXXVIII.)
Ex Bertolo porro Muratorius (p. MDXIII. n. 2.)
Artificis procul dubio inscitia CLIENTENTES pro CLIENTES legitur, ut et Bertolus in Adnotationibus suis animadvertit

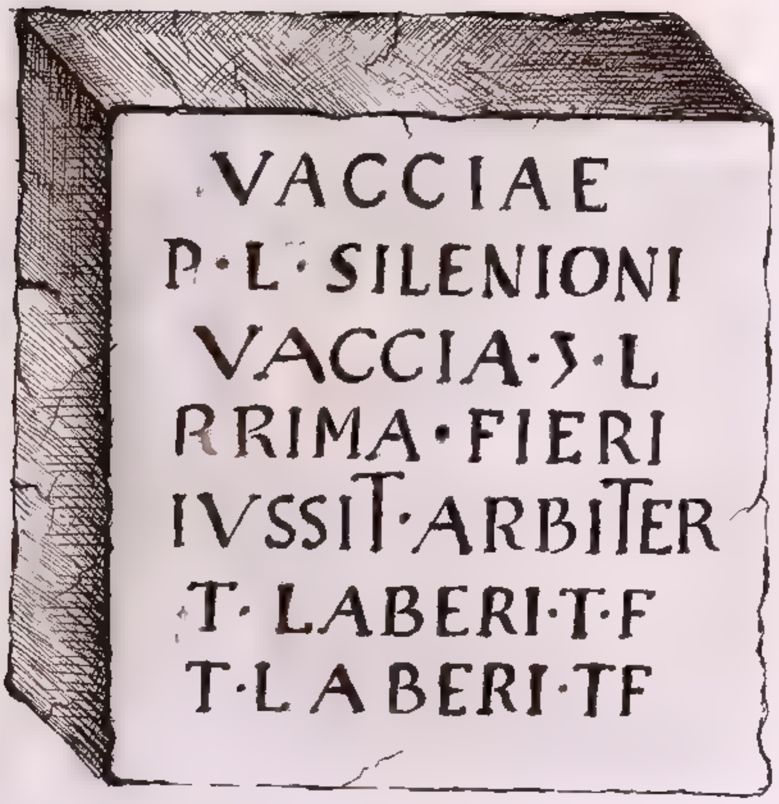

Belineae inventa anno MDCCCVI
Muschettinus (N. LXXXI)
Zuuolus (N. VIII)

2

454 979

VALEAS

E Benedicto Rambertio (p. 117) ex Bertolo (N. CCXVIII) fragmentum hoc in Cathedrali Aquilejensi, apud Altare S. Erasmi extare novimus

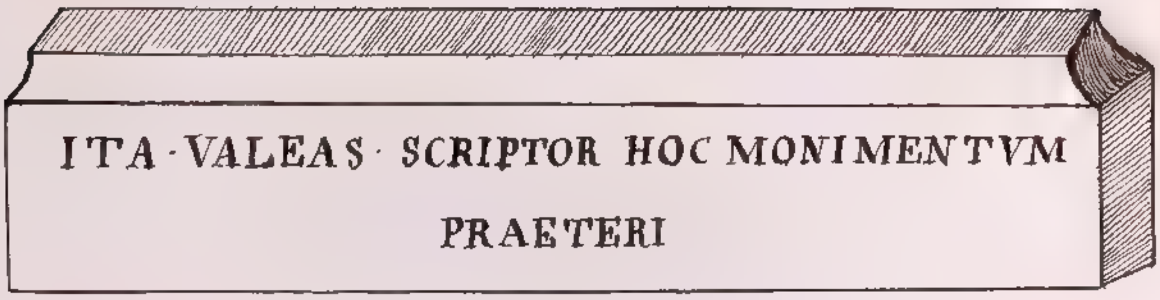

In magno lapide excisa ad S. Egidii pagum prope Aquilejam, apud Com. Strassoldo. – Monumenti forma ex Asquinio

Bertolus (N. CCXVII.)

Ex Mo Muratorius (p. MDCCLXXII n. 2.)

T ❧ VALENTINVS
T · LIB · FIRMVS ❧ ET ❧
VALENTINA · PRISCI
LIB ❧ SVCELA ❧ V · F · ❧
SIBI ❧ ET · FIRMINO
PRISCI ❧ SER ❧ FIL ❧
AN ❧ XVII

Bertolus (N. DCCCIX)

Iuxta Muratorium (p. MDCIV. n7) e monumentis literariis Forojuliensis provinciae fuit extracta.

1351   982

957

D · M
L·VAL·EVTICHI
ANO · PATER · IN
FELICISSIMVS
QVI · VIX · ANN
ꟼ V·M·II·D·VIII·FILIO Ɑ
DVLCISSIMO · ET
INFELICISSIMIS · INFANTI
BVS·FL·ILARIONI·ET·REVOCATE·FRA
TRIBVS·QVI·VIXERVNT·PVELLA·AN
P·M·VIII·PVE·AN·P·M·IIII·QVI·IN·SENV
MARE·PERIERE·QVINT·MAXIMVS·PATER·POS·

Venetiis in Musaeo Nanio
V. Praefationem operis
Diar. Lett. Saggio Critico della cor. Lett. Stran (T. II. P. IV)
Maffejus (Inscrip. Ver. 372. n 1.)
Paspenius (Osservaz. sopra alcuni Monum. del Museo Nani Lett. III. p. XIII.)
Donatus (Sup. ad N. Thes. Th. Pom. II pag 361. n 8 e P. 377. n 13) semel ~~iterumque fra~~ referens in altero exemplo scribit tantum (p. 377. n. 13

D . M
L·VAL·EVTICHI
ANO·PATER·IN
FELICISSIMVS
QVI·VIXIT·ANN
V·M·II·D·VIII·FILIO
DVLCISSIMO ET
///——————

°/bi nota = Apud Pass. Obser. cit. Sect. IV. p. 50. Primo vero exemplari nota subjicitur = Apud Maffejum dimidiata, apud Pass. (Obser. cit. Sect. III p. XIII.) In lapide navicula in mari aquis referta, ubi puer et Puella fratres sese invicem complectentes qui undis submersi perierunt. Ad dex. D. ad sinistr. q orientali more Diti Patri legit Passer.

VALERIA·L·LIB·EVTIYCHIA
V·F SIB·ET·L·VALERIO TIRONI PATRON
MILIT·ANN·XXX·ET·C·VALERIO PRISCO CONIVG
SVO·MILIT·ANN·XXVII HERMETI LIBERT SVO
LIB·LIBQ POSTERQ EORVM

In Puteoli pago prope Utinum (Pozzuolo)
Bertolus (p. CLX)
Muratorius ex illo (p. DCCCLXI n. 1)
Gruterus (p. DLXVI n. 7.) ex Apiano et Lazio minus emendatam lectionem protulit, addendus Clo
Udinum Goritiae =
Kandlerus (Iscriz. Rom. dell'Istria et 496)

Hebdomadarium = l'Istria (anno I. n. 27. pag. 102.

Cortinovius illam cum originali marmore comparavit anno MDCCLXXXVII, quapropter nos accuratissimi collectoris hujus lectionem accipere non dubitavimus.

In Codice Inscriptionum Canonici = Utini in Forojulio extra portam Glemonae =

Aquinius animadvertit, primam ultimamque lineam grandioribus caractheribus constare; quibusdamque mendis Bertolium exemplum affici, a nobis jam antea juxta Cortinovii lectionem emendatis.

In Codice Felicis Feliciani in Bibliot. Capit. Veronensis te hac scriptum est = In territorio Forojulii in villa Lavariani = Olim forte Puteolum transvecta fuit.

In pago Bogliuno vel Finale Histriae ara extat in qua de eadem C. Valerio Prisco mentio est. = V. Numerum

D M
VALERIAE
MESSILES
QVAE · V · A · XXX · D · LVI
IVLIVS
GORGONIVS
Q · V · MEC · A · VIII
D · LVI · CONIVGI
CASTISSIMAE

Aquileja in domum a Zurgijs Utinum translatum.
A Turre (p. 399)
In Capodaleo (A. CXXXIII) dissimilis aliquantulum
Bertolus (A. CXXXI)
Muratorius (p. MCDXIII n 7) e Beretta

950

985

L — S
Q · VALERI
ANTHI · ET
SEPPIAE
THISBES
SEPPIAE
CHRISASPIDI
IN · FR · P · XV
IN · AGR · P · XXX

In villa Varmi in Ecclesia.
Bertolus (A CCXXI) ex quo
Muratorius (p. MDCCLX. n 12)
Codex Rambertii (CCXIV)

[illegible]

L· M
L· VALERI
SECVNDI
IN· F· P· XXX

E domo Colombara juxta Aquilejam
Bertolus (N. CXCI)
E Com. Beretta Muratorius. (p. MDCCLX. n. 7)
Cortinovius pro L·M legit D·M·

772

987

D. M
C. VALERIO
CLEMENTI
C. IVLIVS
FELIX . ET
FLAVIA FORTVNATA
HEREDES

Althino Venetias transportatas in aedes = Minotto
Muratorius (p. MDV. n 12) ex Fontaninio †

131

C. VALERIO PLACIDO
MIL. LEG. X.
IVLIA CELERIA C. F. PL. A[a]
MATER FECIT
IN. FRON. P. XI
M VAL. PASTOR.

A Smetio (p. 65. n 3) et Grutero (p. DLXV. n. 7.) producitur extremo versu carens, et diversa dispositione linearum; uterque vero e Gabriele Simeono florentino accepit. Foro Julii in Provincia ab illis existens aperitur sed Dalmatinam procul dubio Furlanettus reputat (Ant. Lap. Patav. n CC) et antiquitus in Austriae Civitatem translatam Ad praesens in Patavino Musaeo visitur —

L · VALERIO
CHRESIMO
ANN. V
VALERIA

Urna cineraria stylobatis forma e Masdettinio (ad N. LXXIII et CXL) In quorum secundo loco, ille scribit

I. VALERIO

CHRESIMO (sic)

Antiqua ...

15

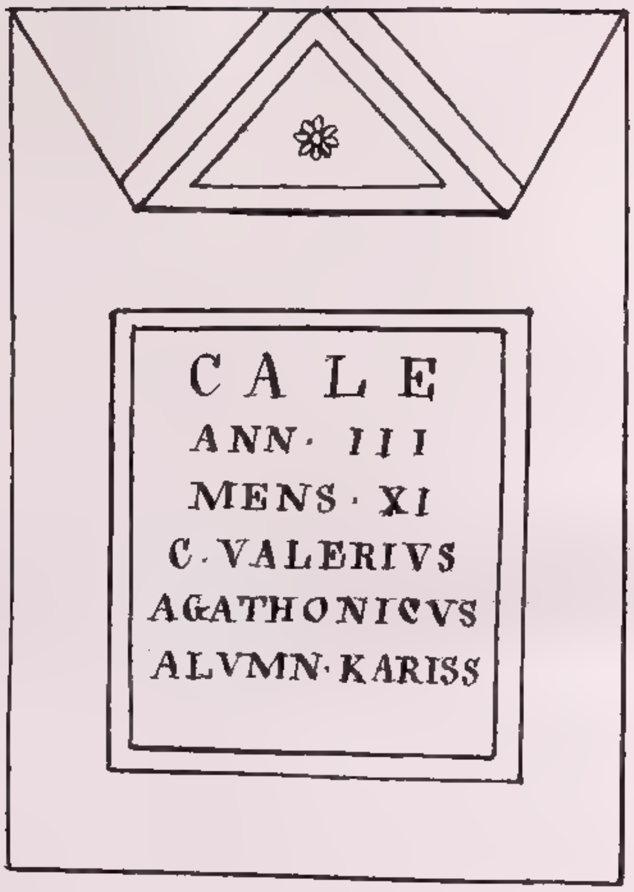

Ad Sancti Danielis oppidum, in aedibus Fabriciis, quo
Aquileja deportata fuit
Anno MDCCXC in Concinorum domo Ar conspiciebatur
Cortinovius (N CCLXXXIX)
Bertolus (N DCCXLIII)
Muratorius ex Mo (MCDXLVII n 2)
In Calogeriano opere (Nuova Raccolta Tomo IV p. 375)

LVCIVS·VALERIVS·CRESCENTES

Venetiis in operculo urnae
Muratorius ex Bocchio (pag. MDCCLX. n. 3)
Cfr. Praefationem

947

992

L·VALERIVS·L·F
ANIENSIS·VERC
MILES·LEG·XX
ANNORVM·XXX
AERA·IX·HIC·SITVS

Epitaphium hoc a Pigafetta Aquilejae transcriptum fuit.
Capòvaleus (N CLI)
Bertolius (N CLXXV)
Gruterus (MCX. n 6.) ex Pigafetta adnotans: Admotis scalis.

968

993

M·VALERIVS
M·F·ANI
SATVRNINVS
FOROIVLI
MIL·LEG·VIIII
HISPANAE
7 ANTONI
KARI
MILIT·AN·XVIII
VIX·AN·XXXIIX
T·P·I

Forojulii nomen quod in hac visitur Bertolum suadet ad illam provinciae nostrae tribuendam = Sed Aniensis tribus secundi versus, nobis credibilius indicat illam ad Galliam Narbonensem atque ad urbem quam hodie = Frejus = appellant, pertinere — In dubio vero, offerre non omnittimus —

Fabrettius (p. 705. Coll. I. n CCLIII.)

Bertolius (DCCLIV.)

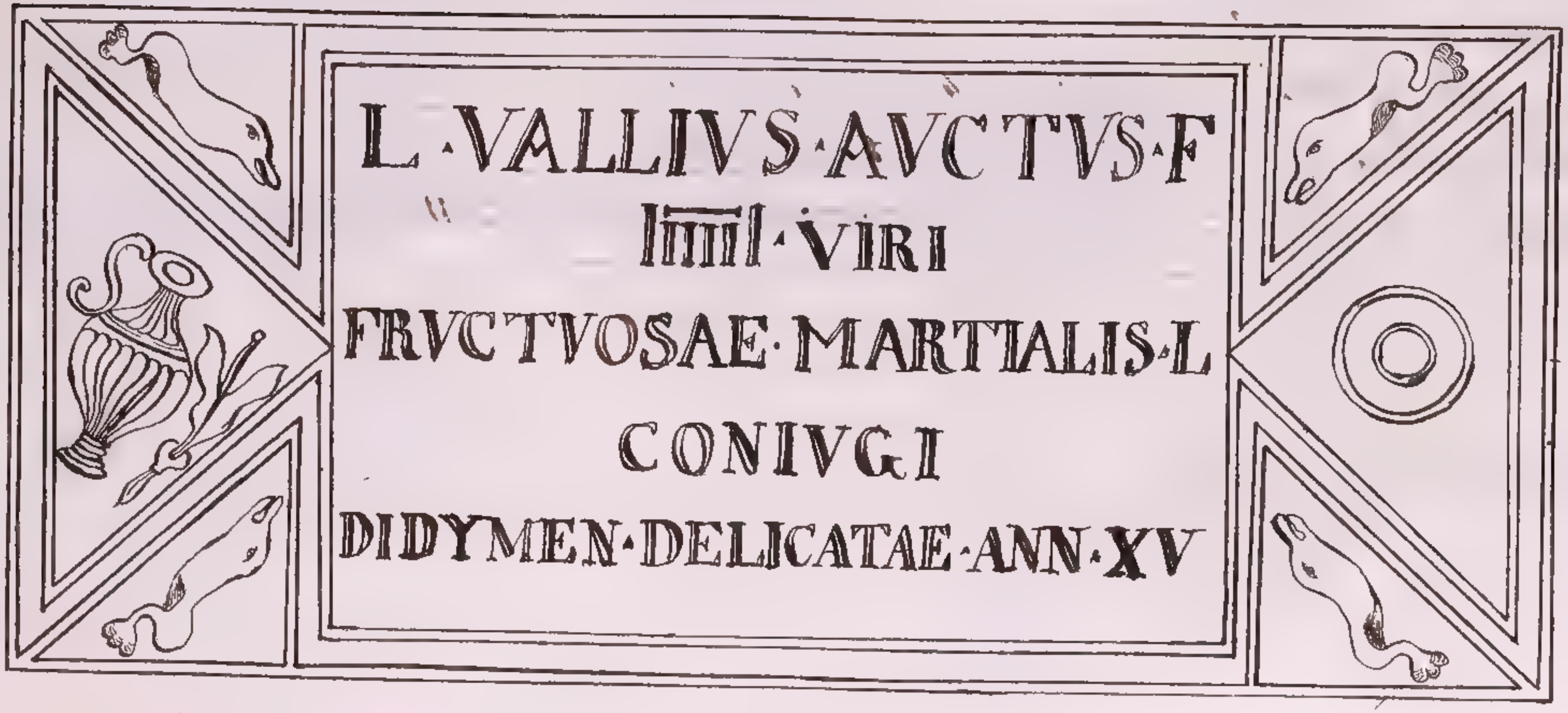

Sarcophagus affabre elaboratus in Goattorum domo Aquilejae diu servatus, super quem fovea insculpta cadaveri condendo destinata. In Vianellorum domo deinde extitit asserente tum D.r Steph. Siauvico

Com. Madrisius (Apologia)

Bertolus (N CVIII), qui ad Muratorium etiam transmisit, (Mur. p. DCCLIII. n 8) in ultima linea DELICIAE

scribit, sed DELICATAE procul dubio legendum.

Notandum quod sarcophagus D.M. caret, et quod Lucius iste Vallius non sexvir sed filius est sexviri, quod insolens in lapidibus videre est.

Dindymus puer Martialis (V. Ep. VII lib. III Epigr. 42. lib X)

Ad Auctum quoque Martialis (lib IX Ep 81. et Ep. 21 lib. IX)

Vide Marcum Armonium Auctum in Inscriptione Bertolia N LXIII et nostra 436

995

D · M
VALLONCINIANVS
VIXIT · ANNOS · XLV
MILITAVIT · OPTIO · LEG
XI CLAV · ANN · XV · CENTVRIO
ORDIN · ANN · VI · NATVS · IN · MENSI
INTER · CASTELL · ABRITANO

In agro quem = Colombara = vocant, ibique in muro inserta novissime erectae domus anno MDCCCLII a Dominico Stabile Zendonatus (M. N. 4)

996

D. M.
HIC. SITVS EST
VAL. TVRNIVS

In Ms. Zandonati Aquilejensi (Fasc. II. p. 38. n. 3)

[illegible]
[illegible]
[illegible]

772

997

VARETINO
PRIVATO
ANN · XXIIII
CLODIA
MOSCHILIS
PIENTISSIM·

Longa ped. III, lata I cum tribus pollic., et in agro Muro forat. reper-
ta in Muschettinianis schedis describitur (n. XIII)

L·VARIVS·L·L
MYRO
AVGVSTALIS
SIBI · ET
ACILIAE · PRIMIGENAE
MATRI
L · VARIO·EPHEBO
LIB · LIBQ
V · F

Concordiae.

Bertolus (A. DCXXXIV.) e schedis Valvasonii; atque ex Bertolo Muratorius semel iterumque (p. MMXXV. n. 7 et DCCLIV. n. 3) Zambaldius (Monum. stor. di Conc. p. 30)

C. VARIO C. L
TROSIMO
IIIIII VIRO PATRONO
TYCHIVS LIB VI VIR
LOCVM REQVIETIO^S
CORPORIS. SVI. V. F. S
T. VARIAE GRECAE
CONJVGI KARISSIMAE
VARIAE SVCCESSAE FILIAE
[illegible] ET. TYCHIO. C
[illegible]
L [illegible]

Inscriptio haec inventa fuit in parte postica petrae quae nunc basis est quatuor columnarum quae arcam S. Marci Papae sustinent prope Capellam S. Petri Aquilejae
Zandonatus (Ms. Fasc. III pag. 55. N. 55.)
Iuxta alios pro TROSIMO, TIOSIMO et pro TYCHIO TYCIO

A · VECTIARIO
MARTIALI · A
MICO · OPTIM
L · LEPIDVS · DIA
DVMENVS · STA
TIANVS

Codex Canonicus eam locatam olim fuisse tradit in Abatia Beli neensi.

A Turre (pag. 399) "in cujus tamen exemplo tantum L · EL PIDIVS pro L · LEPIDVS animadvertendum, et id quoque procul dubio errore typographi"

Muratorius (p. MDIX n. 2) hanc offert e Mss. Pharnesii acceptam sed dissimili lectione expositam et distributam:

A · VESTIARIO MARTIALI
AMICO OPTIM · L · EPIDIVS
DIADVMENVS · STATIANVS

et addit: „ Philippus a Turre Episcopus Hadriensis tantummodo habet:

A · VECTARIO MARTIALI
L · ELPIDIVS DIADVMENVS · STATIANVS . – "

Quorum assertio quam erronea sit comparatione facta luculenter potest probari.

Bertolis (N. CCCLXXII)

VECTARIVS a gente VECTIA quae eadem est cum VETTIA a qua A VECTIARII et VETTIDII et VETTIDIANI. (Cortin.)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

P · VEIDIVS · C · F
BIRRO
PONTIA · SEX · F · TERTI
VXOR
VEIDIA · P · F · MAXIMA

In marmore excisa quod apud S. Dominici fratres in S. Danie-
lis oppido conspectum fuimus ex A Tune (p. 400)
Muratorius protulit ex illo (p. MDCCLXII. n. 5.)
Bertolus (A. CCCLXXIII.)
E Zandonato ampliatam parum et dissimilem Inscriptionem ha-
bemus (Ms. n. 29) idest:

F · VEIDIVS · F
BIRRO
PONTIA · SEXT · TERTI
VXOR
C · VEIDIVS · P · F
VEIDIA · P · F · MAXVM

Ex eodem comperimus hanc transvectam fuisse in fabrica pala-
tio propinqua Com. Coloretorum in = Belvedere =
BIRRO = vestis erat quaedam apud Romanos.
Sanctus Cyprianus (Act.) In agrum Sexti perductus est, et ibi
lacerno birro se expoliavit =

1402

1002

[illegible]

VELIAE.L.F.SABIN
AE.VXORI.Q.LVCRE
TIO.Q.F.CLEMENTI
Q.LVCRETIO.Q.F.SE
VERO.VIVOS.F

Opitergii:
Muratorius ex Bochio (p. MCDXVIII. n. 9)

1453

1003

9175

D · M
Q · VENNONIO
Q · F · SCAPTIA
VALENTI · AL
TINO · MIL · COH
VIIII · PR · 7 · CHA
RITORIANI
MIL · AN · XV · VIX
ANN · XXXIIII · FEC
PLAVTONIVS · EX
ORATVS · MIL · COH
VIIII · PR · 7 · EADEM
ET · CHARISIVS · LIB

Romae in aedibus Mariae Delphini
Gruterus (p. DLXVIII. n. 5) e Boissardo (T. V. 95) et ex Knibbii schedis
Militem cui patria Altinum nostram fuit, nominat inscripto et ideo ei locum dedimus =

979

1004

C · VENONI
V · S · REPERTI · LIB
LOCVPLES
PETRONIA ADAVCTA
V · P · SIBI · ET ·
HISTRO · LIB · LIBERTISQ
LIBERTABVSQ · POSTERISQ
EORVM

In Corneliorum agro (proprietà Corner) inventa, Aquilejae,
Muschettinius (N XLV)

1005

VENVSIVS
ET · ATTIA
SABINA
V·F· SIBI

Anno MDCCIC in Monasterii Musaeo deposita.
Bertolus (N CCLXV)
Cortinovius (N CCCLXV)
Muratorius ex Bertolo acceptam publicavit (p. MDCCLXIII n. 3) sed VENVSTVS pro VENVSIVS posuit.

1006

D M
IVL · VENVSTAE ANNO
XXII · DEDICATVS · VTILIO
IIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIIII

In Ara Flaviae vulgo Campo rosso supra Plantam seu Pontebiam (Pontebba)

Nicolaus Grassius (Noti. Stor. della Prov. della Carnia p. 215) juxta expositam lectionem produxit.

E Liruto qui e Schedis Valvasoni e Maniaco habuerat, Bertolus hanc (A DCXXXI) his verbis DEDICATVS VTILIO carentem profert.

Muratorius (pag MDCCLXIII n 2) ad Bertoli exemplum

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

T·VERATIVS·T·F	GEMINI
T·VERATIVS·T·F	

In pago S. Thomae non longe a S. Danielis oppido positum marmor hoc edidit Rev.^{us} Archiepiscopus Fontaninius (In fin. Comment. S. Columbae) Bertolus (A DCL) Ex Fontaninio quidem accepit et edidit Muratorius (p. MDCCLXIII. n. 6)

1008

T · VERATIVS · T · F · CLA
V · F · SIBI · ET · SVIS
VALERIA · C · F · QVARTA

In villa vulgo Susans Marchionis de Colloredo.
A Turre (p. 341)
Bertolus (N CCXCI) ex illo, et
Fabrettus
Zambaldius (Monum. Stor. di Conc. pag. 41)
V. in Epistola Antonii Francisci Gorii ad Fontaninium (p. 380)
Inscriptionem:

C · VERATIVS
EMONA

C. Veratium quemdam et in Ns nostris 179. et 362.

67 1/—

1009

Belineae marmor inventum et in domo Capitulari ibi insertum testatur Bertolus (N CCLVI)

Zuccolus (N CXVII)

VERGILIA · C · L · AVCTAE

NIO · L · F · PRIMO

PATRI

ELIAE · T · F

VNDE · MATRI

AE · L · F · PROCVLAE

SORORI · VI

VNIVS · L

MAXVMVS · V · F

SVIS · OMNIBVS

E' Capodalco fragmentum (N: CXXXI) quod ille Aquileja, in aedes Nobb. A Gurgiis Utinum transportatum testatur

1011

785

D .... M
LVCRETIAE·VERISSIMAE
L·TITIVS·CARISTIVS·CONI
VIVVS·ET·SIBI

Lapis Aquileja Sacratium (Sagrado) apud Comites
A Turre transvectus.
Bertolus (n°. DCCXCIII)
Muratorius (p. MCCCLXIX n. 10) = Misit olim Ill. Fontaninius

LOCVS
SEPVLTVRAE
GENTILIVM
VETERANORVM
IN · FR · P · XXV
IN · PARTEM
POSTERIOREM

In aedibus Strassoldis Aquilejae.
Ursatus (Mon. Patav. Lib I pag. 45)
Reinesius (Cl. VIII. n. LII)
Capodaleus (N VIII)
Bertolus (N CLXXXIII)
Federicus Altanus (Aquileja Pagana in Opere Monografie friulane N VII pag. 26)
Hebdomadarium L'Istria (Anno VII n. 49 p. 222) ex illo; in utroque tamen quatuor primi tantummodo versus leguntur.

Gentilium veteranorum sepultura – locus idest militum extraneae gentis uti explicavit Bertolus (Loc. cit.)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1694 1013

P...

LAPIDE POSIT SI...

VETVRELIAE T F

TERTIAE

In aedibus olim Alexandri Giozza Opitergii
E Codice Io. Dom. Colletii (in Musaeo Corraro Vene-
tiarum)

1435

1014

ANTESTIA·VETERIS
L·DORIS
ANTESTIA·DORINIS
F·THALLVSA

Venetiis apud Arrigonios
Cfr. Praef.
Muratorius ex Boschio (p. MDCXXXIII n. 3)

VETTIA · SEX · L
SALVIA
SEX · VETTIVS · ASTRAGALVS
SEX · VETTIVS · DAMA
VIVI · FECERVNT
PATRONAE
VETTIA · Ɔ · L · PRIMA
VETTIA · Ɔ · L · SOPHE
VETTIA · Ɔ · L · AVCTA
VETTIA · Ɔ · L · POLIS
LIBERTIS · LIBERTABVS
EORVM
L · M · IN · FRO · P · XXV
IN · AGR · P · XXXII

Belineae reperta et ad doctiss.^mum virum Ioannem Labusium transmissum exemplar.

Schedae nostrae (N XCIV)

In Hebdomadario L'Istria (Anno VII n. 23-24 pag. 101) SALVTA *pro* SALVIA *legitur.*

VETTIAE
L.L.SABIN
AE . ANN.XXAI
POSIT.C
TITVRNIVS
VERVS.M
S

Lapis Aquilejae est ad S. Martini, longo temporis spatio dirutus.

Muratorius semel corruptam Inscript. ex Donio (p. MCDXXIV) et iterum emendatam ex A Turre (p. MCCLXXXV° n. 6).

Capodaleus. (N LXXXVIII)

A Turre (p. 396)

Zuccolus (N CIV)

Bertolus (N CCCXI = DCCXCVIII)

Donius imperfectam produxit. (Cl. XIV pag. 433. n 32)

Cfr. etiam Emmanuel. Ant. Cicogna opus = Delle Inscrizioni Veneziane fasc. 20 p. 457 et 458).

Prima Bertolii lectio (CCCXI) ab alia differt quam ineditis notis suis exhibet (DCCXCVIII) sed primum exemplar retinere est, quod.

cum aliis concordat, Fortinovii tamen emendationibus additis.

Ita cum Fortinovio pro TITVRIVS primae lectionis TITVRNIVS, et pro XXVI, XXAI libentius legimus.

Tametsi in lapide legatur tantummodo juxta Fortinovii exemplar:

V · L. [illegible]
L · L [illegible] BIN
AE · ANN · XXAI
POSIT · C
TITVR[illegible] · NIV
VERVS · M ·
S

et juxta Muschettinium: (N. CIV)

VI[illegible]VE
L · L · S [illegible] DIN
AE · AN · XXVI
POSIT · C ·
T · TVRNIVS
VERVS M ·

Aliud exemplum Lucolius praebet (N. CII - CXLIII) quod magis a supra allatis differt, sed quod ad hanc ipsam inscriptionem pertinet;

LVCILIAI
POLITICE
TVIRTLVS
HOMERVS

371

1017

D M
L · VETTIO : SYNTROPHO
RELIGIOSO
A · MATRE MAGNA
CAPILLATO
VETTIA · AMOR ·
DE · SVO · FECIT
POSTERISQ · EORVM

Sequimur lectionem Hebdomadarii L'Istria (Ann. V. n 29 p. 204) ex quo hanc ab Aquilejae Monasterio Virginum provenire novimus. Idem Hebdomadarium nos admonet sigillum aeneum quoddam exiguum in Caesareo Musaeo Vindobonensi conspici eodem nomine:

VETTIAE
AMORIS

Schedae Muschettinianae proferunt (A CXXV) sed imperfectam, tantum scilicet:

DIS · M ·
L · VETTIO SINTROPHO
RELIGIOSO
A · MATRE MAGNA
CAPILLATO ...

Vide Lapides Vettiorum et Vettidiorum

VETTIVS
L · F
T · EORM
T · LIBERTS
M · P

In domum apud Nobb. C. Gurgiis Utinum Aquilejâ deportata, et hoc anno (Mense Martii MDCCCLVII) comparata a nobis in impluvio domus.

Bertolus (A. CCLXXXIIII)
Capodaleus (A. CXXVI)
Schedae nostrae (A. CLVII)

975

1019

Q·VETTIDIVS·Q·L

GLA· BERIA

MIL· LEG· VIIII

STIP·VIII

M·PETRONIVS

ET·M·ATTIVS

HEREDES

POSVER

Ita legitur in lapide qui primum in vico Tertii, postea vero (anno MDCCXCVI) apud D.m Salvatorem Zanninium Aquilejae servabatur, Cortinovio testante (N CXXX b)

In secunda linea emendandum: GLA·BERIA.

7.14

T · VET TIDIVS
T · F · SCAPT ·
VALENS
IIIIVIR · IVRIDI
QVINQ · PONT
SIBI · ET
T · VETTIDIO
POTENTI · FIL
EQVO · PVBLICO
ANNOR · XX · M · IIII · D · V

T · F · I ·

Forumjulii originale marmor extat in vico S. Petri, quamvis perperam Patavinae urbi ab aliquibus tributum sit.

Petrus Paul. Locatellus (Delle cose di Civid. del Friuli - Mss.)

Bertolus = (A CXVIII)

A Turre (pag. 331)

Orlandus (Discorsi Funebri - p. 59) et Furlanettus (Ant. Lap. Patav. n CXXVIII) simillimam proferunt.

Ex Codice Vitaliano Parmensi novimus Inscriptionem hanc antea extitisse prope Altinum antiquissimam Venetiarum civitatem, undequaque vetustate collapsam in marmore tamen formoso.

Ursatus contra (Mon. Pat. pag. 332) ipsam desiderari affirmat; et Gruterus tandem ex Smettio et Appiano (p. CCCCLXXXVI n. 1) in luculentam contraddictionem incurrit dum ipsi notam subjicit: „Patavii - Fo-

rojulii in porta.

Appianus autem (p. 344) et Scardeonius (pag. 64) qui utique Patavio tribuunt, nec non Gruterus ex Appiano et Smetio (p. 162. n. 2) foede mendosam atque inter se dissimilem porrigunt.

V. Com. Hieron. Asquinii Epistolam. (Del Forojulio dei Carni p. 7), et Sturoli Mss. (A. VII.) ubi etiam marmoris forma producitur.

Muratorius (p. DCCLVI. n. 6.) e Mss. Pharnesiis dissimillimam protulit, videlicet: =

T · VETIDIVS · T · F · SCAPT · IIII VIR
I · D · QNQ · PONT · SIBI · ET · T · VETIDIO
POTENTI · FILIO · EQVO · PVBLICO · ANNORVM
XXIV · D · V ·
T · F · I ·

De Equo publico juvenibus concesso confer Schoenvisnerum (in Inscriptionibus Hungariae.)

VIANAE
ↃSERVAE
KARAE
GARDINA
SINIS

Anno MDCCCXXXVI ad radices montis Osopi, reperta fuit fictilis amphora in qua haec legebantur — Caractheres stylo incisi rudites videntur.

Pro Gardina Sinis = viridarii cultricem et citharaedam intelligit Hy. Asquinius in sua Dissertatione = La Giardiniera suonatrice = (Venezia 1830 p. 5 e seg.) sed autor quidam in opusculo = Osservazioni e dubbi sulla Giardiniera suonatrice dell' Asquini = pro GARDINA SINIS legendum CARDINA CINIS, et ideo interpretandum retinet, CINIS CARDINA (idest cordis, a graeco χαρδια) VIANAE CONSERVAE KARAE.

1022

110

VIBIAE · AQVILINAE · MATRI · OPT
TERENTIA · T · FIL · VIBIANA
VIVA · FECIT · ET · SIBI

In diruenda Ecclesia S. Johannis ad Forum Aquilejae anno MDCCCLII, e materiis extractum sarcophagum grande, et in illo cadavera tria.. Super sarcophagum vero, Inscriptio.

Hebdomadarium = l'Istria (anno VII n. 23-24. pag. 100) e Zandonati

Zuccolis (t. XXXII) ex marmore quod in agro Aquilejensi inventum est anno MDCCC (vulgo: Casabianca)

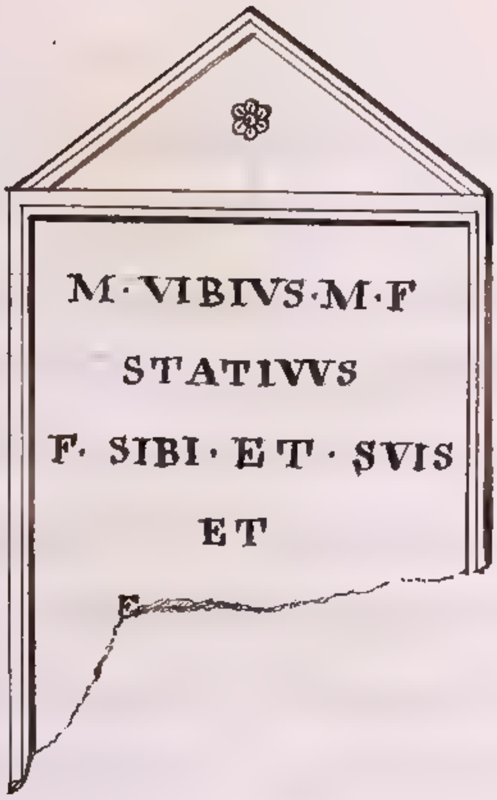

In pago Tertii.
Bertolus (N CCXLIII)
E C. Beretta Muratorius (p. MDCCLXV. n 5) addens: „Aquilejae apud Abbatem Bellottum."

227 1025

FL · VICTORI · DVCENARIO · PRINCIPIS · STABVLI
DOMINICI · QVI · VIXIT · AN · LXXII · ET · MILI
TAVIT · SVB · AVGVSTO · ANNIS · XIII · AVR
MAVRA · VXOR · CONIVGI · CARISS · QVOD
DEBVERAT · VIRGINIVS · VIRGINIAE · FILIAE
SVAE · FECISSET · MODO · VIRGINIA · FECIT · CVM
QVO · VIXIT · BENE · AN · XXXV · FECIT · ET · SIBI
SI · QVIS · VOLVERIT · POST · OBITVM · NOSTRV
IN · EO · LOCO · PONI · DABIT · IN · RE · PV · DE
NARIO Rℽ · FOLEX · SEXCENTOS

Bellonus e ruderibus Concordiae acceptam tradit anno MDXXI
Bertolius ex illo, (N CLXXIX) et per hunc
Muratorius (p. DCCCCXV n. 1): cujus nota videnda; qui a sciolo quo-
dam additum putat illud FILIAE
Zambaldius (Monum. Stor. di Concord. p. 31)

1705

FL · VICTOR · VETERANVS
SIBI · ET · ZOSIMETI · VXORI · SVAE · INC
OMPARABILI · CVM · QVA · VIXIT · AN · XXV · RELIGIOSE
ET · OMNI · CASTETATE · VIXIT · VIV
VS · DE · PROPRIO · SVO · FECIT · SI · QVIS
HANC · ARCAM · POST · OVITVM · NO
STRVM · VOLVERIT · APERIRE · INFER
RE · DEBET · FISCO ⳩ FOL · SESCEN
TOS

Olim in villa Guja apud NN. VV. Contarenos.
Albertus (Monum. d'Oderzo p. 12 n. 8)
Colletius (Cod. in Museo Corario Venetianum) addit. FOL
denotat denarios FOLles qui sub Constantino M. in usu
fuere.

1331

1300

C·VILLIVS·SEXTILIVS

DOMO·AQVILEIAM·VIVOS·F

Marmor in quo Villius Sextilius Aquilejensis memoratur
Donatus (Supp. ad Mur. Thes. T. II pag. CCCXXXIII n 9)
Marmor. Salonit. (pag. ~~XXII~~ n. 1.)

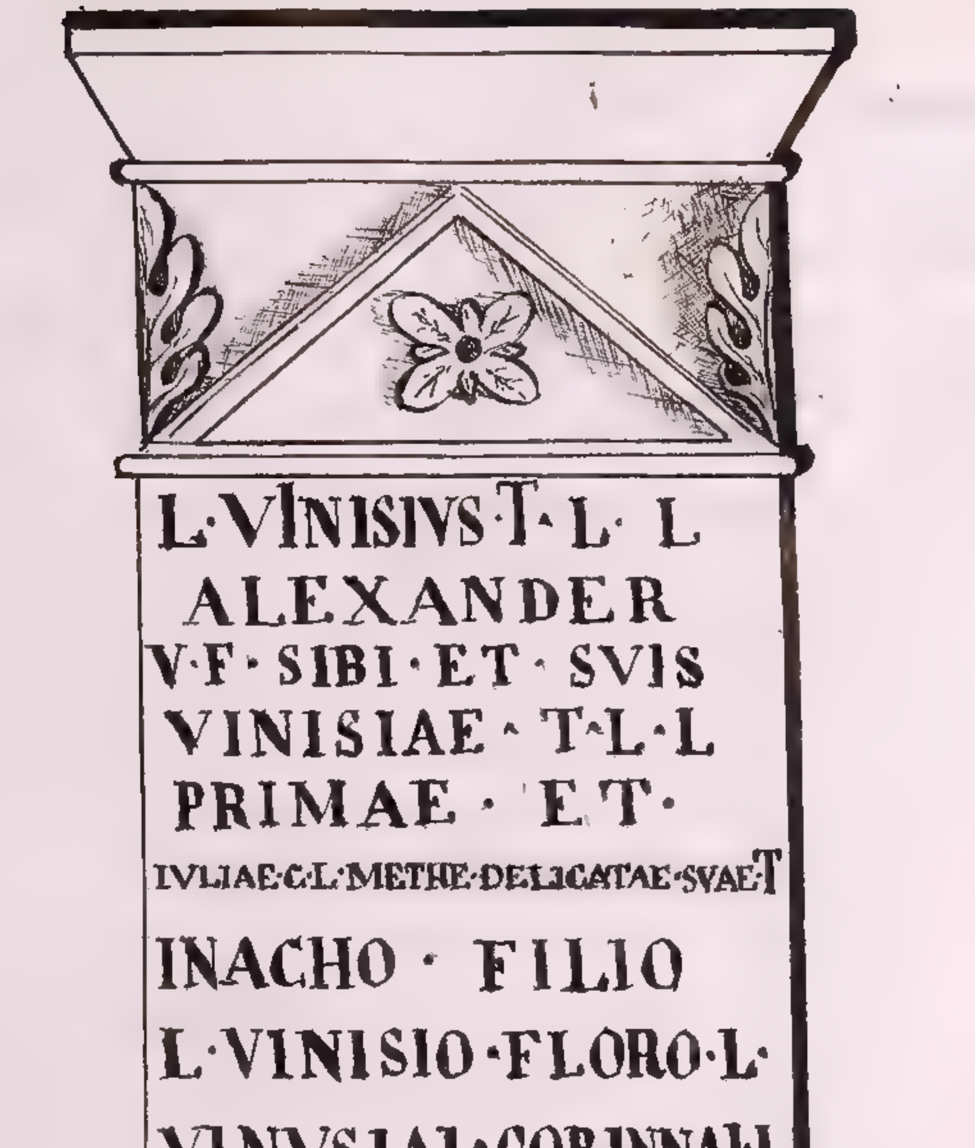

In aedibus Gerardiis Montefalconis inventum prope vestigia antiqui Pontis super Sontium, juxta Cortinovium; aut ad lacum Petrae rubrae servatumque in domo Kumpel in pago Ronchi di Monfalcone juxta Berinii apertum. (Indagine sullo stato del Timavo. pag. 18. in nota)

Cortinovius (N. CLXXXVI)

Muschettinius (N XIV)
Hebdomadarium L'Istria (Anno VI. n 39. pag. 170) ex Berinii
assertione produxit.
De hoc ipso marmore disseruit quoque Diarium Italicum dimidio
circiter decimioctavi saeculi

1·43

C·VIRGINIO SVAVISSIMO FILIOLO RARÆ PVLCHRITVDINIS
ET LEPIDITATIS ADOLESCENTVLO AB AQVILEIANIS
MILITIBVS PRÆSSO DE PONTE LAPSO, COLLISO ATQVE
MISERABILITER EXTINCTO C·VIRGINIVS LEGATVS L·
POSTHVMII DICTATORIS, ET LOLLIA L·FILIA DILECTIS
SIMA CONIVX INFELICISSIMI PARENTES P

Maniaci pago tribuitur =
Bertolus (A. CLXXXVI.)
Palladius –
Jos. Sporenus (Forumjulium)
Reinesius (Cl. XII l. c.) incuriose confictam vocat.
Fleet Woodius (Raccolta d'Iscrizioni Londra 1691)
Ex omnibus Collectoribus istis spuriam esse liquet.

660

1003

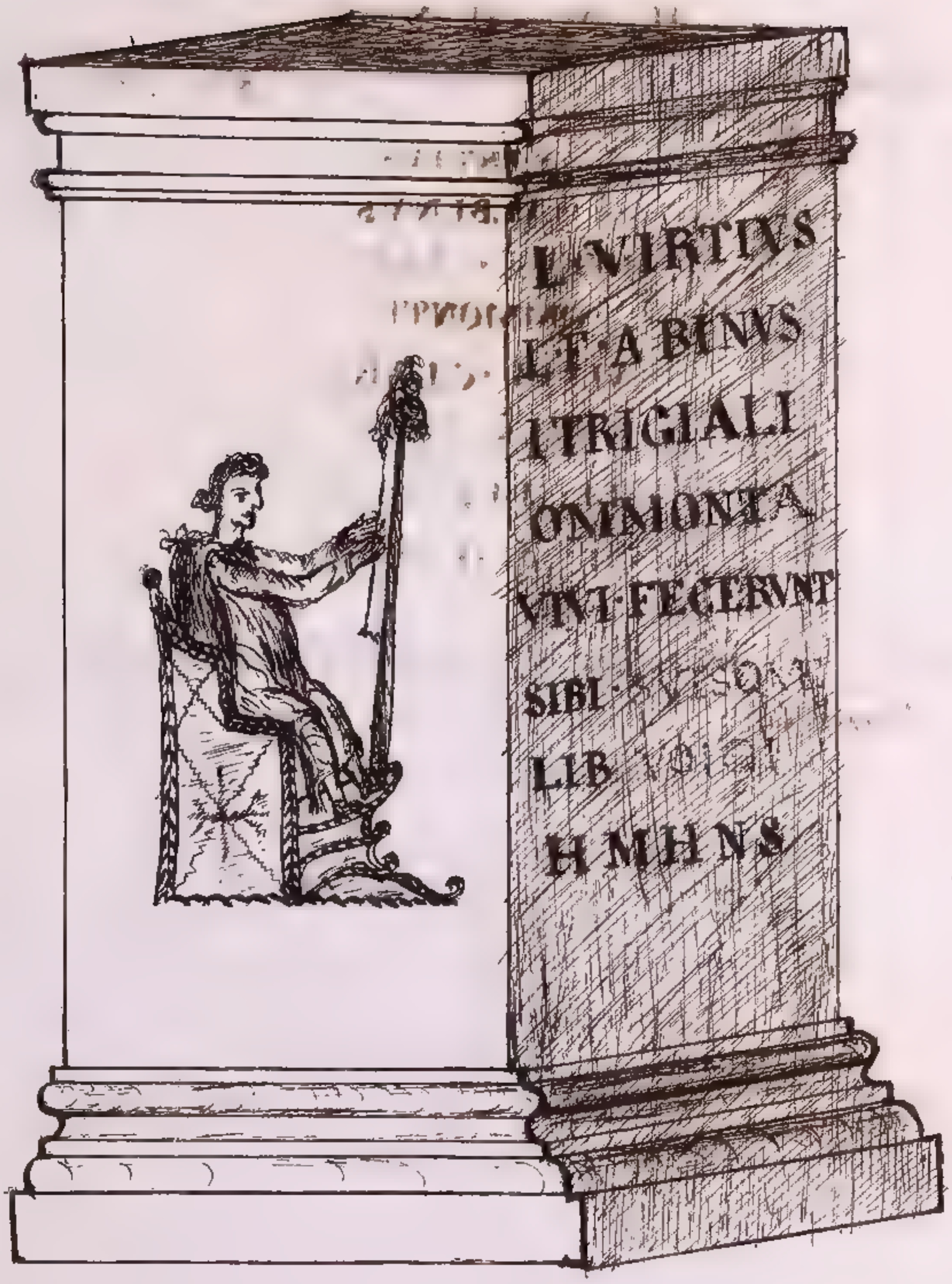

Lapis Ecclesiae parochialis S. Georgii in Carnica provincia, angulum in fronte constituit.

Zanolus (N XCVIII = CXLV)

Cortinovius (N. CXC = CXCI)

Bertolus (N DCCXXXVI) incompletam et erroneam dat, scilicet:

L · VIRTIVS
LI · ALBINVS
TPIG ALP
OMNO
VI VIR CLA
SIMVS

LIB · LIB · [illegible]

H · M · H · N · S ·

Et Nicolaus Grassius (Not. Stor. della Carnia pag. 149) sic praebet:

L · VIRTIVS

LI · ALBINVS

ITREG · ALPI

OMMONTI

VLVIR · CLAR

SIMVS

LIB · LIB [illegible]

H · M · H · N · S

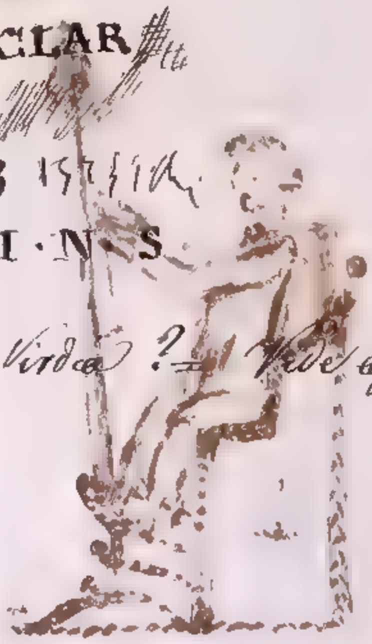

Virtiorum gens an eadem cum Virdia? — Vide apud Tacitum Virdium Geminum

1031

VISEN A. L. F
TERTIA
VIV. FEC. SIBI. ET
C. SETTVMIO. C. L
NICOMACHO. ET
VISENAE. C. L. PROCAE
VISENAE Ↄ. L. CVPITAE
VISENAE Ↄ. L. POTESTAT
L. VARIO. Ↄ. L. CRHESIMO
ET. SVIS. L. L

Aquilejae in domo quadam prope S.tm Stephanum.
A Turre (p. 397) et ex eo
Muratorius (p. MDCVI. n. 10)
Bertolus (N. CCCXVI)
Emendavimus juxta Beltrami adnotationes

HAVE . VITALIS
L. TETTIENVS. VITALIS. NATVS. AQVILEIAE
EDOCATVS. IVLIA. EMONA. TITVLVM. POSIT
ANTE. AETERNAM. DOMVM. IVLIA
AGVSTA. TAVRINORVM. DICIT
QVAERERE. CESSAVI. NVNQVAM
NEC. PERDERE. DESI. MORS. INTERVENIT
NVNC. AB. VTROQVE. VACO
CREDITE. MORTALES. ASTRO. NATO.....
NICHIL. EST. SPERABILE. DATVM

Marmor conspiciendum in Musaeo Augustae Taurinorum, sicuti Gruterus asserit (pag. DCCCLX n 5) ex Pingonio
Bertolus (A. CCCXLIX)
V. Maffejum (in Mus. Ver. p. CCXXV.) ubi Gruterus corrigitur, et Cfr denique Ravantellae et Rinoldi opus (I Marmi Torinesi) in quo Maffej exemplum emendatum elogiumque perfecte castigatum producitur.

[illegible]

1033

VITALIS
D · PVBLICI
MACCONIS
ANNOR · XXVII
PVDENS
CONSERVVS
DEDIT

In aedibus Nobilium e Gurgis Utini,
Bertolus (A DCXIX) ex quo atque ex Com. Beretta
Muratorius (p MMLXXXVIII . n 13 - A MDCVII n 11)

1034

LVCIAE
VITELLIAE
Q · ET · SENECILI
L · VITELLI · MATERNI
7 · LEG · GEMINAE · FID
SEMPRONIVS · STELLA
LEG · X · GEMINAE
CONIVGI · PIENTISSIMAE · ET
CASTISSIMAE

Muschettinius. (N XIX)
Aquilejensis =

SIBI · ET
VOLTILIA
Q · L · APRILI

In Ecclesia Cathedrali Aquilejensi.

Asquinius, qui Bertoli exemplar cum lapide ipso contulit, hanc ipsam quam sequimur lectionem offert.

Bertolus namque (n. CCCXXXI) et ex eo Muratorius (p. MDCCLXVII. n. 17) scripserant, ut in exemplo Codicis Belloni

Q · IL
SIBI ET
VOLTILIA
Q · L · APRILII

Ibi posita fertur in Coemeterio in quodam lapide fracto.

1036

T · VOLTILIVS
CELER · V · F ·
SIBI · ET
MAMILIAE · C · L
ET · THOINI VXORI
SVAE
T · VOLTILIO · PRISCO
ET · VOLTILIAE
CELERINAE · F
T · VOLTILIO · OPTATO
FRATRI

Ex Collectione Muschettiniana (A XXXIII)

D . M

M · VOLVMNIVS

M · F · CLA

VRBANVS

DEC · COL · IVL · KAR

II · VIR · I · D

M · VOLVMNIVS

ARDEATINVS

PATRONO · B · M

ET · IVLIAE

IVCVNDAE

VXORI · KARISS.

Iulii Carnici inscriptio ex opere Com. Hyer. Asquinii
(Del Forogiulio dei Carni pag 5. n. 1.)
V. Quirinum Viviranum (in Notis ad X.nam Eclogam Virgilii)
V. Ms acephalum seculi XV vel XVI a Petro Vitali Parmensi servatum.
V. Ioh. Baptistae Leoni notas (ad exemplum Geographiae Claudii Ptolomaei in Italica versione Hyer. Rusellii Lib. III. Cap. I. - Tav. VI. dell' Europa fol. 133)
ARDEATINVS, an e vico ARDEA, hodie Arta prope Iulium Carnicum? —

1038

1011

Graeca Inscriptio, Concordiae effossa, e lapidario Mu-
schiettorum Portus Romatini
Nuperrime eam recognovimus (Mense Maii MDCCCLVII)
Schedae nostrae (N. CXCIII et CCCXCV)

ΟϹ ΠΑϹΗ ϹΟΦΙΗ ΤΕ ΑΓΛΑΕΙΗ ΕΚΕΚΑϹΤΟ ΗΡΩϹ
ΔΟΥΕΙΝΟϹ ΑΓΑΚΛΙΤΟϹ
ΕΝΘΑΔΕ ΚΙΤΕ ΚΩΜΗϹ ΑΙΕΝ ΚΑΥΚΩΝΙΤΩΝ
ΕΥΔΕΜΟΝΟϹ ΓΑΛΑΤΙΗϹ

Graeca Inscriptio in Aquilejae suburbio effossa
Ad presens juxta Zandonatum, in Castro Porpetti visitur.
Hebdomadarium: l'Istria (anno VII. n. 26. p. 120)
Zandonati Ms. (N. 215)
In hac Duini pagi mentionem esse aliqui putarunt.
Sed falso, Vertitur etenim

Qui omni sapentia et splendore excelluit strenuus
Duinus Agalitus (celeberrimus)
Hic jacet, e pago perpetuo Causoniorum
Felicis Galatiae —

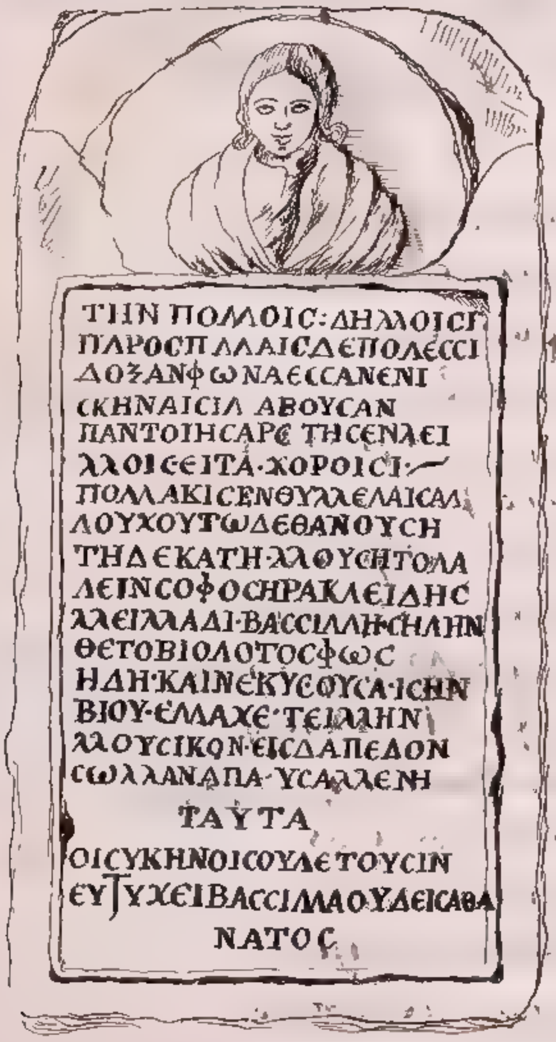

Marmor Aquilejae inventum et anno MDCCCV a Muschettinio Vindobonam transmissum, et in Caesareo Museo depositum

Schedae Zuccoli (N. CXXI)
Muschettinius (N. XXIV.)
Wieseler Gött (g. A. 1847. II – 22)
Petrettinius (Pap. Gr. C. 61 – 69)
Coray (Πλουτάρχου Βίοι παράλληλοι (4. Thl. pag. 357.)
V. Gruterum (P. DCLV n° 1.) in Inscriptione Eucharis
Muratorius (N. T. p. MLXXXV n° 5)

Torremuzza (Inscr. v. 51. – 23)

V. Gruterum (p. MXCV. n. 5) in Inscriptione quam Taormina civitas in Sicilia Bassillae cuidam posuit.

V. Beschreibung der zum k. k. Münz und Antiken-Cabinet &c (pag. 23. N.° 152)

V. Josephum Berinium (ɩ Monumento dell' Apoteosi fatta in Aquileja ad un attrice di Teatro) qui eam praebet ab eruditissimo viro D.ro Casangio Parisiensi hujusmodi emendatam

Την πολλοις δημοισι
Παρος πολλαισδε πολλεσσι
Δοξαν φωναεσσαν ενι
Σκηναισι λαβουσαν
Παντοιης αρετης ενλει
λλοις ειτα Χοροισε
Πολλακις εν Θυμελαις
Αλουχουχωδε Θανουση
Τη δεκατη Μουση τολα
λειν σοφος Ηρακλειδης
Μειμαδι Βασσιλλη στηλην
Θ3το βιολογος φως
Ηδη καινσκιασ... ισην
Βιον ελλαχε τειμην
Μουσικον εισδαπεδον
Σωμαναπα νσαλλεη
Ταυτα
Οισυσκηνοισον λεγουσιν
Ευψυχει Βασσιλλα. ουδεις αθα
νατος

Quae sic latine vertitur

DECIMAE MVSAE
BASSILLAE MIMAE CANTATRICI
MORTVAE PVELLAE
DOCTVS IN CANTV HERACLIDAS
BIOLOGVS
LVMEN POSVIT GLORIAM PERILLVSTREM
QVAM ILLA ADEPTA EST

APVD MVLTOS POPVLOS ET VRBES
IN SCENIS OMNI VIRTVTE
IN CANTV IN CHORO ET SAEPIVS IN PVLPITIS
CORPVS ADHVC QVIESCENS
IN MVSARVM SCENA
DEFVNCTVM GAVDET
HONORE QVEM VITA MERVIT
NVLLVS HOMO IMMORTALIS
EN VOCES
SOCIORVM EIVS IN SCENA
IO BASSILLA

Iuxta lectionem autem quam emendatam accepit Muschettinus ab Eximio Filandro Tergestino (lett. 16 Febb. 1805) haec legerentur = Illi quae obtinuit olim in scenis apud diversas gentes et urbes excelsam in omni virtutum genere gloriam, in mimis et choris saepius alibi et tandem hic, defunctae decimae eloquentiae Musae Mimadi Bassillissae, sapiens Heraclidas biologus monumentum hoc posuit = Mortua honorem habet quem jam viva aquisivit, et corpus derelictum in Musarum pavimento quiescit

Haec histriones clamaverunt = Semper Io Bassilla filia Udissai orientalis =

Muschettinus idem denique in schedis suis Epigramma eadem poene lectione producens, versionem illi subjicit quam a D.re Coray Parisiensi accepit = idest

Illi quae in scenis coram multos populos et urbes gloriam adepta est in cantu et saepius in pulpitis, in omni virtute, in mimis et choris; decimae Musae, adhuc virgini mortuae (ἀδολεσ τε ωδο ἀδαεσεη legendum) Bassillae mimae cantor Heraclidas Mimus (βιολογος intellige Mimus, a Graecis vocatus et Ηθολογος sicuti mores vitae ostendens) columnam erexit (cippum sepulchralem) ut mortua, et quiescente adhuc corpore in Musarum suppedaneo (in Theatro) honorem

habuisset ei similem quem iuva obtinuit

Haec tui scenae socii dicunt = Gaudeat anima tua Bassilla = Nullus homo in aeternum vivet=

1041

ЄΝΘΑΚΙΤΑΙ
ΒΙΚΤѠΡ

Graeca inscriptio e Muschettinii Collectaneis (N LXXXV)
Cortinovis (N CCIC)

Legenda: « HIC SITVS EST VICTOR

ενθαδε κιται βικτορια η πριν γανεlη ευσεβιου καλαχων ζησασα
ελη λ ηικρου β χοιμηθη μ̆. περιτlενον ευθ. εσι

In grandi sarcophago marmore Belineae invento anno MDCCXCVII
Memorie pella storia civile e letteraria anno 1797 (e Mayo & Aprile pag. 41)
Cortinovius (et. CCCCVII) legit.

Hic posita est Victoria quae prius uxor Eusebii atrffaiens vixit annos triginta exiguae vitae, obdormivit quadragesimo nono quod superest heu est.

[illegible]

[illegible]

'3'

Graeca Inscriptio in domo Muschettorum Portusgruarii. Effossa in via quae Portu Romatino Concordiam pergit anno MDCCCXXIX, nuperrime a nobis comparata et exscripta - Schedae nostrae (ibid. CXCIV - CCCXCIV) - Lapis in effodiendo procul dubio in duas partes scissus fuit sicut in exemplo nostro apparet -

Ad D.num Labusium transmissa fuit qui vero symbola explicare nequivit -

Anonimus quidam autor sic eam vertit =

Δύω Εκ Φυσκης, Προπεμπουσι Ωδινες, Σεραπις

Υψοι, Πριν Θανατος Ελθειν Αγαλλομαι

Subeo (lucem) ex vescica (ventre), Praecedunt nixus (dolores parturientium) Serapis (Sol Niliacus foecundans) in altum me evehit antequam mors (Luna inferorum, Hecate) veniat, laetor (Venus))

1044

ΔΟΔΩΡΑ ΧΡΗϹΤΗ
ΧΑΙΡΕ
ΚΑΙ C.Υ.Γ.Ε

Venetiis in Grimanorum aedibus
Ofi. Praefat.
Muratorius e schedis suis (p. MCLVII. n 8)
Bertolus ex Muratorio (N. DCCXLVII)
Gruterus e Velseri schedis (p DCCLXXVIII n 5) legit ΔΙΟΔΩ=
ΡΑ addens - Inscriptioni subest mulier sedens, et juxta eam vir
suus, copulatis dexteras =
Vertendum.

DODORA (vel Teodora) CHRESTE
SALVE
TV QVOQVE, (vel juxta Muratorium et Sile)

Num pro ΚΑΙ, ΣΥΓΕ scriptum ibi (Muratorius animadvertit)
ΚΑΙ CΙΓΕ, et Sile? —.

1045

118

E΄ ΝΘΑ ΚΙΤΕ Ο ΚΑΛΟΣ
ΥΗΕΤΟΣ ЄΥΤΡΟΠΙΣ ΠΟΛΕΟΣ
ΚΟΝCΤΑΝΤΙΝΟΠΟΛΕΟΣ

Graecum marmor; extabat in Ecclesia dicta - dei Pagani = Aquilejae, postea in Theresianum Collegium Vindobonae translatum =

Zandonatus (Ms. N. 1.)

Prof.r Cismanus Tergestinus sic vertebat

Hic jacet Nobilis Hymettus
Eutropius, civitate Constantinopoli -

1046

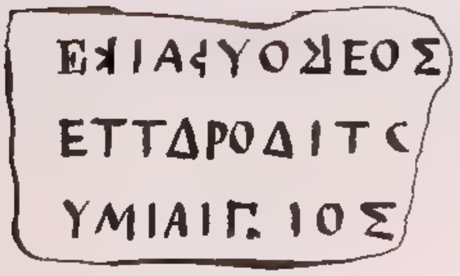

In domo Muschettorum Portus Romatini Graeca inscri:-pta nuper a nobis transcripta (Mense Maj MDCCCLVIII) Marmor fractum apparet = Concordiae effossum credimus Schedae nostrae (A. CXCV)

ЄΝΘΑΔЄ ΚΙΝΤЄΘЄ
ωΜΝΙCΤΟCVΙΟCΘЄω
ΜΝΙCΤΟVΑΠΟ ΠΟΛЄ

Lapis anno MDCCLXXVI. detectus, et in Zanninia domo Aquilejae collocatus — Marmoreus albus altitud. spitham. II., latitud. spith. III.

Muschettinius (N. CXXIX.)

Cortenovius (N. LXV)

Lege: Hic jacet Theomistus, filius Theomisti a Pola —.

Ex hoc marmore Collectionem quam auxit Bertolus (N. DCCLXXXIX)
Josephus Bertolus illud publicavit anno MDCCLXXIV.
Cortinovius (N. XXXIII XXXIV) adnotat eumdem Josephum Bertolum exemplum hujus accepisse a Canonico Florio
Graecum elogium quod latine vertitur

D. M
FLAVIA · EVTYCHI
ANA · CONIVGI · SVO
AVRELIO · PHOENICI
MEMORIAE · GRATIA

ΑΥΡ . ΚΑΛΛΙΣΤΩΝ
ΑΥΡ . ΙΠΠΟΣΤΡΑ
ΤΟΝ · ΤΟΝ · ΑΥΤΗΣ · ΕΙ
ΚΟΣΙ ΕΞ ΑΕΤΗΝ · ΚΑΙ
ΑΥΡ · ΙΠΠΟΣΤΡΑΤΟΝ
ΠΑΤΕΡΑ ΙΠΠΟΣΤΡΑ
ΤΟΥ · ΕΝ · ΔΥΣΙ ΜΗΣΙΝ
ΚΡΑΤΕΡΑ ΜΟΙΡΑ ΚΑΤΕ
ΘΗΚΑΤΟ ///// ΟΥΑ ///// ΑΥΡ
ΜΕΝΟΙΤΙΟΣ ///// ΤΟΥΣ
ΓΛΥΚΥΤΑΤΟΥΣ ΣΥΝ
ΓΕΝΕΙΣ ΜΝΗΜΗΣ
ΧΑΡΙΝ ΗΡΩΑΣ

Venetiis in Musaeum Grimanorum, lapis eductus ex Aquileja
E Muratorio Bertolus (A. DCCXLVI)
Muratorius e Com. Berta Utinensi et ex Apostolo Zeno (pag.
MCCCCXXXIX n 1) = Apostolus Zeno in prima linea legit ΚΑΜΙΣΤΟΝ
in tertia ΥΟΝΑΤΗΝ, in septima ΕΝΔΥΣΙΜΗ =
Latine vertitur =

Aureliam Callistam Aurelium
Hippostratum illius
filium vi-
ginti sex annos (natum) et
Aurelium Hippostratum
Patrem Hippostra
ti, duorum mensium (spatio)
acerba mors in tumulum in
tulit, Ulpius Aurelius
Menoetius
Dulcissimos co
gnatos memoriae
caussa heroas
(hoc monumento donat)

1122

Integra Graeca Inscriptio, sed non integer lapis in Musplek-torum lapidario Portus Romatini nuper visa (Kal. Maj an. MDCCCLVII)

Schedae nostrae (N.P. CXCVI et CCCXCVIII.)

ΗΜΆΡΚΟΣ·Ὁ·ΛΟΚ
ΣΤΕΜΟΣ·ἘΝΤΑΥ
ΘΑ·ΔΗΚΑΙΟΣ Κ
ΑΙ ΕΥΣΕΒΗΣ.

Graeca Inscriptio legenda =

Μάρκος. ὁ. λοκστεμος
ἐνταῦθα. δίκαιος. καὶ
εὐσεβής

et latine vertenda =

Marcus Locstemus hic (situs est
vel jacet) justus et pius

δίκαιος pro δήκαιος.
Schedae nostrae (A. L.) Locus nobis incertus.

Graeca Inscriptio Aquilejae effossa. alt. ped. III p. III. lat. p. I pol. III.
Muschettinius (N IX)

Juxta Ab. Berinium haec est italica versio

A SERGIO
DOMESTICO
DI SETROVIEO
FABIANO
CONSOLARE
MEDICO
VIPSANIA
DOMESTICA

Et latine:

SERGIO
FAMILIARI
SETROVIEI
FABIANVS
CONSVLARIS
MEDICVS
VIPSANIA
SERVA

ΕΝΘΑΔΕΚΕΙΤΕ
ΤΡΕΚΑΜΕΤΑΤΟ
ΑΥΤΗϹΖΗϹΟΥϹ
ΑΚΩΝΤΑΠΕΝΤΕ
ΠΡΟΕΞϹΔϹ
NS ☧

In domo Lusionis Gradi
Cortuccius (N. CCLXXXII)
Asquinius sic praebet.

ΝΘΑΔΕΕ
ΤΡΕΚΑΜΕΤΑΤΟ
ΛΥΤΗϹΖΗϴΟΥϹ
ΛΚΟΝΤΑΠΕΑΤ
ΙΙΡΟΕΖΕΙΑΕ

1154

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1054. bis.

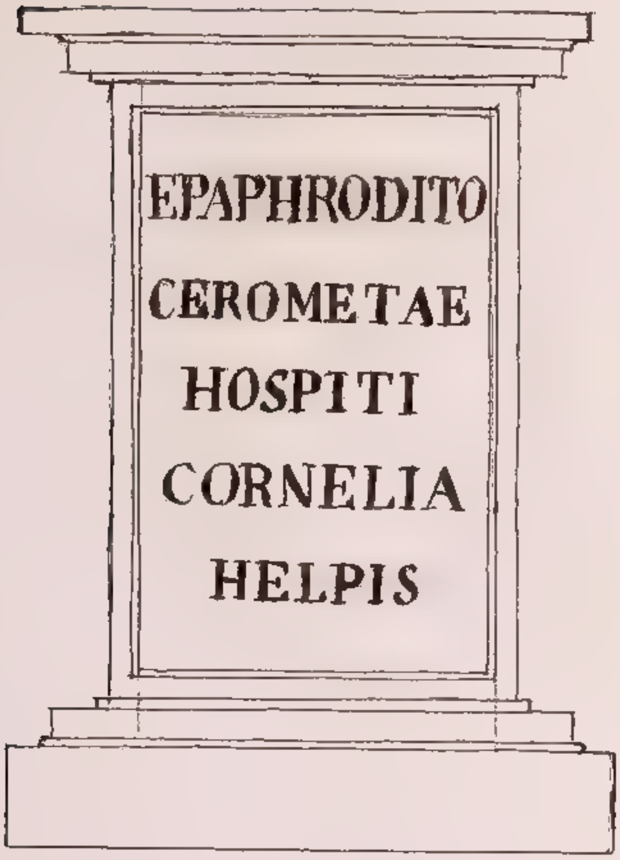

In un fondo del Co. di Toppo, lungo il Canale da Aquileja a Grado — Dissotterrata nel Gennajo 1869.
Trasportata a Buttrio nella Villa
del Co. Fr. di Toppo.

341

LOC
L · ABVNDI
CRISPI
SEPTVM LAL
VENERIE
IN FR · P · XX
IN · AGR · P · XXXII

In pago = Giassico = reperta
Schedae Bertoliae producunt (A. DCCCLX.)
SEPTVM in tertia linea forte SEPTEMVIR.

BIBLIOTECA CIVICA UDINE